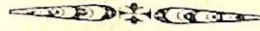
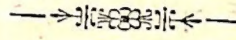

श्रीः ।
अमरकोशः ।
भाषाटीकासहितः ।

॥ श्रीः ॥

अमरकोशः ।**श्रीमदमरसिंहविरचितः ।**

मुरादाबादवास्तव्यश्रीयुतगौडवंशावतंसभोला-
नाथात्मजपण्डितरामस्वरूपकृतभाषाटी-
कया शब्दानुक्रमणिकया च समेतः ।

सोऽयं

क्षेमराज-श्रीकृष्णदासश्रेष्ठिना**सम्बरय्यां**

स्वकीये "श्रीवेङ्कटेश्वर" (स्टीम्) - यन्त्रालये

मुद्रयित्वा प्रकाशितः ।

संवत् १९८२, शके १८४७.

पुनर्मुद्रणादि सर्वाधिकार "श्रीवेङ्कटेश्वर" यन्त्रालयाध्यक्षेन
स्वाधीन रक्खा है ।

यह पुस्तक खेमराज श्रीकृष्णदासने दम्बई खेतवाडी १७ वीं गली खम्बाटा
छैन निज "श्रीविठ्ठलेश्वर" स्टीम् प्रेसमें अपने लिये छापकर यहीं प्रकाशित किया ।

61.

AMARKOSHA

OF

AMARSINGH

WITH AN INDEX AND A COMMENTARY

BY

Ramaswarupa Bholanath Pandit,

Printed and Published

BY

KHEMRAJ SHRIKRISHNADASS,

AT HIS

SHRI VENKATESHWAR STEAM PRESS

BOMBAY.

1925.

All rights are reserved,

अमरकोशस्य अकारादिक्रमेण शब्दानुक्रमणिका ।

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अ	२७७	११	अक्षरविन्यास	१४६	१६	अग्रायी	१३६	२१
अंश	१८३	८९	अक्षवती	१९५	४४	अग्नि	१४	५७
अंशु	२३	३३	अक्षायकीलक	१५३	५६	अग्निकण	१४	५३
अंशु	१२७	११५	अक्षान्ति	४३	२४	अग्निचित्	१३४	१२
अशुमती	८७	११५	अक्षि	{ १२३ २९०	९३ २२	अग्निज्वाला	८८	१२४
अशुमत्कला	७६	११३	अक्षिकूटक	१५०	३८	अग्नित्रय	१३५	२०
अंस	१२०	७८	अक्षिगत	२०५	४५	अग्निभू	१२	३९
अंसल	११३	४४	अक्षिव	{ ७३ १७५	३१ ४१	अग्निमन्थ	७९	६६
अंहति	१३७	३०	अक्षोट	७२	२९	अग्निमुखी	७५	४२
अंहस्	२८	२३	अक्षौहिणी	१५८	८१	अग्निशिव	१२९	१२४
अकरणि	२२७	३९	अखंड	२०९	६५	अग्निशिखा	{ ८१ ११८ ९० १३६	
अकूपार	४९	१	अखात	५४	२७	अग्न्युत्पात	{ २५ १० २३७ ५८	
अकृष्णकर्मन्	२०५	४६	अखिल	२०९	६५	अग्र	{ २०७ ५८ २६३ १८३	
अक्ष	{ ७७ १७३ १८२ १९५ २६८	{ ५८ ४३ ८६ ४९ २२१	अग	२३१	१९	अग्रज	११३	४३
अक्षत	१७४	४७	अगद	११५	५०	अग्रजन्मन्	१३२	४
अक्षदर्शक	१४४	५	अगदंकार	११६	५७	अग्रतःसर	१५६	७२
अक्षदेविन्	१९५	४३	अगम	६८	५	अग्रतस्	{ २७३ २४६ २७६ ७	
अक्षघूर्त	१९५	४३	अगस्त्य	२१	२०	अग्रमांस	११७	६४
अक्षर	२६०	१८२	अगाध	५२	१५	अग्रीय	११३	४३
अक्षरचंचु	१४५	१५	अगार	६२	५	अग्रीय	२०७	५८
अक्षरचण	१४५	१५	अगुरु	{ ७८ १२९ १२२	६२ १२६ १२७	अग्रेदिधिषु	१०९	२३
			अगुरुशिशपा	७८	६२			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अग्रेतर	१५६	७२	अंगारवल्ली	८३	९०	अजमोदा	९२	१४५
अग्रय	२०७	५८	अंगारशकटी	१७१	३९	अजशृंगी	८८	११९
अघ	{ २८ २३२	२३ २७	अंगीकार	३०	५	अजस्र	१६	६६
अघमर्षण	१४१	४७	अंगीकृत	२१७	१०८	अजहा	८२	८६
अन्या	१७८	६७	अंगुलिमान	१८२	८५	अजा	१८०	७६
अंक	{ २० २२८	१७ ४	अंगुलिमुद्रा	१२६	१०८	अजाजी	१७२	३६
अंकुर	६८	४	अंगुली	१२१	८२	अजाजीव	१८९	११
अंकुश	१५१	४१	अंगुलीयक	१२६	१०७	अजित	२३८	६२
अंकोट	७२	२९	अंगुष्ठ	१२१	८२	अजिन	१४०	४६
अंक्य	३९	५	अंघ्रि	११९	७१	अजिनपत्रा	१०१	२६
अंग	{ ११८ १७६ २७९	७० ७ १९	अंघ्रिनामक	६९	१२	अजिनयोनि	९८	८
अंगद	१२६	१०७	अंघ्रिपणिका	८३	९२	अजिर	{ ६४ २६०	१३ १८१
अंगण	६४	१३	अचंडी	१७९	७०	अजिह्व	२१०	७२
अंगना	{ १८ १०५	५ ३	अचल	६५	१	अजिह्वग	१५९	८६
अंगविक्षेप	४१	१६	अचला	५८	२	अज्जुका	४१	११
अंगसंस्कार	१२८	१२१	अचिक्रण	२६९	२२५	अज्झटा	८९	१२७
अंगहार	४१	१६	अच्छ	५२	१४	अज्ज	{ २०३ २०६	३८ ४८
अंगार	१७१	३०	अच्छभल्ल	९७	४	अज्ञान	३१	७
अंगारक	२२	२५	अच्युत	८	१९	अंचित	२१५	९८
अंगारधानिका	१७१	२९	अच्युताग्रज	९	२३	अंजन	१८	३
अंगारवल्ली	७६	४८	अज	{ १८० २३३	७६ ३०	अंजनकेशी	८९	१३०
			अजगंधिका	९१	१३९	अंजनावती	१८	५
			अजगर	४७	५	अंजलि	१२१	८५
			अजगव	११	३५			
			अजन्य	१६३	१०९			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लो.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लो.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लो.
अंजसा	{ २७५	२	अतिक्रम	{ २२६	३३	अतिशय	{ १६	६६
	{ २७७	१२		{ २५४	१५०		{ २२१	११
अटनी	१५९	८४	अतिचरा	९२	१४६	अतिशस्त	१३४	४१
अटरूष	८५	१०३	अतिच्छत्र	९६	१६७	अतिशोभन	२०७	५८
अटवी	६७	१	अतिच्छत्रा	९३	१५२	अतिसंस्कृत	२४१	८०
अटाट्या	१३८	३५	अतिजव	१५६	७३	अतिसर्जन	२२५	२८
अट्ट	{ ६४	१२	अतिथि	१३८	३४	अतिसारकिन्	११६	५९
	{ २५	१३१	अतिनिर्हारिन्	३१	१०	अतिसौरभ	७३	३३
अणक	२०७	५४	अतिनु	५१	१४	अतीक्ष्ण	२४४	९४
अणव्य	१६६	७	अतिपथिन्	६१	१६	अतीत	२७८	१७
अणि	१५३	५६	अतिपात	{ १३९	३७	अतीतनौक	५१	१४
अणिमन्	११	३६		{ २२६	३३	अतीन्द्रिय	२११	७९
अणीयस्	२०	३८	अतिप्रसिद्ध	२६७	२१८	अतीव	२७५	२
अणु	{ १६९	२०	अतिमात्र	१६	६८	अत्तिका	४१	१५
	{ २०८	६२	अतिमुक्त	८०	७२	अत्यन्तकोपन	२०२	३२
अंडकोश	१२०	७६	अतिमुक्तक	७२	२६	अत्यन्तीन	१५७	७६
अंड	१०३	३७	अतिरिक्त	२१०	७५	अत्यय	{ १६४	११६
अंडज	{ ५२	१७	अतिवक्तृ	२०३	३५		{ २५४	१५०
	{ १०२	३३	अतिवाद	३६	१४			
	{ २०६	५१	अतिविषा	८४	९९	अत्यर्थ	१६	६६
अतट	६६	४	अतिवेल	१६	६६	अत्यल्प	२०८	६२
अतर्कित	२७६	७	अतिशक्तिता	१६२	१०२	अत्याहित	२२४	७७
अतलस्पर्श	५२	१५				अत्रि	२२	२७
अतसी	१६८	२०				अथ	२७३	२४७
अति	{ २७१	२४२				अथो	२७३	२४७
	{ ७२५	२				अदभ	२०८	६३
	{ २७६	५						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अदर्शन	२२३	२२	अधिक्षिप्त	२०५	४२	अध्वग	१४६	१७
अदितिनन्दन	७	८	अधित्यका	६७	७	अध्वन्	६१	१६
अदृशू	१७	६१	अधिप	१९८	११	अध्वनीन	१४६	१७
अदृष्ट	१४८	३०	अधिमू	१९८	११	अध्वन्य	१४६	१३
अदृष्टि	४६	३७	अचल	६५	१	अध्वर	१३४	१३
अद्धा	२७७	१२	अधिरोहिण	६५	१८	अध्वर्यु	१३५	१७
अद्भुत	{ ४२ १७ ४२ १९		अधिवासन	१३१	१३४	अनक्षर	३७	२१
अद्भर	२००	२०	अधिविन्ना	१०५	७	अनंग	९	२५
अद्य	२७९	२०	अधिश्चयणी	१७१	२९	अनच्छ	५२	१४
अद्रि	{ ६५ १ २५७ ६३		अधिष्ठान	२४९	१२६	अनडुह	१७७	६०
अद्वयवादिन्	८	१४	अधीन	१९९	१६	अतन्त	{ १७ १ ४७ ४ २४२ ८१	
अधम	{ २५३ १४४ २०७ ५४		अधीर	२०१	२६	अनन्ता	{ ४८ २ ८३ ९२ ८६ ११२ ९० १३६ ९४ १५८	
अधमर्ण	१६६	५	अधीश्वर	१४३	२	अनन्यज	९	२६
अधर	{ १२२ ९० २६२ १८९		अधुना	२८०	२३	अनन्यवृत्ति	२११	७९
अधरद्युस्	२७९	२१	अधृष्ट	२०१	२६	अनय	२५४-१४९	
अधस्	४६	१	अधोशुक	१२७	११७	अनर्थक	३७	२०
अधामार्गव	८२	८८	अधोक्षज	८	२१	अनल	१४	५४
अधिक	१८१	८०	अधोभुवन	४६	१	अनवधानता	४४	३०
अधिकर्द्धि	१९८	११	अधोमुख	२०२	३३	अनवरत	१६	६६
अधिकांग	१६५	६३	अध्यक्ष	{ १४४ ६ २६९ २२५		अनवस्कार	२०७	५६
अधिकार	१४८	३१	अध्यवसाय	४४	२९	अनवराध्य	२०७	५७
अधिकृत	१४४	६	अध्यात्म	२५३	१४४	अनस	१५३	५५
			अध्यापक	१३३	७			
			अध्याहार	३०	३			
			अध्यूढा	१०५	७			
			अध्येषणा	१३८	३२			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अनागतात्वा	१०६	२८	अनुग्रह	२२१	१३	अनुष्ण	१९०	१८
अनातप	२५६	१५३	अनुचर	२५६	७१	अनुहार	२२२	१७
अनादर	४३	२७	अनुज	११६	४३	अनूक	२३०	१३
अनाभय	११४	६०	अनुजीविन्	१४४	९	अनूचान	१३३	१०
अनामिका	१२१	८२	अनुतर्षण	१९५	४३	अनूनक	२०९	६५
अनयासकृत्	२१४	९४	अनुताप	{ ४३ २५ २५४१४८		अनूप	६०	१०
अनारत	१६	६५	अनुत्तम	२०७	५७	अनूरु	२३	३२
अनार्यतित्त	९२	१४३	अनुत्तर	२६२	१९०	अनृजु	२०५	४६
अनाहत	१२७	११२	अनुत्तर	२६२	१९०	अनृत {	३७ २१ १६५ २	
अनिमिष	२६७	२१८	अनुनय	२७९	१८	अनेकप	१४९	३४
अनिरुद्ध	९	२७	अनुपद	२११	७८	अनेहस्	२४	१
अनिल	{ ७ १० १५ ६२		अनुपदीना	१९२	३०	अनोकह	६८	५
अनिश	१६	६५	अनुपमा	१८	४	अन्त {	१६४ १६१ २११ ८१	
अनीक	{ १५७ ७८ १६२ १०४		अनुप्लव	१५६	७१	अन्तःपुर	६३	११
अनीकस्थ	१४४	६	अनुबन्ध	२४४	९८	अन्तक	१४	५९
अनीक्षिनी	{ १५७ ७८ १५८ ८१		अनुबोध	१२८	१२२	अन्तर	२६१	१८७
अनु	२७३	४८	अनुभव	२२४	२७	अन्तरा	२७७	१०
अनुक	२००	२३	अनुभाव	{ ४३ २१ २६६ २०९		अन्तराभवसत्त्व	२५११३३	
अनुकम्पा	४२	१८	अनुमती	२५	८	अन्तराय	२२३	१९
अनुकर्ष	१५४	५७	अनुयोग	३५	१०	अन्तराल	१८	६
अनुकल्प	१३९	४०	अनुरोध	१४५	१२	अन्तरिक्ष	१७	१
अनुकामीन	१५७	७६	अनुलाप	३६	१६	अन्तरीप	५०	८
अनुकार	२२२	१७	अनुलेपन	२९१	२३	अन्तरीय	१२७	११७
अनुक्रम	१३८	३६	अनुवर्तन	१४५	१२	अन्तरे	२७७	१०
अनुक्रोश	४२	१८	अनुवाक	२८८	१७	अन्तरेण {	२७५ ३ २७७ १०	
अनुग	२११	७८	अनुशय	२५४	१४७			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अन्तर्गत	२१२	८६	अन्न	{ १७५ ४८		अपत्रपिण्ड	२०१	२८
अन्तर्धा	१९	१२		{ २१८ १११		अपथ	६१	१७
अन्ताथ	१९	१२	अन्य	२१२	८२	अपथिन्	६१	१७
अन्तर्द्वार	६४	१४	अन्यतर	२१२	८२	अपदान्तर	२०९	८
अन्तर्मेनस्	१९७	८	अन्यतरेद्युस्	२७९	२१	अपदिश	१८	५
अन्तर्वत्नी	१०९	२२	अन्येद्युस्	२७९	२१	अपदेश	{ ४५ ३३	
अन्तर्वाणि	१९७	६	अन्वक	२११	७८		{ १६७ २१६	
अन्तर्वेशिक	१४४	८	अन्वक्ष	२११	७८	अपध्वस्त	२०४	३९
अन्तावसायिन्	१८८	१०	अन्वय	१३२	१	अपभ्रंश	३३	२
अन्तिक	२०९	६७	अन्ववाय	१३२	१	अपयान	१६४	११
अन्तिकतम	२०२	६८	अन्वाहार्य	१३७	३१	अपरस्पर	२१८	१
अन्तिकाश्रय	२२३	१९	अन्विष्ट	२१७	१०५	अपराजिता	{ ८५ १०४	
अन्तिका	१७१	२९	अन्वेषणा	१३७	३२		{ ९३ १४९	
अन्तेवासिन्	{ १३४ ११		अन्वेषित	२१७	१०५	अपराद्धपृष्ठक	१५६	६८
	{ १२० २०		अप् (आप्)	४९	३	अपराध	१४८	२६
अन्त्य	२११	८१	अपकारगी	३६	१४	अपराह	२४	३
अंत्र	११८	६६	अपक्रम	१६४	१११	अपरेद्युस्	२७९	२०
अन्दुक	१५१	४१	अपधन	११८	७०	अपर्णा	११	३७
अन्ध	{ ११७	६१	अपचय	२२२	१६	अपलाप	३६	१७
	{ २४५	१००	अपचायित	२१६	१०१	अपवर्ग	३१	७
अन्धकरिपु	१०	३४	अपचित	२१६	१०१	अपवर्जन	१३७	३०
अन्धकार	४६	३	अपचित्ति	{ १३८ ३४		अपवाद	{ ३६ १३	
अन्धतमस्	४६	३		{ २३९ ६७			{ २४३ ८९	
अन्धस्	१७९	४८	अपटु	११६	५८	अपवारण	{ १९ १२	
अन्धु	५४	२६	अपत्य	११०	२८		{ २४९ १२५	
			अपत्रपा	४३	२३	अपशब्द	३३	२

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अपण्डु	२१२	८४	अप्रहत	५९	५	अभिग्रहण	२२२	१६
अपसद	१९०	१६	अप्राप्य	२०८	६०	अभिधातिन्	१४५	११
अपसर्प	१९०	१३	अप्सरस्	७	११	अभिचर	१५६	७१
अपसव्य	२१२	८४		१३	५२	अभिचार	२२३	१९
अपस्कर	१८३	५५	अफल	६८	७	अभिजन	१३२	१
अपस्नात	१९९	१९	अबद्ध	३७	२०		२४६	१०८
अपहार	२२२	१६	अबद्धमुख	२०३	३६	अभिजात	२४२	८३
अपांपति	४२	२	अबला	१०४	२	अभिज्ञ	१९६	४
अपाङ्ग	१२३	९४	अबाध	२१२	८३	अभितस	२०९	६७
	२३१	२१	अवज	१९	१४		२७४	२५६
अपान	१५	६३		२३३	३२	अभिधान	३५	८
	११९	७३	अवजयोनि	८	१७	अभिध्या	४३	२४
अपामार्ग	८२	८८		२७	२०	अभिनय	४२	१६
अपावृत	१९९	१५	अब्द	२४३	८८	अभिनव	२११	७७
अपासन	१६४	११३		२५३	१४६	अभिनवोद्धिद	६८	४
अपि	२७३	२४९	अब्धि	४९	१	अभिनिर्मुक्त	१४२	५५
अपिधान	१९	१३		२४५	१०१	अभिनिर्माण	१६१	९५
अपिनद्ध	१५६	५५	अब्धिकफ	१८५	१०५	अभिनति	१४७	२४
अपूप	१७४	४८	अब्रह्मण्य	४१	१४		२४१	८१
अपोगड	११३	४६	अभय	९५	१६४	अभिपन्न	२५०	१२८
अप्पति	१५	६१	अभया	७७	६९	अभिप्राय	२२३	२०
अप्पित्त	१४	५६	अभाषण	१३८	३६	अभिभूत	२०४	४०
अप्रकाण्ड	६८	९	अभिक	२००	२४	अभिभर	२६६	२१४
अप्रगुण	२१०	७२	अभिक्रम	१६१	९६	अभिमान	४३	२२
अप्रत्यक्ष	२११	७९	अभिख्या	२५५	१५६		२४७	११०
अप्रधान	२०८	६०	अभिग्रह	२२१	१	अभियोग	२२१	१३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अभिरूप	२५१	१३१	अभीषंग	२१९	६	अभ्यूष	१७४	४७
अभिलाव	२२४	२४	अभीष्ट	२६७	२१९	अभ	{ १७	१
अभिलाष	४४	२८	अभीष्ट	२०७	५३		{ १८	६
अभिलाषुक	२००	२२	अभ्यग्र	२०९	६७	अभक	१८४	१०७
अभिवादक	२०१	२८	अभ्यन्तर	१८	६	अभपुष्प	७२	३०
अभिवादन	१३९	४१	अभ्यमित	११६	५८	अभमातंग	१३	४६
अभिव्याप्ति	२१९	६	अभ्यमित्रीण	१५७	७५	अभमु	१८	४
अभिश्स्त	२०४	४३	अभ्यमित्रीय	१५७	७६	अभमुवल्लभ	१३	४६
अभिश्स्ति	१३८	३२	अभ्यमिष्य	१६७	७५	अभिय	१८	८
अभिशाप	३५	११	अभ्यर्ण	२०९	६७	अभि	५१	१३
अभिषङ्ग	२३१	२४	अभ्यार्हित	२४२	८३	अभिष	१४७	२४
अभिषव {	१९४	४२	अभ्यवर्कषण	२२२	१७	अमत्र	१७२	३३
	१४१	४२	अभ्यवस्कंदन	१६३	११०	अमर	७	७
अभिषेणन	१६१	१९५	अभ्यवहृत्	१८	१११	अमरावती	१२	४५
अभिष्टुत	२१७	११०	अभ्याख्यान	३५	१०	अमर्त्य	७	८
अभिंसपात	१६२	१०५	अभ्यागम	१६२	१०५	अमर्ष	४३	२६
अभिसारिका	१६	१०	अभ्यागारिक	२९६	१२	अमर्षण	२०२	३२
अभिहार {	२२२	१७	अभ्यादान	२२४	२६	अमल	१८४	१००
	२५८	१६८	अभ्यान्त	११६	५८	अमला	८९	१२७
अभिहित	२१७	१०७	अभ्यामर्द	१६२	१०५	अमा	२७३	२५०
अभीक	२००	२४	अभ्याश	२०९	६७	अमांस	११३	४४
अभीक्षणम् {	२७५	१	अभ्यासादन	१६३	११०	अमात्य	१४३	४
	२७७	११	अभ्युत्थान	१३८	३४	अमावस्या	२५	८
अभीप्सित	२०७	५३	अभ्युदित	१४२	५४	अमावास्या	२५	८
	२१८	११२	अभ्युपगम	३०	५	अमित्र	१४५	११
अभीरु	८४	१००	अभ्युपपत्ति	२२१	१३	अमुत्र	२७६	८
अभीरुपत्री	८४	१०१						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अमृणाल	९५	१६४	अम्बुवेतस्	७३	३०	अरण्यानी	६७	१
अमृत	१३	४८	अम्बुसरण	५७	११	अरति	१२२	८६
	३१	६	अम्बुकृत	३७	२०	अरर	६२	१७
	४९	३	अम्भस्	४९	४	अरलु	७७	५७
	१३७	२८	अम्भोरुह	५७	४१	अरविंद	५७	३९
	१६६	३	अम्मय	४९	५	अराति	१४५	११
	२४०	७६	अम्ल	३१	९	अराल	२१०	७१
	७७	५८	अम्ललोणिका	९१	४०	अरि	१४५	१०
अमृता	७७	५९	अम्लवेतस्	९१	१४१	अरित्र	५१	१३
	८२	८२	अम्लान	८०	७३	अरिमेढ	७६	५०
अमृतान्धसू	७	८	अम्लिका	७५	४३		६३	८
अमोघा	८५	१०६	अय	२९	२७		७३	३१
अम्बर	१७	१		२६	१३	अरिष्ट	९२	१४८
	२६०	१८१	अयन	६१	१५		१७५	५३
अम्बरीष	१७१	३०	अयस्	१८४	९८		११०	२०
अम्बष्ठ	१८७	२	अयःप्रतिमा	१९३	३५		२३३	३६
	८०	७१	अयाचित	१६६	३	अग्निदुष्टधीर	२०५	४४
अम्बष्ठा	८२	८४	अयि	२७९	१८		२२	२९
	९१	१४०	अयोग्र	१७०	२५	अरुण	३२	१५
अम्बा	५१	१४	अयोधन	२३४	३७		२३६	४८
अम्बिका	११	३७	अर	१५	६४	अरुणा	८४	९९
अम्बु	४९	४	अरघट्ट	२८९	१८	अरुन्तुद	२१२	८३
अम्बुकणा	१९	११	अरणि	१३५	१९		७५	४२
अम्बुजा	७८	६१		६७	१	अरुष्कर	२६२	१८९
अम्बुभृत्	१८	७	अरण्य	२९०	२२	अरुस्	११५	५४
						अरोक	२१६	१००

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अर्क {	२३	२९	अर्थना {	१३८	३२	अयं	१०७	१४
	२२४	४		२१९	६	अर्याणि	१०७	१४
अर्कपण	८१	८१	अर्थप्रयोग	१६६	४	अर्या	१०७	१६
अर्कवन्धु	८	१५	अर्थशास्त्र	३४	५	अर्थन्	१५१	४४
अर्काह	८१	८०	आयन् {	१४४	९		२०७	५४
अर्गल	६५	१७		२०६	४९	अर्वाक्	२७८	१६
अर्व	२३२	२७	अर्थ्य {	१८९	१०४	अर्शस्	११५	५४
अर्व्य {	१३८	३३		२५६	१६०	अर्शस	११६	५९
अर्चा {	१३८	३५	अर्दना	२१९	६	अर्शोत्र	९४	१५७
	१९३	३६	अर्दित	२१५	९७	अर्शोरोगशुत	११६	५९
	२१६	१०१	अर्ध	२०	१६	अर्हण	१३८	३४
अर्चित {	२३२	८५		२०	१६	अर्हित	२१६	१०१
	१४	५७	अर्धचन्द्रा	८६	१०९	अलक	१२३	९६
अर्चिस् {	२७०	२३०	अर्धनाव	५२	१४	अलका	१६	७०
अर्जक	८१	८०	अर्धरात्र	२५	६	अलक्त	१२९	१२५
	३२	१३	अर्धर्च	२९५	३२	अलक्ष्मी	४८	२
अर्जुन {	७५	४५	अर्धहार	१२९	१०६	अलगर्द	४७	५
	९६	१६७	अर्धोरुक	१२८	११९	अलंक० {	१२४	१००
अर्जुनी	१७८	६७	अर्धुद	२८९	१९		२०१	२९
	४९	१		२९५	३३	अलंकर्तृ	१२४	१००
अर्णव {	२३७	५७	अर्भक	१०३	३८	अलंकर्त्तृणा	१९९	१८
अर्णस्	४९	४	अर्भ	२९५	३४	अलंकार	११४	१००
अर्तन	२२५	३२	अर्थ	१६५	१	अलंकृत	१२४	१०१
अर्ति	२३९	६८		२५३	१४६	अलंक्रिया	१२४	१०१
	१८३	९०	अर्थमन्	२२	२८	अलम्	२७४	२५२
अर्थ {	२४२	८६					२७७	११

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अलर्क	{ ८१	८१	अवगीत	२४१	९३	अवध्वस्त	२१४	९४
	{ १९१	२२		२४१	७९	अवन	२१९	४
अलस	१९०	१८	अवगीर्ण	२१७	११०	अवनत	२१०	७०
अलात	१७१	३०	अवग्रह	१९	११	अवनाट	११३	४५
अलावू	९४	१५६		१५०	३८	अवनाय	२२४	२७
आलि	{ ९९	१४	अवग्राह	१९	११	अवनि	५८	३
	{ १०२	२९	अवचूर्णित	२१४	९४	अवन्तिसोम	१७३	३९
अलिक	१२३	९२	अवज्ञा	४३	३२	अवन्ध्य	६८	६
अलिजर	१७१	३१	अवज्ञात	२१७	१०६	अवभृथ	१३७	२७
अलिन्	२०२	२९	अवट	४६	२	अवभ्रट	११३	४५
अलिन्द	६४	१२	अवटीट	११२	४५	अवम	२७	५४
अलिका	२२९	१२	अवटु	१२२	८८	अवमत	२१७	१०६
अल्प	२०८	६१	अवतंस	२६९	२१७	अवमर्द	१६२	१०९
अल्पतनु	११४	४८	अवतमस	४६	३	अवमानना	४३	२३
अल्पमारिष	९०	१३६	अवतोका	१७८	६९	अवमानित	२१७	१०६
अल्पसरस	५४	२२	अवदंश	१९४	४०	अवयव	११८	७०
अलिपष्ठ	२०८	६२	अवदात	{ १२	१३	अवर	१५०	४०
अल्पीयसू	२०८	६२		{ २४१	८०	अवरज	११३	४३
अवकर	६९	१८	अवदान	२१९	३	अवरति	२२६	३७
अवकीर्णिन्	१४२	५४	अवदाह	९५	१६५	अवरवर्ण	१८७	१
अवकृष्ट	२०४	३९	अवदारण	१६८	१२	अवरीण	२१४	९४
अवकेशिन्	६८	७	अवदीण	२११	८९	अवरोध	६३	१२
अवक्रय	१८१	७९	अवद्य	२७	५४	अवरोधन	६३	११
अवगणित	२१७	१०६	अवधारण	२६०	१७८	अवरोह	६९	११
अवगत	२१७	१०८	अवधि	२४५	९९	अवर्ण	३६	१३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अवलक्ष	३२	१३	अवार	५०	८	अशिथी	११६	११
अवलग्न	१२	७९	अवातस्	२०४	३९	अशुभ	२९१	२३
अवलंबित	२४६	८४	अवि	१०८	२०	अशेष	२०९	६५
अवलगुज	८३	९५	अवि	२६५	२०७	अशोक	७८	६४
अववाद	१४७	२५	अविग्र	७९	५७	अशोकरोहिणी	८२	८५
अवश्यम्	२७८	१६	अवित	२१७	१०६	अश्मगर्भ	१८३	९२
अवश्याय	१०	१८	अविद्य	३१	७	अश्मज	१८५	१०४
अवष्टब्ध	२४६	१०४	अविनीत	२००	२३	अश्मन्	६६	४
अवसर	२२४	२४	अविरत	६१	६५	अश्मन्त	१७१	२९
अवसान	२२६	३८	अविलंबित	१५	६५	अश्मपुष्प	८८	१२२
अवसित	{ २१५ २१७	{ ९८ १०८	अविस्पष्ट	३७	२१	अश्मरी	११६	५६
अवस्कर	{ १११ २५८	{ ६७ १६७	अवीचि	४८	१	अश्मसार	१८४	९८
अवस्था	२९	२९	अवीरा	१०६	११	अश्रान्त	१६	६५
अवहार	५३	२१	अवेक्षा	२२५	२८	अश्रि	१६०	९३
अवहित्था	४५	३४	अव्यक्त	२३८	६२	अश्रु	१२३	९३
अवहेलन	४३	२३	अव्यक्तराग	३२	१५	अश्लील	३६	१९
अवाकू	{ १९८ २०२	{ १३ ३३	अव्यण्डा	८२	८६	अश्व	१५१	४३
अवाकपुष्पी	९३	१५२	अव्यथा	{ ७७ ९२	{ ५९ १४६	अश्वकर्णक	७५	४४
अवाग्र	२१०	७०	अन्यथ	२९२	३४	अश्वत्थ	७१	२१
अवाची	१७	१	अन्यवहित	२०९	६८	अश्वयुक्	२१	२१
अवाच्य	३७	२१	अशनाया	१७६	५४	अश्वबडव	२८८	१६
			अशनायित	२००	२०	अश्वा	१५२	४६
			अशनि	१३	४७	अश्वाभरण	२३५	४४
			अशि	२१८	१११	अश्वारोह	१५४	६०

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अश्विन्	१३	५१	असृज	११७	६४	अहम्पूर्विका	१६२	१००
अश्विनी	२१	२१	असौम्यस्वर	२०३	३७	अहम्मति	३१	७
अश्विनीसुत	१३	५१	अस्त	{ ६६ २		अहर्पति	२२	३०
अश्वीय	१५२	४८	अस्त	{ २१३ ८७		अहर्मुख	२४	२
अषडक्षीण	१४७	२२	अस्तम्	२१८	१७	अहस्कर	२२	२८
अष्टापद {	१८४ ९५		अस्ति	२१९	१८	अहह	२७५२	५७
	१९५ ४६		अस्तु	२७८	१३	अहार्थ	६५	१
अष्टीवत्	११९	७२	अस्त्र	१५८	८२	अहि {	४७ ६	
असकृत्	२७५	१	अस्त्रिन्	१५६	६९		२७१२३८	
असती	१०६	१०	अस्थि	११८	६८	अहित	१४५	११
असतीसुत	११०	२६	अस्थिर	२०५	४३	अहितुण्डिका	४८	११
असन	७५	४४	अस्फुटवाच्	२०३	३७	अहिभय	१४८	३०
असमीक्ष्यकारिन्	१९९	१७		{ ११७ ६४		अहिभुज	२३२	३०
असार	२०७	५६	अस्त्र	{ १२३ ९३		अहेरु	८४	१०१
असि	१६०	८९		{ २५७ ६४		अहो	२७७	९
असिकनी	१०९	१०८	असृप	१५	५९	अहोरात्र	२६	१२
असित	३२	१४	असु	१२३	९३	अहाय	२७५	२
असिधावक	१८८	७	अस्त्रच्छन्द	१९९	१६	आ.		
असिधेनुका	१६०	९२	अविम	७	८	आ (आः)	२७२	२४०
असिपुत्री	१६०	९२	अस्वर	२०३	३७	भाम्	२७८	१६
असु	१६५	११९	अस्वाध्याय	१४२	५३	आकम्पित	२१२	८७
असुधारण	१६५	११९	अहंयु	२०६	५०	आकर	६६	७
असुर	७	१२	अहंकार	४३	२२	आकर्ष	२६८	२२१
असूर्क्षण	४३	२३	अहंकारवान्	२०६	५०	आकल्प	१२४	९९
असूया	४३	२४	अहन्	२४	२	आकार {	२२२ १५	
असृग्धरा	११७	६२	अहमहमिका	१६२	१०१		२५७ १६२	

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
आकारगुप्ति	४५	३४	आग्नीध्र	१३५	१७	आडम्बर	{ १६३ १०८	
आकारण	३५	८	आग्रहायणिक	२६	१४		{ १५८ १६८	
आकाश	१७	२	आग्रहायणी	२१	२३	आडि	१०१	२५
आकीर्ण	२१२	८५	आड्	२७२	२३९	आढक	१८२	८८
आकुल	२१०	७२	आङ्गिक	४२	१६	आढकिक	१६७	१०
आकृति	२५७	१६२	आङ्गिरस	२१	२४	आढकी	{ ९० १३०	
आकन्द	२४३	९०	आचमन	१३८	३६		{ २८३ ७	
आक्रीड	६७	३	आचाम	१७५	४९	आढ्य	१९८	१०
आक्रोश	३६	१५	आचार्य	१३३	७	आणवीन	१३६	७
आक्रोशन	२१९	६	आचार्या	१०७	१४	आतङ्क	२२९	१०
आक्षारण	३६	१५	आचार्यानी	१०७	१५	आतंचन	२४८	११५
आक्षारणा	३६	१५	आचित	१८२	८७	आततायिन्	२०५	४४
आक्षारित	२०४	४३		{ १९ १३		आतप	{ २३ ३४	
आक्षेप	३६	१३	आच्छादन	{ १२७ ११५			{ २८९ २०	
आखण्डल	१२	४४		{ २४९ १२५		आतपत्र	१४९	३२
आखु	९८	१२	आच्छुरितक	४५	३४	आतर	५१	११
आखुभुज्	९७	६	आच्छोदन	१९१	२३	आतापि	१००	२१
आखिट	१९१	२३	आजक	१८०	७७	आतिथेय	१३७	३३
आख्या	३५	८	आजानेय	१५१	४४	आतिथ्य	१३८	३३
आख्यात	२१७	१०७	आजि	{ १६२ १०६		आतुर	११६	५८
आख्यायिका	३४	५		{ २३३ ३२		आतोद्य	३९	५
आगन्तु	१३८	३४	आजीव	१६५	१	आत्तर्गव	२०४	४०
आगसु	{ १४८ २६		आजू	४८	३	आत्मगुप्ता	८२	८६
	{ २७० २३०		आज्ञा	१४७	२६	आत्मघोष	१००	२०
आगू	३०	५	आज्य	१७५	५२	आत्मज	१०१	२७
			आटि	१०१	२५			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
आत्मन्	{ २९ २९		आनक	{ ४० ६		आपीड	१३१ १३६	
	{ २४७ १०९			{ २२८ ३		आपीन	१७९ ७३	
आत्मन्	{ ८ २६		आनकदुन्दुभि	९ २२		आपूपिक	{ १७१ २८	
	{ ९ २६		आनत	२१० ७०			{ २२७ ४०	
आत्मम्मरि	२०० २१		आनद्ध	३२ ४		आत	१४५ १३	
आत्रेयी	१०८ २०		आनन	१२२ ८९		आप्य	४९ ६	
आथर्वण	२२७ ४३		आनन्द	२८ २५		आप्यायन	२४८ ११५	
आदर्श	१३२ १४०		आनन्दथु	२८ २५		आप्रच्छन्न	२२० ७	
आदि	२११ ८०		आनन्दन	२१९ ७		आप्रपद	१२८ ११९	
आदिकारण	२९ २८		आनत	२३८ ६४		आप्रपदीन	१२८ ११९	
आदितेय	७ ८		आनाय	५२ १६		आप्लेव	१२८ १२१	
आदित्य	{ ७ ८		आनाय्य	१३६ २१		आप्लाव	१२८ १२१	
	{ ७ १०		आनाह	११५ ५५		आबन्ध	१६८ १३	
आदिनव	{ २२ २६		आनुपूर्वी	१३८ ३६		आभरण	१२४ १०१	
	{ २२५ २९		आन्धसिक	१७१ २८		आभाषण	३६ १५	
आहत	२४२ ८५		आन्वीक्षिकी	३४ ५		आभास्वर	७ १०	
आदेष्टु (ष्टा)	१३३ ७		आपक	१५० ४७		आभीर	१७६ ५७	
आद्य	२११ ८०		आपगा	५५ ३०		आभीरपल्ली	६५ २०	
आद्यमासक	१८२ ८५		आपण	६२ २		आभीरी	१०७ १३	
आद्यून	२०० २१		आपणिक	१८० ७८		आभील	४९ ४	
आद्योत	२२८ ३		आपत्प्राप्त	२०४ ४२		आभोग	१३१ १३७	
आधार	५९ २९		आपद	१५८ ८२		आमगन्धिन्	३२ १२	
आधि	{ ४४ २८		आपन्न	२०४ २४		आमनस्य	४९ ३	
	{ २४४ ९७		आपन्नसत्त्वा	१०९ २२		आमय	११५ ५१	
आधूत	२२१ ८७		आपमित्यक	१६६ ४		आमयाविन्	११६ ५८	
आधोरण	१५४ ५९		आपान	१९४ ४२		आमलक	३९५ ३३	
आध्यान	४४ २९							

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
आमलकी	७७	५७	आयोधन	१६२	१०३	आर्यावर्त	५९	८
आमिक्षा	१३६	२३	आरकूट	१८४	९७	आर्षभ्य	१७७	६२
आमिष	{ ११७ ६२		आरग्वध	७१	२३	आल	१८५	१०३
	{ २६८ २२३		आरनालक	१७३	३९	आलम्भ	१६४	११५
आमिषाशिन	१९९	१९	आरति	२२६	३७	आलय	६२	५
आमुक्त	१५५	६५	आरम्भ	२२४	२६	आलवाल	५५	२९
आमोद	{ २८ २४		आरव	३८	२३	आलस्य	१९०	१८
	{ ३१ १०		आरा	१९३	३४	आलान	१५०	४७
	{ २४३ ९१		आरात्	२७२	२४२	आलाप	३६	१५
आमोदिन्	३२	११	आराधन	२४९	१२५	आलि	{ ६० १४	
आम्नाय	{ ३३ ३		आराम	६७	२		{ ६७ ४	
	{ २२० ७		आरालिक	१७९	२८		{ १०७ १२	
आम्र	७३	३३	आराव	३८	२३	आलिग्य	३९	५
आम्नाताक	७२	६७	आरेवत	७१	२४	आलिन्द	६४	१२
आम्नेडित	३५	१२	आरोग्य	११४	५०	आली	१६३	१९८
आयत	२०९	६९		{ १२७ ११४		आलीढ	१५९	८६
आयतन	६२	७	आरोह	{ २११ २३८		आलु	१७१	३१
आयति	{ १४८ २९		आरोहण	६५	१८	आलोक	२२८	३
	{ २४० ७२		आर्तराल	८०	७४	आलोकन	२२५	३१
आयत	१९९	१६	आर्तव	१०८	२१	आवपन	१७२	३३
आयाम	१२७	१४	आर्द्र	१०७	१०५	आवर्त	५०	६
आयुध	१५८	८२	आर्द्रक	१७३	३७	आवलि	६७	४
आयुधिक	१५५	६७	आर्य	{ ४१ १४		आवसित	१७०	२३
आयुधीय	१५५	६७		{ १३२ ३		आवाप	५५	२९
आयुष्मत्	१९७	६	आर्या	११	३७			
आयुस्	१३५	१२०						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
आवापक	१२६	१०७	आशुग	{ १५ ६२	आसना	२२३	२६	
आवाल	५५	२९		{ १५९ ८६	आसन्दी	२८४	९	
आविम	७९	६७		{ १३१ १९	आसन्न	२०९	६६	
आविद्ध	{ २१० ७१	आशुग्रीहि	१६८	१५	आवर्स	१९४	४१	
{ २१३ ८७	आशुशुक्षणि	१४	५५	आसादित्	२१६	१०४		
आविध	१२६	३६	आश्रय	४२	१९	आसर	{ १९ ११	
आविल	५२	१४	आश्रम	१३२	४		{ १६१ ९६	
आविस	२७७	१२	आश्रया	{ १४६ १८	आसुरी	१६९	१९	
आवुक	४१	१२		{ २२१ ११		आसेचनक	२०७	५३
आवुत्त	४१	१२	आश्रयाश	१४	५४	आस्कन्दन	१६२	१०४
आवृत्	१३८	३६	आश्रव	{ ३० ५	आस्कन्दित	१५२	४८	
आवृत	२१४	९०		{ २०० २४		आस्तरण	१५१	४२
आवेगी	९१	१३७		{ २०० २४		आस्था	२४३	८८
आवेशन	६३	७	आश्रुत	२१७	१०८	आस्थान	१३४	१५
आवेशिक	१३८	३४	आश्र	२५२	४८		१३४	१५
आशंसितृ	२०१	२७	आश्रत्य	७०	१८	आस्थानी	१३४	१५
आशंसु	२०१	२७	आश्रयुज्	२७	१७	आस्पद	२४४	९४
आशय	२२३	२०	आश्विन	२७	१७	आस्फोट	८१	८०
आशर	१५	५९	आश्विनेय	१३	५१	आस्फोटनी	१९३	३३
आशा	{ १७ १	आश्वीन	१५२	४७	आस्फोट	{ ७९ ७०	१०४	
	{ १६७ २१६		आषाढ	{ १७ १६		आस्य		१२२
आशितंगवीन	१७६	५९	आसक्त	{ १४० ४५	आस्या	२२३	२४	
आशीविष	४७	७		{ १९७ ९		आस्रव	२२५	२९
आशिस	२६९	२२८	आसन	{ १३१ १३८	आहत	{ ३७ २१	८८	
आशु	{ १५ ६५	{ १४६ १८		{ २१३ ८८				
	{ १६८ १५	{ १५० ३९						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
अहितलक्षण	१९७	१०	इज्याशील	१३३	८	इन्द्राणी	१२	४५
आहव	१६२	१०५	इक्षर	१७७	६२	इन्द्रायुध	१९	१०
आहवनीय	१३५	१९	इडा	२३५	४२	इन्द्रारि	७	१२
आहार	१७७	५६	इतर	१४०	६१	इन्द्रावरज	८	२०
आहाव	५४	२६	इतरेषु	२१२	२८	इन्द्रिय	३१	८
आहेय	४८	९	इतरेषु	२६२	१९२	इन्द्रियार्थ	११७	६२
आहो	२७७	५	इति	२७९	२१	इन्द्रियार्थ	३१	८
आहोपरुषिका	१६२	१०१	इतिह	२७३	२४५	इन्धन	६९	१३
आह्वय	३५	३७	इतिहा	१३४	१२	इभ	१४९	३५
आह्वा	३५	८	इतिहास	३४	४	इभ्य	१९८	१०
आह्वान	३५	८	इत्तरी	१०६	१०	इरम्मद	१९	१०
इ			इदानीम्	२८०	२३	इरा	१९४	३९
इक्षु	९५	१६३	इध्मा	६९	१३	इरा	२५९	१७६
इक्षुगन्धा	८४	९८	इन	२४७	१११	इरुवला	२१	२३
	८५	१०४	इन्दीवर	५६	३७	इव	२७७	९
	८६	१००	इन्दीवरी	८४	१००	इष	२७	१७
	९५	१६३	इन्दु	१९	१३	इषु	१५९	८७
इक्षुर	८५	१०४	इन्द्र	१२	४१	इषुधि	१६०	८८
इक्ष्वाकु	९४	१५६	इन्द्र	१७	२	इष्ट	१३७	२८
इंग	२१०	७४	इन्द्रदु	७५	४५	इष्ट	१७६	५७
इंगित	२२२	१५	इन्द्रयव	७९	६७	इष्टकापथ	९५	१६५
इंगुदी	७५	४६	इन्द्रवारुणी	९५	१५६	इष्टगन्ध	३२	११
इच्छा	४४	२७	इन्द्रसुरस	७९	६८	इष्टार्थोद्युक्त	१९७	९
इच्छावती	१०६	९	इन्द्राणिका	७९	६८	इष्टि	२३४	३९
			इन्द्राणी	११	३६	इष्वास	१५९	८३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
ई			ईहा	४४	२७	उच्छ्रित	{ २०९	७०
ईक्षण {	१२३	९३	ईहामृग	१०८	७		२४	२८५
	२२५	३१	उ			उज्जासन	१६४	११५
ईक्षणिका	१०८	२०	उ	२७९	१८	उज्ज्वल	४२	१७
ईदित	२१७	११०	उक्त	२१७	१०७	उटज	६२	६
ईति	२३९	६८	उक्ति	३३	१	उड्ड	२१	२१
ईरण	२३७	५७	उकथ	२९४	३०	उपड्ड	५१	११
ईरित	२१३	८७	उक्षन्	१७७	५९	उड्डीन	१०३	३७
ईर्म	११५	५४	उखा	१७१	३१	उत {	२१६	१०१
ईर्वारु	९४	१५५	उख्य	१७४	४५		२७२	२४३
ईर्ण्या	४३	२४		१०	३१		२७६	५
ईलित	२१७	१०९	उग्र {	४२	२०	उताहो	२७६	५
ईली	१६०	९१		१८७	२	उत्क	१९७	८
ईश {	१०	३०	उग्रगन्धा {	८५	१०२	उत्कट {	९०	१३४
	१७	३		९२	१४५		२००	२३
ईशान	१०	३०	उच्च.	२०९	७०	उत्कण्ठा	४४	२९
ईशित्व	११	३६	उचटा	९५	१६०	उत्कर	१०४	४२
ईशितृ	१९८	१०	उच्चण्ड	२१२	८३	उत्कर्ष	२२१	११
ईश्वर {	१०	३०	उच्चार	११८	६७	उत्कलिका	४४	२९
	१९८	१०	उच्चावच	२१२	८३	उत्कार	२२६	३६
ईश्वरा	११	३६	उच्चैःश्रवस	१२	४५	उत्कोश	१०१	२३
ईषत	२७६	८	उच्चैःषुष्ट	३५	१२	उत्त	२१७	१५०
ईषत्पाण्डु	३२	१३	उच्चस	२७८	१७	उत्तंस	२६९	२२७
ईषा	१६८	१४	उच्छ्रय	६९	१०	उत्तप्त	११७	६३
ईषिका {	१५०	३८	उच्छ्राय	६९	१०	उत्तम	२०७	५०
	१९३	३२				उत्तमर्ण	१६६	५

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
उत्तमा	१०५	४	उत्साह	{ ४४ २९	उदान	१६	६३	
उत्तमांग	१२३	९५	{ १४६ १९	उदार	{ १९७	८		
उत्तर	{ ३५ १०	उत्साहन	२४८ ११५	{ २६२ १९२				
{ २६२ १९०	उत्साहवर्धन	४२ १८	उदासीन	१४५ १०				
उत्तरा	१७	२	उत्सुक	१९७ ९	उदाहार	३५ ९		
उत्तरासंग	१२८ ११७	उत्सृष्ट	२१७ १०७	उदित	२१७ १०७			
उत्तरीय	१२८ ११८	उत्सेध	{ ६९ १०	उदीची	१७ २			
उत्तरेद्युम्	२७९ २०	{ २४४ ९६	उदीच्य	{ ५९ ७				
उत्तान	५२ १५	उदक्	२८० २३	{ ८८ १२२				
उत्तानयश	११२ ४१	उदक	४९ ४	उदुम्बर	{ ७१ २२			
उत्थान	१४८ ११८	उदकथा	१०८ २१	{ १८४ ९७				
उत्थित	२४२ ८५	उदग्र	२०९ ७०	उदुम्बरपर्णी	९२ १४४			
उत्पत्तिवृ	२०१ २९	उदज	२२७ ३९	उदूखल	{ १७० २५			
उत्पत्ति	३९ ३०	उदधि	४९ १	{ ३१५ ९७				
उत्पत्तिष्णु	२० १२९	उदन्त	३५ ७	उद्गमनीय	१२७ ११२			
उत्पन्न	२४२ ८५	उदन्या	१७६ ५५	उद्गाढ	१६ ६६			
उत्पला	{ ५६ ३७	उदन्यत्	४९ १	उद्गातृ	१३६ १७			
{ ८९ १२६	उदपान	५४ २६	उद्गार	२२६ ३७				
उत्पलशारिवा	८६ ११२	उदय	६६ २	उद्गीथ	२८९ १९			
उत्पात	१६३ १०९	उदर	१२० ७७	उद्गूर्ण	२१३ ८९			
उत्फुल्ल	६८ ७	उदर्क	१४८ २९	उद्ग्राह	२२६ ३७			
उत्स	६६ ५	उदवसित	६२ ४	उद्ध	२८ २७			
उत्सर्जन	१३७ २९	उदधित	१७५ ५३	उद्धन	२२६ ३६			
उत्सव	{ ४६ ३८	उदात्त	३४ ४	उद्धाटन	१९२ २७			
{ २६६ २०९								
उत्सादन	१२८ १२१							

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
उद्धात	२२४	२६	उद्धासन	१६४	११५	उपकुल्या	८४	९६
उद्धान	१३८	२६	उद्वाह	१४२	५६		{ १३४	१३
उद्दाल	७३	३४		{ ९६	१६९	उपक्रम	{ २२४	१३९
उद्धित	२१४	९५	उद्देग	{ २२१	१२		{ २५२	१३९
उद्भाव	१६४	१११	उन्दुरु	९८	१२	उपकोश	३६	१३
उद्धर्ष	४६	३८	उन्नत	२०९	७०	उपगत	२१७	१०९
उद्धव	४६	३८	उन्नतानत	२०९	६९	उपगूहन	२२५	३०
उद्धात	२२४	२६	उन्नद्ध	२४२	८५	उपग्रह	१६५	११९
उद्धान	१७१	२९	उन्नय	२२१	१२	उपग्राह्य	१४८	२८
उद्धार	१६६	४	उन्नाय	२२१	१२	उपघ्न	२२३	१९
उद्धृत	२१३	९०	उन्मत्त	{ ८१	७७	उपचरित	२१६	१०२
उद्धव	२९	३०		{ ११७	६०	उपचाय्य	१३५	२०
उद्धिज	२०६	५१	उन्मथ	१६४	११५	उपचित	२१३	८९
उद्धिद्	२०६	५१	उन्मदिष्णु	२००	२३	उपचित्रा	८७	८७
उद्धिद्	२०६	१५	उन्मनस्	१९७	८	उपजाप	१४७	२१
उद्धम	२२१	१२	उन्माथ	{ १६४	११५	उपज्ञा	१३४	१३
उद्यत	२१३	८९		{ १११	२६	उपतत्तृ	२२२	१४
उद्यम	२२१	११	उन्माद	{ ४४	२६	उपताप	११५	५१
उद्यान	२४८	११७		{ २००	२३	उपत्यका	६७	७
उद्योग	२९५	३३	उन्मादवत्	११७	६०	उपदा	१४८	२८
उद्र	५३	२०	उपकण्ठ	२०९	६७	उपधा	१४७	२१
उद्धर्तन	१२८	१२१	उपकारिका	६३	१०	उपधान	१३१	१३७
	{ १४९	३६	उपकार्या	६३	१०	उपधि	४४	३०
उद्धान्त	{ २१५	९७	उपकुञ्चिका	{ ८९	१२५	उपनाह	४०	७
				{ १७२	३७	उपनिधि	१८१	८१
						उपनिषद्	२४३	९३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
उपनिष्कर	६१	१८	उपविषा	८४	९९	उपाध्याय	१३३	७
उपन्यास	३५	९	उपवीत	१४१	४९	उपाध्याया	१०७	१४
उपपत्ति	१११	३५	उपशल्य	६५	२०	उपाध्यायानी	१०७	१५
उपवर्ह	१३१	१३७	उपज्ञाय	२२५	३२	उपाध्यायी	{ १०७ १४	
उपभृत्	१३६	२५	उपश्रुत	२१७	१०९		{ १०७ १५	
उपभोग	२२३	२०	उपसंख्यान	१२७	११७	उपानहं	१९२	३०
उपमा	{ १९३ ३६		उपसम्पन्न	{ १३६ २६		उपाय(चतुष्टय)	१४६	२०
	{ १९४ ३७			{ १७४ ४५		उपायन	१४८	२८
उपमातृ	२५९	१७६	उपसर	२२४	२५	उपालम्भ	३६	१४
उपमान	१९३	३६	उपसर्ग	१६३	१०९	उपावृत	१५२	५०
उपयम	१४२	५६	उपसर्जन	२०८	६०	उपासंग	१६०	८८
उपयाम	१४२	५६	उपसर्ग्या	१७९	७०	उपासन	१५९	८६
उपरक्त	{ २५ १०		उपसूर्यक	२३	३२	उपासना	१३८	३५
	{ २०५ ४३		उपस्कर	१७२	३५	उपासित	२१६	१०२
उपरक्षण	१४९	३३	उपस्थ	१२०	७५	उपाहिता	{ २५ १०	
उपराग	२५	९	उपस्पर्श	१३८	३६		{ २१४ ९२	
उपराम	१३६	३७	उपहार	१४९	२८	उपेन्द्र	८	२०
उपरि	२६१	१८३	उपहर	२६१	१८३	उपोदिका	९४	१५७
उपल	६६	४	उपांशु	१४७	२३	उपोद्धात	३५	९
उपलब्धार्था	३४	५	उपाकरण	१३९	४०	उत्कृष्ट	१६७	८
उपलब्धि	२९	१	उपाकृत	१३६	२५	उभयद्युस्	२७९	२१
उपलम्भ	२२४	२७	उपात्यय	{ १३९ ३७		उमा	{ ११ ३६	
उपला	२६४	१९९		{ २२६ ३३			{ १६९ २०	
उपवन	६७	२	उपादान	२२२	१६	उमापति	१०	३४
उपवर्त्तन	५९	८	उपाधि	{ ४४ २८		उम्य	१६६	७
उपवास	१३९	३८		{ १९८ १२		उरःसूत्रिका	१२५	१०४

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
उरग	४७	८	उल्वण	२११	८१	ऊन	२५०	१२८
उरच्छद	१५५	६४	उलाघ	११६	५७	ऊम्	२७९	१८
उरण	१८०	७६	उलोच	१२८	१२०	ऊररी	२७४	२५४
उरणाख्य	९२	१४७	उलोल	५०	६	ऊरव्य	१६५	१
उरभ्र	१८०	७६	उशनत्	२२	२५	ऊरी	२७४	२५४
उररी	२७४	२५४	उशीर	९५	१६४	ऊरीकृत	२१७	१०८
उररीकृत	२१७	१०८	उषणा	८४	९७	ऊरु	११९	७३
उरस्	१२०	७८	उषर्बुध	१४	९४	ऊरुज	१६५	१
उरसिल	१५७	७६	उषस्	४२	२	ऊरुषर्वन्	११९	७२
उरस्य	११०	२८	उषा	२७९	१८	ऊर्ज	२७	१८
उरस्वत्	१५७	७६	उषापति	९	२७	ऊर्जस्वल	१५१	७५
उरु	२०८	६१	उषित	२१५	९९	ऊर्जस्विन्	१५७	७५
उरुवृक्	७६	५१	उष्ट्र	१८०	७५	ऊणनाभ	९९	१३
उर्वरा	५८	४	उष्ण	२७	१९	ऊर्णा	१२६	५०
उर्वशी	१३	५२		१९	१९	ऊर्णायु	१८०	७६
उर्वी	५८	३	उष्णरश्मि	२२	२९		१८६	१०७
उर्वाह	९४	१५५	उष्णिका	१७५	५०	ऊर्ध्वक	२९	५
उलप	६९	९	उष्णीष	२६८	२२०	ऊर्ध्वजानु	११४	४७
उल्लक	९९	१५	उष्णोपगम	२७	१९	ऊर्ध्वजु	११४	४७
	२२८	६	उष्मक	२७	१८	ऊर्मि	५०	५
उल्लखल	१७०	२५	उत्स	२३	३३	ऊर्मिका	१२६	१०७
उल्लखलक	७३	३४	उत्सा	१७८	६६	ऊर्मिमत्	२१०	७१
उल्लपिन्	५२	१८				ऊष	५८	४
उल्का	२८४	८	ऊ			ऊषण	१७२	३६
उल्मुक	१७१	६०	ऊत	२१६	१०१	ऊषर	५८	
उल्व	११२	३८	ऊधस्	१७९	७३			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
उषवत्	५८	५	कमुक्षिन्	१२	४४	एकसर्ग	२११	८०
उष्मागम	२७	१९	कप्य	९८	१०	एकहायनी	१७८	६८
उह	३०	३	कप्यकेतु	९	२७	एकाकिन्	२११	८२
क				३९	१	एकाग्र	{ २११ ७९	
कक्ष्य	१८३	९०	कषम	{ ८७ ११६		एकाग्र्य	{ २६२ १९०	
	२१	२१		{ १७७ ५९		एकान्त	२११	८०
कक्ष	{ ७७ ५७			{ २०८ ५९		एकान्त	१६	६७
	९७	४	कषि	१४०	४३	एकाब्दा	१७८	६८
कक्षगन्धा	९१	१३७	कप्यप्रोक्ता	{ ८२ ८७		एकायन	२११	७९
कक्षगन्धिका	८६	११०		{ ८४ १०१		एकायनगत	२११	८०
कच्	३४	३	ए			एकावली	१२५	१०६
कजीष	१७२	३२		{ २११ ८२		एकाष्टील	८१	८१
कजु	२१०	७२	एक	{ २१२ ८२		एकाष्टीला	८२	८५
कजुरोहित	१९	१०		{ २३० १६		एड	११४	४८
कण	१६६	३	एकक	२११	८२	एडक	१८०	७६
	{ ३७ ३२		एकगुरु	१३४	१२	एडगज	९२	१४७
कत	{ १६६ २		एकतात्र	२११	७९	एडमूक	२०३	३८
कतीया	२२५	३२	एकतान	३९	३	एड्क	६२	४
कतु	{ २६ १३		एकदन्त	११	३८	एण	९८	१०
	{ २३८ ६१		एकदा	२८०	२२	एत	३३	१७
कतुमती	१०८	२१	एकधु	१७८	६५	एतर्हि	२८०	२३
कते	२७५	३	एकधुरावह	१७८	६५	एध	६९	१३
कत्विज्	१३५	१७	एकधुरीण	१७८	६५	एधसू	६९	१३
कद्ध	१७०	२३	एकपदी	६१	१५	एधा	२२०	१०
कद्धि	८६	११२	एकपिङ्ग	१६	६९	एधित	२११	७६
कम्	७	८	एकयष्टिका	१२५	१०६	एनस	२८	२३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
एरण्ड	७६	५१	ओ			औपयिक	१४७	२४
एला	८८	१२५	ओकम्	२७०	२३३	औपवस्तु	१३९	३८
एलापर्णी	९१	१४०	ओष	४०	९	औमीन	१६६	७
एलावालुक	८८	१२१	ओष	१०३	३९	औरभ्रक	१८०	७७
	२७४	२५०	ओष	२३२	२७	औरस	११०	२८
एवम्	२७६	९	ओकार	३४	४	और्ध्वदेहिक	१३७	३०
	२७७	१२	ओजस	२७०	२३३	और्व	१४	५६
	२७८	१५	ओण्डपुष्प	८०	७६	औशीर	२६१	१८६
	२७८	१६	ओतु	९७	६	औषध	९०	१३५
एषणिका	१९३	३२	ओदन	१७५	४८	औषध	११५	५०
ऐ			ओम्	२७७	१२	औष्ट्रक	१८०	७७
ऐकागारिक	१९१	२४	ओष	२२०	९	क		
ऐंगुद	७०	१८	ओषधी	६८	६	क	२२८	५
ऐण	९८	८	ओषधी	९०	११५	क	२२८	५
ऐणय	९८	८	ओषधीश	२०	१४	कंस	१७२	३२
ऐतिह्य	१३४	१२	ओष्ठ	१२२	९०	कंसाराति	८	२१
ऐन्द्रियक	२११	७९	औ			ककुद	१४३	९२
ऐरावण	१३	४६	औक्षक	१७७	३९	ककुमती	११९	७४
	१३	४६	औचितो	२९७	३९	ककुन्दर	११९	७५
ऐरावत	१८	३	औचित्य	२९७	३९		१७	१
	७४	३८	औत्तानपादि	२१	२०	ककुम	४०	७
ऐरावती	१९	९	औत्सुक्य	२६९	२२९		७५	४५
ऐलविल	१६	६९	औदनिक	१७१	२८	अक्ष	१२०	७९
ऐलेय	८८	१२१	औदरिक	२००	२१		२६७	१९
ऐश्वर्य	११	३६	औपगवक	२२७	३९			
ऐषमस	२७९	२०						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कक्ष्या	{ १५१	४२	कटक	{ ६६	५	कण	{ २०८	६२
	{ २५६	१५८		{ १२६	१०७		{ २५३	४६
कंक	९९	१६	कटभी	९३	१५०	कणा	{ ८४	९६
कंकटक	१५५	६४					{ १७२	३६
कंकण	१२६	१०८	कटभरा	{ ८२	८५	कणिका	७९	६६
कंकृतिका	१३१	१३९		{ ९३	१५३	कणिश	१६९	२१
कंकाल	११८	६९	कटाक्ष	१२३	९४	कंटक	२९५	३२
कंकोलक	१३०	१३०	कटाह	२९०	२१	कंटकारिका	८३	९३
कंगु	१६२	२०	कटि	११९	७४	कण्टकिफल	७८	६१
कंच	१२३	८५	कटिप्रोथ	११९	७५	कण्ठ	१२२	८८
कचर	२०७	५५	कटी	{ १२०	७५	कण्ठभूषा	१२५	१०४
कच्चित्	२७८	१४		{ २९७	३८	कण्डूरा	८२	८६
कच्छी	{ ६०	१०				कंडू	११५	५३
	{ ८९	१२८	कटु	{ ३१	९	कंडूया	११५	५३
कच्छप	५३	२१		{ ८२	८५	कण्डोल	१७०	२६
कच्छपी	२५१	१३२		{ २३३	३५	कण्डोलवीणा	१९२	३१
कच्छू	११५	५३	कटुतुम्बी	९४	१५६	कटृण	९६	१६६
कच्छुर	११६	५८	कटुरोहिणी	८२	८५	कथा	३४	६
कच्छुरा	८३	९२	कट्फल	७४	४०	कदध्वन्	६१	१६
कंचुक	{ ४८	९	कट्वंग	७७	५६	कदम्ब	७५	४२
	{ १५५	६३	कठिञ्जर	८१	७९	कदम्ब	{ १०३	४०
कंचुकिन्	१४४	८	कठिन	२१०	७६		{ १६९	१७
	{ ११९	७४	कठिलक	९३	१५४	कदर	७६	५०
	{ १५०	३७	कठोर	२१०	७६	कदर्य	२०६	४८
कट	{ १७१	२६	कडंगर	१६९	२२	कदलिन्	{ ८६	११३
	{ १५०	३७	कडंब	१७२	३५		{ ९८	९
	{ २३३	३४	कडार	३३	१६			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कदाचित्	२७५	४	कपट	४४	३०	कवन्ध	{ ४९ ४	
कटुष्ण	२३	३५	कर्पद	११	३५		{ १६५ ११८	
कटु	३३	१६	कर्पिन्	१०	३२		{ ९१ १३९	
कद्वद	२०३	३७	कपाट	६५	१७	कबरी	{ १२४ ९७	
कनक	१८३	९४	कपाल	११८	६८		{ १७३ ४०	
कनकाध्यक्ष	१४४	७	कपालश्रुत	१०	३२	कम्	२७४ २५०	
कनकालुका	१४९	३२	कपि	९७	३	कमठ	५३ २१	
कनकाह्वय	८१	७७	कपिकच्छु	८२	८७	कमठी	५४ २४	
कनिष्ठ	{ ११३ ४३		कपित्थ	७१	२१	कमंडलु	१४० ४६	
	{ २३४ ४१		कपिल	३३	१६	कमन	२०० २४	
कनिष्ठा	१२१	८२		{ १८ ४		कमल	{ ४९ ३	
कनीनिका	१२३	९२	कपिला	{ ७८ ६३			{ ५७ ४०	
कनीयस्	{ २०८ ६२			{ ८८ १२०			{ २६३ १९४	
	{ २७१ २३५		कपिवल्ली	८४	९७	कमला	९ २७	
कन्या	२८४	९	कपिश	३३	१६	कमलासन	८ १७	
कन्द	९४ १५७			{ ७२ २७		कमलोत्तर	१८६ १०६	
कन्दर	६६ ६		कपीतन	{ ७५ ४३		कमितृ	२०० २३	
कंदराल	{ ७२ २९			{ ७८ ६३		कम्प	४६ ३८	
	{ ७५ ४३		कपोत	९९	१४	कम्पन	२१० ७४	
कन्दर्प	९ २५			१४		कम्प्र	२१० ७४	
कन्दलिन्	९८ ९		कपोतपालिका	६४	१५	कम्बल	{ १२७ ११६	
कन्दु	१७१ ३०		कपोतांघ्रि	८९ १२९			{ २६३ १९४	
कन्दुक	१३१ १३८		कपोल	१२२ ९०		कम्बलिवाहक	१५३ ५२	
कन्धरा	१२२ ८८		कफ	११७ ६२		कम्बि	१७२ ३४	
कन्यकाजात	१०९ १४		कफिन्	११७ ६०		कम्बु	{ ५३ २३	
कन्या	१०६ ८		कफोणि	१२० २०			{ २५१ २३	

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कम्बुग्रीवा	१२२	८८	करशाखा	१२१	८२	ककश	९२	१४६
कम्प	२००	२४	करशीकर	१५०	३७	ककश	२१०	७६
कर	२२	३३	करहाट	५७	४३	ककश	२६७	२१७
कर	१४८	२७	करहाटक	७६	५२	कर्कार	९४	१५५
कर	२५७	१६४	करहाटक	७६	५२	कर्चर	९३	१५४
करक	७८	६४	कराल	२६५	२०५	कर्चरक	९०	१३५
करक	२२८	६	करिगार्जित	१६३	१०७	कर्ण	१२३	९४
करका	१९	१२	करिणी	१४९	३६	कर्णजलौकस्	९९	१३
करज	७२	४७	करिन्	१४९	३४	कर्णवार	५१	१२
करज	८९	१२९	करिपिप्पली	८४	९७	कर्णपूर	२३९	२१७
करंजक	७६	४७	करिशावक	१४९	३५	कर्णवेष्टन	१२५	१०३
करट	१००	२०	करी	८१	७७	कर्णिका	१२५	१०३
करट	२३३	३४	करी	२५९	१७३	कर्णिका	२३०	१५
करण	१८७	२	करीष	१७५	५१	कर्णिकार	७८	६०
करण	२३७	५४	करुण	४२	१७	कर्णरिथ	१५३	५२
करण्ड	२०८	१८	करुणा	४२	१८	कर्णजप	२०५	४७
करतोया	५५	३३	करटु	१००	१९	कर्त्तरी	१९३	३३
करपत्र	१९३	३४	करेणु	२३६	५२	कर्दम	५०	९
करभ	१२१	८१	करोटि	११८	६९	कर्पट	१२७	११५
करभ	१८०	७५	कक	१५२	४६	कर्पर	११७	६८
करभूषण	१२६	१०८	कर्कट	५३	२१	कर्परांश	२५९	१७५
करमर्दक	७९	६७	कर्कटी	१९४	५५	कर्परी	१८५	१०१
करम्भ	१७५	७८	कर्कटी	१९४	५५	कर्पूर	१३०	१३०
कररुह	१२१	८३	कर्कन्धू	७४	३६	कर्पूर	१५	६०
करवाल	१६०	८९	कर्करी	१७१	३१	कर्पूर	३३	१७
करवालिका	१६०	९१	कर्करेटु	१००	१९	कर्पूर	१८३	९४
करवीर	८१	७७						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कर्मन्	२१८	१	कलम	१४९	३५	कलुष	२८	२३
कर्मकर	१८९	१५	कलम	१७०	२४	कलुष	५२	१४
	१९९	१९	कलम्बी	९४	१५७	कलेवर	११९	७०
कर्मकार	१९९	१९	कलरव	९९	१४	कलक	२३०	१४
कर्मक्षम	१९९	१८	कलल	११२	३८		२८	२१
कर्मठ	१९९	१८	कलविक	१००	१८	कल्प	२८	२२
कर्मण्या	१९४	३८	कलश	१७१	३१		१३९	३९
कर्मदिन्	१३९	४१	कलशी	८३	९३		१४७	२४
कर्मवृत्त	२१९	३	कलहंस	१०१	२३	कल्पना	१५१	४२
कर्मशील	१९९	१८	कलह	१६२	१०४	कल्पवृक्ष	१३	५०
कर्मशूर	१९९	१८		२०	१५	कल्पान्त	२८	२०
कर्मसचिव	१४३	४	कला	२५	११	कलमष	२८	३३
कर्मार	९५	१६०		२६३	१९८	कलमाष	३३	१७
कर्मेन्द्रिय	३१	८	कलाद	१८८	८		२४	२
कर्ष	१८२	८६	कलानिधि	१९	१४	कल्य	११६	५७
कर्षक	१६६	६	कलाप	२५०	१२९		२५६	१५९
कर्षफल	७७	५८	कलाय	१६८	१६	कल्या	३७	१८
कर्षू	२६८	२२२	कलि	१६२	१०५	कल्याण	२८	२५
कल	३९	२		२६३	१९४	कलोल	५०	६
कलकल	३८	२५	कलिका	७०	१६	कवच	१५२	६४
कलंक	२०	१७	कलिङ्ग	७९	६७	कवल	१५५	५४
	२२८	४		९९	१६	कवि	२२	२९
कलत्र	२६०	१७८	कलिङ्ग	९९	१६		१३३	५
कलघौत	२४१	७६	कलिङ्ग	९९	१६	कविका	१५२	४९
कलम्ब	१५९	८७	कलिङ्ग	९९	१६	कविय	२९६	३५
	१७२	३५	कलिङ्ग	९९	१६	कवोष्ण	२३	३५
			कलिङ्ग	९९	१६	कव्य	१३६	२४

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कशा	१९२	३१	काकली	३९	२	काण्डेक्षु	८५	१०४
कशार्ह	२०५	४४	काकांगी	८७	११८	कातर	२०१	२६
कशिपु	२५०	१३०	काकिणी	२८४	९	कात्यायनी	{ ११ ३६ १०८ १७	
कशेरु	२८६	१३	काकु	३६	१२	कादम्ब	१०१	२३
कशेरुका	११८	६९	काकुद	१२२	९१	कादम्बरी	१९४	३९
कश्मल	१६१	१०९	काकेन्दु	७४	३९	कादम्बिनी	१८	८
कश्य	१५२	४७	काकोदुम्बरिका	७८	६१	कादम्बिनी	१८	८
	१९४	४०	काकोदर	४७	७	काद्वेय	४७	४
	२०५	४४	काकोल	{ ४८ १० १०० २१		कानन	६७	१
कष	१९३	३२	काक्षा	४४	२७	कानीन	१०९	२४
कषाय	३१	९	काक्षी	९०	१३१	कान्त	२०६	५२
	२५५	१५३	काच	{ १८४ ९९ १९२ ३० २३२ २८		कान्तलक	८९	१२८
कष्ट	४९	४				कान्ता	१०५	३
	२३४	३९				कान्तार	{ ६१ १७ २५९ १७२	
कस्तुरी	१३०	१२९	काचस्थाली	७७	४५	कान्तारक	९९	१६३
कहार	५६	३६	काचित्	२१३	८९	कान्तार्थिनी	१०६	१०
कह	१००	२२	काञ्चन	१८३	९५	कान्ति	{ २० १७ २२० ८	
कांस्यताल	३९	४	कांचनाह्वय	७८	६५	कांदविक	१७१	२८
काक	१००	२०	कांचनी	१७३	४१	कांदिशीक	२०४	४२
काकर्चिचा	८४	९८	कांची	१२६	१०८	कापथ	६१	१६
काकतिन्दुक	७४	३९	कांजिक	१७३	३९	कापोत	{ १०४ ४३ १८६ १०९	
काकनासिका	८७	११८	कांड	२३५	४३	कापोतांजन	१८४	१००
काकपक्ष	१२३	९६	काण्डपृष्ठ	२५५	६७			
काकपीलुक	७४	३९	काण्डवत्	१५६	६९			
काकमाची	९३	१५१	काण्डीर	१५६	६९			
काकमुद्रा	८६	११३						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
काम	९	२५	कारंडव	१०२	३४	कार्प्य	७५	४४
	४४	२८	कारम्भा	७७	५६	कार्षापण	१८२	८८
	१७६	५७		८६	१११	कार्षिक	१८२	८८
	२५२	१३८	कारवी	९३	१५२		१४	५९
कामगामिन्	१५७	७६		१७२	३७	काल	२४	१
कामन्	२००	२४		१७३	४०		३२	१४
कामपाल	१	२३	कारवेष्ट	९३	१५४		२३३	१९४
कामम्	२७७	१३	कारा	१६५	११९	कालक	११४	४९
कामयितृ	२००	२४	कारिका	२३०	१५	कालकटक	१००	२१
कामिनी	१०५	३	कारीष	२२७	४३	कालकूट	४८	१०
	२४७	११२	कारु	१८७	५	कालखंड	११८	६६
कामुक	२००	२३	कारुणिक	१९८	१५	कालधर्म	१६४	११६
कामुका	१०६	९	कारुण्य	४२	१८	कालपृष्ठ	१५९	८३
कामुकी	१०६	९	कारोत्तर	१९४	४२	कालमेषिका	८३	९०
कांपिल्य	९२	१४६	कार्तस्वर	१८३	९५		८६	१०९
काम्बल	१५३	५४	कार्त्तातिक	१४५	१४	कालमेषी	८३	९६
काम्बविक	१८८	८	कार्तिक	२७	१७	कालशेय	१७५	५३
काम्बोज	१५१	४५	कार्तिकिक	२७	१८	कालसूत्र	४८	२
काम्बोजी	९१	१३८	कार्तिकेय	१२	३९	कालस्कन्ध	७४	३८
काम्यदान	२१९	३	कात्स्न्य	२६०	१७०		६९	६८
काय	११९	७१	कार्पास	१२६	१११		८३	९४
	१४१	५०		२९६	३५	काला	८६	१०९
कायस्था	७७	५६	कार्पासी	८७	११६		१७२	३७
कारण	२९	२८	कार्म	१९९	१८	कालागुरु	१२९	१२७
कारणा	४९	३	कार्मण	२१९	४	कालानु	८८	१२२
कारणिक	१९७	७	कार्मुक	१५९	८३	सार्य	१२९	१२३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कालाय	१६८	१६	काष्ठाभुवाहिनी	११	११	किन्नरेश	१६	६०
कालायस	१८४	२८	काष्ठीला	८६	११३	किम् {	२७४	५१
कालिका	२३०	१५	कास	११५	५२	किम् {	२७६	५
कालिन्दी	५५	३२	कासमर्द	२८९	१९	किमु	२७६	५
कालिन्दीभेदन	९	२४	कासर	९७	४	किमुत {	२७५	२
काली	११	३६	कासार	५४	२८	किमुत {	२७६	५
कालीयक	१२९	१२६	कासू	२३९	६७	किम्पचान	२०६	४८
कालेयक	८४	१०१	किंवन्ती	३४	७	किम्पुरुष	१७	७१
काल्पक	९०	१३५	किंशार	१६९	२१	किरण	२३	३३
काल्या	१७९	७०	किंशार	१२५७	१६३	किरात	१९०	२०
कावचिक	१५५	६६	किंशुक	७२	२९	किराततित्त	९२	१४३
कावेरी	५६	३५	किंकीदिवि	९९	१६	किरि	९७	२
काव्य	२२	२५	किंकर	१९०	१७	किरीट	१२५	१०२
काश	९५	१६२	किंकिणी	१२६	११०	किमीर	३३	१७
काश्मरी	७४	३५	किंचित्	२७६	८	किल	२७४	२५४
काश्मर्य	७४	३६	किंचुलक	५३	२२	किलास	१५५	५३
काश्मीर	९२	१४५	किजल्क	५७	४३	किलासिन्	११७	६१
काश्मीरजन्मन्	१२९	१२४	किटि	९७	२	किलिञ्जक	१७१	२६
काश्यपि	२३	३२	किट्ट	११८	६५	किलिवष {	२८	२३
काश्यपी	५८	२	किण	२८९	१८	किलिवष {	२६८	२२३
काष्ठ	६३	१३	किणिही	८२	८९	किशोर	१५२	४६
काष्ठकुडाल	५१	१३	किण्व	१९४	४२	किष्कु	२२९	७
काष्ठतक्ष	१८८	९	कितव {	८१	७७	किसलय	७०	१४
	१७	१	कितव {	१९५	४३	कीकस	११८	६८
काष्ठा {	२५	११	किन्नर {	७	११	कीचक	९५	१६१
	२३४	४१	किन्नर {	१७	७१			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कीनाश	१६७	२१५	कुज	२२	२६	कुड्य	६२	४
कीर	१००	२१	कुञ्चित	२१०	७१	कुणप	{ १६५ ११८	
कीर्ति	३५	२१	कुञ्ज	{ ६७ ८			{ २८९ २०	
कील {	१४ ५७			{ २३३ ३१		कुणि	{ ८९ १२८	
	२६३ १९७		कुञ्जर	{ १४९ ३४			{ ११४ ४८	
कीलक	१९७	७३	कुञ्जराशन	७१	२०	कुंठ	१९९	१७
कीलाल {	४९ ३		कुञ्जल	१७३	३९	कुण्ड	{ १११ ३६	
	२६४ २००		कुट	{ ६८ ५			{ १७१ ३१	
कीलित	२०४	४२	कुट	{ १७२ ३२		कुण्डल	२१५	१०३
कीश	९७	३	कुटक	१६८	१३	कुण्डलिन्	४७	७
कु	{ ५८ ३		कुटज	७९	६६	कुण्डी	१४०	४६
	२७२ २४०		कुटजट	{ ७७ ५७		कुतप	१३७	३१
कुकर	११४	४८		{ ९० १३१		कुतुक	४४	३१
कुकुन्द	११९	७५	कुटिल	२१०	७१	कुतुप	१७२	३३
कुकुल	२६४	२०३	कुटी	{ ६२ ६		कुतू	१७२	३३
कुक्कुट	९९	१७		२७७ ३८		कुतूहल	४४	३१
कुक्कुम्भ	१०३	३५	कुटुम्बव्यापृत	१९८	११	कुत्सा	३६	१३
कुक्कुर {	९० १३२		कुटुम्बिनी	१०५	६	कुत्सित	२०७	५४
	१९१ ७७		कुट्टनी	१०८	१९	कुय {	९६ १६६	
कुक्षि	१२०	७७	कुट्टिम	२९५	३४		{ १५१ ४२	
कुक्षिम्मरि	२००	२१	कुठर	१८०	७४	कुद्दाल	७१	२२
कुंकुम	१२९	१२३	कुठार	१६०	९२	कुनटी	१८६	१०८
कुच	१२०	७७	कुठेरक	८१	७९	कुनाशक	८३	९१
कुचन्दन	१३०	१३२	कुडंगक	२८८	१७	कुन्त	१६०	९३
कुचर	२०३	३७	कुडव	१८२	८९	कुन्तल	१२३	९५
कुचाग्र	१२०	७७	कुड्मल	७०	१६			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कुन्द	{ ८०	७३	कुम्भ	{ ७३	३४	कुलस्त्री	१०६	७
	{ ८८	१२१		{ १५०	३७	कुलाय	१०३	३७
	{ २८९	१९		{ २५१	१३४	कुलाल	१८८	६
कुन्दुरु	८८	१२१	कुम्भकार	१८८	६	कुलाली	१८५	१०२
कुन्दुरुकी	८८	१२४	कुम्भसम्भव	२१	२०	कुलिश	१३	४७
कुपूय	२०७	५४	कुम्भिका	५६	३८	कुली	८३	९४
कुप्य	१८३	९१	कुम्भी	७४	४०	कुलीन	१३२	३
कुवेर	{ १६	६८	कुम्भीर	५३	२१	कुलीर	५३	२१
	{ १७	३	कुरंग	९८	८	कुल्माष	{ १६९	१८
कुवेरक	८९	१२७	कुरंगक	१९१	२४		{ १२९०	२१
कुवेराक्षी	७७	५५	कुरण्टक	{ ८०	७४	कुल्माषाभिषुक्	१७३	३९
कुञ्ज	११४	४८		{ ८०	७५	कुल्य	११८	६८
कुमार	{ १२	४०	कुरवक	८०	७४	कुल्या	५५	३४
	{ ४१	१२	कुरर	१०१	२३	कुवक	{ ७४	३६
कुमारक	७२	२५	कुरवक	८०	७५		{ २९८	४२
कुमारी	{ ८०	७३	कुरुविन्द	९५	१५९	कुवलय	५६	३७
	{ १०६	८	कुरुविस्त	१८२	८६	कुवाद	२०३	३७
कुमुद	{ १८	३	कुल	{ १०४	४१	कुविन्द	१८८	६
	{ ५६	३७		{ १३२	१	कुवेणी	५२	१६
कुमुदप्राय	५९	९	कुलक	{ ७४	३९	कुश	{ ९६	१६६
कुमुदवान्वव	१९	१३		{ ९४	१५५		{ २६७	२१६
कुमुदिका	७४	४०		{ १८८	५		{ २८	२६
कुमुदिनी	५६	३९	कुलटा	१०६	१०	कुशल	{ १९७	४
कुमुद्वत्	५९	९	कुलत्थिका	१८५	१०२		{ २६५	२०४
कुमुद्वती	५६	३८	कुलपालिका	१०६	७	कुशी	१८४	९९
कुम्भा	१३५	१८	कुलश्रेष्ठिन्	१८८	५	कुशीलव	१८९	१२
			कुलसम्भव	१३२	२			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कशेशय	५७	४०	कूबर	१५४	५७	कृतिन्	{ ११३	६
	८९	१२६	कूर्च	१२३	९२		{ १९६	४
कुष्ठ	{ ११५	५४	कूर्चशीर्ष	९१	१४२	कृत्	२१६	१०३
	२९५	३४	कूर्चिका	१७४	४४	कृत्ति	१४०	४६
कुसीद	१६६	४	कूर्दन	४५	३३	कृत्तिवासस्	१०	३१
कुपीदिक	१६६	५	कूर्पर	१२०	८०	कृत्या	२५६	१५८
कुसुम	७०	१७	कूर्पासक	१२८	११८	कृत्रिमधूपक	१२९	१२८
कुसुमांजन	१८५	१०३	कूर्म	५३	२१	कृत्स्न	२०९	६५
कुसुमेष्टु	९	२६	कूल	५०	४	कृपण	२०६	४८
कुसुम्भ	{ १८६	१०६	कूष्माण्डक	९४	१५५	कृपा	४२	१८
	{ २५१	१३६	कृकण	१००	१९	कृपाण	१६०	८९
कसृति	४४	३०	कृकलास	९८	१२	कृपाणी	१९३	३३
कस्तुम्बुरु	१७३	३८	कृकवाकु	९९	१७	कृपालु	१९८	१५
कहना	१४२	५३	कृकाटिका	१२२	८८	कृपीटयोनि	१४	५३
कुहर	४६	१	कृच्छ्र	{ ४९	४	कृमि	९९	१३
कुह	२५	९		{ १४२	५२	कृमिकोशोत्थ	१२६	१११
कुकुद	१९८	१४	कृत	२४१	७७	कृमिघ्न	८५	१०६
	{ ६४	१७	कृतपुंख	१५५	६८	कृमिज	१२९	१२६
कृट	{ २०४	४३	कृतमाल	७१	२४	कृश	२०८	६१
	{ २३४	३७	कृतमुख	१९६	४	कृशानु	१४	५४
कृतयन्त्र	१९१	२६	कृतलक्षण	१९७	१०	कृशानुरेतस्	१०	३३
कृतशाल्मलि	७६	४७	कृतसापत्निका	१०५	७	कृशाश्विन्	१८९	१२
कृतस्थ	२१०	७३	कृतहस्त	१५५	६८	कृषि	१६५	२
कूप	९४	२६	कृतान्त	{ १४	५८	कृषिक	{ १६६	६
	{ ९०	१०		{ २३८	६४		{ १६८	१३
कूपक	{ ५१	१२	कृताभिषेका	१०५	५	कृषीवल	१६६	६

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कृष्ट	१६७	८	कैयूर	१२६	११७	कैलास	१६	७०
कृष्टि	१३३	६	कैलि	४५	३२	कैवर्त	५२	१५
कृष्ण	८	१८	कैवल	२६४	२०३	कैवर्तीमुस्तक	९०	१३२
	२६	१२	केश	१२३	९५	कैलय	३१	६
	३२	१४	केशपर्णी	८२	८९	कैशिक	१२३	९६
	१७२	३६	केशपाशी	१२४	९७	कैश्य	१२३	९६
कृष्णपाकफल	७९	६७	केशव	८	१८	कोक	८८	७
कृष्णफला	८३	९६	केशवेश	११३	४५	कोकनद	५७	४२
कृष्णभेदि	८२	८६		१२४	९७	कोकनदच्छवि	३२	१५
कृष्णला	८४	९८	केशाम्बुनाम	८८	१२२	कोकिल	१००	१९
कृष्णलोहित	३३	१३	केशिक	११३	४५	कोकिलाक्ष	८५	१०४
कृष्णवर्त्मन्	१४	५४	केशिन्	११३	४५	कोटर	६९	१३
कृष्णवृन्ता	७७	५५	केशिनी	८९	१२६	कोटवी	१०८	१७
कृष्णसार	९८	१०	केशर	५७	४३	कोटि	१५९	८४
कृष्णा	८४	९६		७२	२५		१६०	९३
कृष्णिका	१६९	१९		७८	६४		२३४	३८
कंकर	११४	४९		७८	६५	कोटिवर्षा	९०	१३३
केका	१०२	३१	केसरिन्	९७	१	कोटिश	१६७	१२
केकिन्	१०२	३०	कैटभजित्	८	२२	कोट्टार	२८९	१८
केतकी	९६	१७०	कैडर्य	७४	४०	कोठ	११५	५४
केतन	१६२	९९	केतव	४४	३०	कोण	४०	६
	२४७	११४		१९५	४४		१६०	९३
केतु	२६८	६०	कैदारक	१६७	११	कोदंड	१५९	९३
केदर	२८९	२०	कैदारिक	१६७	११	कोदव	१६८	१६
केदर	१६७	११	कैदार्य	१६७	११	कोप	४३	२६
केनिपातक	५१	१३	कैरव	५६	३७			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कोपना	१०५	४	कोष्ण	२३	३५	ककर	{ ८१	७७
कोपिन्	२०२	३२	कौवकुटिक	२३०	१७		{ १००	१९
कोमल	२२१	७८	कौक्षेयक	१६०	८९	कतु	१३४	१३
कोयष्टिक	१०३	३५	कौटतक्ष	१८८	९	कतुध्वंसिन्	१०	३४
कोरक	७०	३५	कौटिक	१८९	१४	कतुभुज	७	९
कोरंगी	८९	१२५	कौणप	१५	५९	कथन	१६४	११५
कोरद्व	१६८	१६	कौतुक	४४	३१	कन्दन	{ १६३	१०७
कोल	{ ५१	११	कौतूहल	४४	३१		{ २४९	१२३
	{ ७४	३६	कौदवीण	१६७	८	कन्दित	४५	३५
	{ ९७	२	कौन्ती	८८	१२०	कम	१३९	३९
कोलक	{ १३	१२९	कौन्तीक	१५६	७०	कमुक	{ ७४	४१
	{ १७२	३६	कौपीन	२४९	१२२		{ ७५	४१
कोलदल	८९	१३०	कौमारी	११	३५		{ ९६	१६९
कोलम्बक	४०	७	कौमुदी	२०	१६	कमेलक	१८०	७५
कोलवली	८४	९७	कौमोदकी	१०	२८	कयविक्रयिक	१८०	७८
कोला	८४	९७	कौलटिनेय	११०	२७	कयिक	१८१	७९
कोलाहल	३८	२५	कौलटेय	{ १०९	२६	कय्य	१८१	८१
कोली	७४	३६		{ ११०	२७	कव्य	११७	६३
कोविद	१३३	५	कौलटेर	१०९	२६	कव्यात्	१५	५९
कोविदार	७१	२२	कौलीन	२४८	११६	कव्याद	१५	५९
कोश	{ १०३	३७	कौलेयक	१९१	२१	कायिक	१८१	७
	{ २६८	२२१	कौशिक	{ ७२	३४	क्रिया	{ २१८	१
कोशफल	१३०	१३०		{ २२९	१०		{ २५५	१५७
कोशातकी	२२९	८	कौशेय	१२६	१११	क्रियावत्	१९९	१८
कोष	१८३	९१	कौस्तुभ	१०	२८	कीडा	{ ४५	३२
कोष्ठ	२३४	४०	ककच	१९३	३४		{ ४५	२३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
कुञ्च्	१००	२२	क्रीतकिका	८३	१४	क्षपाकर	२०	१५
कुब्	४३	२६	क्रीव(व)	{ ११२	३९	क्षम	२५३	१४२
कुष्ट	४५	३५		{ २६६	२१३	क्षमा	२५३	१४२
कूर	{ २०६	४७	केश	२२५	२९	क्षमितृ	२०२	३१
	{ २१०	७६	कोमन्	११८	६५	क्षमिन्	२०२	३१
	{ २६२	१९१	कण	{ ३८	२४	क्षन्तृ	२०२	३१
केतव्य	१८१	८१		२२०	८		२८	२२
केय	१८१	८१	कणन	३८	२४	क्षय	११५	५१
कोड	{ ९७	२	कथित	२१४	९५		२२०	७
	{ १२०	७७	काण	३८	२४		२६३	१४६
कोध	४३	२६		२६	११	क्षव	११५	५२
कोधन	२०२	३२	क्षण	{ ४६	३८		१६९	१९
कोशयुग	६१	१८		२३५	४७	क्षवथु	११५	५२
कोष्ट	९७	५	क्षणदा	२४	४	क्षान्त	२१५	९७
कोष्टविज्ञा	८३	९३	क्षणन	१६४	११४	क्षान्ति	४३	२४
कोष्ठी	८६	११०	क्षणप्रभा	१९	९	क्षार	१८४	९९
कौंच	१००	२२	क्षतज	११७	६४	क्षारक	७०	१६
कौंचदारण	१२	४०	क्षतव्रत	१४२	५४	क्षारमृत्तिका	५८	४
कृम	२२१	१०		१५४	५९	क्षारित	२०४	४३
कृमथ	२२१	१०	क्षत्तृ	{ १८७	३	क्षिति	{ ५८	२
क्लिन्न	२१७	१०५		२३८	६३		{ २३९	७०
क्लिन्नाक्ष	११६	६०	क्षत्रिय	१४३	१	क्षिपा	२२१	११
क्लिशित	१२५	९८	क्षत्रिया	१०७	१४	क्षिप्त	२१३	८७
क्लिष्ट	{ ३७	१९	क्षत्रियी	१०७	१५	क्षिप्नु	२०२	३०
	{ २१५	९८	क्षत्रियाणी	१०७	१४	क्षिप्र	{ १५	६४
क्रीतक	८६	१०९	क्षपा	२४	४		{ २१८	११२

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
क्षिया	२२०	७	क्षुर {	८५	१०४	क्ष्मा	५८	३
क्षीर {	४९	५	क्षुर {	१५२	४९	क्ष्माभृत {	६५	१
क्षीर {	१७५	९४	क्षुरक	७४	४०	क्ष्माभृत {	१४३	१
क्षीर {	२६०	१८२	क्षुरप्र	२८९	२०	क्ष्वेड	४८	९
क्षीरविकृति	१७४	४४	क्षुरिन्	१८८	२०	क्ष्वेडा {	१६३	१०७
क्षीरविदारी	८६	११०	क्षुरिन्	१९०	१६	क्ष्वेडा {	२३५	४३
क्षीरशुक्ला	८६	११०	क्षुल्लक {	२२९	१०	क्ष्वेडित	२९५	३४
क्षीरावी	८४	१००	क्षुल्लक {	२०८	६१	ख		
क्षीरिका	७५	४५	क्षेत्र {	१६७	११	ख {	१७	१
क्षीरोद	४९	२	क्षेत्र {	२६०	१८०	ख {	२३१	१८
क्षीव	२००	२३	क्षेत्रज्ञ {	२९	२९	खग {	१०२	३२
क्षुत्	११५	५२	क्षेत्राजीव {	२३३	३३	खग {	१५९	८६
क्षुत	११५	५२	क्षेत्राजीव {	१६६	६	खग {	२३१	१९
क्षुताभिजनन	१६९	१९	क्षेपण	२२१	११	खगेश्वर	१०	२९
क्षुद्र {	२०६	४८	क्षेपणी	५१	१३	खजाका	१७२	३४
क्षुद्र {	१५९	१७७	क्षेपिष्ठ	२१८	२११	खज्ज	११४	४९
क्षुद्रघंटिका	१२६	११०	क्षेम {	२८	२६	खञ्जन	९९	१५
क्षुद्रशंख	५३	२३	क्षेम {	८९	१२८	खञ्जरीट	९९	१५
क्षुद्रा {	८३	९४	क्षेमी	२९५	३४	खट	२८८	१७
क्षुद्रा {	२५९	१७७	क्षोणी	५८	२	खट्वा	१३१	१३८
क्षुद्राण्डमत्स्यसंघात	५२	१९	क्षोद	१६१	९९	खज्ज {	९७	४
क्षुधि	१७६	५४	क्षोदिष्ठ	२१८	१११	खज्ज {	१६०	८९
क्षुधित	२००	२०	क्षौद्र	१८६	१०७	खज्जिन्	९७	४
क्षुष	६८	८	क्षौम {	६४	१२	खण्ड {	२०	१६
क्षुमा	१६९	२०	क्षुण्ण	१२७	११३	खण्ड {	५७	४२
			क्षुण्ण	२१४	९१	खण्डपरशु	१०	३१
						खण्डविकार	१७३	४३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
खण्डिक	१६८	१६	खलेदार	२६८	१५	गजवन्वनी	१५१	४३
खदिर	७६	४९	खल्या	२२७	४२	गजमक्ष्या	८८	१२३
खदिरा	९१	१४१	खारा	५४	२७	गजानन	११	३८
खद्योत	१०२	२८	खादित	६१८	११०	गजा	६३	८
खनि	६६	७	खारी	१८२	८८	गडक	५२	१७
खनित्र	१६८	१२	खारीक	१६७	१०	गड्ड	२८९	१८
खपुर	९६	१६९	खारीवाप	१६७	१०	गड्डल	११४	४८
खर {	२३	३५	खिल	५९	५	गण {	१०३	३४०
खर {	१८०	७७	खुर {	८९	१३०	गण {	१५८	८१
खरणस्	११३	४६	खुर {	१५२	४९	गणक	२३५	४६
खरणस	११३	४६	खुरणस्	११४	४७	गणक	१४५	१४
खरपुष्पा	९१	१३९	खुरणस	११४	४७	गणदेवता	६	१०
खरमञ्जरी	८२	८९	खेट	२०७	५४	गणनीय	२०८	६४
खरा	७९	६९	खेय	५५	२९	गणरात्र	२४	६
खराश्वा	८६	१११	खेला	४५	३३	गणरूप	८१	८०
खर्ज	११५	५३	खोड	११४	४९	गणहासक	८९	१२८
खर्जूर {	९६	१७०	ख्यात	२९७	९	गणाधिप	११	३८
खर्जूर {	१८४	९६	ख्यातगर्हण	२१४	९३	गणिका {	८०	७१
खर्जूरी	९६	१७०	ख्याति	२२०	९	गणिका {	१०८	१९
खर्व {	११३	४६				गणकारिका	७९	६४
खर्व {	२०९	७०	ग			गणित	२०८	६४
खल	२०५	४७	गगन	१७	१	गणेश	२०८	६४
खलपू	१९९	१७	गंगा	५५	३१	गण्ड	१२२	९०
खलिनी	२२७	४२	गङ्गाधर	१०	३४	गण्ड	१५०	३७
खलीन	१५२	४९	गज	१४९	३४	गण्डक	९७	४
खड्ड	२७४	२५५	गजता	१४९	३६	गण्डकारी	९१	१४१

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
गंडशैल	६६	६	गन्धवाह	१५	६२	गर्गरी	१८०	७४
गंडाली	९४	१५९	गन्धसार	१३०	१३१	गर्जित	१९	८
गंडीर	९४	१५७	गन्धाश्मन्	१८५	१०२	गर्जित	१४९	३६
गंडूपद	५३	२२	गन्धिक	१८५	१०२	गर्त	४६	२
गंडूपदी	५४	२४	गन्धिनी	८८	१२३	गर्दभ	१८०	७७
गंडूषा	२८४	१०	गन्धोत्तमा	१९४	३९	गर्दभांड	७५	४३
गतनासिक	११४	४६	गन्धोली	१०१	२७	गर्हण	२००	२२
गद	११५	५१	गभस्ति	२३	३३	गर्भ	११२	३९
गद्य	२९४	३१	गभीर	५२	१२	गर्भ	२०१	१२५
गंत्री	१५३	५२	गम	१६१	९५	गर्भक	१३१	१३५
गन्ध	३१	७	गमन	१६१	९५	गर्भागार	६३	४
गंधकुटी	८८	१२३	गंभारी	७४	३५	गर्भाशय	११२	३८
गंधन	२४७	११५	गंभीर	९२	१५	गर्भिणी	१०९	२२
गंधनाकुला	८७	११४	गम्य	२१४	९२	गर्भोपधातिनी	१७९	६९
गंधफली	७७	५६	गरण	२२६	३७	गर्मुत	९६	१६५
	७८	६४	गरल	४८	९	गर्व	४३	२२
गंधमादन	६६	३	गरा	७९	६९	गर्वित	२४६	१०३
गन्धमूली	९३	१५४	गरिमन्	११	३६	गर्हण	३६	१३
गन्धरस	१८५	१०४	गरिष्ठ	२१८	११२	गर्ह	२०७	५४
	७	११	गरी	७९	६९	गर्हवादिन्	२०३	३७
	१४	५२	गरुड	१०	२९	गल	१२२	८८
गन्धर्व	९८	११	गरुडध्वज	८	१९	गलकम्बल	१७७	६३
	१५१	४४	गरुडाग्रज	२३	३२	गलन्तिका	१७१	३१
	२५१	१३३	गरुत	११३	३६	गलित	२१६	१०४
गन्धर्वहस्तक	७६	५०		१०	२९	गलोद्देश	१५२	४८
गन्धवह	१५	६२	गरुत्मत्	१०२	३४	गल्या	२२७	४२
गन्धवहा	१२२	८९		२३७	५८			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
गक्व	९८	११	गान	३८	२६	गुच्छक	७०	१६
गवल	१८४	१००	गान्धार	३८	१	गुच्छार्द्ध	१२५	१०५
गवाक्ष	६३	९	गायत्री	७६	४९	गुज्जा	८४	९८
गवाक्षी	९४	१५६	गारुत्मत	१८३	९२	गुड		
गवीश्वर	१७६	५८	गार्मिण	१०९	२२	गुडपुष्प	७२	२७
गवेधु	१७०	२५	गार्हपत्य	१३५	१९	गुडफल	७२	२८
गवेधुका	१७०	२५	गालव	७३	३३	गुडा	८५	१०५
गवेषणा	१३७	३३	गिर	३३	१	गुडूची	८२	८२
गवेषित	२१७	१०५	गिरि {	६५	१		२२	२९
गव्य	१७५	५०		२२१	११		१५२	८५
गव्या	१७७	६०	गिरिकर्णी	८५	१०४	गुड	१७१	२८
गव्यूत	६१	१८	गिरिका	९८	१२		१९१	२७
गहन {	६७	१	गिरिज	१८५	१०४		१३५	४७
	२१२	८५	गिरिजा	११	३७	गुणवृक्षक	५१	५२
गह्वर {	६६	६	गिरिजामल	१८४	१००	गुणित	२१३	८८
	२६१	१८३	गिरिमल्लिका	७९	६६	गुन्ति	२१३	८९
गांगेय {	१८३	९४	गिरिश	१०	३१	गुद	११९	१३
	२५५	१५५	गिरीश	१०	३१	गुन्द्र	९५	१६२
गांगेरुकी	८७	११७	गलित	२१८	११०			
गाढ	१६	६७	गीत	३८	२६	गुन्द्रा {	७७	५५
गाणिक्य	१०९	२२	गीण	२२१	११		९५	१६०
गांडीव	१५९	८४	गीर्वाण	७	९	गुप्त {	२१३	८९
गांडीव	१५९	८४	गीष्पति	२१	२४		२१७	१०६
गात्र {	११९	७०	गुग्गुलु	७३	३४	गुप्तवाद	२५८	१६७
	१५०	४०	गुच्छ {	१२५	१०५	गुप्ति	२४०	७४
गात्रानुलेपनी	१३०	१३३		१६९	२१	गुरण	२२१	११

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
गुरु {	२१	२४	गष्टि	९३	१५०	गोकर्णी	८२	८४
	१३३	७		६२	४	गोकल	१७६	५८
	२५७	१६२		६२	५	गोक्षुरक	८४	९९
गुर्विणी	१०९	२२		२७१	२३८	गोचर	३१	८
गुल्क	११९	७२	गृहगोधिका	९८	१२	गोजिह्वा	८८	११९
	६८	९	गृहपति	१४५	१५	गोडुम्बा	९४	१५६
गुल्म {	११८	६६	गृहयालु	२०१	२७	गोड	२८९	१८
	१५८	८१	गृहस्थूण	२९४	३०		६५	१
	२५३	१४२	गृहागत	१३८	३४	गोत्र {	१३२	१
गुल्मिनी	६९	९	गृहाराम	६७	१		२६७	१८०
गवाक	९६	१६९	गृहावग्रहणी	६४	१३	गोत्रभिद	१२	४२
गुह	१२	३९	गहिन्	१३२	३	गोत्रा {	५८	३
गुहा {	६६	६	गृहीवृ	२०१	२७		१७७	६०
	८३	९३	गृह्यक	१०४	४३	गोदारण	१६८	१४
गुह्य	२५५	१५४		१९९	१६	गोदुह	१७६	५७
गृह्यक	७	११	गेन्दुक	१३१	१३८	गोधन	१७६	५८
गुह्यकेश्वर	१६	६८	गेह	६२	४	गोधा	१५९	८४
गूढ	२१३	८९	गैरिक {	६७	८	गोधापदी	८७	११९
गूढपाद	४७	७		२२९	१२	गोधि	१२३	९२
गूढपुरुष	१४५	१३	गैरेय	१८५	१०४	गोधिका	५३	२२
गूय	११८	६८		१७७	६०	गोधूम	१६९	१८
गून	२१५	९६	गो(गौ) {	१७८	६५	गोनर्द	९०	१३२
गृञ्जन	९१	१४८		२३१	२५	गोनस	४७	४
गृधु	२००	२२	गोकण्टक	८४	९९		१४४	७
गृध्र	१००	२१	गोकण	९८	१०	गोप {	१७६	५७
गृध्रसी	२८४	१०		१२१	८३		२५०	१३७

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
गोपति	१७७	६५	गोविन्द	८	१९	ग्रंथिल	७४	३७
गोपरस	१८५	१०४	गोविन्द	२४३	९१	ग्रंथिल	८१	७७
गोपानसी	६४	१५	गोशीर्ष	१३०	१३१	ग्रस्त	३७	२०
गोपायित	२१७	१०६	गोष्ठ	६०	१३	ग्रस्त	२१८	१११
गोपाल	१७६	५७	गोष्ठपति	२५०	१३०		२५	९
गोपी	८६	११२	गोष्ठी	१३४	१५	ग्रह	१२०	८
	६४	१६	गोष्पद	२४४	९४		२७१	२३६
गोपुर	९०	१३२	गोसंख्य	१७६	५७	ग्रहणीरुज्ज	११६	५५
	२६०	१८२	गोस्तन	१२५	१०५	ग्रहपति	२२	३०
गोप्यक	१९०	१७	गोस्तनी	२५	१०७	ग्रहीतृ	२०१	२७
गोमत्	१७६	५८	गोस्थानक	६०	१३	ग्राम	६५	१९
गोमय	१७५	५०	गौतम	८	१५		२५२	१४१
गोमायु	९७	५	गौधार	९७	६	ग्रामणी	२३६	१४१
गोमिन्	१७६	५८	गौधेय	९७	६	ग्रामतक्ष	१८८	९
गोरस्	१७५	५३	गौधेर	९७	६	ग्रामता	२२७	४२
गोर्द	११८	६५		३२	१३	ग्रामाधीन	१८८	९
गोल	२८९	२०	गौर	३२	१४	ग्रामान्त	६५	२०
गोलक	१११	३६		२६२	२८९	ग्रामीणा	७३	९४
गोला	१८६	१०८	गौरी	११	३६	ग्राम्य	३७	१९
गोलीड	७४	३९		१०६	८	ग्राम्यधर्म	१४२	५७
	८४	१०२	गौष्ठीन	६०	१३		६५	१
गोलोमी	९४	१५९	ग्रन्थ	२६०	१७९	ग्रावन्	६६	४
	१८६	१११	ग्रन्थि	९५	१६२		२४६	१०६
गोवन्दनी	७७	५५	ग्रन्थिक	१८६	११०	ग्रास	१७६	५४
गोविड	१७५	५०	ग्रन्थित	२१२	८६	ग्राह	५३	३१
			ग्रन्थिपर्ण	९०	१३२		२२०	८

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
आहिन्	७१	२१	वनावन	१४७	११०	घोष	६५	२०
ग्रीवा	१२२	८८	वर्म	४५	३३	घोषक	८७	११७
ग्रीष्म	२७	१८	वस्मर	२००	२०	घोषणा	३५	१२
ग्रेवेयक	१२५	१०४	वस	२४	२	घ्राण	{ १२२ ८९ २१३ ९०	
ग्लस्त	२१८	१११	घाटा	१२२	८८	घ्राणतर्पण	३२	११
ग्लह	१९५	४५	घांटिक	१६१	९७	घ्रात	२१३	९०
ग्लान	११६	६८		१६४	११५	च		
ग्लस्तनु	११६	५८	घातुक	{ २०१ २१ २०६ ४७		च	{ २७२ २४१ २७६ ५	
ग्लौ	१९	१४	घास	९६	१६७	चकोरक	१०३	३५
घ			बुटिका	११९	७२		{ १० २८ ५० ७	
घट	१७२	३२	घुण	२८९	१८	चक्र	{ १०० २२ १५३ ५६ १५७ ७८ २६० १८२	
घटना	१६३	१०७	घूर्णित	२०२	३२			
घटा	१६३	१०७		४२	१८			
घटीयन्त्र	१९२	२७	घृणा	{ २२५ ३२ २३६ ५१				
घट्ट	२८९	१८	घृणि	२३	३३	चक्रकारक	८९	१२९
घण्टापथ	६१	१८	घृत	{ १७५ ५२ २४० ७६		चक्रपाणि	८	२०
घण्टापाटलि	७४	३९	घट्टि	९७	२	चक्रमर्दक	९२	१४७
घण्टारवा	८५	१०७	घोटक	१५१	४३	चक्रयान	१५३	५१
	{ १८ ७ ३९ ४		घोणा	१२२	८९	चक्रला	९५	१६०
घन	{ ४० ९ १६० ९१ २०९ ६६ २४७ १११		घोणिन्	९७	२	चक्रवर्तिन्	१४३	२
			घोटान्	{ ७४ ३७ ९६ १६०		चक्रवर्तिनी	९३	१५३
घनरस	४९	५	घोटा	{ ७४ ३७ ९६ १६०		चक्रवाक	१००	२२
घनसार	१३०	१३०	घोर	४२	२०	चक्रवाल	{ १८ ६ ६५ २	

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
चकाङ्ग	१०१	२३	चतुर	१९०	१९	चपल	१५	६५
चकाङ्गी	८२	८६	चतुरंगुल	७१	२३	चपला	१८४	२९
चक्रिन्	४७	७	चतुरानन	८	१३		२०५	४६
चक्रीवत्	१८०	७७	चतुर्भद्र	१४३	५८	चपेट	१९	९
चक्षुःश्रवस्	४७	७	चतुर्भुज	८	२०		८४	१६
चक्षुस्	१२३	९३	चतुर्वर्ग	१४३	५७	चमर	९८	१०
चक्षुष्या	१८५	१०२	चतुष्पथ	६१	१७	चमरिक	७१	२२
चञ्चल	२१०	७५	चतुरव्दा	१७८	६८	चमस	२९६	३५
चञ्चला	२९	१	चतुर्हीयणी	१७८	६८	चमसी	२८४	१०
चंचु {	७६	५१	चत्वर {	६४	१३	चमू {	१५७	७८
	१०३	३६		१३५	१८		१५८	८१
चटक	१००	१८	चन	२७५	३	चमूरु	९८	९
चटका	१००	१८	चन्दन {	१२९	१२४	चम्पक	७८	६३
चटकाशिरस्	१८६	१०		१२०	१३१	चय {	६२	३
चणक	१६९	१८		१९	१३		१०३	४०
चण्ड	२०२	११	चन्द्र {	९२	१४६	चर {	१४५	१३
चण्डा	८९	१२८		२६०	१८२		२१०	७४
चण्डांशु	२३	३१	चन्द्रक	१०२	३१	चरक	२९५	३३
चण्डात	८१	७६	चन्द्रभाग	५६	३४	चरण	११९	७१
चण्डातक	१२८	११९	चन्द्रमस्	१९	१३	चरणायुध	९९	१७
	१८७	४	चन्द्रशाला	८८	१२५	चरम	२११	८१
चण्डाल {	१८७	१	चन्द्रशेखर	१०	३०	चरमक्षमाभृत	६६	२
	१२०	१९	चन्द्रसंज्ञ	१३०	१३०	चराचर	२१०	७४
चण्डालवल्लकी	१९२	३१	चन्द्रहास	१६०	८९	चरिण्यु	२१०	७४
चण्डिका	११	३७	चन्द्रिका	२०	१६	चरु	१३६	२२
चतुःशाल	६२	६						

शब्द	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
चर्चरी	२८४	१०	चाण्डाल	१९०	२०	चिता	४४	२९
चर्चा	{ ३० १२८	२ १२२	चाण्डालिका	१९२	३१	चिता	१६५	११७
चर्मन्	{ १४० ११६०	४६ ९०	चातक	९९	१७	चिति	१६५	११७
चर्मकषा	९२	१४३	चातुर्वर्ण्य	१३२	२	चित्त	२९	३१
चर्मकार	१८८	७	चाप	१५९	८३	चित्तविभ्रम	४४	२६
चर्मप्रमेदिका	१९३	३४	चामर	१४८	३१	चित्तसमुन्नति	४३	२२
चर्मप्रसेविका	१९३	३३	चामीकर	१८३	९५	चित्ताभोग	३०	२
चर्मिन्	{ ७५ १५६	४६ ७१	चामुण्डा	११	३५	चित्या	१६५	११७
चर्या	१३८	३५	चाम्पेय	{ ७८ ७८	६३ ६५	चित्र	{ ३३ ४२	१७ १९
चर्वित	२१८	११०	चार	{ १४५ २२२	१३ १४		{ २६०	१७८
चल	२१०	७४	चारटी	१९२	१४६	चित्रक	{ ७६ ८१	५१ ८२
चलद्दल	७१	२०	चारण	१८९	१२		{ १२९	१२३
चलन	२१०	७४	चारु	२०६	५२	चित्रकर	१८८	७
चलाचल	२१०	७४	चारिक्य	१२८	१२२	चित्रकृत्	७२	२७
चलित	{ १६१ २१२	९६ ८७	चालनी	१७०	२६	चित्रतंडुला	८५	१०६
चविका	८४	९८	चाप	९९	१६	चित्रपर्णी	८३	९२
चव्य	८४	९८	चिकित्सक	११६	५७		{ १४ २२	५६ ३०
चवक	१९५	४३	चिकित्सा	११४	५०	चित्रभानु	{ २२ २४६	३० १०५
चषाल	१३५	१८	चिकुर	{ १२३ २०५	९५ ४६	चित्रशिखंडिन	२२	२७
चाक्रिक	१६१	९७	चिकण	१७४	४६	चित्रशिखंडिज	२१	२४
चांगेरी	९१	१४०	चिकस	२९६	३५		{ ८२ ९४	८७ १५६
चाटकर	१००	१८	चिचा	७५	४३	चित्रा	{ ९४ १५६	
			चित्	{ २९ २७५	१ ३	चिन्ता	४४	२९

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
चिपिटक	१७४	४७	चूडा	१०२	३१	चौर	१९१	२४
चिबुक	१२२	९०	चूडा	१२४	९७	चौरिला	१९१	२५
चिरक्रिय	१९९	१७	चूडामणि	१२५	१०२	चौर्य	१९१	२५
चिरन्तन	२११	७७	चूडाला	९५	१६०	च्युत	२१६	१०४
चिरप्रसूता	१७९	७१	चूत	७३	३३	छ		
चिरविल्व	७६	४७	चूर्ण	१३०	१३४	छगलक	१८०	७६
चिररात्राय	२७५	१	चूर्ण	१६१	९९	छगलात्री	९१	१३७
चिरत्व	२७५	१	चूर्णकुन्तल	१२३	९६	छत्र	१४९	३२
चिराय	२७५	१	चूर्णि	२८४	९	छत्रा	८५	१०५
चिरिटी	१०६	९	चूलिका	१५०	३८	छत्रा	९६	१६७
चिलिचिग	५२	१८	चेटक	१९०	१७	छत्रा	१७३	३७
चिल	१००	२१	चेत्	२७७	१२	छत्राकी	८७	११५
चिल	११६	६०	चेतकी	७७	५९	छद	६९	१४
चिह्न	२०	१७	चेतन	२९	३०	छदन	१०३	३६
चीन	९८	९	चेतना	२९	१	छदन	६९	१४
चीर	२९४	३१	चेतसू	२९	३१	छदिस	६४	१४
चीरी	१०२	२६	चैत्य	७२	७	छमन्	४४	३०
घोवर	२९४	३१	चैत्र	२६	१५	छन्द	२२३	२०
चु	९१	१४१	चैत्ररथ	१६	७०	छन्द	२४३	८८
चु	१७२	३५	चैत्रिक	२६	१५	छन्दस	१३६	२२
चु	२८९	२०	चैल	१२७	११५	छन्दस	२७०	२३२
चुक्रिका	९१	१४०	चोच	२६४	२०२	छन्न	१४७	२२
चुल	११६	६०	चोच	९०	१३४	छन्न	२१५	९८
चुलि	१७१	२९	चोरपुष्पी	२९४	३०	छल	१६३	१०८
चूचुक	१२०	७७	चोल	८९	१२६	छवि	२०	१७
				१२८	११८	छवि	२३	३४

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
छाग	१८०	७६	जघन	११९	७४	जतुका	१०१	२६
छागी	१८०	७६	जघनेफला	७८	६१	जतुकृत्	९३	१५३
छात {	११३	४४	जघन्य {	२११	८१	जतूका	९३	१३५
	२१६	१०३		२५६	१५९	जत्रु	१२०	७८
छात्र	१३४	११	जघन्यज {	११३	४३	जनक	११०	२८
छादित	२१५	९८		१८७	१	जनंगम	१९०	१९
छान्दस	१३३	६	जंगम	२१०	७४	जनता	२२७	४२
छाया	२५६	१५७	जंगमेतर	२१०	७३	जनन {	२९	३०
छत	२१६	१०३	जंघा	११९	७२		१३२	१
छिद्र	४६	२	जंघाकरिक	१५६	७१	जननी	११०	२९
छिद्रित	२१६	९९	जंघाल	१५६	७३	जनपद	५९	८
छिन्न	२१६	१०३		६९	११	जनयित्री	११०	२९
छिन्नरुहा	८२	८२	जटा {	१२४	९७	जनश्रुति	३४	७
छुरिका	१६०	९२		२३४	३८	जनादेन	८	१९
छेक	१०४	४३	जटाजूट	११	३५	जनाश्रय	६३	९
छेदन	२१९	७	जटाभांसी	९०	१३४	जनि	२९	३०
ज			जटिन्	७३	३२	जनी {	९३	१५३
जगत् {	५९	६	जटिला	९०	१३४		१०६	९
	२४१	८०		२३०	७७	जनुस्	२९	३०
जगती {	५९	६	जठर {	२१०	७६	जन्तु	२९	३०
	२४०	७१		२६२	१८९	जन्तुफल	७१	२२
जगत्पाण	१५	६२	जड {	२०	१९	जन्मन्	२९	३०
जगर	१५५	६४		२०३	३८	जन्मिन्	२९	३०
जंगल	१९७	४१	जडुल	११४	४९		१३३	५८
जघ	२१८	१११	जतु	१२९	१२५	जन्य {	१६२	१०३
जग्धि	१७६	५५	जतुक	१७३	४०		२५६	१५९

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
जन्यु	२९	३०	जरा	११२	४१	जवन	{ १५१ ४५	
जप	१४१	४७	जरायु	११२	३८		{ १५६ ७३	
जपापुष्प	८०	७६	जरायुज	२०६	५०		{ २२६ ३८	
जम्पती	११२	३८	जल {	४९ ३		जवनिका	१२८ १२०	
जम्वाल	५०	९		२९१ २३		जन्हुतनया	५५ ३१	
जम्बीर {	७२ ८१	२४ ७९	जलजन्तु	५३ २०		जागरा	२२३ १९	
जम्बु	७१	१९	जलधर	१८ ७		जागरितृ	२०२ ३२	
जम्बुक {	९७ २२८	५ ३	जलनिधि	४९ २		जागरूक	२०२ ३२	
जम्बू	७१	१९	जलनिर्गम	५० ७		जागर्या	२२३ १९	
जम्भ	७२	२४	जलनीली	५६ ३८		जांगलिक	४८ ११	
जम्भभेदिन	१२	३४	जलपुष्प	२९१ २३		जांघिक	१५६ ७३	
जम्भल	७२	२४	जलप्राय	६० १०		जात {	२९ ३१	
जम्भीर	७२	२४	जलमुक	१८ ७			२४२ ८५	
	७९	६०	जलव्याल	४७ ५		जातरूप	१८३ ९५	
जय {	१६३ २३१	११२ १६	जलशुक्ति	५३ २३		जातवेदस्	१४ ५३	
जयन	२३१	११	जलाधार	५४ २५		जातापत्या	१०८ १६	
जयन्त	१३	४६	जलाशय {	५४ २५		जाति {	२९ ३१	
जयन्ती	७९	६५		९५ १६४			८० ७२	
जया	७९	६५	जलोच्छ्वास	५० १०			२३९ ६८	
जय्य	१५७	७४	जलौकस्	५३ २२		जाती	७१ १९	
जरण	१७२	३६	जलौका	५३ २२		जातीकोश	१३० १३२	
जरत्	११३	४२	जल्पाक	२०३ ३६		जातीफल	१३० १३२	
जरद्भव	१७७	६१	जल्पित	२१७ १०७		जातु	२७५ ४	
			जव {	१५ ६४		जातोक्ष	१७७ ६१	
				१५६ ७३		जानु	११९ ७२	
						जावाल	१८९ ११	

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
जामातृ	१११	३२	जिह्वा	१२३	९१	जीवितकाल	१६५	१२०
जानि	२५३	१४२	जीन	११३	४२	जुगुप्सा	३६	१३
जाम्बव	७१	१९	जीमूत	{ १८	७	जुंग	९१	१३७
जाम्बूनद	१८४	९९		{ ७९	६९	जुह	१३६	२५
जायक	१२९	१२५		{ २३७	५८	जूति	२२६	३८
जाया	१०५	६	जीरक	१७२	३६	जूति	२२६	३८
जायाजीव	१८९	१२	जीर्ण	११३	४२	जृम्भ	४९	३९
जायापती	११२	३८	जीर्णवस्त्र	१२७	११९	जृम्भण	४५	३५
जायु	११५	५०	जीर्णि	२२०	९	जेतृ {	१५७	७४
जार	१११	३९	जीव {	२१	२४		१५७	७७
जाल {	५२	१६		१६५	११९	जेमन	१७६	५६
	२६४	२००	जीवक {	७५	४४	जेय	१५७	७४
जालक	७०	१६	जीवजीव	{ ९१	१४२	जैत्र	१५७	७४
जालिक	१८९	१४		१०३	३५	जैवातृक {	१९	१४
जाली	८७	११८	जीवन {	४९	३		१९७	६
जाल्म {	१९०	१६		१६५	१		२२९	११
	१९९	१७	जीवनी	९१	१४२	जोंगक	१२९	१२६
जिघत्सु	२००	२०	जीवनीया	९१	१४२	जोत्सनी	८७	११८
जिगी	८३	९०	जीवनौषध	१६९	१२०	जोषम्	२७४	२५१
जित्वर	१५७	७७	जीवन्तिका {	८२	८२	श {	१३३	५
जिन	८	१३		८२	८३		२१५	९८
जिष्णु {	१२	४२	जीवन्ती	९१	१४२	शप्त	२१५	९८
	१५७	७७	जीवा	९१	१४२	शप्ति	२९	१
जिह्वा {	२१०	७१	जीवातु	१६५	१२०	ज्ञातसिद्धान्त	१४५	१५
	२५२	१४१	जीवांतक	१८९	१४	ज्ञाति	१११	३४
जिह्वाग	४७	८	जीविका	६५	१	ज्ञातृ	२०२	३०

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
ज्ञातेय	१११	३५	ज्ञशर	४०	८	डिम्मा	११२	४१
ज्ञान	३०	६	ज्ञलरी	२८४	१०	डुंडुभ	४७	६
ज्ञानिन्	१४५	१४	ज्ञष	५२	१७	डुलि	५४	२४
ज्या	५८	२	ज्ञषा	८७	११७	ढ		
	१५९	८५	ज्ञाटल	७४	३९	ढका	३९	६
ज्याघातवारण	१५९	८४	ज्ञाटलि	२९७	३८	त		
ज्यानि	२२०	९	ज्ञाबुक	७४	४०	तक	१७५	५३
ज्यायस्	१११३	४३	झिटी	८०	७४	तक्षक	२२८	४
	१२७१	२३५		८०	७५	तक्षन्	१८८	९
ज्येष्ठ	२६	१६	झिल्लिका	१०२	२८	तट	५०	७
	१२३४४	४१	झीरुका	१०२	२८	तटिजी	५५	३०
ज्योतिरिंगण	१०२	२८	ट			तडाग	५४	२८
ज्योतिषिक	१४५	१४	टङ्क	१९३	३४	तडित्	१९	९
ज्योतिष्मती	९३	१५०	टिडिमक	१०३	३५	तडित्वत्	१८	७
ज्योतिस्	२७०	२३०	टीका	२८३	७	तण्डक	२९५	३३
ज्योत्स्ना	२७	१६	टुंडुक	७७	५६	तण्डुल	८५	१०६
ज्योत्स्नी	८७	११८		ड		तण्डुलीय	९०	१३६
ज्यौत्स्नी	२४	५	डमर	२२२	१४	तत	३९	४
ज्वर	११६	५६	डमरु	४०	८		२१२	८६
	२२६	३८	डयन	१५३	५२	ततस्	२७५	३
ज्वलन	१४	५३	डहु	७८	६०	तत्काल	१४८	२९
ज्वाल	१४	५७	डिडिम	४०	८	तत्त्व	४०	९
झ			डिडिर	१८५	१०५	तत्पर	१९७	९
झटा	८९	११७	डिम्ब	२२२	१४	तथा	२७६	९
झटिति	२७५	२	डिम्भ	१०३	३८	तथागत	८	१३
झर	६६	५		१५१	११४	तथ्य	३७	२२

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
तद्	२७५	३	तपःकेशसह	१४०	४२		२२	३०
तदर्पण	१८१	८१	तपन	{ २२	३१	तरणिः	{ ५१	१०
तदा	२८०	२२		{ ४८	१		{ ८०	७३
तदात्व	१४८	२९	तपनीय	१८३	९४	तरपण्य	५१	११
तदानीम्	२८०	२२	तपस्	{ २६	१५	तरल	{ १२५	१०२
तनय	११०	२७		{ २७०	२३२		{ २१०	७५
	{ ११९	७१	तपस्य	२६	१५	तरला	१७५	५०
तनु	{ २०८	६१	तपस्विन्		४२	तरस्	{ १५	६४
	{ २०९	६६	तपस्विनी	९०	१३४		{ १६२	१०२
	{ २४७	१३	तम	२२	२६	तरस	११७	६३
तनुत्र	१५५	६४		{ २२	२६	तरस्विन्	{ १५६	७३
तनू	११९	७१	तमस्	{ ४६	३		{ २५०	१२८
तनूकृत	२१५	९९		{ २७०	१३१	तरि	५१	१०
तनूनपाद्	१४	५३	तमस्विनी	२४	४	तरु	६८	५
	{ १०३	३६	तमाल	{ ७९	६८	तरुण	११३	४२
तनूरुह	{ १२४	९९		{ २९५	३३	तरुणी	१०६	८
तन्तु	१९२	२८	तमालपत्र	१२९	१२३	तर्क	६०	३
तन्तुभ	१६९	१७	तमिस्र	४६	३	तर्कविद्या	३४	५
तन्तुवाय	{ ९९	१३	तमिस्रा	२४	५	तर्कारी	७९	६५
	{ १८८	६	तमी	२४	४	तर्जनी	१२१	८१
तन्त्र	२६१	१८५	तमोनुद्	२४३	८९	तर्णक	१७७	६१
तन्त्रक	१२७	११२	तमोपह	२७१	२३८	तर्द	१७२	३४
तन्त्रिका	८२	८२	तरक्षु	९७	१		{ १४	१३४
तन्त्री	{ ४६	३७	तरंग	५०	५	तर्पण	{ १७६	६६
	{ २५९	१७६	तरंगिणी	५५	३०		{ २१९	४
तप	२७	१९				तर्मन्	१३५	१९

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
तर्प	{ ४४	२८	तारकजित्	१२	४०	तिङ्मुबन्तचय	३३	२
	{ १७६	५५	तारका	{ २१	२१	तितउ	१७०	२६
तल	{ १५९	८४		{ १२३	९२	तितिक्षा	४३	२४
	{ २६४	२०२	तारा	२१	२१	तितिधु	२०२	३१
तल्लिन	२५०	१२७	तारुण्य	११२	४०	तित्तिरि	१०२	३५
तल्प	२५०	१३१	तार्क्ष्य	{ १०	२९	तिथि	२४	१
तल्लज	२८	२७		{ २५३	१४५	तिनिश	७२	२६
तष्ट	२१५	९९	तार्क्ष्यशैल	१८५	१९२	तितिडी	७६	४३
तस्कर	१९१	२४		४०	९	तितिडीक	१७२	३५
तांडव	{ ४०	१०	ताल	{ ९६	१६८	तिन्दुक	७४	३८
	{ २९५	३४		{ १२१	८३	तिन्दुकी	२८४	८
तात्	११०	२८		{ १८५	१०३	तिमि	५३	१९
तांत्रिक	१४५	१५	तालपत्र	१२५	१०३	तिमिगिल	५३	२०
तापस	१३९	४२	तालपर्णी	८८	१२३	तिमित	२१७	१०५
तापसतरु	७५	४६	तालमूलिका	८७	११९	तिमिर	४६	३
तापिच्छ	७९	६८	तालवृन्तक	१३२	१४०	तिरस्	{ २७५	२५६
तामरस	५७	४०	ताला	९	२४		{ २७६	६
तामलकी	८९	१२७	ताली	{ ८९	१२७	तिरस्कारिणी	१२८	१२०
तामसी	२४	५		{ ९६	१७०	तिरस्किया	४३	२२
ताम्बूलवल्ली	८८	१२०	तालु	१२२	९१	तिरीट	{ ७३	३३
ताम्बूली	८८	१२०	तावत्	२७३	२४६		{ २९४	३०
ताम्रक	१८४	९७	तिक्त	३१	९	तिरोधान	१९	१३
ताम्रकर्णी	१८	५	तिक्तक	{ ३१	९	तिरोहित	१६४	११२
ताम्रकुट्टक	१८८	८		{ ९४	१५५	तिर्यच्	२०३	३४
ताम्रचूड	९९	१७	तिक्तशाख	७२	२५			
वीर	{ ३९	२	तिग्म	२३	३५			
	{ २५७	१६६						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
तिलक	७४	४०	तुङ्ग	७२	२५	तुरंगवदन	१७	७१
	११४	४९		२०९	७०	तुरासाह	१२	४४
	११८	६५	तुङ्गी	९१	१३९	तुरुष्क	१२९	१२८
	१२९	१२३	तुच्छ	२०७	५६	तुला	१८२	८७
	१७३	४३	तुण्ड	१२२	८९	तुलाकोटि	१२६	१०९
तिलकालक	११४	४९	तुडिकेरी	८७	११६	तुलामान	१८२	८५
तिलपर्णी	१३०	१३२	तुत्थ	९१	१२९	तुल्य	१९३	३६
तिलपीज	१६९	१९		१८५	१०१	तुल्यपान	१७६	५५
तिलपेज	१६९	१९	तुत्या	८३	९५	तुवर	३१	९
तिलित्त	४७	५		८९	१२५	तुवारिका	९०	१३१
तिल्य	१६६	७	तुत्यांजन	१८५	१०१	तुष	७७	५८
तिल्व	७३	३३	तुन्द	१२०	७७		१६९	२२
तिष्य	२१	२२	तुन्दपरिमृज	१९०	१८	तुषार	२०	१८
	२५४	१४७	तुन्दिन्	११३	४४		२०	१९
तिष्यफला	७७	५७	तुन्दिभ	११३	४४	तुषित	७	१०
तीक्ष्ण	२३	३५		११७	६१	तुहिन	२०	१८
	१८४	९८	तुन्दिल	११३	४४	तूण	१६०	८८
	२३६	५३		११७	६१	तूणी	१६०	८९
तीक्ष्णगन्धक	७३	३१	तुन्न	८९	१२७	तूणीर	१६०	८८
तीर	५०	७	तुन्नवाय	१८८	६	तूद	७५	४१
तीर्थ	१४१	५०	तुय (व)रिका	९०	१३१	तूर्ण	१५	६५
	२४२	८६		१६३	१०६	तूल	७५	४२
तीत्र	१६	६७	तुम्बी	९४	१५६		१८५	१०६
तीत्रवेदना	४९	३	तुरग	१५१	४३	तूलिका	१९३	३२
तु	२७२	२४२	तुरङ्ग	१५१	४३	तूवर	२५७	१६५
	२७८	१५	तुरंगम	१५१	४३	तूणीम्	२७७	९
	२७६	५						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
तृष्णीशील	२०४	३९	तेमन	१७४	४४	त्रयी {	३३	३
तृष्णीक	२०४	३९	तैजस	१८४	९९	त्रयी {	३४	३
तृष्णीकाम्	२७७	९	तैजसा	१९३	३३	त्रस	२१०	२४
तृण	{ ९६	१६५	तैत्तिर	१०४	४३	त्रसर	२२४	२४
	{ ९६	१६७	तैलपार्णिक	१३०	१३१	त्रस्त	२०१	२६
तृणदुम	९६	१७०	तैलपायिका	१०१	२६	त्राण	{ २१७	१०६
तृणधान्य	१७०	२५	तैलपाता	२८३	६		{ २२०	८
तृणध्वज	९५	१६०	तैलीन	१६६	७	त्रात	२१७	१०६
तृणराज	९६	१६८	तैष	२६	१५	त्रायन्ती	९३	१५०
तृणशून्य	७९	६९	तोक	११०	२८	त्रायमाणा	९३	१५०
तृण्या	९६	१६८	तोकक	९९	१७	त्रास	४२	२१
तृतीयाकृत	१६७	९	तोक्म	१६८	१६	त्रिक {	४०	१०
तृतीयाप्रकृति	११२	२९	तोटक	२९४	३०		{ १२०	७६
तृप्त	२१६	१०३	तोत्र {	१५०	४१	त्रिककुट्ट	६६	२
तृप्ति	१७६	५६		१६७	१२	त्रिकुट्ट	१८६	१११
	४४	२७	तोदन	१६७	१२	त्रिका	५४	२७
तृष्ट {	१७६	५५	तोमर	१६०	९३	त्रिकूट	६६	२
तृष्णक	२००	२३	तोय	४९	४	त्रिखट्ट	२९८	४१
तृष्णा	२३६	५१	तोयपिप्पली	८६	१११	त्रिखट्टी	२९८	४१
तेजन	९५	१६१	तोरण	६४	१६	त्रिगुणाकृत	१६७	छ
तेजनक	९९	१६२	तौर्यत्रिक	४०	१०	त्रितक्ष	२९८	४१
तेजनी	८२	८३	त्यक्त	२१७	१०७	त्रितक्षी	२९८	४१
	११७	६२	त्याग	१३७	२९	त्रिदश	७	७
तेजस् {	२७०	२३४	त्रपा	४३	२३	त्रिदशालय	६	६
तेजित	२१४	९१	त्रपु	१८५	१०५	त्रिदिव	६	६
रम	२२५	२९				त्रिदिवेश	७	७

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
त्रिपथगा	५५	३१	त्र्यंबक	१०	३३	दंष्ट्रिन्	९७	२
त्रिपुटा {	८५	१०८	त्र्यम्बकसख	१६	६८	दक्ष	१९०	१९
	८९	१२५	त्र्युषण	१८६	१११	दक्षिण	१	
त्रिपुरान्तक	१०	३३	त्व	२१२	८२	दक्षिणस्थ	१५४	६०
त्रिफला	१८७	१११	त्वक्क्षीरी	१८६	१०९	दक्षिणा	१७	१
त्रिमण्डी	८५	१०८	त्वक्पत्र	९०	१३४	दक्षिणाम्नि	१३५	१२
त्रियामा	२४	४	त्वक्सार	९५	१६०	दक्षिणारु	१२१	२४
त्रिलोचन	१०	३२	त्वच् {	६९	१२	दक्षिणार्ह	१९७	५
				११७	६२	दक्षिणीय	१९७	५
त्रिवर्ग {	१४३	५७	त्वच्	९०	१३४	दग्ध	२१५	९९
	१४६	१९	त्वचिसार	९५	१६०	दग्धिका	१७५	४९
त्रिविक्रम	८	२०	त्वरा	२२४	२६			
त्रिविष्टप	६	६	त्वरा	२२४	२६			
त्रिवृत्	८५	१०८	त्वरित {	१५	६४		२३	३१
त्रिवृता	८५	१०८		१५६	७१		१४६	२०
त्रिसंध्य	२४	३	त्वरितोदित	३७	२०	दण्ड {	१४६	२१
त्रिसीत्य	१६७	९	त्वष्ट	२१५	९९		१५८	७९
त्रिस्रोतस्	५५	३१	त्वष्ट {	१८८	९		२३४	४२
त्रिहस्य	१६७	९		२३३	३५	दंडधर	१४	५९
त्रिहायणी	१७८	६८	त्वष्ट {	१८८	९	दण्डनीति	३४	५
				२३३	३४	दंडविष्कम्भ	१८०	७४
त्रुटि {	८९	१२५	त्वष्ट (ष)	१८८	२२५	दंडाहत	१७५	५३
	२०८	६२	त्वष्टाम्पति	२२	३०	दद्रुम्भ	९२	१४७
	२३४	३७	त्सरु	१६०	९०	दद्रुण	११६	५९
त्रेता {	१३५	२०	द			दद्रुरोगिन्	११६	५९
	२३९	६९	दंश	१०१	२७	दधित्य	७१	२१
त्रोटि	१०३	३६	दंशन	१५६	६४	दधिफल	७१	२१
त्र्यब्दा	१७८	६८	दंशित	१५५	६५	दधिसक्तु	१७५	७८
			दंशी	१०१	२७			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
दनुज	७	१२	दरत्	२८४	९	दस्यु {	१४५	११
दन्त	१२२	९१	दरिद्र	२०६	४९		१९१	२४
दन्तधावन	७६	४९	दरी	६६	६	दल	१३	५१
दन्तभाग	५०	४०	दरु	५४	२४	दहन	१४	५५
दन्तशठ {	७१	२१	दर्पक	९	२५	दाक्षायणी {	११	३७
	७२	२४	दर्पण	१३२	१४०		१२१	११
दन्तशठा	९१	१४०	दर्म	९६	१६६	दाक्षाय्य	१००	२१
दन्तावल	१४९	३४	दर्वि	१७२	३४	दाडिम	७८	६४
दन्तिका	९२	१४४	दर्वीकर	४७	८	दाडिमपुष्पक	७६	४९
दन्तिन्	१४९	३४	दर्श {	२५	८	दांडपाता	२८३	६
दन्दशक	४७	८		१४१	४८	दात	२१६	१०३
दभ	२०८	६१	दर्शक	१४४	६	दात्यूह	१००	२१
दम {	१४६	२१	दर्शन	२२५	३१	दात्र	१६८	१३
	२१९	३	दल	६९	१४	दान {	१३७	२९
दमथ	२१९	३	दव	२६५	२०६		१४६	२०
दमित	२१५	९७	दविष्ट	२०९	६९		१५०	३७
दमुना	१४	६६	दवीयस्	२०९	६९	दानव	४	१२
दम्पती	११२	३८	दर्शन	१२२	९०	दानवारि	७	९
दम्भ	४४	३०	दर्शनवासस्	१२२	९०	दानशौंड	१९७	६
दम्भोलि	१३	४७	दशबल	८	१४	दांत {	१४०	४२
दम्य	१७७	६२	दशमिन्	११३	४३		२१६	९७
दया	४२	१८	दशमीस्थ	२४३	८७	दांति	२१९	३
दयालु	१९८	१५	दशा {	१२७	११४	दापित	२०४	४०
दयित	२०७	६३		२६७	२१६	दामन्	१७९	७३
दर {	४२	२१	दशानीकिनी	१५८	८१	दामनी	१७९	७३
	२६१	१८४				दामोदर	८	१८

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
दाम्भिक	२३०	१७	दित	२१६	१०३	दीक्षान्त	१३७	२७
दायाद	२४३	८९	दितिसुत	७	१२	दीक्षित	१३३	८
दारद	४८	११	दिधिषु	१०९	२३	दीदिवि	१७५	४८
दारा	१०५	६	दिधिषू	१०९	२३	दीधिति	२३	३३
दारित	२१६	१०७	दिन	२४	२	दीन	२०६	४९
दारु {	६९	१३	दिनान्त	२४	३	दीप	१३१	१३८
	७७	५३				दीपक	२२९	११
दारुण	४२	२०	दिव {	६	६	दीप्ति	२३	३४
दारुहरित्रा	८४	१०२		१७	१	दीप्य	८६	१११
दारुहस्तक	१७२	३४	दिवस	२४	२	दीर्घ	२०९	६९
दार्वाघाट	९९	१७	दिवस्पति	१२	४२	दीर्घकोशिका	५४	२५
दार्विका {	८८	११९	दिवा	२७६	६	दीर्घदर्शिन	१३३	६
	१८५	१०१	दिवाकर	२२	२८	दीर्घपृष्ठ	४७	८
दार्वी	८४	१०२	दिवाकीर्ति {	१८८	१०	दीर्घवृन्त	७७	५७
दाव	२६५	२०६		११०	१९	दीर्घसूत्र	११९	१७
दाविक	५६	३६	दिविषद्	७	८	दीर्घिका	५५	२८
दाश	५२	१६	दिवौकस् {	७	७	दुःख {	४९	३
दाशपुर	९०	१३१		२६९	२२६		२१	२३
दास	१९०	१७	दिव्यगायन	२५१	१३३	दुष्प्रधारिणी	८६	११४
दासी	८०	७४	दिव्योपपादुक	२०६	५०	दुःषमम्	२७८	१४
दासीसम	२९२	२७	दिश	१७	१	दुःस्पर्श	८३	९१
दासेय	१९०	१७	दिश्य	१७	२	दुःस्पर्शा	८३	९४
दासेर	१९०	१७		२४	१	दुकूल	१२७	११३
दिगम्बर	२०४	३९	दिष्ट {	२९	२८	दुग्ध	१७५	५१
दिग्गज	१८	४		२३३	३५	दुग्धिका	८४	१००
दिग्ध {	१६०	८८	दिष्टान्त	१६४	११६	दुद्रुम	९२	१४८
	२१३	९०	दिष्टया	२७७	१०			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
दुन्दुभि	{ ४०	६	दुहितृ	१००	२८	देव	{ ७	७
	{ २५१	१३६	दूत	१४६	१६		{ ४१	१३
दुरध्व	६१	१६	दूती	१०८	१७	देवकीनन्दन	८	२१
दुरालभा	८३	९२	दूत्य	१४६	१६	देवकुमुम	१२९	१२५
दुरित	२८	२३	दून	२१६	१०२	देवखातक	५४	२७
दुरोदर	२५८	१७१	दूर	२०९	६८	देवखातविल	६६	६
दुर्ग	१४६	१७	दूरदर्शिन	१३३	६	देवच्छन्द	१२५	१०५
दुर्गत	२०६	४९	दूर्वा	९४	१५८	देवजम्बक	९६	१६६
दुर्गति	४८	१	दूषिका	११८	६७	देवतरु	१३	५०
दुर्गन्ध	३२	१२	दूष्य	१२८	१२०	देवता	७	९
दुर्गसञ्चर	२२४	२५	दूष्या	१५१	४२	देवताड	७९	६९
दुर्गा	११	३७		१६	६७	देवत्व	१४१	५२
दुर्जन	२०५	४७	दृढ	२१०	७६	देवदारु	७७	५४
दुर्दिन	१९	१२		३३५	४५	देवद्रव्य	२०२	३४
दुर्नामक	११५	५४	दृढसंधि	२१०	७५	देवन	{ १९५	४५
दुर्नामन्	५४	२५	दृढि	२८९	१९		{ २४८	११७
दुर्बल	११३	४४	दृढ्य	२१२	८६	देवबलम	७२	२५
दुर्मनस्	१९७	८	दृष्ट	१२३	९३	देवभूय	१४१	५२
दुर्मुख	२०३	३६	दृष्ट	१४८	३०	देवमातृक	६०	१२
दुर्वर्ण	१८४	९६	दृष्टरजस्	१०६	८	देवयोनि	७	११
दुर्विध	२०६	४९	दृष्टान्त	२३८	६२	देवर	१११	३२
दुर्हृद्	१४५	१०	दृष्टि	१२३	९३	देवल	१८९	११
दुश्च्यवन	१२	४४		२३४	३८	देवशिल्पिन	२३३	३५
दुष्कृत	२८	२३	दृष्टेन्दु	२५	९	देवसभा	१३	४८
दुष्ट	२७९	१९				देवसायुज्य	१४१	५२
दुष्पत्र	८९	१२८				देवाजीव	१८९	११

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
देवी {	४१	१३	दोषैकदृक्	२०५	४६	द्राक्षा	८५	१०७
	८२	८३	दोस्	१२०	८०	द्राघिष्ठ	२१८	११२
	९०	१३३	दोहद	४४	२७	द्राविडक	९०	११५
देवृ	१११	३२	दोहदवती	१०९	२१	हु	६८	५
देश	५९	८	द्युः (स)	१७	२	दुक्किलिम	७७	५३
देशरूप	१४७	२४	द्युति {	२०	१७	दुवण	१६०	९१
देह	११९	७१		२३	३४	दुण	९९	१४
देहली	६४	१३	द्युमणि	२२	३०	दुणी	२८४	९
दैतेय	७	१२	द्युम्न	१८३	९०		१५	६४
दैत्य	७	१२	द्युत	१९५	४४	दुत {	२१३	८९
दैत्यगुरु	२२	२५	द्युतकारक	१९५	४४		२१६	१००
दैत्या	८८	१२३	द्युतकृत्	१९५	४३		२७५	२
दैत्यारि	८	१९	द्यो(द्योः)	६	६	दुम	६८	५
दैन्य	२५५	१५३		१७	१	दुमामय	१२९	१२५
दैर्घ्य	१२७	११४	द्योत	२३	३४	दुमोत्पल	७८	६०
	२९	२८	द्रप्स	१७५	५१	दुवय	१८२	८९
दैव {	१३६	२४		४५	३२	दुहिण	८	१७
	१४१	५०	द्रव {	१६४	१११		९९	१४
दैवज्ञ	१४५	१४	द्रवन्ती	८२	८७	द्रोण {	१८२	८८
दैवज्ञा	१०८	२०		१६२	१०२		२३६	४९
	७	९	द्रविण {	१८३	९०	द्रोणकाक	१००	२१
दैवत {	२७	२१		२३६	५२	द्रोणक्षीरा	१७९	७२
			द्रव्य {	२९०	२२	द्रोणदुग्धा	१७९	७२
दोला {	८३	९५		१८३	९०	द्रोणी {	५१	११
	१५३	५३	द्राक्	२५५	१५४		८३	९५
दोषज्ञ	१३३	५		२७५	२	द्रोहचिन्तन	३०	४
दोषा	२७६	६						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
धर्मसंहिता	३४	६	धारा	१६२	४९	धूत	२१७	१०७
धर्मिणी	१०६	१०	धाराधर	१८	७	धूपायित	२१६	१०२
धव	१११	३५	धारासम्पात	१९	११	धूपित	२१६	१०२
	२६५	२०६	धार्तराष्ट्र	१०१	२४	धूमकेतु	२३७	५८
धवल	३२	१३	धावनी	८३	९३	धूमयोनि	१८	७
धवला	१७८	६७	धिक्	२७२	२४०	धूमल	३३	१६
धवित्र	१३३	२३	धिकृत्	२०४	३९	धूम्या	२२७	४२
	८८	१२४	धिकृत्	२१४	९४	धूम्याट	९९	१६
धातकी	२८३	७	धिषण	२१	२४	धूम्र	३३	१६
धातु	६७	८	धिषणा	२९	१	धूर्जटि	१०	३३
	२३८	६५	धिष्य	२५५	१५५		८१	७७
धातुपुष्पिका	८८	१२४	धी	२९	१	धूर्त्	१९५	४३
धातृ	८	१७	धीन्द्रिय	३१	८		२०६	४७
धात्री	१५९	१७६	धीमत्	१३३	६	धूर्वह	१७८	६५
धाना	१७४	४७	धीमती	१०७	१२	धूलि	१६१	९८
धानुष्क	१५६	६९	धीर	१२९	१२४	धूसर	३२	१३
धान्य	१६९	२१		१३३	५	धृति	२४९	७४
धान्यत्वच्	१६९	२२	धीवर	५२	१५	धृष्ट	२०१	२५
धान्याक	१७३	३८	धीशक्ति	२२४	२५	धृष्णज्	२०१	२५
धान्यांश	२३५	४६	धीसचिव	१४३	४	धेनु	१७२	७१
धान्याम्ल	१७३	३९	धुत	२१२	८७	धेनुका	१४९	३६
धामन्	२४९	१२४	धुनी	५५	३०		२३०	१५
धामार्गव	८२	८८	धुर	१५३	५५	धेनुप्या	१७९	७२
	८७	११७	धुरन्धर	१७८	६५	धेनुक	१७७	६०
धाट्या	१३६	२२	धुरीण	१७८	६५	धैवत	३९	१
धारणा	१४७	२६	धुर्य	१७८	६५	धोरण	१५४	५८

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
घौतकौशेय	१२७	११३	नक्षत्र	२१	२१	नद	२३७	५७
घौरितक	१५२	४८	नक्षत्रमाला	१२५	१०६	नदी	५५	२२
घौरेय	१७८	६५	नक्षत्रेश	२०	१५	नदीमातृक	६०	१९
व्याम	९६	१६६	नख	८९	१३०	नदीसर्ज	७५	४९
श्रुव	२१	२०	नखर	१२१	८३	नघ्नी	१९२	३१
	६८	८		१२१	८३	ननान्द	११०	२९
	२१०	७२	नग	२३१	१९	ननु	२७३	२४८
	२६६	२११	नगरी	६१	१		२७८	१४
श्रुवा	८७	११५	नगौकम्	१०२	३३	नन्दक	१०	२८
	१३६	२५	नग्न	२०४	३९	नन्दन	१२	४५
ध्वज	१६२	९९	नग्नह	१९४	४२	नन्दिवृक्ष	८९	१२८
ध्वजिनी	१५७	७८	नग्निका	१०६	८	नन्धावर्त	६३	१०
ध्वनि	३८	२२		१०८	१७	नपुंसक	११२	३९
ध्वनित	२७४	९४	नट	७७	५६	नघ्नी	११०	२९
ध्वस्त	२१६	१०४		१८९	१२	नभस्	१७	१
ध्वांक्ष	१००	२०	नटन	४०	१०		२७	१६
	१२६७	२१९	नटी	८९	१२९		२७०	२३२
ध्वान	३८	२२	नड	९५	१६२	नभसंगम	१०२	३४
ध्वान्त	४६	३		९६	१६५	नभस्य	२७	१७
	न			२९५	३३	नभस्वत्	१५	६३
न	२७७	११	नडप्राय	५९	९	नभस्	२७९	१८
नकुलेष्टा	८७	११५	नडसंहति	९६	१६८	नभसित्	२१६	१०१
नक्तक	१२७	११५	नड्वत्	५९	९	नभस्कारी	९१	१४१
नक्तम्	२७६	६	नड्वल	५९	९	नभस्या	१३८	३४
नक्तमाल	७६	४७	नत	२१०	७१	नभस्यित	२१६	१०१
नक्र	५३	२१	नतनासिक	११३	४५	नमुचिसुदन	१२	४३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
नय	२३०	९	नष्ट	१६४	११२	नागसम्भव	१८५	१०५
नयन	१२३	९३	नष्टचेष्टता	४५	३३	नागान्तक	१०	२९
नर	१०४	१	नष्टाग्नि	१४२	५३	नाट्य	४०	१०
नरक	४८	१	नष्टेन्दुकला	२५	९	नाडिका	१७२	३४
नरवाहन	१६	६९	नस्तित	१७७	६३	नाडिन्धम	१८८	८
नर्तक	४१	११	नस्योत	१७७	६३	नाडी {	११८	६५
नर्तकी	४०	८	नहि	२७७	११		१६९	२२
नर्तन	४०	१०	ना	२७७	११		२३५	४३
नर्मदा	५५	३२	नाक {	६	६	नाडीव्रण	११५	५४
नर्मन्	४५	३२		१७	२	नाथवत्	१९९	१६
नलकूवर	१६	७०		१२२८	२	नाद	३८	३३
नलद	९५	१६४	नाकु	५०	१४		७३	३०
नलमीन	५२	१८	नाकुली	८७	११४	नादेयी {	७४	३८
नलिन	५७	३९		४७	४		७९	६५
नलिनी	५६	३९		१४९	३४		८७	११८
नली	८९	१२९	नाग	१८५	१०५	नाना {	२७३	२४७
नल्व	६१	१८		२०८	५९		२७५	३
नव	३११	७७		२३१	२१	नानारूप	२१४	९३
नवदल	५७	४३	नागकैसर	७८	६५	नान्दीकर	२०३	३८
नवनीत	१७५	५२	नागजिह्वा	१८६	१०८	नान्दीवादिन्	२०३	३८
नवपालिका	८०	७२	नागबला	८७	११७	नापित	१८८	१०
नवसूतिका	१७९	७१	नागर {	१७३	३८	नाभि {	१५३	५६
नवाम्बर	१२७	११२		२६१	१८८		२५१	१३७
नवीन	२११	७७	नागरंग	७४	३८		२८४	९
नवोद्धत	१७५	५२	नागलोक	४६	१		२८९	२०
नव्य	२११	७७	नागवल्ली	८८	१२०	नाम	२७४	२५१
						नामधेय	३५	८

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
नामन्	३५	८	निःश्रेणि	६५	१८	निकेतन	६२	४
नाय	२२०	९	निःश्रेयस	३१	६	निकोचक	७२	२९
नायक	१९८	११	निःषमम्	२७८	१४	निकण	३८	२४
नारक	{ ४८	१	निःसरण	६५	१९	निकाण	३८	२४
	४८	२	निःस्व	२०६	४९	निखिल	२०९	५६
नारद	१३	४८	निकृष्ट	२०९	६६	निगड	१५१	४१
नाराच	१५९	८७	निकर	२०३	३९	निगद	२२१	१२
नाराची	१९३	३२	निकर्षण	६५	१९		६१	१
नारायण	८	१८	निकष	१९३	३२	निगम	{ १८०	७८
नारायणी	८४	१०१	निकषा	{ २७६	७		२५२	१४०
नारी	१०४	२		{ २७९	१९	निगाद	२२१	१२
नाल	{ ५७	४२	निकषात्मज	१५	६०	निगार	२२६	३७
	१६९	२२	निकाम	१७६	५७	निगाल	१५२	४८
नाला	५७	४२	निकाय	१०४	४२	निग्रह	२२१	१३
नालिकेर	९६	१६८	निकाय्य	६२	५	निव	२२६	३६
नाविक	५१	१२	निकार	{ २२२	१५	निवस	१७६	५६
नाव्य	५०	१०		{ २२६	३६	निघ्न	११९	१६
नाश	१६४	११६	निकारण	१६४	११२	निचुल	७८	६१
नासत्य	१३	५१	निकुंचक	१८२	८८	निचोल	१२७	११६
नासा	{ ६४	१३	निकुंज	६७	८	निज	२३३	३७
	१२२	८९	निकुम्भ	९२	१४४	नितम्ब	{ ६६	५
नासिका	१२२	८९	निकुरम्ब	१०३	४०		{ ११९	७४
नास्तिकता	३०	४	निकृत	{ २०४	४१	नितम्बिनी	१०५	३
निःशलाक	१४७	२२		{ २०५	४६	नितान्त	१६	६७
निःशेष	२०९	६५	निकृति	४४	३०	नित्य	{ १६	६६
निःशोध्य	२०७	५६	निकृष्ट	२०७	५४		{ २१०	७२

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
निदाघ	{ २७ ४५	१९ ३३	निबन्धन	४०	७	निरस्त	{ ३७ १६० २०४	२० ८८ ४०
निदान	२९	२८	निभ	१९४	३७	निराकरिणु	२०२	३०
निदिग्ध	२१३	८९	निभृत	२००	२५	निराकृत	२०४	४०
निदिग्धिका	८३	९३	निमय	१८१	८०	निराकृति	{ १४२ २२५	५३ ३१
निदेश	{ १४७ २६०	२५ १७९	निमित्त	२४१	७६	निरामय	११६	५७
निद्रा	४६	३३	निमेष	२५	११	निरीश	१६८	१३
निद्राण	२०२	३३	निम्न	५५	१५	निर्कृति	४८	२
निद्रालु	२०२	३३	निम्नगा	५५	३०	निर्गुण्डि	{ ७९ ७९	८६ ७०
निधन	{ १६४ २४९	११६ १२३	निम्ब	७८	६२	निर्ग्रन्थन	१६४	११३
निधि	१७	७१	निम्बतरु	७२	२६	निर्घोष	३८	२३
निधुवन	१४२	५७	नियति	२९	२८	निर्जर	७	७
निध्यान	२२५	३१	नियन्तृ	१५४	५९	निर्जितेन्द्रियग्राम	१४०	४३
निन्द	३८	२२	नियम	{ ३० १३९ १४१	५ ३७ ४९	निर्झर	६६	५
निनाद	३८	२२	नियामक	५१	१२	निर्णय	३०	३
निन्दा	३६	१३	नियुत	२९१	२४	नाणक्त	२०७	५६
निष	१७२	३२	नियुद्ध	१६३	१०६	निर्णोजक	१८९	१०
निषठ	२२५	२९	नियोज्य	१९०	१७	निर्देश	१४७	२५
निषाठ	२२५	२९	निर	२७४	२५३	निर्भर	{ १६ २७५	६६ २
निपातन	२२४	२७	निरंतर	२०९	६६	निर्मद	१४९	३६
निपान	५४	२६	निरय	३८	१	निर्मुक्त	४७	६
निपुण	१९६	४	निरर्गल	२१२	८३	निर्मोक	४८	९
निबन्ध	११५	५५	निरर्थक	२११	८१			
			निरवग्रह	१९९	१५			
			निरसन	२२५	३१			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
निर्याण	१५०	३८	निवीत	१२७	११३	निष्कुटि	८८	१२५
निर्यातन	२४८	१२०		१४१	५०	निष्कुह	६९	१३
निर्यास	२८६	१३	निवृत	२१३	८८	निष्कम	२२४	२५
निर्वपण	१३७	३०	निवेश	१४९	३३	निष्ठा	१४१	१५
निर्वणन	२२५	३१	निशा	२४	४		२३४	४१
निर्वहण	४१	१५	निशाख्या	१७३	४१	निष्ठान	१७४	४४
निर्वाण	{ ३१	६	निशान्त	६२	५		२४८	११६
	{ २१५	९६	निशापति	१९	१४	निष्ठीवन	२२६	३८
निर्वान	२१५	९६	निशित	२१४	९१	निष्ठुर	{ ३७	१९
निर्वाद	{ ३६	१३	निशीथ	२५	६		{ २१०	७६
	{ २४३	९०	निशीथिनी	२४	४	निष्ठूत	२१३	८७
निर्वापण	१६४	११४	निश्चय	३०	३	निष्ठूति	२२६	३८
निर्वाय	१९८	१३	निश्चेणि	६५	१८	निष्ठेय	२२६	३७
निर्वासन	१६४	११३	निषङ्ग	१६०	८८	निष्ठेवन	२२६	३८
निर्वृत्त	२१६	१००	निषंगिन्	१५६	६९	निष्णात	१९६	४
	{ १९४	३८	निषधा	६२	२	निष्पक	२१४	९५
निर्वेश	{ २२३	२०	निषद्वर	५०	९	निष्पत्तिमुता	१०६	११
	{ २६७	२१५	निषध	६६	३	निष्पन्न	२१६	१००
निर्व्यथन	४६	२	निषाद	{ ३८	१	निष्पाव	२२४	२४
निर्व्यूह	२७१	२३६		{ १९०	२०	निष्प्रभ	२१६	१००
निर्हार	२२२	१७	निषादिन्	१५४	५९	निष्प्रवाणिन्	१२७	११२
निर्हारिन्	३२	११	निषूदन	१६४	११३	निसर्ग	४६	३८
निर्होद	३८	२३	निष्क	२३०	१४	निसृष्ट	२१३	८८
निलय	६२	५	निष्कला	१०९	२१	निस्तल	२०९	६९
निवह	१०३	३९	निष्कासित	२०४	३९	निस्तर्हण	१६४	११४
निवात	२४२	८४	निष्कुट	६७	१	निर्लिंश	१६०	८९
निवाप	१३७	३१						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
निस्ताव	१७५	४९	नीलिका	७९	७०	नेतृ	१९८	११
निस्वन	३८	२३	नीलिनी	८३	९५	नेत्र	{ १२३ ९३	
निस्वान	३८	२३	नीली	८३	९४		{ २०७ १८०	
निहनन	१६४	११४	नीवाक	२२४	२३	नेत्राम्बु	१२३ ९३	
निहाका	५३	२२	नीवार	१७०	२५	नेदिष्ठ	२०९ ६८	
निहिंसन	१६४	११३	नीवी	{ १८१ ८०		नेपथ्य	१२४ ९९	
निहीन	१९०	१६		{ २६६ २१२		नेमि	{ ५४ २७	
			नीवृत्	५९	८		{ १५३ ५६	
निहव	{ ३६ १७		नीशार	१२८	११८	नेमी	७२ २६	
	{ २६५ २०८		नीहार	२०	१८	नैकभेद	२१२ ८३	
नीकाश	१९४	३७	नु	२७३	२४८	नैगम	{ १८० ७८	
नीच	{ १९० १६		नुत	२१३	८७		{ २५२ १४०	
	{ २०९ ७०		नुति	३५	११	नैचिकी	१७८ ६७	
नीचैस्	२७८	१७	नुन्न	२१३	८७	नैपाली	१८६ १०८	
नीड	१०३	३७	नूतन	२११	७७	नैमेय	१८१ ८०	
नीडोद्भव	१०२	३४	नूल	२११	७८	नैयग्रोध	७० १८	
नीध्र	६४	१४	नूनम्	{ २७४ २५०		नैर्ऋत	{ १५ ६०	
नीप	७५	४२		{ २७८ १६			{ १७ २	
नीर	४९	४	नृपुर	१२६	१०९	नैष्किक	१४४ ७	
नील	३२	१४	नृ	१०४	१	नैस्त्रिशिक	१५६ ७०	
			नृत्य	४०	१०	नो	२७७ ११	
नीलकण्ठ	{ १०२ ३०		नृप	१४३	१	नौ	५१ १०	
	{ २३४ ४०		नृपलक्ष्मन्	१४९	३२	नौकादंड	५१ १३	
नीलंगु	९९	१३	नृपसम	२९३	२७	नौतार्य	५० १०	
नीललोहित	१०	३३	नृपासन	१४८	३१	न्यक्ष	२६९ २२५	
नीला	१०१	२६	नृशंस	२०६	४७	न्यग्रोध	{ ७३ ३२	
नीलाम्बर	९	२४	नृशेन	२९७	४०		{ २४४ ९६	
नीलाम्बुजन्मन्	५६	३७						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
न्यग्रोधी	८२	८७	पक्षमूल	१०३	३६	पटच्चर	१२७	११५
न्यङ्	२०९	७०	पक्षान्त	२५	७	पटल	{ ६४ १४	
न्यंकु	९८	१०	पक्षिन्	१०२	३२		{ २६४ २०१	
न्यस्त	२१३	८८	पक्षिणी	२४	५	पटलप्रान्त	६४	१४
न्याद	१७६	५६	पक्षमन्	२४८	१२१	पटवासक	१३२	१३९
न्याय	१४७	२४	पंक	{ २८ २३		पटह	{ ४० ६	
न्याय्य	{ १४७ २५६	२५ १६१	पंकिल	६७	१०		{ १६३ १०८	
न्यास	१८१	८१	पकेरुह	५७	४०	पट्ट	{ ९४ १५६	
न्युञ्ज	११७	६१	पंक्ति	{ १८२ २४०	८४ ७२		{ १९० २०३ २३४	१९ ३५ ३९
न्यूस	२८८	१७	पंगु	११४	४८	पटुपर्णी	९१	१३८
न्यून	२५०	१२८	पचंपचा	८४	१०२	पटोल	९४	१५५
प			पचा	२२०	८	पटोलिका	८७	११८
पक्कण	६५	२०	पंचजन	१०४	१	पट्ट	२८८	१७
पक	{ २१४ २१५	९१ ९६	पंचता	१६४	११६	पट्टिका	७४	५१
पक्ष	{ २६ १०३ १२४ १५९ २६७	१२ ३६ ९८ ८७ २२०	पंचदशी	२५	७	पट्टिन्	७४	४१
			पंचम	३९	१	पट्टिश	२९०	२१
			पंचलक्षण	३४	५		{ १८२ १९४ १९५ २३५ १९५	८८ ३८ ४५ ४६ ४४
			पंचशर	९	२५	पण		
पक्षक	६४	१४	पांचशाख	१२१	८१			
	{ २४	२	पांचांगुल	७६	५१			
पक्षति	{ १०३ २४०	३६ ७२	पंचात्य	९७	१			
			पंजिका	२८३	७	पणव	४०	८
पक्षद्वार	६४	१४	पट	{ ७३ ११२७	३५ ११६	पणायित	२१७	१०९
पक्षभाग	१५०	४०				पणित	२१७	४०९

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
पणितव्य	१८१	८२	पत्ति	१५५	६६	पद	२४४	९३
पण्ड	११२	३९		१५८	८०	पदग	१५५	६६
पंडित	१३३	५		२४०	७२	पदवी	७१	१५
पण्य	१८१	८२	पत्तिसंहति	१५५	६७	पदाजि	१५५	६६
पण्यवीथिका	६२	२	पत्री	१०५	५	पदाति	१५५	६६
पण्या	९३	१५०		६९	१४	पदिक	१५५	६१
पण्याजीव	१८०	७८	पत्र	१०३	३६	पद्म	१५५	६७
पतग	१०२	३३		१५४	५८	पद्धति	६१	१५
पतंग	१०२	२८		२६०	१७९	पद्म	१७	७१
	१३१	२०	पत्रपरशु	१९३	३२		५७	३९
पतंगिका	१०१	२७	पत्रपाश्या	१२५	१०३	पद्मक	१५०	३९
पतत्	१०२	३३	पत्ररथ	१०२	३३	पद्मचारिणी	९२	१४६
पतत्र	१०३	३६	पत्रलेखा	१२८	१२२	पद्मनाभ	८	२०
पतत्रि	१०२	३३		१३७	१३२	पद्मिनी	५६	३९
पतत्रिन्	१०२	३३	पत्राङ्ग	१८६	१११	पद्मपत्र	९२	१४५
पतद्ग्रह	१३२	१३९	पत्रांगुलि	१२८	१२१	पद्मराग	१८३	९२
	२९०	२१		९९	१५		९	२७
पतयालु	२०१	२७	पत्रिन्	१०२	३३	पद्मा	८३	८९
पताका	१६२	९९		१५९	८७		९२	१४६
पताकिन्	१५६	७१		२४६	१०६	पद्माकर	५४	२८
पति	१११	३५	पत्रोर्ण	७७	५६	पद्माट	९२	१४७
	१९८	१०		१२७	११३	पद्मालया	९	२७
पतिवरा	१०६	७	पथिक	१४६	१७	पद्मिन्	१४९	३५
पतिवन्ती	१०७	१२	पथिन्	६१	१५	पद्य	२४९	३१
पतिव्रता	१०५	६	पथ्या	७७	५९	पद्या	६१	१५
पत्तन	६१	१	पद्	११९	७१	पनस	७८	६१

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
पनायित्	२१७	१०९	पराक्रम	{ १६२ १०२		परिघ	{ १६० ९१	
पनित	२१७	१०९		{ २६२ १३८			{ २३२ २७	
पन्न	२१६	१०४	पराग	{ ७० १७		परिघातिन्	१६०	९१
पन्नग	४७	८		{ २३१ २१		परिचय	२२३	२३
पन्नगाश	१०	२९	पराङ्मुख	२०२	३३	परिचर	१५४	६२
	४९	१	पराचित	१९०	१८	परिचर्या	१३८	३५
पयस्	{ १७५ ५१		पराचीन	२०२	३३	परिचाय्य	१३५	२०
	{ २७० २३३		पराजय	१६४	१११	परिचारक	१९०	१७
पयस्य	१७५	५१	पराजित	१६४	११२	परिणत	२१५	९६
पयोधर	२५७	१६३	पराधीन	१९९	१६	परिणय	१४२	५६
पर	{ १४५ ११		परान्न	२००	२०	परिणाम	२२२	१५
	{ २६२ १९१		पराभूत	१६४	११२	परिणाय	१९५	४५
परजात	१९०	१८	परायण	२१८	२	परिणाह	१९५	११४
परतन्त्र	१९९	१६	परारि	२७९	२०	परितस्	२७७	१३
परपिण्डाद	२००	२०	पराध्य	२०७	५८	परित्राण	२१९	५
परभृत्	१००	२०	परासन	१६४	११३	परिदान	१८१	८०
परभृत	१००	१९	परासु	१६४	११७	परिदेवन	३६	१६
परमस्	२७७	१२	परास्कंदिन्	१८१	२५	परिधान	१२७	१९७
परमान्न	१३६	२४	परिकर	२५७	१६५	परिधि	{ २३ ३२	
परमेष्ठिन्	८	१६	परिकर्मन्	१२८	१२१		{ २४४ ९७	
परम्पराक	१३६	२६	परिक्रम	२२२	१६	परिधिस्थ	१५४	६२
परवत्	१९९	२६	परिक्रिया	२२३	२०	परिपण	१८१	८०
परशु	१६०	९२	परिक्षिप्त	२१३	८८	परिपथिन्	१४५	११
परश्वध	१६०	९२	परिखा	५५	२९	परिपाटी	१३८	३६
परश्वस्	२८०	२२	परिग्रह	२७१	२३७	परिपूर्णता	१३१	१३७
						परिपेलव	९०	१३१

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
परिप्लव	२१०	७५	परिसार	२२३	२१	पर्जनी	८४	१०२
परिबर्ह	२७२	२३९	परिष्कन्द	१९०	१८	पर्जन्य	२५३	१४६
परिभव	४३	२२	परिस्तोम	१५१	४२	पर्ण	६९	१४
परिभाषण	३६	१४	परिस्यन्द	१३१	१३७		७२	२९
परिभूत	२१७	१०६	परिस्मृत	१९४	३९		२९०	२२
परिमल	३१	१०	परिस्मृता	१९४	३९	पर्णशाला	६२	६
	२२१	१३	परीक्षक	१९७	७	पर्णासि	८१	७२
परिरम्भ	२२५	३०	परीभाष	४३	२२	पर्यङ्क	१३१	१३८
परिवर्जन	१६४	११४	परीवर्त	१८१	८०	पर्यटन	१३८	३५
परिवाद	३६	१३	परीवाद	३६	१३	पर्यन्तभू	६०	१४
परिवादिनी	३९	३	परीवाप	२५०	१२९	पर्यय	१३९	३७
परिवापित	२१२	८५	परीवार	२५८	१६९	पर्यवस्था	२२६	३३
परिवित्ति	१४२	५६	परीवाह	५०	१०		२२३	२१
परिवृढ	१९८	११	परीष्टि	१३७	३२	पर्याप्त	१७६	५७
परिवेत्तृ	१४२	५५	परीसार	२२३	२१	पर्याप्ति	२१९	५
परिवेष	२३	३२	परीहास	४५	३२	पर्याय	१३८	३७
परिव्याध	७३	३०	परुत्व	२७९	२०		२५४	२४६
	७८	६०	परुष	३७	१९	पर्यायशयन	२२५	३२
परिव्रज	१३९	४१	परुस्	९५	१६२	पर्युदञ्चन	१६६	३
परिषाद्	१३४	१५	परेत	१६४	११७	पर्येषणा	१३७	३२
परिष्कार	१२४	१०१	परेतराज	१४	५८	पर्वत	६५	१
परिष्कृत	१२४	१००	परेद्यवि	२७९	२१	पर्वन्	९५	१६२
परिष्वङ्ग	२२५	३०	परेष्टुका	१७९	७०		२४९	२२१
परिसर	६०	१४	परैधित	१९०	१८	पर्वसंधि	२५	७
परिसर्प	२२३	२०	परोष्णी	१०१	२६	पर्शुका	११८	६९
परिसर्या	२२३	२१	पर्कटी	७३	३२	पल	१८२	८३
							२६४	२०२

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
पलमण्ड	१८८	६	पश्चात्	२७२ २४३	पाठ	{ १३४ १४ २२५ २९	
पलङ्कषा	८४	९८	पश्चात्ताप	४३ २५	पाठा	८२ ८४	
पलल	११७	६३	पश्चिम	२११ ८१	पाठिन्	८१ ८०	
पलाण्डु	९२	१४७	पश्चिमा	१७ १	पाठीन	५२ १८	
पलाल	१७९	२२	पश्चिमोत्तर	५९ ७	पाणि	१२१ ८१	
पलाश	{ ६९ १४ ७२ २९ ९३ १५४		पस्त्य	६२ ५	पाणिगृहीती	१०५ ६	
			पांशुला	१०६ ११	पाणिघ	१८९ १३	
			पांशु	१६१ ९८	पाणिपीडन	१४२ ५६	
पलाशिन	६८ ५		पाक	{ १०३ ३८ २२० ८	पाणिवाद	१८९ १३	
पलिकनी	१०७ १२		पाकल	८९ १२६	पांडर	३२ १२	
पलित	११२ ४१		पाकशालन	१२ ४१	पांडु	३२ १३	
पल्यङ्क	१३१ १३८		पाकशासनि	१३ ४६	पांडुकम्बलिन्	१५३ ५४	
पलव	७० १४		पाकस्थान	१७१ २७	पांडुर	३२ १३	
पल्वल	५४ २८		पाक्य	{ १७३ ४२ १८६ १०९	पातक	२९५ ३३	
पत्र	२२४ २४		पाखण्ड	१४० ४५	पाताल	{ ४६ १ १२६४ २०२	
पवनाशन	४७ ८		पांचजन्य	१० २८	पातुक	२०१ २७	
पवन	{ १५ ६३ २२४ २४		पांचालिका	१९२ २९	पात्र	{ ५० ८ १३३ २४ १७२ ३३ २६० १७९	
			पाट	२७६ ७			
पवमान	१५ ६३		पाटच्चर	१९१ २५			
पवि	१३ ४७		पाटल	{ ३२ १५ १६८ १५			
पवित्र	{ ९६ १६६ १४० ४९ २०७ ५०		पाटला	{ ७१ २० ७५ ५४	पात्री	२९८ ४२	
			पाटलि	७७ ५४	पात्रीव	२९६ ३५	
					पाथस्	४९ ४	
पवित्रक	५२ १६						
पशुपति	१० ३०						
पशुप्रेरण	२२७ ३९						
पशुरज्जु	१७९ ७३						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
पाद { ६६ ७			पामन् २८ २३			पारिप्लव २१० ७५		
पाद { ११२ ७१			पामन् ११५ ५३			पारिभद्र ७२ ५६		
पाद { १८३ ८९			पामन ११६ ५८			पारिभद्रक ७७ ५३		
पाद { २४३ ८९			पामर १९० १६			पारिभाव्य ८९ १२६		
पादकटक १२६ ११०			पामा ११५ ५३			पारियात्रिक ६६ ३		
पादग्रहण १३९ ४१			पायस { १२९ १२८			पारिषद ११ ३५		
पादप ६८ ५			{ १३६ २४			पारिहार्य १२६ १०७		
पादबन्धन १७६ ५८			पायु ११९ ७३			पारी २८८ १०		
पाद्य १३८ ४२			पाय्य १८२ ८५			पारुष्य ३६ १४		
पादेस्फाट ११५ ५२			पार ५० ८			पार्थिव १४३ १		
पादाग्र ११९ ७१			पारद १८४ ९९			पार्वती ११ ३७		
पादांगद १२६ १०९			पारंपर्योपदेश १३४ १२			पार्वतीनंदन १२ ३९		
पादात १५५ ६७			पारशव २६६ २१०			पार्श्व { १२० ७९		
पादातिक १५५ ६६			पारश्वधिक १५६ ७०			{ २२७ ४१		
पादुका १९२ ३०			पारसीक १५१ ४५			पार्श्वभाग १५० ४०		
पाद् १९२ ३०			पारस्त्रेण्य १९९ २४			पार्श्वस्थि ११८ ६९		
पादूकृत् १८८ ७			पारायण २१८ २			पार्णिण ११९ ७२		
पानगोष्ठिका १९४ ४२			पारावत ९९ १४			पार्णिणग्राह १४५ १०		
पानपात्र १९५ ४३			पारावतांत्रि ९३ १५०			पालत्र ९६ १६७		
पानभाजन १७२ ३२			पारावार { ४९ १			पालंकी ८८ १२१		
पानीय ४९ ४४			{ २९६ ३५			पालाश ३२ १४		
पानीयशालिका ६३ ७			पाराशरिन् १३९ ४१			पालि { १६० ९३		
पान्य १४६ १७			पारकाक्षिन् १३९ ४२			{ २६३ १९७		
पाप { २८ २३			पारिजातक { १३ ५०			पालिन्दी ८६ १०८		
{ २०६ ४७			{ ७२ २६			पावक १४ ५४		
पापचेली ८२ ८५			परितथ्या १२५ १०३					

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
पाश	१२४	९८	पिच्छिल	१७४	४६	पितृप्रसू	२४	३
पाशक	१२५	४५	पिच्छिला	{ ७५	४६	पितृवन	१६५	११८
पाशिन	१५	६१		{ ७८	६२	पितृव्य	११०	३१
पाशुपत	८१	८१	पिञ्ज	१६४	११५	पितृसन्निभ	१९८	१३
पाशुपाख्य	१६५	२	पिञ्ज	{ १८५	१०३	पित्त	११७	६२
पाश्चात्य	२११	८१		{ २९४	३१	पिच्य	१४१	५१
पाश्या	२२७	५२	पिञ्जल	१६२	९२	पित्तत्	१०२	३४
पाषाण	६६	४	पिट	१७०	२६	पिधान	१९	१३
पाषाणदारण	१९३	३४	पिटक	{ ११५	५३	पिनद्ध	१५१	५२
पिक	१००	१०		{ १९२	२९	पिनाक	{ ११	३५
पिङ्ग	३३	१६	पिठर	{ १७१	३१		{ २३०	१४
पिङ्गल	{ २३	३०		{ २६१	१८८	पिनाकिन्	१०	३१
	{ ३३	१६	पिण्ड	{ १८४	९८	पिपासा	१७६	५५
पिङ्गला	२८	१६		{ १८५	१०४	पिपीलिका	२८४	८
पिचंड	{ १२०	७७		{ २८९	१८	पिप्पल	७१	२०
	{ २८९	१०	पिण्डक	१२९	१२८	पिप्पली	८४	९७
पिचंडिल	११३	४४	पिण्डिका	१५३	५६	पिप्पलीमूल	१८६	११०
पिचु	१८५	१०६	पिण्डीतक	७६	५२	पिप्पु	११४	४९
पिचुमन्द	७८	६२	पिण्याक	{ २२९	९	पिल	११६	६०
पिचुल	७४	४०		{ २९५	३२	पिशंग	१२३	१६
पिच्वट	१८५	१०५	पितरौ	११२	३७	पिशाच	७	११
पिच्छ	{ १०२	३१	पितामह	{ ८	१६	पिशित	११७	६३
	{ २९४	३०		{ १११	३३		{ १२९	१२४
पिच्छा	{ ७५	४७	पितृ	११०	२८		{ २०५	४७
	{ २८४	९	पितृदान	१३७	३१		{ २५९	१२७
			पितृपति	{ १४	५८			
				{ १७	२			
			पितृपितृ	१११	३३			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक
पिष्टक	१७४	४८	पीवन	२०८	६१	पुत्रिका	१९२	२९
पिष्टपचन	१७२	३२	पीवरस्तनी	१७९	७१	पुत्री	११२	३७
पिष्टात	१३२	१३९	पुंश्चली	११०	१०	पुद्गल	२४५	२०
पीठ	१३१	१३८	पुक्कस	१९०	२०	पुनःपुनर्	१७५	२
पीडन	१६३	१०९	पुंख	२८८	१७	पुनर् {	२७४	२५३
पीडा	४९	३	पुंगव	२०८	५९		२७८	१५
पीत	३२	१४	पुच्छ	१५२	५०	पुनर्नवा	९२	१४९
पीतदारु	७७	५३	पुंज	१०४	४२	पुनर्भव	१२१	८३
पीतद्रु {	७८	६०	पुटभेद	५०	७	पुनर्भू	१०९	२३
	८४	१०१	पुटभेदन	६१	१	पुन्नाग	७२	२५
पीतन {	७२	२७	पुटी	२९८	४२	पुमस्	१०४	१
	१२९	१२४		१८	३	पुर	६१	१
	१८५	१०३	पुंडरीक {	५७	४१		७३	३४
पीतसारक	७५	४३		२२९	११	पुर {	२६१	१८३
पीता	१७३	४१	पुंडरीकाक्ष	८	१९	पुरस्	२७६	७
पीताम्बर	८	१९	पुंड	९५	१६३	पुरःसर	१५६	७२
पीन	२०८	६१	पुंड्रक	८०	७२	पुरतस्	२७६	७
पीनस	११५	५१	पुण्य {	२८	२४	पुरद्वार	६४	१६
पीनोद्गी	१७९	७१		२५६	१६०	पुरन्दर	१२	४१
पीयूष {	१३	४८	पुण्यक	१३९	३७	पुरन्ध्री	१०५	६
	१७६	५४	पुण्यजन	१५	६०	पुरस्कृत	२४२	८४
पीलु {	७२	२८	पुण्यजनेश्वर	१६	६९	पुरस्तात्	२७३	२४६
	२६३	१९३	पुण्यभूमि	५९	८	पुग	२७४	२५३
पीलुपर्णी {	८२	८४	पुण्यवत्	१९६	३	पुराण {	३४	५
	९१	१३९	पुनिका	१०१	२७		२११	७७
पीवर	२०८	६१	पुत्र	११०	२७	पुरातन	२११	७७

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
पुरावृत्त	३४	४		१७	१	पुस्त	१९२	२८
पुरी	६१	१	पुष्कर	४९	४	पूग	९६	१६९
पुरीतव	११८	६६		५७	४१		२३१	२०
पुरीष	११८	६८		९२	१४५	पूजा	१३८	३४
पुरु	२०८	६३		२६१	१८६	पूजित	२१५	९८
	२९	२९	पुष्कराह	२००	२२	पूज्य	१९६	५
	७२	२५	पुष्करिणी	५४	२७		२५४	१५०
पुरुष	१०४	१	पुष्कल	२०७	५८		१४०	४५
	२६७	२१८	पुष्ट	२१६	९७	पूत	१७०	२३
पुरुषोत्तम	८	२१		७०	१७		२०७	५५
पुरुह	२०८	६३	पुष्प	१०८	२१	पूतना	७७	५९
पुरुहूत	१२	४१		२९१	२३	पूतिक	७६	४८
पुरोग	१५६	७२	पुष्पक	१६	७०	पूतिकरज	७६	४८
पुरोगम	१५६	७२		१८५	१०३	पूतिकाष्ठ	७७	५४
पुरोगामिन्	१५६	७१	पुष्पकेतु	१८५	१०३		७८	६०
पुरोडाश	२९०	२१	पुष्पदन्त	१८	४	पूतिगन्धि	३२	१२
पुरोधस्	१४४	५	पुष्पधन्वन्	९	२६	पूतिफली	८३	९६
पुरोभागिन्	१०५	४६	पुष्पप्रियक	७५	४४	पूप	१७४	४८
पुरोहित	१४४	५	पुष्पफल	७१	२१	पूर	२८९	२०
पुलाक	२२८	५	पुष्परथ	१५३	५१	पूरणी	७५	४६
पुलिन	५०	९	पुष्परस	७०	१७	पूरित	२१५	९८
पुलिन्द	१९०	२०	पुष्पलिह	१०२	२९	पूरुष	१०४	१
पुलोमजा	१२	४५	पुष्पवती	१०८	२०	पूर्ण	२०९	६५
पुषित	२१६	९७	पुष्पवन्तौ	२५	१०		२१५	९८
			पुष्पसमय	२७	१८	पूर्णकुम्भ	१४९	३२
			पुष्य	२१	२२	पूर्णमा	२५	७
				२५४	१४६	पूर्त	१३७	२८

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
पूर्व {	२११	८०	पृथुल	६०	२०८	पेशी	१०३	३७
	२५१	१३४		५८	६	पैटर	१७४	४५
पूर्वज	११३	४३	पृथ्वी {	१७२	६७	पैतृष्वसेय	१०९	२५
पूर्वदेव	७	१२		१७३	४०	पैतृष्वस्त्रीय	१०९	२५
पूर्वपर्वत	६६	२	पृथ्वीका	८८	१२५	पोटगल {	९५	१६२
पूर्व	१७	१	पृदाकु	४७	६		९६	१६३
पूर्वद्युस्	२७९	२१	पृद्दिन	११४	४८	पोटा	१०७	१५
पूषन्	२२	२९	पृद्दिनपर्णी	८३	९२	पोत {	१०३	३८
पृक्ति	२२०	९	पृषत्	५०	६		२३८	६०
पृच्छा	३५	१०	पृषत {	५०	६	पोतवणिज्	५१	१२
	१५७	७८		९८	१०	पोतवाह	५१	१२
पृतना {	१५८	८१	पृषत्क	१५९	८६	पोताधान	५२	१९
			पृषदश्च	१५	६२	पोत्र	२६०	१८०
पृथक्	२७५	३	पृषदाज्य	१३६	२४	पोत्रिन्	९७	२
पृथक्पर्णी	८३	९२	पृष्ठ	१२०	७८	पौडर्य	८९	१२७
पृथगात्मता {	२९	३१	पृष्ठवंशधर	१२०	७६	पौत्री	११०	२९
	१३९	३८	पृष्ठास्थि	११८	६९	पौर	९६	१६६
पृथग्जन {	१९०	१६		१५१	४६	पौरस्त्य	२११	८०
	२४६	१०५	पृष्ठ्य	२२७	४१	पौरुष {	१२२	८७
पृथग्विध	२१४	९३		२२८	६		२६८	२३३
पृथिवी	५८	३	पेचक {	९९	१५	पौरोगव	१७१	२७
	१७२	३७		२२८	६	पौर्णमास	१४१	४८
पृथु {	१७३	४०	पेटक	१९२	२९	पौर्णमासी	२५	७
	२०८	६०	पेटा	१९२	२९	पौलस्त्य	१६	६९
	१०३	३८	पेटी	२९८	४२	पौलि	१७४	४७
पृथुक {	१७४	४७	पेलव	२०९	६६	पौष	२६	१५
	२२८	३		१९०	१९			
पुरुोभन्	५२	१७	पेशल {	१६५	२०५			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
पौष्पक	१८९	१०३	प्रग्रह	{ १६५ ११९ २७१ २३७		प्रणय	{ २२४ २५ २५४ १५१	
प्याट्	२७६	७	प्रग्राह	२७१	३७	प्रणव	३४	४
प्रकांड	{ २८ २७ ६९ १०		प्रग्रीव	२९६	३५	प्रणाद	३५	११
प्रकाम	१७६	५७	प्रवण	६४	१२	प्रणाली	५६	३५
प्रकार	२५७	१६२	प्रवाण	६४	१२	प्रणिधि	{ १४५ १३ २४५ १००	
प्रकाश	{ २३ ३४ २६७ २१८		प्रचक्र	१६१	९६	प्रणिहित	२१२	८६
प्रकीर्णक	१४८	३१	प्रचलायित	२०२	३२	प्रणीत	{ १३९ २० १७४ १००	
प्रकीर्य	७६	४८	प्रचुर	२०८	६३	प्रणुत	२१७	१०९
प्रकृति	{ २९ २९ ४६ ३७ १४६ १८ २४० ७३		प्रचेतस्	१५	६	प्रणय	२००	२५
प्रकोष्ठ	१२०	८०	प्रचोदनी	८३	९४	प्रतन	२११	७७
प्रक्रम	२३४	२६	प्रच्छदपट	१२७	११६	प्रतल	{ १२१ ८४ १२१ ८५	
प्रक्रिया	१४८	३१	प्रच्छन्न	६४	१४	प्रताप	१४६	२०
प्रकण	३८	२४	प्रच्छर्दिका	११६	५५	प्रतापस	८१	८१
प्रकाण	३८	२४	प्रजन	२२४	२५	प्रति	२७३	२४५
प्रक्षेडन	१५९	८७	प्रजविन	१५६	७३	प्रतिकर्मन्	१२४	९९
प्रगंड	१२०	८०	प्रजा	२३३	३२	प्रतिकूल	२११	८४
प्रगतजानुक	११४	४७	प्रजाता	१०८	१६	प्रतिकृति	१९३	३६
प्रगल्भ	२०१	२५	प्रजापति	८	१४	प्रतिकृष्ट	२०७	४४
प्रगाढ	२३५	४४	प्रजावती	११०	३०	प्रतिक्षिप्त	२०४	४२
प्रगुण	२१०	७२		{ २९ १ १०७ १२		प्रतिख्याति	२२५	२८
प्रगै	२७९	१९	प्रज्ञा	२४९	१२२	प्रतिग्रह	१५८	७९
			प्रज्ञान	११४	४७	प्रतिग्रह	१३२	१३९
			प्रज्ञ	१०३	३७			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
प्रतिधा	४३	२६	प्रतिवाक्य	३५	१०	प्रतोली	६२	३
प्रतिधातन	१६४	११४	प्रतिविषा	८४	९९	प्रत	२१	७७
प्रतिच्छाया	१९३	३५	प्रतिशासन	२२६	३४	प्रत्यक्	२८०	२३
प्रतिजागर	२२५	२८	प्रतिश्याय	११५	५१	प्रत्यक्पूर्णा	८२	८९
प्रतिज्ञात	२१७	१०८	प्रतिश्रय	२५५	१५२	प्रत्यक्श्रेणि	{ ८२ ८८	{ ९२ १४४
प्रतिज्ञान	३०	५	प्रतिश्रव	३०	५	प्रत्यक्ष	२११	७९
प्रतिदान	१८१	८१	प्रतिश्रुत	३८	२६	प्रत्यग्र	२११	७७
प्रतिध्वान	२८	२६	प्रतिष्टम्भ	२२४	२७	प्रत्यन्त	५९	७
प्रतिनिधि	१९३	३३	प्रतिसर	२५९	१७४	प्रत्यन्तपर्वत	६६	७
प्रतिपत् {	२४ २९	१ १	प्रतिसीरा	१२८	१२०	प्रत्यय	२५४	१४७
प्रतिपन्न	२१७	१०८	प्रतिह	२९४	४१	प्रत्ययित	१४५	१३
प्रतिपादन	१३७	२९	प्रतिहानक	१८९	११	प्रत्यर्थिन्	१४५	११
प्रतिवद्ध	२०४	४०	प्रति	८१	७६	प्रत्यवसित	२१८	११०
प्रतिवन्ध	२२४	२७	प्रतीक {	{ ११८ १२२	{ ७० ७	प्रत्याख्यात	२०४	४०
प्रतिबिम्ब	१९३	३५	प्रतीकार	१६३	११०	प्रत्याख्यान	२२५	३१
प्रतिभय	४२	२०	प्रतीकाश	१९४	३७	प्रत्यादिष्ट	२०४	४०
प्रतिभान्वित	५०१	२५	प्रतीक्ष्य	१९६	५	प्रत्यादेश	२२५	३१
प्रतिभू	१९५	४४	प्रतीची	१७	१	प्रत्यालीढ	१५९	८५
प्रतमा	१९३	३५	प्रती {	{ १९७ २४२	{ ९ ८२	प्रत्यासार	१५८	७९
प्रतिमान {	{ १५० १९३	{ ३९ ३५	प्रतीपदर्शिनी	१०४	२	प्रत्याहार	२२२	१६
प्रतिमुक्त	१५५	६५	प्रतीर	५०	७	प्रत्युत्क्रम	२२४	२६
प्रतिरोधिन्	१९१	२५	प्रतीह {	{ ६४ १४४	{ १६ ६	प्रत्युषस्	२४	२
प्रतियत्न	२४६	१०७	प्रतीह	{ १५८	{ १७०	प्रत्यूष	२४	२
प्रतियातना	१९३	३६				प्रत्यूह	२२३	९१

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
प्रथम	{ २११. ८० २५३ १४४		प्रबन्धकल्पना ३५ ६			प्रमीत	{ १३६ २६ १६४ ११७	
प्रथा	२२० ९		प्रबोधन १२८ १२२			प्रमीला	{ ४६ ३७ २५९ १७६	
प्रथित	१९७ ९		प्रभंजन १५ ६३			प्रमुख	२०७ ५७	
प्रदर	२५७ १६४		प्रभव २६६ २१०			प्रमुदित	२१६ १०३	
प्रदीप	१३१ १३८		प्रभा २३ ३४			प्रमोद	२८ २४	
प्रदीपन	४८ १०		प्रभाकर २२ २८			प्रयत	१४० ४५	
प्रदेशन	१४८ २७		प्रभात २४ ३			प्रयस्त	१७४ ४५	
प्रदेशिनी	१२१ ८१		प्रभाव { १४६ १९ १४६ २०			प्रयाम	२२४ २३	
प्रदोष	२४ ५६		प्रभिन्न १४९ ३६			प्रयोगार्थ	२२४ २६	
प्रद्युम्न	९ २५		प्रभु १९८ ११			प्रलम्बन्न	३ २९	
प्रद्राव	१६४ १११		प्रभूत २०८ ६३			प्रलय { २८ २२ ४५ ३३		
प्रधन	१६२ १०३		प्रभृष्टक १३१ १३५				१६४ ११६	
प्रधान	{ २९ २९ १४४ ५		प्रमथ ११ ३६			प्रलाप	३६ १५	
	२०७ ५७		प्रमथन १६४ ११५			प्रवण	२३७ ५६	
	२४९ १२२		प्रमथाधिप १० ३२			प्रवयस्	१२३ ४२	
प्रधि	१५३ ५६		प्रमद २८ १४			प्रवर्ह	२०७ ५७	
प्रपंच	२३२ २८		प्रमदवन ६७ ३			प्रवह	२२२ १८	
पद	११९ ७१		प्रमदा १०५ ३			प्रवहण	१५३ ५२	
प्रपा	६३ ७		प्रमनस् १९७ ७			प्रवहिका	३४ ६	
प्रताप	६६ ४		प्रमा २२० १०			प्रवारण	२१९ ३	
प्रपितामह	१११ ३२		प्रमाण २३७ ५३			प्रवाल { ४० ७ १८३ ९३		
प्रपुन्नाड	९२ १४७		प्रमाद ४४ ३०				२६५ २०४	
प्रपौडरीक	९१ १२७		प्रमापण १६४ १२१			प्रवाह	२२२ १८	
प्रकुल	६८ ७		प्रमिति २२० १०					

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
प्रवासन	१६४	११३	प्रसरण	१६१	९६	प्रसृता	११९	७२
प्रवाहिका	११६	५५	प्रसव	२२१	१०	प्रसृति	१२१	८५
प्रविदारण	१६२	१०३	प्रसव	२६५	२०८	प्रसेव	१७०	२६
प्रविश्लेष	२२३	२०	प्रसवबन्धन	७०	१५	प्रसेक	४०	७
प्रवीण	१९६	४	प्रसव्य	२१२	८४	प्रस्तर	६६	४
प्रवृत्ति	३४	७	प्रसह्य	२७७	१०	प्रस्ताव	२२४	२४
	२२२	१८	प्रसाद	२०	१६	प्रस्थ	६६	५
प्रवृद्ध	२११	७६	प्रसाधन	१२४	८९	प्रस्थपुष्प	८१	७९
	२१३	८८	प्रसाधनी	१३२	१३९	प्रस्थमान	१८२	८५
	२४२	८५	प्रसाधित	१२४	१००	प्रस्थान	१६१	९५
प्रवेक	२०७	५७	प्रसारिणी	९३	१५२	प्रस्फोटन	१७०	२६
प्रवेणी	१२४	९८	प्रसारिन्	२०२	३१	प्रसवण	६६	६
	१५१	४२	प्रसित	१९७	९	प्रसाव	११८	६६
प्रवेष्ट	१२०	८०	प्रसिति	२२२	१४	प्रहर	२५	६
प्रव्यक्त	२११	८१	प्रसिद्ध	२४६	१०४	प्रहरण	१५८	८२
प्रश्न	३५	१०	प्रसू	११०	२१	प्रहस्त	१२१	८४
प्रश्रय	२२४	२५	प्रसू	२६९	२२९	प्रहि	५४	२३
प्रश्रित	२००	२५	प्रसूता	१०८	१६	प्रहेलिका	३४	६
प्रष्ट	१५६	७२	प्रसूति	२२१	१०	प्रह्व	२१६	१०३
प्रष्टवाह	१७७	६३	प्रसूतिका	१०८	१६	प्रांशु	२०९	७०
प्रक्षौही	१७९	७०	प्रसूतिज	५१	३	प्राक्	२७८	१६
प्रसन्न	५२	१४	प्रसून	७१	१७	प्राक	२८०	२३
प्रसन्नता	२०	१६	प्रसून	२४९	१२३	प्राकाम्य	११	३६
प्रसन्ना	१९४	३९	प्रसूजनयितासौ	११२	३७	प्राकार	६२	३
प्रसभ	१६३	१०८	प्रसृत	२१३	८८			
प्रसर	२२४	२३						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
प्राकृत	१८९	१६	प्राणिन्	२९	३०	प्रावृत	१२७	११३
प्रादक्षिण	४९	७	प्राणिघृत	१५५	४६	प्रावृप्	२७	१९
प्राग्वंश	१३४	१६	प्रातर्	२७९	१९	प्रावृषायणी	८२	८३
प्राग्रहर	२०७	५८	प्राथमकल्पिक	२२४	११	प्रास	१६०	९६
प्राग्र्य	२०७	५८	प्रादुस	{ २७४ २५६		प्रासंग	१५४	५७
प्राक्कर	२२१	१०	प्रादेश	१२१	८३	प्रासंग्य	१७७	६४
प्राघुणक	१३८	३४	प्रादेशन	१३७	३०	प्रासाद	६३	९
प्राघूर्णिक	१३८	८	प्राध्यम्	२७५	४	प्रासिक	१५६	७०
प्राचिका	२८४	८	प्रान्तर	६१	१७	प्राह	२४	४
प्राची	१७	१	प्राप्त	{ २१२ २१६	८६ १०४	प्रिय	{ १११ २०७	३५ ५३
प्राचीन	६२	३	प्राप्तपञ्चत्व	१६४	११७	प्रियक	{ ७५ ७७ ९७	४२ ४४ ५६
प्राचीना	८२	८५	प्राप्तरूप	२५१	१३१	प्रियंगु	{ ७७ १६९	५५ २०
प्राचीनावीत	१४१	५०	प्राप्ति	{ ११ २३९	३६ ६९	प्रियबा	४४	२७
प्राच्य	५९	७	प्राप्य	२१४	९२	प्रियंवद	२०३	३६
प्राजन	१६७	१२	प्राभृत	१४८	२७	प्रियाल	७३	३५
प्राजितृ	१५४	५९	प्राय	{ १४३ २५५	५२ १५३	प्रीणन	२१९	४
प्राज्ञ	१३३	५	प्रायस्	२७८	१७	प्रीत	२१६	१०३
प्राज्ञा	१०७	१२	प्रार्थित	२१५	९७	प्रीति	२८	२४
प्राज्ञी	१०७	१२	प्रालम्ब	१३१	१३६	प्रुष्ट	२१५	९९
प्राज्य	२०८	६३	प्रालम्बिका	१२५	१०४	प्रेक्षा	{ २९ २६८	१ २२४
प्राङ्निवाक	१४४	५	प्रालय	२०	१८	प्रेक्षा	{ २९ २६८	१ २२४
प्राग	{ १५ १६२ १६५ १८५	{ ६३ १०२ ११९ १०४	प्रावरण	१२८	११८	प्रेक्षा	{ २९ २६८	१ २२४
१-(प्राघूर्णिकः प्राघुणक- श्चाभ्युत्थानं तु गौरवम्)			प्रावार	१२८	११७	प्रेक्षा	१५३	५३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
प्रेक्षित	२१२	८७	प्लवंग	९६	३	फलिनि	६८	७
प्रेत	{ ३९	२	प्लवंगम	२५२	१३८	फलिनी	{ ७७	५५
	{ १६४	११७	प्लक्ष	७०	१८	फली	{ ९०	१३६
	{ २३८	६०	प्लीहन्	११८	६६		{ ७७	५६
प्रेत्य	२७६	८	प्लीहशत्रु	४६	४९	फलेग्रहि	६८	६
मन्	{ ४४	२७	प्लुत	१५२	४८	फलेरुहा	७७	५४
	{ ४४	२७	प्लुष्ट	२१५	९९	फल्गु	{ ७८	६१
प्रेष्ठ	२१८	१११	प्लोष	२२०	९	फाणित	{ २०७	५६
प्रम	२६७	२१९	प्लात	२१८	११०		{ १७३	४३
दिव्य	१९०	१७	फ			फांट	२१४	९४
प्रोक्षण	१३६	२६	फगा	४८	९	फाल	{ १२६	१११
प्रोक्षित	१३६	२६	फणिज्जक	८१	७९	फाल्गुन	{ १६८	१३
प्रोथ	१५२	४९	फणिन्	४७	७		{ २६	१५
प्रोष्ठपदा	२१	२२	फल	{ १६०	९०	फाल्गुनिक	२६	१५
प्रोष्ठी	२५	१८		{ १६८	१३	फाल्गुनि	२८३	६
प्रोष्ठपद	२७	१७		{ १८१	८०	फुल्ल	३८	८
प्रौढ	२११	७६		{ २६४	२०१	फेन	{ १८५	१०५
प्राक्ष	{ ७३	३२	फलक	{ १८१	२३	फेनिल	{ २८९	१९
	{ ७५	४३		{ १६०	९०		{ ७३	३६
प्लव	{ ५१	११	फलकपाणि	१५६	७१	फेरव	{ ७४	३१
	{ ५४	२४	फलत्रिक	१८७	१११		{ ९७	५
	{ ९०	१३२	फलपाकान्ता	६८	६	फेरु	९७	५
	{ १०२	३४	फलपूर	८१	७८	फेला	१७६	५६
	{ १९०	१९	फलवत्	६८	७	ब		
प्लवंग	{ ९६	३	फलाव्यक्ष	७५	४५	वक	१००	२२
	{ २३१	२४	फलिन	६८	७	बकुल	७८	६४

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
बडिश	५२	१६	बर्हपुष्प	९०	१३२	बलिध्वंसिन्	९	३१
बत	२७२	२४	बर्हि	१४	५४	बलिन	११३	४५
बदर	७४	३७	बर्हिण	१०२	३०	बलिपुष्ट	१००	२०
बदरा	{ ८७ ११६		बर्हिन्	१०२	३०	बलिभ	११३	४५
	{ ९३ १५१		बर्हिपुष्प	९०	१३२	बलिभुज	१००	२०
बदरी	५४	३६	बर्हिमुख	७	९	बलिर	११४	४९
बद्ध	{ २०४ ४२		बर्हिष्ठ	८८	१२२	बलिसन्न	४६	१
	{ २१४ ९५			९	२४	बलीवर्द	१७७	५९
बधिर	११४	४८		१५७	७८	बलव	{ १७१ २७	
बन्दिन्	१६१	९७	बल	{ १६२ १०२			{ १७६ ५७	
बन्दी	१६५	११९		२६३ १९५		बल्वज	९५	१६३
बन्धकी	१०६	१०		२९० २२		बष्कयिणी	१७९	७१
बन्धन	{ १४८ २६		बलदेव	९	२३	बस्त	१८०	७६
	{ २२२ १४		बलमद्र	९	२३	बस्ति	११९	७३
बन्धु	१११	३४	बलमद्रिका	९३	१५०	बहिर्द्वार	६४	१६
बन्धुजीवक	८०	७३	बलवत्	{ ११३ ४४		बहिष्ठ	२१८	१११
बन्धुता	१११	३५		{ २७५ २		बहिस	२७८	१७
बन्धुर	२०९	६९	बलविन्यास	१५७	७९	बहु	२०८	६३
बन्धुल	१०९	२६	बला	८५	१७७	बहुकर	१९९	१७
बन्धुक	८०	७३	बलाका	१०१	२५	बहुगर्भवाक्	२०३	३६
बन्धूक	८०	७३	बलात्कार	१६३	१०८	बहुपाद	७३	३२
बन्धूक	७५	४४	बलाराति	१०२	४३	बहुप्रद	१९७	६
बन्धु	२५८	१७०	बलाहक	१८	१६	बहुमुख्य	१२७	११३
बर्वर	८३	९०		{ १३४ १४		बहुरूप	१२९	१२८
बर्वरा	९१	१३९	बलि	{ १४८ २७			{ २०८ ६३	
बर्ह	{ १०२ ३१			{ २६३ १९५		बहु	{ २१८ ११२	
	{ २७१ २३६						{ २६३ १९९	

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
बहुला	८८	१२५	बालिश	२०६	४८	विम्बिका	९१	३९
बहुलीकृत	१७०	२३		२६७	२१८	विल	४६	१
बहुवारक	७३	३४	वालेय	१८०	७७	विलेशय	४७	८
बहुविधि	२१४	९३	वालेयशाक	८३	९०	विल्व	७३	३२
बहुवेतस	४९	९	वालय	११२	४०	विस	५७	४२
बहुसुता	८४	१००	वाण्य	२५०	१३०	विसकंठिका	१०१	२५
बहुसूति	१७९	७०	वाण्यिका	१७३	४०	विसप्रसून	५७	४१
बाकुची	८३	९६	बाहु	१२०	८०	विसीनी	५६	३९
	१६	६७	बाहुज	१४३	१	विस्त	१८३	४६
बाढ	२३५	४४	बाहुदा	५५	३३	बीज	२९	२८
	१५९	८६	बाहुमूल	१२०	७९		११७	६२
बाण	२३५	४५	बाहुयुद्ध	१६३	१०६	बीजकोश	५७	४३
	८०	७४	बाहुल	१२७	१८	बीजपूर	८१	७८
बाणा			बाहुलेय	१२	४०	बीजांकृत	१६७	८
बादर	१२६	१११				बीज्य	१३३	२
बाधा	४९	३	बाहिक	१५१	४५		४२	१७
बांधकिनेय	१०९	२६		२९५	३२	बीभत्स	४२	१९
बांधव	१११	३४		१२९	१२४		२७०	२३४
बर्हात	७०	१९	बाह्नीक	१७३	४०	बुक	८१	८
	८८	१२२		२२९	९	बुका	११७	६४
बाल	११३	४२	बाह्य	२७८	१७		८	१३
	२६५	२०५	बिड	१७३	४२	बुद्ध	२१७	१०८
बालतनय	७६	४९	बिडाल	९७	६	बुद्धि	१९	१
बालतृण	९६	१६७	बिडौजस्	१२	४१	बुदबुद	२८९	१९
बालमूषिका	९८	१२	बिन्दु	५०	६		२२	२६
बाला	४१	१४	बिन्दुजालक	१५०	३९	बुध	१३३	५
			बिम्ब	२०	१६		३४५	१००

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
बुधित	२१७	२०८	ब्रह्मपुत्र	४८	१०	भग	{ १२०	७६
बुध	६९	५४	ब्रह्मबन्धु	२४६	१०४		{ २३२	२६
बुभुक्षा	१७६	५४	ब्रह्मचिन्दु	१३९	३९	भगंदर	११६	५६
बुभुक्षित	२००	२०	ब्रह्मभूय	१४१	५१	भगवत्	८	१३
बुस	१६९	२२	ब्रह्मयज्ञ	१३४	१४	भगिनी	११०	२९
बुस्त	२९५	३४	ब्रह्मवर्चस्	१३९	३९	भङ्ग	५०	५
बृंहित	१६३	१०७	ब्रह्मसायुज्य	१४१	५१	भङ्गा	१६९	२०
बृषी	१४०	४६	ब्रह्मस्	९	२७	भगि	२८४	८
बृहत्	२०८	६०	ब्रह्मसूत्र	१४१	४९	भग्य	१६६	७
बृहतिका	१२८	१९७	ब्रह्मांजलि	१३९	३९	भजमान	१४७	२४
बृहती	{ १८३	९३	ब्रह्मासन	१३९	३९	भट	१५४	६१
	{ २४०	७५	ब्राह्म	{ २८	२१	भटित्र	१७४	४६
बृहत्कुक्षि	११३	४४		{ १४१	५१	भट्टारक	४१	१३
बृहद्भानु	१४	५४	ब्राह्मण	१३२	४	भट्टिनी	४१	१३
बृहस्पति	२१	२४	ब्राह्मणयष्टिका	८३	८९	भटाकी	८६	११४
बोधकर	१६१	९७	ब्राह्मणी	८३	८९	भंडिल	७९	६३
बोधिदुम	७१	२०	ब्राह्मण्य	२२७	४१	भंडी	८३	९१
बोल	१८५	१०४		११	३५	भद्र	{ २८	२५
ब्रध्न	२२	२८	ब्राह्मी	{ ३३	१		{ १७७	५९
ब्रह्मचारिन	{ १३२	३		{ ९१	१३७	भद्रकुम्भ	१४९	३२
	{ १४०	४२	भ			भद्रदारु	७७	६३
ब्रह्मण्य	७५	६१	भ	२१	२१	भद्रपर्णी	७४	३६
ब्रह्मस्व	१४१	५१	भक्त	१७६	४८	भद्रवला	९३	१५३
ब्रह्मदर्भा	९२	१४५	भक्षक	२००	२०	भद्रमुस्तक	९५	१६०
ब्रह्मदारु	७५	४१	भक्षित	२१८	११०	भद्रयव	७९	६७
ब्रह्मन्	{ ८	१६	भक्ष्यकार	१७१	२८	भद्रश्री	१३०	१३१
	{ २७	११४						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
भद्रासन	१४८	३१	भवन	६२	५	मानु	२२	३१
भव	४२	२१	भवानी	११	३७	मानु	२३	३३
भयंकर	४२	२०	भविक	२८	२६	मानु	२४६	१०५
भयद्रुत	२०४	४२	भवितृ	२०१	२९	भामिनी	१०५	४
भयानक	{ ४२	१७	भविष्णु	२०१	२९	भार	१८२	८७
	{ ४२	२०	भव्य	२५५	१५४	भारत	५९	६
भर	१६	६६	भषक	१९१	२२	भारती	३३	१
भरण	१९४	३८	भस्त्रा	१९३	३३	भारद्वाजी	८७	११६
भरण्य	१९४	३८	भस्त्रगंधिनी	८८	१२०	भारयष्टि	१९२	३०
भरण्यभुज्	१९९	१९	भस्मगर्भा	७८	६३	भारवाह	१९०	१५
भरत	१८९	१२	भा	२३	३४	भारिक	१९०	१५
भरद्वाज	९९	१५	भाग	१८३	८९	भार्गव	२२	२५
भर्ग	१०	३३	भागधेय	{ २९	२८	भार्गवी	९४	१५८
	{ १११	३५		{ १४८	२७	भार्गी	८३	८९
भर्तृ	{ २३८	५९	भागिनेय	१११	३२	भार्या	१०५	६
भर्तृदारक	४१	१२	भागीरथी	५५	३१	भार्यापती	११२	३८
भर्तृदारिका	४१	१३	भाग्य	{ २९	२८	भाव	{ ४१	१२
भर्त्सन	३६	१४		{ २५५	१५५		{ ४३	२१
भर्मन्	{ १८३	९४	भागीन	१६६	७		{ २६५	२०७
	{ १९४	३८	भाजन	१७२	३३	भाविक	{ १३०	१०४
भल्ल	२९०	२१	भांड	{ १७२	३३		{ १७४	४६
भल्लातकी	७५	४२		{ २३५	४४		{ २१६	१०४
भल्लुक	९७	३	भाद्र	२७	१७	भावुक	२८	२६
भल्लुक	९७	४	भाद्रपद	२७	१७	भाषा	३३	१
भव	{ १०	३४	भाद्रपदा	२१	२२	भाषित	{ ३३	१
	{ २६५	२०६					{ २१७	१०७

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
भाष्य	२९४	३१	भीष्म	४२	२०	भूति	{ ११ ३६	
भास	२३	३४	भीष्मत्	६५	३१		{ २३९ ६९	
भास्कर	२२	२८	भुक्त	२१८	१११	भूतिक	२२९	८
भास्वत्	२२	२९	भुग	२१०	७१	भूतेश	१०	३१
भिक्षा	{ २१९ ६		भुज	{ २१४ ९२		भूदार	९७	२
	२६८	२२४	भुज	१२०	८०	भूदेव	१३२	४
भिक्षु	१३९	४१	भुजग	४७	६	भूनिम्ब	९२	१४३
भित्त	२०	१६	भुजंग	४७	६	भूप	१४३	१
भित्ति	६२	४	भुजंगमुज्	१०२	३०	भूपदी	७९	७०
भिदा	२१९	५	भुजंगम	४७	६	भूभृत्	२३८	६१
भिदुर	१३	४७	भुजंगाक्षी	८७	११५	भूमन्	२७८	१७
भिन्दिपाल	१६०	९१	भुजशिरस्	१२०	७८	भूमि	५८	२
भिन्न	{ २१२ ८२		भुजांतर	१२०	७७	भूमिजम्बुका	{ ७४ ३८	
	२१६	१००	भुजिष्य	१९०	१७		{ ८७ ११८	
भिषज्	११६	५७	भुवन	{ ४६ १		भूमिस्पृक्	१६५	१
भिस्तटा	१७५	४९		{ ४९ ३		भूयस्	२०८	६३
भिस्ता	१७५	४८	भू	{ ५९ ६		भूयिष्ठ	२०८	६३
भी	४२	२१	भू	५८	२	भूरि	{ २०८ ६३	
भीति	४२	२१	भू	५८	२		{ २६० १८२	
भीम	{ १० ३४		भूत	{ ७ ११		भूरिफेना	९२	१४३
	४२	२०		{ २१६ १०४		भूरिभाव	९७	५
भीरु	{ १०५ ३			{ २४१ ७८		भूरुंडी	७९	६९
	२०१	२६	भूतकेश	१८६	१११	भूर्ज	७५	४६
भीरुक	२०१	२६	भूतवंशी	७९	७१	भूषण	१२४	१०१
भीलुक	२०१	२६	भूतात्मन्	२४६	१०५	भूषित	१२४	१००
भीषण	४२	२०	भूतावास	७७	५८	भूष्णु	२०१	२९

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
भूस्तृण	९६	१६७	भोगिन्	४७	८	भकुंस	४१	११
भृगु	६६	४	भोगिनी	१०५	५	भुकुटि	४६	३७
	९०	१३४	भोजन	१७६	५५	भु	१२३	९२
भृङ्ग	९९	१६	भोस्	२७६	७	भूकुंस	४१	११
	१०२	२९	भौम	२२	२५	भूकुटि	४६	३७
भृंगराज	९३	१५१	भौरीक	१४४	७		२३६	४५
भृंगार	१४९	३२	भंश	१४७	२३	भूण	११२	३९
भृंगारी	१०२	२८	भंकुस	४०	११		२५१	१३५
भृतक	१८९	१५	भकुटि	४६	३७	भेष	१४७	२३
भृति	१९४	३८		३०	४	म		
भृतिभुज	१८९	१५	भम	५९	७	मकर	५३	२०
भृत्या	१९४	३८		२२०	९	मकरध्वज	९	२६
भृत्य	१९०	१७	भमर	१०२	२९	मकरन्द	७०	१७
भृशम्	१६	६६	भमरक	१२३	९६	मकुष्टक	१६८	१७
भक	५४	२४	भमि	२०	९	मकूलक	९२	१४४
भकी	५४	२४	भष्ट	२१६	१०४	मक्षिका	१०१	२६
भेद	१४६	२०	भष्टयव	१७४	४७	मख	१३४	१३
	१४७	२१	भजिष्णु	२२४	१०१	मगध	१६१	९७
भेदित	२१६	१००	भातरौ	१११	३६	मधवन्	१२	४१
भेरी	४०	६	भातृज	१११	३६	मंक्षु	२७५	२
भेषज	११५	५०	भातृजाया	११०	३०	मंगल	२८	२५
भैक्ष	१४०	४६	भातृभगिन्यौ	१११	३६	मंगल्यक	१६८	१७
भैरव	४२	१९	भातृव्य	२५३	१४६	मंगल्या	१२९	१२७
भैषज्य	११५	५०	भात्रीय	१११	३६	मचर्चिका	२८	२७
भोग	२३	१२३	भ्रान्ति	३०	७	मज्जन	६९	१२
भोगवती	२३९	७०	भ्राष्ट्र	१७१	३०	मञ्च	१३१	१३८

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
मञ्जरि	६९	१३	मण्डूक	५४	२४	मदन	९	२५
मञ्जिष्ठा	८३	९०	मण्डूकपर्ण	७७	५६	मदन	७६	५३
मञ्जीर	१२६	१०९	मण्डूकपर्णी	८३	९१	मदन	८१	७८
मंजु	२०६	५२	मण्डूर	१८४	९८	मदस्थान	१९४	४०
मंजुल	२०६	५२	मतंगज	१४९	३४	मदिरा	१९४	४०
मंजूषा	१९२	२९	मतल्लिका	२८	२७	मदिरागृह	६३	८
मठ	६३	८	मति	२९	१	मदोत्कट	१४९	३५
मड्डु	४०	८				मदूगु	१०२	३४
मणि	{ १० २८	९३	मत्त	{ १४९ ३६	२३	मदगुर	५३	१९
मणिक	१७१	३१	मत्तकाशिनी	१०५	४	मद्य	१२४	४०
मणिवन्ध	१२१	८१	मत्सर	२५२	१७२	मद्य	२६	१५
मण्ड	{ २६ ५१	४९	मत्स्य	५२	१७	मद्य	{ १८६ १०७	४१
मण्डन	{ १२५ १०२	२९	मत्स्यडी	१७३	४३	मद्य	{ १९४ ४१	१०३
मण्डप	६३	९	मत्स्यपित्ता	८२	८६	मधुक	८६	१०९
	{ १९ ६	१५	मत्स्यवेधन	५२	१६	मधुकर	१०२	५९
मण्डल	{ २० १५	३२	मत्स्याक्षी	९१	१३७	मधुकम	१९४	४०
मण्डलक	११५	५४	मत्स्याखग	२६७	२१९	मधुद्रुम	७२	२७
मण्डलाग्र	१६०	८९	मत्स्याधानी	५२	१६	मधुप	१०२	२९
मण्डलेश्वर	१४३	२	मयित	१७५	५३	मधुपर्णिका	{ ७४ ३५	८३
मण्डहारक	१८९	१०	मथिन्	१८०	७४	मधुपर्णी	८२	८३
मण्डित	१२४	१००	मद	{ १५० ३७	१२	मधुमक्षिका	१०१	२६
मण्डीरी	८३	९१	मदकल	१४९	३५	मधुयष्टिका	८६	१०९
						मधुर	{ ३१ ९	१९१
						मधुकर	९१	१४२

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
मधुरसा {	८२	८३	मनःशिला	१८६	१०८	मन्थनी	१८०	७४
	८५	१०७	मनस्	२९	३१	मन्थर	१५६	७२
मधुरा	९३	१५२	मनसिज	९	२६	मन्थान	१८०	७४
मधुरिका	८५	१०५	मनस्कार	३०	२	मन्द {	१९०	२८
मधुरिपु	८	२०	मनाक्	२७६	८		२४४	९५
मधुलिह	१०२	२९	मनित	२१७	१०८	मन्दगामिन्	२५६	७२
मधुवार	१९४	४०	मनीषा	२९	१	मन्दाकिनी	१३	४९
मधुव्रत	१०२	२९	मनोविन्	१३३	५	मन्दाक्ष	४३	२३
मधुशिमु	७३	३१	मनु	२५१	३८	मन्दार {	१३	५०
मधुश्रेणी	८२	८४	मनुज	१०४	१		७२	२६
मधुष्ठीळ	७२	२८	मनुष्य	१०४	१		८१	८१
मधुस्रवा	९१	१४२	मनुष्यधर्मन्	१६	६८	मन्दिर {	६२	५
मधूक	७२	२७	मनोगुप्ता	१८६	१०८		२६१	१८४
मधूच्छिष्ट	१८६	१०७	मनोजवस्	१९८	१३	मन्दुरा	६२	७
मधूलक	७२	२८	मनोज्ञ	२०६	५२	मन्दोष्ण	२३	३६
मधूलिका	८२	८४	मनोरथ	४४	२७	मन्द्र	३९	२
मध्य {	१२०	७९	मनोरम	२०६	५२	मन्मथ {	९	२५
	२५६	१६१	मनोहत	२०४	४१		७१	२१
मध्यदेश	५९	७	मनोहा	१८६	१०८	मन्था	११८	६५
	३८	१	मन्तु	१४८	२६	मन्यु {	४३	२५
मध्यम {	५९	७	मंत्र	२५८	१६७		२५५	१५३
	१२०	७९	मंत्रिन् {	१४३	४	मन्वन्तर	२८	२२
	१०६	८		१६५	२०६	मय	१८०	७५
मध्यमा {	१२१	८२	मन्थ	१८०	७४	मयु	१७	७१
	२४	३	मन्थदंडक	१८०	७४	मयुष्टक	१६८	१७
मध्याह्न	२४	३	मन्थन्	१८०	७४	मयूख {	२३	३३
मध्वासव	१९४	४१					२२०	१८

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
मयूर {	८६	१११	मर्मर	३८	२३	मह	४६	३८
	१०२	३०	मर्मस्पृश	२१२	८३	महत् {	२०८	६०
मयूरक {	८२	८८	मर्यादा	१४७	२६		२४१	७९
	१८५	१०१	मल {	११८	६५	महती	२३९	६९
मरकत	१८३	९२		२६३	१९७	महस्	२७०	२३१
भरण	१६४	११६	मलदूषित	२०७	५५	महाकन्द	९२	१४८
मरीच	१७२	३६	मलयज	१३०	१३१	महाकुल	१३२	३
मरीचि {	२२	२७	मलयु	७८	६१	महांगु	१८०	७५
	२३	३३	मलिन	२०७	५५	महाजाली	८७	११७
मरीचिका	२३	३५	मलिनी	१०८	२०	महादेव	१०	३२
मरु {	५८	५	मलिम्लुच	१९१	२५	महाधन	१२७	११३
	२५७	१६३	मलीमस	२०७	५५	महानस	१७१	२७
मरुत् {	१५	६२	मल्ल	२९०	२१	महामात्र	१४४	५
	१७	२	मल्लक	२९६	३७	महारजत	१८३	१५
मरुत	२३७	५९	मल्लिका	७२	६९	महारजन	१०६	१०३
मरुत्स्वत्	१२	४१	मल्लिकाक्ष	१०१	२४	महारण्य	६७	१
मरुन्माला	९०	१३३	मल्लिगन्धि	१२९	१२७	महाराजिक	७	१०
मरुवक {	७६	५२	मसी	२८४	१०	महारौरव	४८	१
	८१	८९	मसूर	१६८	१७	महाशय	१९६	३
मर्कट	९७	३	मसूरविदला	८६	१०९	महाशूद्री	१०७	१३
मर्कटक	९९	१३	मसृण	१७४	४६	महाश्वेता	८६	११०
मर्कटी {	७६	४८	मस्कर	९५	१६१	महासहा {	८०	७३
	८२	८७	मस्करिन्	१३९	४१		९१	१३८
मर्त्य	१०४	१	मस्तक	१२३	९५	महासेन	१२	३९
मर्दन	२२३	२२	मस्तिष्क	११८	६५	महिमन्	११	३६
मर्दल	४०	८	मस्तु	१७५	५४	महिला	१०५	२
मर्मन्	२९४	३०						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
महिलाह्वया	७७	५५	मागध	{ १६१ ९७		मातुली	११०	३०
महिष	९७	४		{ १८७ २		मातुलंगिक	८१	७८
महिषी	१०५	५	मागधी	{ ८० ७१			{ ११ ३५	
मही	५८	३		{ ८४ ९६		मातृ	{ ४१ १४	
महीक्षित्	१४३	१	माघ	२६	१५		{ ११० २९	
महीध	६५	१	माध्य	८०	७३		{ १७८ ६६	
महीरुह	६८	५	माठर	२३	३१	मातृष्वसेय	१०९	२५
महीलता	५३	२१	माढि	२८४	८	मातृष्वलीय	१०९	२५
महीसुत	२२	२५	माणवक	{ ११३ ४२		मात्र	२६०	१७८
महेच्छ	१९६	३		{ १२५ १०६		मात्रा	{ २०८ ६२	
महेरुणा	८८	१२४	माणव्य	२२७	४०		{ २६० १७७	
महेश्वर	१०	३०	माणिक्य	२९४	३१	माद	२२१	१२
महोक्ष	१७७	६१	माणिमन्य	१७३	४२	माधव	{ ७८ १८	
महोत्पल	५७	३९					{ २६ १६	
महोत्साह	१९६	३	मातंग	{ १९० १९		माधवक	१९४	४१
महोद्यम	१९६	३		{ २३१ २१		माधवी	८०	७२
			मातरपितरौ	११२	३७	माध्वीक	१९४	४१
	{ ८४ १००		मातरिश्चन्	१५	६१	मान	४३	२२
महौषध	{ ९२ १४८		मातलि	१२	४५	मानव	१०४	१
	{ १७३ ३८		मातापितरौ	११२	३७	मानस	२९	३१
मा	२७७	११	मातामह	१११	३३	मानसौकस्	९७	२३
मांस	{ ११७ ६३					मानिनी	१०५	३
	{ २९० २२		मातुल	{ ८१ ७८		मानुष	१०४	१
मांसल	११३	४४		{ ११० ३१		मानुष्यक	२२७	४२
मांसात्पशु	२३५	४२	मातुलपुत्रक	८१	७८	माया	१८९	११
मांसिक	१८९	१४	मातुलानी	{ ११० ३०		मायाकार	१८९	११
माक्षिक	१८६	१०७		{ १४२ २०		मायादेवीसुत	८	१५
			मातुलाहि	४७	६			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
मायु	११७	६२	मालातृणक	९६	१६७	मिथ्यामिशंसन	३९	१०
मायूर	१०४	४३	मालिक	१८	५	मिथ्यामति	३०	४
मार	९	२५	मालुधान	४७	६	मिशी	९०	१३४
मारजित्	८	१३	मालुर	७३	३२	मिश्रेया	८५	१०५
मारण	१६४	११४	माल्य	१३१	१३५	मिसि	८६	१०५
मारिष	४१	१४	माल्यवत्	६६	३	मिसि	९३	१५२
मारुत	१५	६२	माषपर्णी	९१	१३८	मिहिका	२०	१८
मार्कव	९३	१५१	माषीण	१६६	७	मिहिर	२२	२९
मार्ग	{ २६ १४	{ १४ १५	माष्य	१६६	७	मीढ	२१५	९६
	{ ६१ १५	{ १५ ८७	मास	२६	१२	मीन	५२	१७
मार्गण	{ १५९ ८७	{ ८७ ४९	मासर	१७५	४९	मीनकेतन	९	२५
	{ २०६ ४९	{ ४९ ३०	मासिक	१३७	३१	मुकुट	१२५	१०२
	{ २२५ ३०	{ ३० १४	मास्म	२७७	११	मुकुन्द	८८	१२१
मार्गशीर्ष	२६	१४	माहिष्य	१८७	३	मुकुर	१३२	१४०
मार्गित	२१७	१०५	माहेयी	१७८	६६	मुकुल	७०	१६
मार्जन	७३	३३	माहेश्वरी	११	३५	मुक्तकंचुक	४७	६
मार्जना	१२८	१२१	मितंपच	२०६	४८	मुक्ता	१८३	९३
मार्जार	९७	६		२२	३०	मुक्तावली	१२५	१०५
मार्जिता	१७४	४४	मित्र	{ १४४ ९	{ १४५ १२	मुक्तास्फोट	५३	२३
मार्तण्ड	२२	२९		{ १५८ १६७	{ २७४ २५६	मुक्ति	३१	६
मार्दंगिक	१८९	१३	मिथस्	२७४	२५६	मुख	{ ६५ १९	{ १२२ ८९
मार्ष्टि	१२८	१२१	मिथुन	१०३	३८	मुखर	२०३	३६
मालक	७८	६२	मिथ्या	२७८	१५	मुखवासन	३२	११
मालती	८०	७२	मिथ्यादृष्टि	३०	४			
माला	१३१	१३५	मिथ्याभियोग	३५	१०			
मालाकार	१८८	५						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
मुख्य	{ १३९ २०७ २९०	{ ४० ५७ २२	मुखली	{ ८७ ९८	{ ११९ १२	मूर्द्धामिषिक्त	{ १४३ २३८	{ १ ६१
मुण्ड	{ ११४ २९४	{ ४८ ३४	मुख्य	२०५	४५	मूर्धा	८२	८३
मुण्डित	{ ११४ २१२	{ ४८ ८५	मुस्तक	९५	१५९	मूल	{ ६९ २६४	{ १२ २००
मुण्डिन्	१८८	१०	मुस्ता	९५	१५९	मूलक	९४	१५७
मुद्	२८	२४	मुहुस	२७५	१	मूलकर्मन्	२१९	४
मुदित	२१४	९५	मुहुर्मात्रा	३६	१०	मूलधन	१८१	८०
मुदिर	१८	७	मुहूर्त	२६	११	मूल्य	{ १८१ १९४	{ ७९ ३८
मुद्रपणी	८६	११३	मूक	१९८	१३	मूषक	९८	१२
मुद्रर	१६०	९१	मूढ	२०६	४८	मूषा	{ १९३ २९७	{ ३३ ३८
मुधा	२७५	४	मूत	२१४	९५	मूषिकपणी	८२	८८
मुनि	{ ८ १४०	{ १४ ४२	मूत्र	११८	६७	मूषित	२१३	८८
मुनीन्द्र	८	१४	मूत्रकृच्छ्र	११६	५६	मृग	{ ९८ २२५ २३१	{ ८ ३० २०
मुरज	३९	५	मूत्रिट	२१५	९६	मृगणा	२२५	३०
मुरा	८८	१२३	मूर्ख	२०६	४८	मृगतृष्णा	२३	३५
मुषित	२१३	८८	मूर्च्छा	१६३	१०९	मृगदंशक	१९१	२१
मुष्क	१२०	७६	मूर्च्छाल	११७	६१	मृगधूर्तक	९७	५
मुष्कक	७४	३९	मूर्च्छित	{ ११७ २४२	{ ६१ ८२	मृगनाभि	१३०	१२९
मुष्टिवन्ध	२२३	१४	मूर्त	{ ११७ २२०	{ ६१ ७६	मृगवधाजीव	१९०	२१
मुसल	१७०	२५	मूर्ति	{ ११९ २३९	{ ७१ ६६	मृगबन्धनी	१९१	२६
मुसलिन्	९	२४	मूर्तिमन्	२१०	७६	मृगमद	१३०	१२९
			मूर्द्धन्	१२३	९५			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
मृगया	१९१	२३	मृदंग	३९	५	मेदस्	११७	६४
मृगयु	१९०	२१	मृदु	{ २११	७८	मेदिनी	५८	३
मृगरोमज	१२७	१११		{ २४४	९४	मेदुर	२०२	३०
मृगव्य	१९१	२३	मृदुत्वच	७५	४६	मेधा	३०	२
मृगशिरस्	२१	२३	मृदुल	२११	७८	मेधि	१६८	१५
मृगशीर्ष	२१	२३	मृद्रीका	८५	१०७	मेध्य	२०७	५५
मृगांक	१९	१४	मृध	१६१	१०४	मेनकात्मजा	११	३७
मृगादन	९७	१	मृषा	२७८	१५	मेरु	१३	४२
मृगित	२१७	१०५	मृषार्थक	३७	२१	मेलक	२२५	२९
मृगेन्द्र	९७	१	मृष्ट	२०७	५६	मेघ	{ २२	२७
मृजा	१२८	१२१	मेकलकन्यका	५५	३२		{ १८०	७६
मृड	१०	३१	मेखला	{ १२६	१०८	मेघकम्बल	१८६	१०७
मृडानी	११	३७		{ १६०	९०	मेह	११६	५६
मृणाल	५७	४२	मेघ	१८	६	मेहन	१२०	७६
मृणाली	२८३	७	मेघज्योतिस्	१९	१०	मैत्रावरुणि	२१	२०
मृत्	५८	४	मेघनादानुलासिन्	१०२	३०	मैत्री	२९७	३९
मृत्	{ १६४	११७	मेघनामन्	९५	१५९	मैत्र्य	२९७	३९
	{ १६६	३१	मेघनिर्घोष	१९	८	मैथुन	{ १४२	५७
मृत्स्नात	१९९	१९	मेघपुष्प	४९	५		{ २४९	१२२
मृत्तालक	९०	१३१	मेघमाला	१८	८	मैरेय	१९४	४१
मृत्तिका	५८	४	मेघवाहन	१२	४४	मोक्ष	{ ३१	७
मृत्यु	१६४	११६	मेचक	{ ३२	१४		{ ७४	३९
मृत्युञ्जय	१०	३१		{ १०२	३१	मोघ	२११	८१
मृत्सा	५८	४	मेह	{ १२०	७६	मोघा	७७	५४
मृत्सना	{ ५८	४		{ १८०	८६	मोचक	७३	३१
	{ ९०	१३१	मेदक	१९४	४१			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
मोचा	{ ७५	४६	यश्मन्	११५	५१	यमराज्	१४	५८
	{ ८६	११३	यजमान	१३३	८	यमुना	५५	३२
मोदक	२९५	३३	यजुस्	१४	३	यमुनाभ्रातृ	१४	५८
मोरट	१८६	११०	यज्ञ	१३४	१३	ययु	१५१	४५
मोरटा	८२	८३	यज्ञांग	७१	२२	यव	१६८	१५
मोषक	१९१	२४	यज्ञिय	१३७	२७	यवक्य	१६६	७
मोह	१६३	१०९	यज्वन्	१३३	८	यवक्षार	१८६	१०८
मौक्तिक	१८३	९२	यत्	२७५	३	यवफल	९५	१६१
मौद्गीन	१६७	८	यतस्	२७५	३	यवस	९६	१६७
मौन	१३८	३२	यति	१४०	४३	यवागू	१७५	५०
मौरजिक	१८९	१३	यतिन्	१४०	४३	यवाग्रज	१८६	१०८
मौर्वी	१५९	८५	यथा	२७६	९	यवानिका	९२	१४५
मौलि	२६२	१९३	यथाजात	२०६	४८	यवास	८३	९१
मौष्टा	२८३	५	यथातथम्	२७८	१५	यवीयस्	११३	४३
मौहूर्त	१४५	१४	यथायथम्	२७८	१४	यव्य	१६६	७
मौहूर्तिक	१४५	१४	यथार्थम्	२७८	१५	यश पटह	३९	६
म्लिष्ट	३७	२१	यथाहर्वर्ण	१४५	१३	यशस्	३५	११
म्लेच्छदेश	५९	७	यथास्वम्	२७८	१४	यष्टि	२९७	३८
म्लेच्छमुख	१८४	९७	यथेप्सित	१७६	५७	यष्टिमधुक	८६	१०९
य			यदि	२७७	१२	यष्टृ	१३३	८
यकृत	११८	६६	यदृच्छा	२१८	२	याग	१३४	१३
यक्ष	{ ७	११	यन्तृ	{ १५४	५९	याचक	२०६	४९
	{ १६	६९		{ २६७	५९	याचनक	२०६	४९
यक्षकर्म	१३०	१३३		{ १४	५८	याचना	१३८	३२
यक्षधूप	१२९	१२७	यम	{ १४१	४८	याचित	१६६	३
यक्षराज्	१६	६८		{ २२२	१८	याचितक	१६६	४

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
याचना	{ १३८	३२	याष्टीक	१५६	७०	यूथिका	८०	७१
	{ २१९	६	यास	८३	९१	यूप	{ ७५	४१
याजक	१३५	१७	युक्त	१४७	२४		{ २९६	३५
यातना	४९	३	युक्तरसा	९१	१४०	यूपक	२८९	१९
यातयाम	२५३	१४५	युग	{ १०३	३८	यूपकटक	१३५	१८
यातु	१६	६०		{ २३१.	२४	यूपखण्ड	२५८	१६७
यातुधान	{ १५.	६०	युगकीलक	१६८	१४	यूपाम्र	२३५	१९
	{ ११०	३०	युगन्धर	{ १५४	५७	यूष	२९६	३५
यात्रा	{ १६१	९५		{ २९६	३५	योक्त्र	१६८	१३
	{ २५९	१७५	युगपत्	२८०	२२	योग	२३१	२२
यादःपति	४९	२	युगपत्रक	७१	२२	योगेष्ट	१८५	१०५
यादस्	५३	२०	युगपार्श्वग	१७७	६३	योग्य	८६	११२
यादस्ताम्पति	१५	६१	युगुल	१०३	३८	योजन	२९४	३०
याग	{ १४६	१८	युगाद्युग	१५४	५७	योजनवली	८३	९१
	{ १५४	५८	युग्म	१०३	३८	योत्र	१६८	१३
यानमुख	१५३	५५	युग्य	{ १५४	५८	योद्धृ	१५४	६१
याप्य	२०७	५४		{ १७७	६४	योध	१५४	६१
याप्ययान	१५३	५३	युद्ध	१६२	१०३	योधसंराव	१६३	१०७
याम	{ २५	६	युध	१६२	१०६	योनि	१२०	७६
	{ २२२	१८	युवति	१०६	८	योष	१०४	२
यामिनी	२४	४	युवन्	११३	४२	योषित	१०४	२
यामुन	१८४	१००	युवराज	४१	१२	यौतक	१४८	२८
यायजूक	१३३	८	यूथ	१०४	४१	यौतव	१८२	८५
याव	१२९	१२५	यूथनाथ	१४९	३५	यौवत	२०९	२२
यावक	१६९	१८	यूथप	१४९	३५	यौवन	११२	४०
यावत्	२७३	२४६						
यावन	१२९	१२८						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
र			रजत	{ १८४ १६		रथकार	{ १८७ ४	
रंहस्	१५	६४		{ २४१ ७९			{ १८८ ९	
रक्त	{ ३२ १५४		रजनी	{ २४ ४		रथगुप्ति	१९३	५७
	{ ११७ ६४			{ ९३ १५३		रथद्रु	७२	२६
	{ १२९ १२४		रजनीमुख	२४	६	रथांग	{ १५३ ५५	
	{ २४१ ८०			२९	२९		{ १५३ ५६	
रक्तक	८०	७३	रजस्	{ १०८ २१		रथांगाह्वयनामक	१००	२२
रक्तचन्दन	{ १३० १३२			{ १६१ ९८		रथिक	१५७	७६
	{ १८६ १११			२७०	२३१	रथिन्	{ १५४ ६०	
रक्तपा	५३	२२	रजस्त्रला	१०८	२०		{ १५७ ७६	
रक्तफला	९१	१३९	रज्जु	१९१	२७	रथिन	१५७	७०
रक्तसंध्यक	५६	३६	रंजन	१३१	१३२	रथ्य	१५२	४६
रक्तसरोरुह	५७	४१	रंजनी	८३	९५	रथ्या	{ ६२ ३	
रक्तांग	९२	१४६		{ १६२ १०४			{ १५३ ५५	
रक्तोत्पल	५७	४२	रण	{ २२० ८		रद	१२२	९१
रक्षसभ	२९३	२७		{ २३६ ४९		रदन	१२२	९१
रक्षस्	{ ७ ११		रण्डा	८२	८८	रदनच्छद	१२२	९०
	{ १५ ६०		रत	१४२	५७	रन्ध्र	४६	२
रक्षित	२१७	१०६	रतिपति	९	२६	रभस	२९०	२१
रक्षिवर्ग	१४४	६	रत्न	{ १८३ ९३		रमणी	१०५	४
रक्षण	२२०	८		{ २४९ १२६		रम्भ	८६	११३
रंकु	९८	१०	रत्नसानु	१३	४९	रय	१५	६४
रंग	१८५	१०६	रत्नाकर	४९	३	रल्लक	{ १२७ ११६	
रंगाजीव	१८८	७	रत्नि	१२२	८६		{ १२८ १७	
रचना	१३१	१३७	रथ	{ ७२ ३०		रव	३८	२२
रजक	१८९	१०		{ १५२ ५१		रवण	२०३	३८
			रथकट्या	१५३	५५			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
रवि	२२	३१	राका	२५	८	राजार्ह	१२९	१२६
रशना	१२६	१०८	राक्षस	१६	५९	राजि	६७	४
रश्मि	२३	३३	राक्षसी	८९	१२८	राजिका	१६९	१९
	२५२	१३८	राक्षा	१२९	१२५	राजिल	४७	५
	३१	७	रांकव	१२७	१११	राजीव	५३	१९
	३१	९	राजू	१४३	१	राजीव	५७	४१
रस	४२	१७	राजक	१४३	३	राज्यांग	१४६	१८
	१८४	९९	राजकशेरु	२६१	१८८	रात्रि	२४	४
	२६९	२२७	राजन्	४१	१३	रात्रिचर	१५	६०
	१८५	१०२		१४३	१	रात्रिचर	१५	६०
रसगर्भ	१८५	१०२		२४७	१११	राद्धान्त	३०	४
रसज्ञा	१२३	९१	राजन्य	१४३	१	राध	२६	१६
रसना	१२३	९१	राजन्यक	१४३	४	राधा	२१	२२
रसवती	१७१	२७	राजन्वत्	६०	१३	राम	९	२३
रसा	५८	२	राजवला	९३	१५३		९८	११
	८२	८४	राजवीजिन्	१३२	२		२५२	१४०
	८८	१२३	राजरा	१६	६८	रामठ	१७३	४०
रसांजन	१८५	१०१	राजलिंग	२४३	९२	रामा	१०५	४
रसातल	४६	१	राजवंश्य	१३२	२	राम्भ	१४१	४५
रसाल	७३	३३	राजवत्	६०	१३	राल	१२९	१२७
	९५	१६३	राजवृक्ष	७१	२३	राशि	१०४	४२
	१७४	४४	राजसदन	६३	१०		२६६	२१४
रसित	१९	८	राजसभा	२८४	९	राष्ट्र	२६१	१८४
रसोनक	९२	१४८	राजसूय	२९४	३१	राष्ट्रिका	८३	९४
रह	१४७	२३	राजहंस	१०१	२४	राष्ट्रिय	४१	१४
रहस	१४७	२२	राजादन	७३	३५	रासभ	१८०	७७
रहस्य	१४७	२३		७५	४५			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
रास्ना	{ ८७	११४	रुचिर	२०६	५२	रेतस्	११७	६२
	{ ९१	१४०	रुच्य	२०६	५२	रेफ	{ २०७	५४
राहु	२२	२६	रुज्	११५	५१		{ २५१	१३२
रिक्तक	२०७	५६	रुजा	११५	५१	रेवतीरमण	९	२३
रिक्थ	१८३	९०	रुत	३८	२५	रेवा	५५	३२
रिंगण	४५	६६	रुदित	४५	३५	रै (रा)	{ १८३	९०
रिपु	१४५	१०	रुद्ध	२१३	९०		{ २५७	१६५
रिष्ट	२३३	३६	रुद्र	{ ७	१०	रोक	४६	२
रिष्टि	१६०	७९		{ १०	३४	रोग	११६	५१
रीढा	४३	२३	रुद्राणी	११	३७	रोगहारिन्	११६	६७
रीण	२१४	९२	रुधिर	{ ११७	६४	रोचन	७६	४७
रीति	{ १८४	९७		{ २९०	२२	रोचनी	{ ८५	१०८
	{ २३९	६८	रुरु	९८	१०		{ ९२	१४६
रीतिपुष्प	१८५	१०३	रुशती	३७	१८	रोचिष्णु	१२४	१०१
रुक्प्रतिक्रिया	११४	५०	रुष	४३	२६	रोचिस्	२३	३४
रुक्म	१८३	९५	रुहा	९४	१५७	रोदन	१२३	९३
रुक्मकारक	१०८	८	रूप	३१	७	रोदनी	८८	९२
रुक्ष	२३९	२२५	रूपाजीवा	१०८	१९	रोदसी	२६९	२२८
रुग्ण	२१४	९१		१८३	९१	रोदस्य	२६९	२२८
रुच	२३	३४	रूढ्य	{ १८४	९६	रोधस्	५०	७
	७६	५१		{ २५६	१६०	रोप	१५९	८७
रुचक	{ ८१	७८	रूढ्याध्यक्ष	१४४	७	रोमन	१२४	९९
	{ १७३	४३	रूषित	२१३	८९	रोमन्थ	२८९	१९
	{ १८६	१०९	रेचित	१५२	४८	रोमहर्षण	४५	३५
रुचि	{ २३	३४	रेणु	१६१	९८	रोमांच	४५	३५
	{ २३२	२९	रेणुका	८८	१२०	रोष	४३	२६

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
रोहिणी	१७८	६७	लक्ष्मीवत्	१९८	१४	लब्ध	२१६	१०४
रोहित	{ ३२ ५३ ९८	{ १५ १९ १०	लक्ष्य	{ ४९ १५०	{ ३३ ८६	लब्धवर्ण	१३३	६
रोहितक	७६	४९	लगुड	२८९	१८	लब्धानुज्ञ	१३४	१०
रोहिताश्व	१४	५५	लग्न	२२	२७	लभ्य	१४७	२४
रोहिन्	७६	४९	लग्नक	१९५	४४	लम्बन	१२५	१०४
रौद्र	{ ४२ २२	{ १७ २०	लघिमन्	११	३६	लम्बोदर	११	३८
रौमक	१७२	४२	लघु	{ १५ ९० २३२	{ ६४ १३३ २८	लय	४०	९
रौरव	४८	१	लघुलय	९५	१५६	ललना	१०५	३
रौहिणेय	{ ९ २२	{ २४ २६	लंका	२७३	७	ललंतिका	१२५	१०४
रौहिष	{ ९६ ९८	{ १६६ १०	लंकोपिका	९०	१३३	ललाप	१२३	९२
ल			लजा	४३	२३	ललाटिका	१२५	१०३
लकुच	७८	६०	लजाशील	२०१	२८	ललाट	२५३	१४३
लक्ष	१५९	८६	लज्जित	२१४	९१	ललामक	१३१	१३५
लक्षण	२०	१७	लट्टा	२८४	१०	ललित	४५	३१
लक्ष्मण	१९८	१४		{ ६८ ६९ ७७ ८०	{ ९ ११ ५५ ७२	लव	{ २०८ २२४	{ ६२ २४
लक्ष्मणा	१०१	२५	लता	{ ९० ९३	{ १३३ १५०	लवंग	१२९	१२५
लक्ष्मन्	{ २० २४९	{ १७ १२४	लतार्क	९२	१४८	लवण	{ ३१ २९१	{ ९ २३
लक्ष्मी	{ ९ ८६ १५८	{ २७ ११२ ८२	लपन	१२२	८९	लवणोद	४९	२
			लपित	{ ३३ २१७	{ १ १०७	लवन	२२४	२४
						लवित्र	१६८	१३
						लशुन	९२	१४८
						लस्तक	१५९	८५
						लाक्षा	{ १२९ २८४	{ १२५ १०

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
लाक्षाप्रसादन ७४	४१		लित	२१३	९०	लोकालोक	६५	२
लांगल १६८	१३		लितक	१६०	८८	लोकेश	८	१६
लांगलदण्ड १६८	१४		लिप्ता	४४	२७	लोचन	१२३	९३
लांगलपद्धति १६८	१४		लिवि	१४६	१६	लोचमस्तक	८६	१११
लांगलिकी ८७	११८		लीढ	२१८	११०	लोघ	७३	३३
लांगली { ९६ १६८			लीला { २६४	११९		लोपामुद्रा	२१	२०
लांगूल १६२	५०		लुठित	१५२	५०	लोप्त्र	१९१	२५
लाज १७४	४७		लुब्ध	२००	२२	लोमन्	१२४	९९
लाञ्छन २०	१७		लुब्धक	१९०	२१	लोमशा	९०	१३४
लाम १८१	८०		लुलाय	९७	४	लोल { २२० ७४		
लामज्जक ९६	१६५		लूता	९९	१३	लोल { २६५ २०५		
लालसा { ४४ २८			लून	२१६	१०३	लोलुप	२००	२२
लालसा { २६९ २२९			लूम	१५२	५०	लोलुभ	२००	२२
लाला ११८	६७		लेख	७	८	लोष्ट	१६७	१२
लालाटिक २३०	१७		लेखक	१४५	१६	लोष्टभेदन १६७	१२	
लाव १०३	३५		लेखर्षभ	१२	४२	लोह { १२९ १२६		
लासिका ४०	८		लेखा	६७	४	लोह { १८४ ९८		
लास्य ४०	१०		लेपक	१८८	६	लोह { १८४ ९९		
लिकुच ७८	६०		लेश	२०८	६२	लोह { २९१ २३		
लिक्षा २८४	१०		लेष्टु	१६७	१२	लोहकारक १८८	७	
लिखि १४६	१६		लेह	१७३	५६	लोहपृष्ठ ९९	१६	
लिंग २३२	२५		लोक { ५९ ६			लोहल २०३	३७	
लिंगवृत्ति १४२	५४		लोक { २२८ २			लोहाभिसार १६१	९४	
लिपि १४६	१६		लोकजित् ८	१३		लोहित { ३२ १५		
लिपिकर १४६	१५		लोकायत २९५	३२		लोहित { ११७ ६४		
						लोहितक १८३	९२	
						लोहितचन्दन १२९	१२४	

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
लोहिताङ्ग	२२	२५	वंचक	{ ९७ ५	५	वद	२०३	३५
व			वंचित	{ २०६ ४७	४७	वदन	१२२	८९
व	२७६	९	वंचित	२०४	४१	वदान्य	{ १९७ ६	६
वंश	{ ९५ १६०	१	वंजुल	{ ७२ २७	२७	वदावद	{ २५६ १६०	१६०
वंशरोचना	{ १३२ १६६	१	वट	{ ७२ ३०	३०	वध	२०३	३५
वंशक	१२९	१२६	वट	७८	६४	वध्य	१६४	११९
वक्तव्य	२५६	१५९	वटक	७३	३२	वध्य	२०५	४७
वक्तृ	२०३	३५	वटी	२८८	१७	वन्ध्य	६८	७
वक्त्र	१२२	८९	वडी	१९१	२७	वन्ध्या	१७८	६९
वक्र	२१०	७१	वडवा	१५२	४६	वध्री	१९२	३१
वक्षस्	१२०	७८	वडवानल	१४	५६	वधू	{ ९० १३३	१३३
वक्ष्ण	११९	७३	वडू	२०८	६१	वधू	{ १०४ २	२
वंग	१८५	१०६	वणिज्	१८०	६१	वधू	{ १०६ ९	९
वचन	३३	१	वणिकपथ	२३६	५२	वधू	{ २४५ १२६	१२६
वचनेस्थित	२००	२४	वणिज्या	१८१	७९	वन	{ ४९ ३	३
वचस्	३३	१	वंटक	१८३	८९	वन	{ ६७ १	१
वचा	८४	१०२	वत्स	{ १८३ ८९	८९	वन	{ २५० १०२	१०२
वज्र	{ १३ ४७	४७	वत्सक	{ १२० ७८	७८	वनतिक्रिका	{ ८५ ८५	८५
वज्रनिर्घोष	{ ८५ १०५	१०५	वत्सक	{ १७७ ६२	६२	वनप्रिय	{ १०० १९	१९
वज्रपुष्प	{ २६१ १८४	१८४	वत्सक	{ २६९ २२६	२२६	वनमक्षिका	{ १०१ २७	२७
वज्रिन्	१२	४२	वत्सक	{ २६ १३	१३	वनमालिन्	{ ८ २१	२१
			वत्सक	{ २७ २०	२०	वनमुद्र	{ १६८ १७	१७
			वत्सक	{ १९८ १४	१४	वनशृङ्गाट	{ ८४ ९९	९९
			वत्सक	{ ८२ ८२	८२	वनसमूह	{ ६७ ४	४
			वत्सक	{ ८२ ८२	८२	वनस्पति	{ ६८ ६	६
			वत्सक	{ ८२ ८२	८२	वनायुज	{ १५१ ४५	४५

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
वनिता	{ १०४ २ २४० ७४		वरटा	{ १०१ २५ १०१ २७		वरुण	{ १५ ६१ १७ २ ७२ २५	
वनीयक	२०६ ४९		वरण	{ ६२ ३ ७२ ३६		वरुणात्मज	१९४ ३९	
वनौकस्	९७ ३		वरण्ड	२८९ १८		वरुथ	१५३ ५७	
वन्दा	८२ ८२		वरत्रा	{ १५१ ४२ १९२ ३१		वरुथिनी	१६७ ७८	
वन्दारु	२०१ २८		वरद	१९७ ७		वरेण्य	२०७ ५७	
वन्था	६७ ४		वरवर्णिनी	{ १०५ ४ १७३ ४१		वर्कर	१९१ २३	
वपा	{ ४६ २ ११७ ६४		वरांग	२३२ २६		वर्ग	१०४ ४१	
वपुस्	११९ ७०		वरांगक	९० १३४		वर्चस्	२७० १३१	
वप्र	{ ६२ ३ १६७ ११ १८९ १०५		वराटक	{ ५७ ४३ १९१ २७ २९७ ३८		वर्चस्क	११८ ६८	
वमथु	{ ११६ ५५ १५० ३७		वरारोहा	१०५ ४		वर्ण	{ १३२ १ १५१ ४२ २३६ ४८	
वमि	११६ ५५		वराशि	१२७ ११६		वर्णक	{ १३० १३३ २९७ ३८	
वयस्	२७० २३०		वराह	९७ २		वर्णित	२१७ ११०	
वयस्था	{ ७७ ५८ ९१ १३७ ९२ १४४		वारिवसित	२१६ १०२		वर्णिन्	१४० ४२	
वयस्य	{ ११३ ४२ १४५ १२		वरिवस्या	१३८ ३५		वर्तक	{ १०३ ३५ २२९ ११	
वयस्या	१०७ १२		वरिवस्थित	२१६ १०२		वर्त्तन	{ १६५ १ २०२ २९	
वर	{ १२९ १२४ २२० ८ २५९ १७३		वरिष्ठ	१८४ ९७		वर्त्तनी	{ ६१ १५ १९३ ३३	
			वरी	८४ १००		वर्त्ति	१३० १३३	
			वरीयस्	२७१ २३५		वर्त्तिका	१०३ ३५	

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
वार्त्तिष्णु	२०२	२९	वलक्ष	३२	१३	वशिर {	८४	९७
वर्तुल	२०९	६९	वलज	२३३	३१	वशिर {	१७३	४१
वर्त्मन् {	६१	१५	वलजा	२३३	३१	वश्य	२००	२५
वर्त्मन् {	२४९	१२१	वलमी	६४	१५	वषट्	२७६	८
वर्धक	८३	९०	वलय	१२६	१०७	वषट्कृत	१३७	२७
वर्धकि	१८८	९	वलयित	२१३	९०	वसति	२३९	६७
वर्धन {	२०१	२८	वलीक	६४	१४	वसन	१२७	११५
वर्धन {	२१९	७	वलीमुख	९७	३	वसन्त	२७	१८
वर्धमान	७६	५१	वलक	६९	१२	वसा	११७	६४
वर्धमानक	१७२	३२	वलकल	६९	११		७	१०
वर्धिष्णु	२०१	२८	वल्लित	१५२	४८	वसु {	८१	८१
वर्मन्	१५५	६४	वल्लु	२५३	१४४	वसु {	१८३	९०
वर्मित	१६५	६५	वल्लमीक	६०	१४	वसु {	२६९	२२८
वर्य	२०७	५७	वल्लकी	३९	३	वसुक {	८१	८०
वर्या	१०६	७	वल्लकी	३९	३	वसुक {	१७३	४२
वर्वणा	१०१	२६	वल्लभ {	२०७	५३	वसुदेव	९	२२
	१९	११	वल्लभ {	२५२	१३७	वसुधा	५८	३
वर्ष {	५९	६	वल्लरि	६९	१३	वसुन्वरा	५८	३
वर्ष {	२६८	२२४	वल्ली	६८	९	वसुमती	५८	३
वर्षवर	१४४	९	वल्लर	११७	६३	वस्तु	२८६	१३
वर्षा	२७	१९	वश	२२०	८	वास्त	१२७	११४
वर्षाभू	५४	२४	वशक्रिया	२१९	४	वस्त्र	१२७	११५
वर्षाभ्वी	५४	२४		१४९	३६	वस्योनि	१२६	११०
वर्षायस्	११३	४३	वशा {	१७८	६९	वस्त्रवेश्मन्	१२८	१२०
वर्षोपल	१९	१२	वशा {	२६७	२१७	वस्त्र	१८१	७९
वर्ष्मन् {	११९	७०	वशिक	२०७	५६	वस्त्रता	११८	६६
वर्ष्मन् {	२४९	१२३	वशित्व	११	३६			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
वह	१७७	६३				वातायु	९८	८
वह्नि	{ १४	५३	वाजिन्	{ १०२	३३	वातूल	२६३	१९६
	{ १७	२		{ १५१	४४	वात्या	२६३	१९६
वहिसंज्ञक	८१	८०	वाजिशाला	६२	७	वात्सक	१७७	६०
वह्निशिख	१८६	१०६	वांछा	४४	२७	वादित्र	३९	५
	{ २७३	२४९	वाटी	२९८	४२	वाद्य	३९	५
वा	{ २७६	७	वाट्यालका	८५	१०७	वान	७०	१५
	{ २७८	१५		{ १४	५६	वानप्रस्थ	{ ७२	२८
वाक्पति	२०३	३५	वाडव	{ १३२	४		{ १३२	३
वाक्य	३२	२		{ १५२	४६	वानर	९७	३
वागीश	२०३	३५	वाडवानल	१४	५६	वानस्पत्य	६८	६
वागुरा	१९१	२६	वाडव्य	२२७	४१	वानीर	७२	३०
वागुरिक	१८९	१४	वाणि	१९२	२८	वानेय	९०	१३१
वाग्मिन्	२०३	३५	वाणिज	१८०	७८	वापी	५५	२८
वाङ्मुख	३५	९	वाणिज्य	{ १६५	२	वाम	२५३	१४४
वाच्	३३	१		{ १८१	७९	वामदेव	१०	३३
वाचंयम	१४०	४२	वाणिनी	२४७	११२		{ १८	३
वाचक	३३	२	वाणी	३३	१	वामन	{ ११३	४६
वाचस्पति	२१	२४	वात	१५	६३		{ २०९	७०
वाचाट	२०३	३६	वातक	९३	१४९	वामलूर	६०	१४
वाचाल	२०३	३६	वातकिन्	११६	५९	वामलोचना	१०५	३
वाचिक	३६	१७	वातपोथ	७२	२९	वामा	१०४	२
वाचोयुक्तपटु	२०३	३५	वातप्रमी	९८	७	वामी	१५२	४६
वाज	१५९	८७	वातमृग	९८	७	वायदण्ड	१९२	२८
वाजपेय	२९४	३१	वातरोगिन्	११६	५९	वायस	१००	२०
वाजिदन्तक	८५	१०३	वातायन	६३	९	वायसाराति	९९	१५

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
वायसी	९३	१५१	वार्ताकी	८६	११४	वासित	{ १३० १३४	
वायसोली	९२	१४४	वार्तावह	१९०	१५		{ १७४ ४६	
वायु	१५	६१	वार्धक	११२	४०	वासिता	२४०	७५
वायुसख	१४	५५	वार्धुषि	१६६	५	वासुकि	४७	४
वार्	४९	३	वार्धुषिक	१६६	५	वासुदेव	८	२०
वार	{ १०३ ३९	१६१	वार्मण	२२७	४३	वास	४१	१४
	{ २५६		वार्षिक	१५०	९३	वास्तु	६५	१९
वारण	१४९	३४	वाल	१२३	९५	वास्तूक	९४	१५८
वारणवुसा	८६	११३	वालधि	१५२	५०	वास्तोष्पति	१२	३
वारवाण	१५५	६३	वालपाश्या	१२५	१०३	वास्त्र	१५३	५४
वारमुख्या	१०८	१९	वालहस्त	१५२	५०	वाह	{ १५१ ४४	
वारस्त्री	१०८	१९	वालुक	८८	१२१		{ १८२ ८८	
वाराही	{ ११ ३५	१५१	वालुका	२४०	७३	वाहद्विषत्	९७	४
	{ ९३		वालुक	१२६	१११	वाहन	१५४	५८
वारि	४९	३	वालुक	१२६	१११	वाहस्	४७	५
वारिद	१८	७	वावदूक	२०३	३५	वाहित्य	१५०	३९
वारिपर्णि	५६	३८	वाशिका	८५	१०३		{ १५७ ७८	
वारिप्रवाह	६६	५	वाशित	३८	२५	वाहिनी	{ १५८ २८	
वारिवाह	१८	६	वास	६२	६		{ २४७ १११	
वारी	१५१	४३	वासक	८५	१०३	वाहिनीपति	१५५	६२
वारुणी	२३६	५२	वासगृह	६३	८	वि	१०२	३३
वार्त	{ ११६ ५७	७६	वासन्ती	८०	७२	विंशति	१८१	८३
	{ २४०		वासयोग	१३०	१३४	विकंकत	७४	३७
	३४	७	वासर	२४	२	विकच	६८	७
वार्ता	{ १६५ १	७५	वासव	१२	४२	विकर्तन	२२	२९
	{ २४०		वासस्	१२७	११५	विकलांग	१३३	४६

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
विकथर	२०२	३०	विग्रह	११९	७०	विटप	७०	१४
विकार	८	९०		१४६	१८	विटपिन्	२५०	१३१
विकसित	६८	८		१६२	१०४		६८	५
विकस्वर	२०२	३०		२२३	२२	विट्खदिर	७६	५०
विकार	२२२	१५	विधस	१३७	२८	विट्चर	१९१	२३
विकासिन्	२०२	३०	विघ्न	२२३	१९	विड	१७३	४२
विकी	२०२	३३	विघ्नराज	११	३८	विडंग	८५	१०६
विकीरण	८१	८०	विचक्षण	१३३	६	वितंडा	२८४	९
विर्कुवाण	१९७	७	विचयन	११५	५३	वितथ	३७	२१
विकृत	४२	१९	विचर्चिका	११५	५३	वितरण	१३७	२९
	११६	५८	विचारणा	३०	२	वितर्दि	६४	१६
विकृति	२२२	१५	विचारित	२१३	९९	वितस्ति	१२१	८४
विक्रम	१६२	१०२	विचिकित्सा	३०	३	वितान	१२८	१२०
	२५३	१४१	विच्छन्दक	६३	११	वितुन्न	२४७	११३
विक्रय	१८१	८३	विच्छाव	२९२	२६		९३	१४९
विक्रयिक	१८०	७९	विजन	१४७	२२	वितुन्नक	८९	१२६
विक्रान्त	१५७	७७		२४२	८२		१७३	३७
विक्रिया	२२	१५	विजय	१६३	११०		१८५	१०१
विकृतृ	२८०	७९	विजिल	१७४	४६	वित	१८३	९०
विक्रेय	१८१	८२	विज्ञ	१९६	४		१९७	९
विक्रव	२०५	४४	विज्ञात	१९७	९	विदर	२१९	५
विक्षाव	२२६	३७	विज्ञान	३०	६		२९५	३२
विगत	२१६	१००	विट्	११८	६८	विदारक	५०	१०
विगतात्तवा	१०९	२१		१६५	१	विदारी	७१	२०
विघ्न	११४	४६	विट	१८८	१७		८६	११०
			विटंक	६४	१५	विदारिगन्धा	८७	११५

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
विदित	{ २१७	१०८	विधितर्शिन	१३५	१६	विपणि	{ ६२	२
	{ २१७	१०९		८	२२		{ २३६	५२
विदिश	१८	५	विधु	{ १९	१४	विपत्ति	१५८	८२
विदु	१५०	३७		{ २४५	९९	विपथ	६१	१६
विदुर	{ ७३	३०	विधुत	२१७	१०७	विपद्	१५८	८२
	{ २०२	३०	विधुंतुद	२२	२६	विपर्यय	२२६	३३
विदुल	७३	३०	विधुर	२२३	२०	विपर्यास	२२६	३३
विद्ध	२१६	९०	विधुवन	२१९	४	विपश्चित्	१३३	५
विद्धकर्णी	८२	८४	विधूनन	२१९	४	विपाद्	५५	३३
विद्याधर	७	११	विधेय	२००	२४	विपादिका	११५	५२
विद्युत्	१९	९	विनयग्राहिन्	२००	२४	विपाशा	५५	३३
विद्रधि	११६	५६	विना	२७५	३	विपिन	६७	१
विद्रव	१६४	१११				विपुल	२०८	६१
विद्रुत	२१६	१००	विनायक	{ ८	१४	विप्र	{ १३२	२
विद्रुम	१८३	९३		{ ११	३८		{ १३२	४
विद्रुमलता	८९	१२९		{ २२८	६	विप्रकार	२२२	१५
	{ १३३	५	विनाश	२	२२	विप्रकृत	२०४	४१
विद्रुस्	{ २७०	२३४	विनाशोन्मुख	२१४	९१	विप्रकृष्टक	२०९	६८
विद्वेष	४३	२५	विनीत	{ १५१	४४	विप्रतीसार	४३	२५
विधवा	१०६	११		{ २००	२५	विप्रयोग	२२५	२८
विधा	{ १९४	३८	विन्दु	२०२	३०	विप्रलब्ध	२०४	४१
	{ २४५	१०१	विन्ध्य	६६	३	विप्रलम्भ	{ ४५	३६
विधाता	८	१७	विन्न	{ २१६	९९		{ २२५	२८
	८	१७		{ २१६	१०४	विप्रलाप	३६	१६
	२९	२८	विपक्ष	१४५	११	विप्रश्लिष्ट	१०८	२०
विधि	{ १३९	३९	विपंची	३९	३	विप्रु	५०	६
	{ २४५	१००	विपण	१८१	८३			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
विह्व	२२२	१४	विरति	२२६	३७	विवाद	३५	९
विबंध	११५	५५	विरत	२०९	६६	विवाह	१४२	५६
विबुध	७	७	विराज	१४३	१	विविक्त	{ १४७ २२	
विभव	१८३	९०	विराघ	३८	२३		{ २४२ ८२	
विभाकर	२२	२८	विरिचि	८	१७	विविध	२१४	९३
विभावरी	३४	४	विरूपाक्ष	१०	३२	विवेक	१३९	३८
विमावसु	{ १४	५६	विरोचन	{ २२	३०	विब्वोक	४५	३१
	{ २२	३०	विरोध	{ २४	१०८	विश	१६५	१
	{ २६९	२२६	विरोधन	{ ४३	२५	विशङ्कट	२०८	६०
विभीतक	७७	५८	विरोधन	२२३	२१	विशद	३२	१२
विभूति	११	३६	विरोधोक्ति	३६	१६	विशर	१६४	११५
विभूषण	१२४	१०१	विलक्ष	२०१	२६	विशल्या	{ ८२ ८३	
विभ्रम	४५	३१	विलक्षण	२१८	२		{ ९० १३६	
विभ्राज	१२४	१०१	विलंबित	४०	९		{ २५५ १५५	
विमनस्	१९७	८	विलम्भ	२२५	२८	विशसन	१६४	११४
विमर्दन	२२१	१३	विलाप	३६	१६	विशाख	१२	४०
विमला	९२	१४३	विलास	४५	३१	विशाखा	२१	२२
विमलार्थक	२०७	५५	विलीन	२१६	१००	विशाय	२२५	३२
विमातृज	१०९	२५	विलपन	{ १३० १३३		विशारण	१६४	११२
विमान	१३	४८		{ २२५ २७		विशारद	२४४	९५
वियत	१७	२	विलेपी	१७५	५०	विशाल	२०८	६०
वियद्वंगा	१३	४९	विवध	२४४	९६	विशालता	१२७	११४
वियम	२२२	१८	विवर	४६	१	विशालत्वञ्च	७१	२३
विवात	२०१	२५	विवर्ण	१९०	१६	विशाला	९४	१५६
वियाम	२२२	१८	विवश	२०५	४४	विशिख	१५९	८६
विरजस्तमस	१४०	४४	विवस्वत्	{ २२ २९		विशिखा	६२	३
				{ २३७ ५७		विशेषक	१२९	१२३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
विश्राणन	१३७	२९	विषवैद्य	४८	११	विसर	१०३	३९
विश्वाव	२२५	२८	विषा	८४	९९	विसर्जन	१३७	२९
विश्रुत	१९७	९	विषाक्त	१६०	८८	विसर्पण	२२४	२३
विश्व {	७	१०	विषाण	२३७	५६	विसार	५२	१७
	१७३	३८	विषाणी	८८	११९	विसारिन्	२०२	३१
	२०९	६५	विषुय	२६	१४	विसृत	२१२	८६
विश्वकद्रु	१९१	२२	विषुवत्	२६	१४	विसृत्वर	२०२	३१
विश्वकर्मन्	२४६	१०९	विष्किर	१०२	३३	विसृमर	२०२	३१
विश्वद्रव्यच्	२०३	३४	विष्कम्भ	६५	१७	विस्तर	२२३	२२
विश्वभेपज	१७३	३८	विष्टप	५९	६	विस्तार {	७०	१४
विश्वम्भर	८	२२	विष्टर	२५८	१६९		२२३	२२
विश्वम्भरा	५८	२	विष्टरश्रवस्	८	१८	विस्तृत	२१२	८६
विश्वसृज	८	१७	विष्टि	४८	३	विस्फार	१६३	१०८
विश्वस्ता	१०६	११	विष्ठा	११८	६८	विस्फल	११५	५३
विश्वा	८४	९९	विष्णु	८	१८	विस्मय	४२	१९
विश्वास	१४७	२३	विष्णुकान्ता	८५	१०४	विस्मयान्वित	२०१	२६
विष्	११८	६८	विष्णुपद	१७	२	विस्मृत	२१२	८६
विष {	४८	९	विष्णुपदी	५५	३१	विस्त्र	३२	१२
	२६६	२१४	विष्णुरथ	१०	२९	विस्त्रम्भ {	१४७	२३
	२६८	२२३	विष्य	२०५	४५		१५१	१२५
विषधर	४७	७	विष्वक्	२७७	१३	विस्त्रसा	११२	४१
विषमच्छद	७१	२३	विष्वद्रव्यच्	२०३	३४	विहग	१०३	३२
विषय {	३१	७	विष्वक्सेन	८	१९	विहग	१०३	३२
	५९	८	विष्वक्सेना	७७	५६	विहंगम	१०३	३२
	२२१	११	विष्वक्सेनप्रिया	९३	५१	विहंगिका	१९२	२९
	२५४	१५२	विसंवाद	४५	३६	विहसित	४५	३५
विषयिन्	३१	८						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
विहस्त	२०५	४३	वीरपान	१६२	१०३	वृत्	२१४	९२
विहापित	१३७	२९	वीरभार्या	१०७	१६	वृत्ति	{ ६२ ३	
विहायस् {	१७ २		वीरमातृ	१०८	१६		{ २२० ८	
१०३ ३२			वीरवृक्ष	७५	४२		{ २०९ ६९	
विहायस	१७	२	वीराशंसन	१६२	१००	वृत्त	{ २१४ ९२	
विहार	२२२	१६	वीरसू	१०८	१६		{ २४१ ७८	
विह्वल	२०५	४४	वीरहन्	१४२	५२	वृत्तान्त	{ ३४ ७	
वीकाश	२६७	२१५	वीरुधू	६९	९		{ २३८ ६६	
वीचि	५०	५		४४	२९	वृत्ति	{ १६५ १	
वीणा	३९	३	वीर्य	{ ११७ ६२			{ १६५ २	
वीणावाद	१८९	१३		{ २५५ १५४			{ २४० ७३	
वीत	१५१	४३	वीवध	३४४	९६	वृत्र	२५७	१६४
वीतित	१९१	२६	वृक	९८	७	वृत्रहन्	१२	४२
वीति	१४९	४३	वृकधूप	{ १२९ १२८		वृथा	{ २७३ २४७	
वीतिहोत्र	१४	५३		{ १२९ १२९			{ २७५ ४	
वीथी	{ ६७ ४		वृक्कण	२१६	१०३	वृद्ध	{ ८८ १२२	
	{ २४३ ८७		वृक्ष	६८	५		{ ११३ ४२	
वीध्र	२०७	५५	वृक्षभेदिन्	१९३	३४	वृद्धत्व	११२	४०
वीनाह	५४	२७	वृक्षरुहा	८२	८२	वृद्धदारुक	९१	१३७
	४२ १७		वृक्षवाटिका	६७	२	वृद्धनाभि	११७	६१
वीर	{ ४२ १८		वृक्षादनी	{ ८२ ८२		वृद्धश्रवस्	१२	४१
	{ १५७ ७७			{ १९३ ३४		वृद्धसंघ	११२	४०
वीरण	९५	१६४	वृक्षाम्ल	१७२	३५	वृद्धा	१०७	१२
वीरतर	९५	१६४		{ २८ २३		वृद्धि	{ १४६ १९	
वीरतरु	७५	४५	वृजिन	{ २१० ७१			{ २२० ९	
वीरपत्नी	१०७	१६		{ २४६ १०९				

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
वृद्धिजीविका	१६७	४	वृषाकपायी	२५५	१५६	वेषथु	४६	३८
वृद्धिमत	२४२	८५	वृषाकपि	२५०	१३०	वेमन्	१९२	२८
वृद्ध्याजीव	१६६	५	वृष्टि	१९	११	वेला	२६३	१९८
वृद्धोक्ष	१७७	६१	वृष्णि	१९०	७६	वेल्ल	८५	१०६
वृन्त	७०	१५	वेग	२३१	२०	वेल्लज	१७२	३५
वृन्द	१०३	४०	वेगिन्	१५६	७३	वेल्लित	१२१०	७१
वृन्दभेद	१०४	४१	वेणि	१२४	९८		१२१२	८७
वृन्दारक	{	७	वेणी	७९	६९	वेश	६१	२
		२३०	वेणु	९५	१६१	वेशन्त	५४	२८
वृन्दिष्ठ	२१८	११२	वेणुक	१५०	४१	वेशमन्	६२	४
वृश्चिक	{	९९	वेणुध्व	१८९	१३	वेश्या	१०८	१९
		९९	वेतन	१९४	२८	वेश्याजनसमाश्रय	६१	२
		२२९	वेतस	७२	२९	वेष	१२४	९९
		२२	वेतस्वत्	५२	९	वेषवार	१७२	३५
वृष	{	२८	वेताल	२९०	२१	वेष्टित	२१३	९०
		८५	वेत्रवती	५६	३४	वेहत्	१७९	६९
		८७	वेद	३३	३	वै	१७६	५
		१७७	वेदना	२१९	६		१७८	१५
		२६८	वेदि	१३५	१८	वैकाक्षिक	१३१	१३६
वृषण	१२०	७६	वेदिका	६४	१६	वैकुण्ठ	८	१८
वृषदंशक	९७	६	वेध	२२०	८	वैजनन	११२	३९
वृषध्वज	१०	३४	वेधनिका	१९३	३३	वैजयन्त	१३	४६
वृषभ	१७७	५९	वेधमुख्यक	९०	१४५	वैजयन्तिक	१५६	७१
वृषल	१८७	१	वेधस्	८	१७	वैजयन्तिका	७९	६५
वृषस्यन्ती	१०६	९		१२६९	१२८	वैजयन्ती	१६२	९९
वृषा	{	१२	वेधित	२१६	९९	वैज्ञानिक	१९६	४
		८२						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
वैणव	७०	१८	वैश्य	१६५	१	व्यवाय	१४२	५७
वैणविक	१८९	१३	वैश्रवण	१६	६९	व्यसन	२४८	१२०
वेणिक	१८९	१३	वैश्वानर	१४	५३	व्यसनार्त	२०५	४३
वैणक	१५०	४१	वैष्णवी	११	३५	व्यस्त	२१०	७२
वैतसिक	१८९	१४	वैसारिण	५२	१७	व्याकुल	२०५	४३
वैतनिक	१८९	१५	वौषट्	२७६	८	व्याकोश	६८	७
वैतरणी	४८	२	व्यक्त	२३८	६२	व्याघ्र	{ ९७ १	
वैतालिक	१६१	९७	व्यक्ति	२९	३१	व्याघ्रनख	{ २०८ ५९१	
वदहक	{ १८७ ३		व्यग्र	२६२	१९०	व्याघ्रपाद्	७४	३७
वैदेही	{ १८० ७८		व्यंगा	२५९	१७७	व्याघ्रपुच्छ	७६	५०
वैद्य	८४	९६	व्यञ्जन	२५९	१७७	व्याघ्राट्	९९	१५
वैद्यमातृ	११६	५७	व्यञ्जक	१३२	१४०	व्याघ्री	८३	९३
वैधात्र	८५	१०३	व्यञ्जन	४२	१६	व्याज	{ ४४ ३०	
वैधात्र	१३	५१	व्यजन	{ २४८ ११६		व्याज	{ ४५ ३३	
वैधेय	२०६	४८	व्यजन	{ २९१ २३		व्याड	२३५	४३
वैनतेय	१०	२९	व्यडम्बक	७६	५१	व्याडासुध	८९	१२९
वैनतिक	१५४	५८	व्यत्यय	७६	५१	व्याध	१९०	२१
वैमात्रेय	१०९	१५	व्यत्यय	२२६	३३	व्याधि	{ ८९ १२६	
वैयात्र	१५३	५३	व्यत्याय	२२६	३३	व्याधि	{ ११५ ५१	
वैर	४३	२५	व्यथा	४९	३	व्याधिघात	७१	२४
वैरनिर्यातन	१६३	११०	व्यध	२२०	८	व्याधित	११६	५८
वैरशुद्धि	१६३	११०	व्यध्व	२२०	८	व्याधित	११६	५८
वैरिन्	१४५	१०	व्यध्व	६४	१६	व्यान	१५	६३
वैवधिक	१९०	१५	न्यय	२२०	१७	व्यापाद	३०	४
वैवस्वत	१४	५९	व्यलीक	२२९	१२	व्याप्य	८९	१२६
वैशाख	{ २६ १६		व्यवधा	१९	१२	व्याम	१२२	८७
	{ १८० ७४		व्यवसाय	२६६	२१३	व्याम	{ ४७ ७	
			व्यवहार	३४	९	व्याल	{ २६३ १९६	

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
व्यालग्राहिन्	४८	११	व्रतीत {	६८	९	शकृत्करि	१७७	६२
व्यावृत्त	२१४	९२	व्रतीत {	२३९	६७	शक्ति {	१४६	१९
व्यास	२२३	२२	व्रतिन्	१३३	७	शक्ति {	१६२	१०२
व्याहार	३३	१	व्रश्चन	१९३	३२	शक्ति {	२३९	६६
व्युत्थान	२४८	११८	व्रात	१०३	३९	शक्तिधर	१२	४०
व्युष्टि	२६४	३८	व्रात्य	१४२	५३	शक्तिहेतिक	१५६	६९
व्यूढ	२३५	६५	व्रीडा	४३	२३	शक {	११	४२
व्यूढकटक	१५५	६५	व्रीहि {	१६८	१५	शक {	७९	६६
व्यूति	१९२	२८	व्रीहि {	१६९	२१	शकधनुस्	१९	१०
	१०३	३९	व्रैहेय	१६६	६	शकपादप	७७	५३
व्यूह {	१५७	७०	श			शकपुष्पिका	९०	१३६
व्यूह {	२७१	२३८	शव	१६५	११८	शक्क	२०३	३६
व्यूहपाणि	१५८	७	शकट	१५३	५२	शंकर	१०	३०
व्योकार	१८८	७	शकल	२०	१६	शंकु {	५३	२०
व्योमकेश	१०	३४	शकुलिन्	६२	१७	शंकु {	६८	८
व्योमन्	१७	९	शकुन	१०२	३२	शंकु {	१६०	९३
व्योमयान	१३	४८	शकुनि	१०२	३२	शख {	१७	७१
व्योप	१८६	१११	शकुनि	१०२	३२	शख {	५३	२३
व्रज {	१०३	३९	शकुन्त {	१०२	३२	शख {	८९	१३०
व्रज {	२३३	३०	शकुन्त {	२३७	५८	शख {	२३०	१८
व्रज्या {	१३८	३५	शकुन्ति	१०२	३२	शंखनख	५३	२३
व्रज्या {	१६१	९५	शकुल	५३	१९	शंखिनी	८९	१२६
व्रण	११५	५४	शकुलाक्षक	९४	१५९	शची	११	४५
व्रणकार्य	२६२	१८९	शकुलादनी {	८२	८६	शचीपति	१२	४३
व्रत	१३९	३७	शकुलादनी {	८६	१११	शठी	९३	१५४
			शकुलार्मक	५२	१७	शठ	२०५	४६
			शकृत्	११८	६७	शणपर्णी	९३	१४९

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
शणपुष्पिका	८५	१०७	शपथ	३६	९	शम्ब	१३	४७
शणसूत्र	५२	१६	शपन	३५	९	शम्बर {	४९	४
शत	१८२	८४	शफ	१५२	४९	शम्बर {	९८	१०
शतकोटि	११३	४७	शफरी	५२	१८	शम्बरारि	९	२६
शतद्रु	५५	३३	शवर	१९०	२०	शम्बरी	८२	८७
शतपत्र	५७	४०	शवरालय	६५	२०	शम्बल	२९५	३४
शतपत्रक	९९	१६	शबल	३३	१७	शम्बाकृत	१६७	९
शतपदी	९९	१३	शबली	१७८	६७	शम्बुक	५३	२२
शतपर्वन्	९५	१६१		३१	७	शम्बली	१०८	१९
शतपर्विका	{ ८४ १०२		शब्द {	३३	२	शम्भू {	१०	३०
	{ ९४ १५८			३८	२२	शम्भू {	२५१	१३५
शतपुष्पा	९३	१५२	शब्दग्रह	१२३	९४	शम्या	१६८	१४
शतप्रास	८१	७६	शब्दन	२०३	३८	शय	१२१	८१
शतमन्यु	१२	४२	शम्	२१९	३	शयन {	४६	३६
शतमान	२९५	३४	शमथ	२१९	३	शयन {	१३१	१३८
शतमूली	८४	१००				शयनीय	१३१	१३७
शतयष्टिका	१२५	१०५	शमन {	१४	५८	शयालु	२०२	३३
शतवीर्या	९४	१५९	शमन {	१३६	२६	शयित	२०२	३६
शतवेधिन्	९१	१४१	शमनश्वस्	५५	३२	शयु	४७	५
शतहृदा	१९	९	शमल	११८	६७	शय्या	१३१	१३७
शतांग	१५२	५१	शमित	२१५	९७	शर {	९५	१६२
शतावरी	८४	१०१	शमी {	७६	५२	शर {	१५९	८७
			शमी {	१७०	२३	शरजन्मन्	१२	३९
शत्रु {	१४४	९	शमीधान्य	१७०	२४	शरण	२२६	५३
शत्रु {	१४५	११	शमीर	७६	५२		२७	१९
शनैश्चर	२२	२६	शम्पा	१९	९	शरद् {	२७	२०
शनैस्	२७८	१७	शम्पाक	७१	२३	शरद् {	२४४	९३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
शरभ	९८	११	शव	१६५	११८	शाखानगर	६१	२
शरव्य	१५९	८६	शश	९८	११	शास्त्रामृग	९७	३
शराभ्यास	१५९	८६	शशधर	२०	१५	शाखाशिका	६९	११
शरारि	१०१	२५	शशलोमन्	१८६	१०७	शाखिन्	६८	५
शराह	२०१	२८	शशादान	९९	१४	शांखिक	१८८	८
शराव	१७२	३२	शशोर्ण	१८६	१०७	शाटक	२९५	३३
शरावती	९६	३४		२७२	२४३	शाटी	२९७	३८
शरासन	१५९	८३		२७५	१	शाट्य	४४	३०
शरीर	११९	७०		२७७	११	शाण	१९३	३२
शरीरिन्	१९	३०	शष्प	९६	१६७	शाणी	२८४	९
शकेरा	६०	११	शस्त्र	२८	२६	शांडिल्य	७३	३२
	१६४	४३		२१७	१०९	शात {	२८	२५
	२५९	१७५		१५८	८२		३१४	९१
शर्करावत्	६०	११	शस्त्र	२६०	१७९	शातकुम्भ	१८३	९४
शर्करिल	६०	११	शस्त्रक	१८४	९८	शात्रव	१४५	११
शर्मन्	२८	२५	शस्त्रमार्ज	१८८	७	शाद {	५०	९
शर्व	१०	३०	शस्त्राजीव	१५५	६७		२४३	९०
शर्वरी	१४	३	शस्त्री	१६०	९२	शादहरित	६०	१०
शर्वाणी	११	३७	शाक {	६९०	१३	शाद्विल	६०	१०
शल	९८	७		१७२	३४	शान्त	२१५	९७
शलभ	१०२	२८	शाकट	१७७	६४	शान्ति	२१९	३
शलल	९८	७	शाकुनिक	१८९	१४	शावर	७३	३३
शलली	९८	७	शाक्तीक	१५६	६९	शावरी	१८९	११
शलाटु	७०	१५	शाक्यमुनि	८	१४	शार	२५८	१६६
शलक	२३०	१३	शाक्यसिंह	८	१५	शारद {	७१	२३
शल्य	७६	५३	शाखा	६९	११		२४४	९५
	९७	७						
	१६०	९३						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
शारदी	८६	१११	शाकुलिक	२४७	४०	शिग्रु	{ ७३	३४
शारिफल	१९५	४६	शासन	१४७	२५		{ १७२	३४
शारिवा	८६	११२	शास्तृ	८	१४	शिग्रुज	१८६	११०
शार्कर	६०	११	शास्त्र	२६०	१७९	शिक्षित	३८	२४
शार्ङ्गिन्	८	१९	शास्त्रविद्	१९७	६	शिक्षिनी	१५९	८५
शार्दूल	{ ९७	१	शिक्ष्य	१९२	३०	शितशक	१६८	१९
	{ २०८	५९	शिक्ष्यत	२१३	८९	शिति	२४२	८७
शार्वर	२६२	१८८	शिक्षा	३४	४	शितिकण्ठ	१०	३२
	{ ५३	१९	शिक्षित	१९६	४	शितिसारक	७४	३८
शाल	{ ६८	५	शिखण्ड	१०२	३१	शिपिविष्ट	२३३	३४
	{ ६९	११	शिखण्डक	१२३	९६	शिफा	६९	११
शालपर्णी	८७	११५	शिखर	{ ६६	४	शिफाकन्द	५७	४३
	{ ६२	६		{ ६९	१२	शिविका	१५३	५३
शाला	{ ६९	११	शिखरिन्	{ ६५	१	शिविर	१४९	३३
शालावृक	२३९	१२		{ २४६	१०६	शिम्बा	१७०	२३
शालि	१७०	२४		{ १४	५७	शिरस्	१२३	९५
शालीन	२०१	२६	शिखा	{ १०२	३१	शिरस्त्र	१५५	६४
शालक	५६	३८		{ १२४	९७	शिरस्य	१२४	९८
शालूर	५४	२४		{ २३१	१९	शिरा	११८	६५
शालेय	{ ८५	१०५	शिखावत्	१४	५५	शिरीष	७८	६३
	{ १६६	६	शिखावल	१०२	३०	शिरोह	६९	१२
शाल्मलि	७५	४६	शिखिप्रीव	१८५	१०१	शिरोधि	१२२	८८
शाल्मलीवेष्ट	७५	४७	शिखिन्	{ १०२	३०	शिरोरत्न	१२५	१०२
शावक	१०३	३८		{ २४६	१०६	शिरोरु	१२३	९५
शावर	७३	३३	शिखिवाहन	१२	४०	शिल	१६६	२
शाश्वत	२१०	७२						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
शिला {	६४	१३	शिष्टी	१४७	२६	शुक्त	२४२	८३
	६६	४	शिष्य	१३४	११	शुक्ति {	५३	२३
शिलाजतु	१८६	१०४	शीकर	१९	११		८९	१३०
शिली	५४	२४	शीघ्र	१५	६४		१४	५६
शिलीमुख	२३०	१८		२०	१९	शुक {	२२	२५
शिलोच्चय	६५	१		२०	१९		२६	१६
शिल्प	१९३	३५	शीत	७२	३०		११७	६२
शिल्पिन्	१८७	६		७३	३४	शुकल	२६८	२२०
शिल्पिशाला	६३	७		२९१	२२	शुकशिष्य	७	१२
शिव {	१०	३०	शीतक	१९०	१८	शुक {	२६	१२
	२८	२५	शीतमीढ	७९	७०		३२	१२
शिवक	१७९	७३	शीतल {	२०	१९	शुच	४३	२५
शिवमल्ली	८१	८१		९३	१४९		१४	५६
	११	३७	शीतशिव {	८५	१०५	शुचि {	२६	१६
	७६	५२		८८	११२		३२	१२
	७७	५९		१७३	४२		४२	१७
शिवा {	८९	१२७	शीघ्र	२९५	३४	शुंठी	१७३	३८
	९७	५	शीर्ष	१२३	९५	शुंडापान	१९४	४०
	२६६	२१२	शीर्षक	१५५	६३	शुतुद्रि	५५	३३
शिशिर {	२०	१९	शीर्षच्छेद्य	२०५	४५	शुद्धान्त {	६३	१२
	२७	१८	शीर्षण्य	१२४	९८		२३९	६६
शिशु	१०३	३८		१५५	६४	शुनक	१९१	२२
शिशुक	५२	१८	शी	४४	२६	शुनासीर	१२	४१
शिशुत्व	११२	४०		२६४	२०१	शुनी	१९१	२२
शिशुमार	५३	२०	शुक {	९०	१३२		२८	२५
शिश्व	१२०	७६		१००	२१	शुभ {	१८०	७३
शिविदान	२०५	४६	शुकनास	७७	५७		२४६	२३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
शुभंयु	२०६	५०	शूलाकृत	१७४	४५	शेवाळ	५६	३८
शुभान्वित	२०६	५०	शूलिन्	१०	३०	शेष	४७	४
शुभ	{ ३२ १२	{ २६२ १९२	शूल्य	१७४	४५	शैक्ष	१३४	११
शुभदन्ती	१८	५	शृगाल	९७	५	शैखारिक	८२	८८
शुभांशु	१९	१४	शृङ्खल	{ १२६ १०९	{ १५१ ४१	शैल	६५	१
शुल्क	१४८	२७	शृङ्खलक	१८०	७५	शैलालिन्	१८९	१२
शुल्ब	{ १८४ ९७	{ १९१ २७	शृङ्ग	{ ६६ ४	{ ९१ १४२	शैलष	{ ७३ ३२	{ १८९ १२
शुश्रूषा	१३८	३५	शृङ्गवेर	१७३	३७	शैलेय	८९	१२३
शुषि	४६	२	शृङ्गाटक	६१	१७	शैवल	५६	३८
शुष्कमांस	११७	६३	शृङ्गार	४२	१७	शैवलिनी	५५	३०
शुष्म	१६२	१०२	शृङ्गिणी	१७८	६६	शेशव	११२	४०
शुष्मन्	१४	५४	शृङ्गी	{ ५४ २५	{ ८४ १००	शोक	४३	२५
शूक	१७०	२३	शृङ्गीकनक	१८४	९६	शोचिष्केश	१४	५४
शूककीट	९९	१४	शृत	२१४	९५	शोचिस	२३	३४
शूकधान्य	१७०	२४	शेखर	१३१	१३६	शोण	{ ३२ १५	{ १५ ३४
शूकर	९७	२	शेफस्	१२०	७६	शोणक	७७	५७
शूकशिम्बि	८२	८७	शेफालिका	{ ७९ ७०	{ २८३ ७	शोणरत्न	१८३	९२
शूद्रा	१०७	१३	शेमुषी	२९	१	शोणित	११७	६४
शूद्री	१०७	१३	शेलु	७२	३४	शोथ	११५	५२
शून्य	२०७	५६	शेवधि	१७	७१	शोथघ्नी	९२	१४९
शूर	१५७	७७				शोधनी	६५	१८
शूर्प	१७०	२६				शोधित	{ १७४ ४६	{ २०७ ५६
शूल	२६३	१९७						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
शोक	११५	५२	श्याल	११२	३२	श्रीपार्णिका	७४	४०
शोभन	२०६	५२	श्याव	३३	१६	श्रीपर्णी	७४	३६
शोभा	२०	१७	श्येत	३२	१२	श्रीफल	७३	३२
शोभांजन	७३	३१	श्येन	९९	१५	श्रीफली	८३	९५
शोष	११५	६१	श्येनपाता	२८३	६	श्रीमत्	११९	१४
शौक	१०४	४३	श्रद्धा	२४५	१०२	श्रीमत्	७४	४०
शौक्लिकेय	४८	१०	श्रद्धालु	{ १०९ २१	२१	श्रील	१९८	१४
शौक्ल्य	११२	४१		{ २०१ २७	२७	श्रीवत्सलांछन	८	२२
शौंड	२००	२३	श्रयण	२२१	१२	श्रीवात	१२९	१२९
शौडिक	१८९	१०	श्रवण	१२३	९४	श्रीवेष्ट	१२९	१२९
शौंडी	८४	९७	श्रवस्	१२३	९४	श्रीसंज्ञ	१२९	१२५
शौद्धोदनि	८	१५	श्रविष्ठा	२१	२२	श्रीहस्तिनी	७९	६९
शौरि	८	२१	श्राणा	१७५	५०	श्रुत	२४१	७७
शौर्य	१६२	१०२	श्राद्ध	१३७	३१		{ ३३ ३	
शौल्विक	१८८	८	श्राद्धदेव	१४	५९	श्रुति	{ १२३ ९४	
शौष्कुल	१९९	१९	श्राय	२२१	१२		{ २४० ७३	
श्योत	२२१	१०	श्रावण	२७	१६	श्रेणि	६७	४
श्मशान	१६५	११८	श्रावणिक	२७	१६	श्रेणी	{ ६७ ४	
श्मश्रु	१२४	९९	श्री	{ ९ २७	२७		{ १८८ ५	
		१४		{ १५८ ८२	८२		{ २८ २४	
श्याम	{ ३२ १४३	१४३	श्रीकण्ठ	१०	३२	श्रेयस्	{ ३१ ६	
श्यामल	३२	१४	श्रीघन	८	१४		{ २०७ ५८	
	{ ७७ ५५	५५	श्रीद	१६	६९		{ ७७ ५९	
	{ ८६ १०८	१०८	श्रीपति	८	२१	श्रेयसी	{ ८२ ८४	
शामा	{ ८६ ११२	११२	श्रीपर्ण	{ ७९ ६६	६६		{ ८४ ९७	
	{ २५३ १४३	१४३		{ २३६ ५३	५३	श्रेष्ठ	२०७	५८

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
श्रोण	११४	४८	श्वश्रू	११०	३१	षष्टिक	१७०	२४
श्रोणि	११९	७४	श्वश्रूश्वशुरौ	११२	३७	षष्टिक्य	१६६	७
श्रोणिफलक	११९	७४	श्वसू	२८०	२२	षाण्मातुर	१२	४०
श्रोत्र	१२३	९४	श्वसन	{ १५ ७६	६१ ५२	स		
श्रोत्रिय	१३३	६	श्वविधू	९७	७	संयत्	१६२	१०६
श्रीषट्	२७६	८	श्वित्र	११५	५४	संयत	२०४	४२
श्लक्ष्ण	२०८	६१	श्वेत	{ ३२ १८४ २४१	१२ ९६ ७९	संयम	२२२	१८
श्लेष	२२१	११	श्वेतगरुत्	१०१	२३	संयाम	२२२	१८
श्लेष्मण	११७	६०	श्वेतमरिच	१८५	११०	संयुग	१६२	१०५
श्लेष्मन्	११७	६२	श्वेतरक्त	३२	१५	संयोजित	२१४	९२
श्लेष्मल	११७	६०	श्वेतसुरसा	७९	७१	सराव	३८	२३
श्लेष्मातक	७३	३४				संलाप	३६	१६
श्लोक	२२८	२				संवत्	२७८	१६
श्वःश्रेयस	२८	२५				संवत्सर	२७	२०
श्वदंष्ट्रा	८४	९८				संवनन	२१९	४
श्वन्	१९१	२२	षट्कर्मन्	१३२	४	संवर्त	२८	२२
श्वनिश	२९७	४०	षट्पद	१०२	२९	संवर्त्तिका	५७	४३
श्वपच	१९०	२०	षडभिज्ञ	८	१४	संवसथ	६५	१९
	{ ४६ २९० २९०	{ २ २२ २२	षडानन	१२	३९	संवाहन	२२३	२२
श्वभ			षडग्रन्थ	७६	४८		{ २९ ३०	{ १ ५
			षडग्रन्था	८४	१०२	संविद्		
श्वयथु	११५	५२	षडग्रन्थिका	९३	१५४		{ २४३	{ ९२
श्ववृत्ति	१६५	२	षड्ज	३८	१	संवीक्षण	२२५	३०
श्वशुर	११०	३१	षण्ड	१७७	६२	संवीत	२१३	९०
श्वशुरौ	११२	३७		{ ११२ १४४	{ ३९ ९	संवेग	४५	३४
श्वशुर्य	२५३	१४६				संवेद	२१९	६

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
संवेश	४६	३६	संहति	१०३	४०	संकोच	१२९	१२४
संव्यान	१२८	११८	संहनन	११९	७०	संकन्दन	१२	४४
संशप्तक	१६१	९८	संहार	४८	२	संकम	२२४	२५
संशय	३०	३	संहृति	३५	८	संक्षेपण	२२३	२१
संशयापन्नमानस	१९७, ५		सकल	२०९	६५	संख्य	१६२	१०४
संश्रव	३०	५	सकृत्	२७२	२४२	संख्या	३०	२
संश्रुत	२१७	१०९	सकृत्प्रज	१००	२०	संख्यात	२०८	६४
संश्लेष	२२५	३०	सक्तुफला	७६	५२	संख्यावत्	१२३	५
संसक्त	२०९	६८	सक्थि	११९	७३	संग	२२५	२९
संसद्	१३४	१५	सखि	१४५	१२	संगत	३७	१८
संस्मरण	{ ६१ १८ २३७ ५५		सखी	१०७	१२	संगम	{ २२५ २९ २९५ ३४	
संसिद्धि	४६	३७	सगर्भ्य	१११	३४	संगर	२५८	१६६
संस्कृत	२४१	८१	सगोत्र	१११	३४	संगीर्ण	२१७	१०९
संस्तर	२५७	१६१	सग्धि	१७६	५५	संगूढ	२१४	९३
संस्तव	२२३	२३	संकट	२१२	८५	संग्रह	३४	६
संस्ताव	२२६	३४	संकर	६५	१८	संग्राम	१६२	१०५
संस्त्याय	२५४	१५१	संकर्षण	९	२४	संग्राह	{ १६० ९० २२२ १४	
संस्था	१४७	२६	संकलित	२२४	९३	संध	१०४	४१
संस्थान	२४९	१२४	संकरप	३०	२	संघात	१०३	३९
संस्थित	१६४	११७	संकसुक	२०५	४३	सचिव	२६५	२०६
संस्पर्शा	९३	१५४	संकाश	१९४	३७	सज्ज	१५५	६५
संस्फोट	१६२	१०५	संकीर्ण	{ १९६ १ २१२ ८५ २३७ ५७		सज्जन	{ १३२ ३ १६९ ३३	
संहत	२१०	७५	संकुल	{ ३७ १९ २१२ ८५		सज्जना	१५१	४२
संहतजानुक	११४	४७				संचय	१०३	३९
संहतल	१२१	८५						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
संचारिका	१०८	१७	सत्रिन्	१४५	१५	सन्तति	१३२	१
संजवन	६२	६	सत्वर	१५	६५	सन्तप्त	२१६	१०२
संज्वर	१४	५७	सदन	६२	५	सन्त	{ १३३ ५०	
संज्ञपन	१६४	११३	सदस्	१३४	१६	{ १३२ १		
संज्ञा	२३३	३३	सदस्य	१३५	१६	सन्ताप	१४	५७
संज्ञु	११४	४७	सदा	२८०	२२	सन्तापित	२१६	१०२
सटा	१२४	९७	सदागति	१५	६१	सन्दान	१७९	७३
सडीन	१०३	३७	सदातन	२१०	७२	सन्दानित	२१४	९५
सत्	{ १३३ ५		सदानीरा	५५	३३	सन्दाव	१६४	१११
रत	१६	६५	सदकृ	१३६	३६	सन्दिता	{ २१२ ८६	
सती	१०५	६	सदश	१९३	३६	{ २१४ ९९		
सतीनक	१६८	१६	सदृक्ष	१९३	३६	सन्देशवाक्	३६	१७
सतीर्थ्य	१३४	१२	सदेश	२०९	६७	सन्देशहर	१४६	१६
सत्तष	२०७	५८	सद्गन्	६२	४	सन्देश	३०	३
सत्त्व	{ २९ २९		सद्यस्	२७७	९	सन्दोह	१०३	३९
{ २६६ २१३			सधर्मिणी	२१	२०	सन्द्राव	१६४	१११
सत्पथ	६१	१६	सध्ययज्ञ	२०३	३४	सन्धा	२४५	१०२
सत्य	{ ३७ २२		सनत्कुमार	१३	५१	सन्धान	१९४	४२
{ २५५ १५४			सना	२७८	१७	सन्धि	{ १७६ १८	
सत्यकार	१८१	८२	सनातन	२१०	७२	{ २०१ ११		
सत्यवचस्	१४०	४३	सनाभि	१११	३३	सन्धिनी	१७९	६९
सत्याकृति	१८१	८२	सनि	१३८	३२	सन्ध्या	२४	३
सत्यावृत	१६६	३	सनिष्ठीव	३७	२०	सन्नकटु	७३	३५
सत्यापन	१८१	८२	सनीड	२०९	६६	सन्नद्ध	१५५	३५
सत्र	२६०	१८१	सन्तत	१६	६५	सन्नेय	२५४	१५१
सत्रा	२७५	४	सन्तमस	४७	४	सन्निधि	२२४	२३
						सन्निकर्षण	२२४	२३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
सन्निकृष्ट	२०९	६६	सम	{ १९३	३६	समस्त	२०९	६५
सन्निवेश	६५	१९		{ २०९	६४	समस्या	३४	७
सपत्न	२४५	१०	समग्र	२०९	१५	समाः	२७	२०
सपदि	{ २७५	२	समंगा	{ ८३	९०	समांसमीना	१७९	७२
	{ २७७	९		{ ९१	१४१	समाकर्षिन्	३२	११
सपर्या	१३८	३४	समज	१०४	४२	समाधात	१६२	१०५
सपिण्ड	१११	३२	समज्ञा	३५	११	समाज	१०४	४२
सपीति	१७६	५५	समज्या	१३४	१५	समाधि	{ ३०	५
ससकी	१२६	१०८	समंजस	१४७	२४		{ २४४	९८
ससतन्तु	१३४	१३	समधिक	२१०	७५		{ १५	६३
ससर्पण	७१	२३	समंततस्	२७७	१३	समान	{ १९७	३७
ससार्ध	२२	२७	समंतदुग्धा	८५	१०६		{ २५०	१२७
ससला	{ ८०	७२	समतभद्र	८	१३	समानोदर्य	१११	३४
	{ ९२	१४३	समम्	२७५	४	समालम्भ	२२५	२७
ससार्चिस्	१४	५६				समावृत्त	१३४	१०
ससाश्च	२२	२९	समय	{ २४	१	समासाय	२१४	९२
ससि	१५१	४४		{ २५४	१४८	समासार्था	३४	७
सब्रह्मचारिन्	१३४	११	समया	{ २७४	२५२	समाहार	२२२	१६
सभर्तृका	१०७	१२		{ २७६	७	समाहित	२१७	१०९
			समर	१६२	१०४	समाहृति	३४	७
सभा	{ ६३	६	समथ	२४२	८७	समाह्वय	१९५	४६
	{ १३४	१५	समर्थन	१४७	२५		{ १३४	१५
	{ २५२	१३७	समर्थक	१९७	७	समिति	{ १६२	१०६
सभाजन	२१९	७	समर्थ्याद	२०९	६७		{ २३९	७०
सभासद्	१३५	१६	समवर्तिन्	१४	५८	समित्	१६२	१०६
सभास्तार	१३५	१६	समवाय	१०३	४०	समिध	६९	१३
सभिक	१९६	४४	समष्टिला	९४	१५७	समीक	१६२	१०४
	{ १३२	३	समसन	२२३	२१			
सभ्य	{ १३५	१६						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
समीप	२०९	६६	समृद्ध	११८	११	सरणा	९३	१५२
समीर	१५	६२	समृद्धि	२२०	१०	सरणि	६१	१५
समीरण	१५	६२	समष्ठ	१७४	४६	सरत्नि	१२२	८६
	८१	७९	सम्पत्ति	१५८	८२	सरमा	१९१	२२
समुच्चय	२२२	१६	सम्पद्	१५८	८१	सरल	७८	६०
समुच्छ्रय	२५४	१५२	सम्पराय	२५४	१५०		१९७	८
समुञ्जित	२१७	१०७	सम्पिधान	२४९	१२५	सरलद्रव	१२९	१२९
समुत्पिञ्ज	१६२	९९	सम्पुटक	१३१	१३९	सरला	८६	१०८
समुदक्त	२१३	९०	सम्प्रति	२८८	२३	सरस्	५४	२८
समुदय	१०३	४०	सम्प्रदाय	२२०	७	सरसी	५४	५८
समुदाय	१०३	४०	सम्प्रधारण	२२५	१५६	सरसीरुह	५७	४०
	१६२	१०६	सम्प्रधारणा	१४७	२५		४९	१
समुद्र	२८८	१७	सम्प्रहार	१६२	१०५	सरस्वत्	२३७	५७
समुद्रक	१३१	१३९	सम्कुल	६८	७		३३	१
समुद्रिण	२१७	५५	सम्बाध	२१२	८५	सरस्वती	५६	३४
समुद्रत	२००	२३	सम्बोधन	२७६	६	सरित्	५५	२९
समुद्र	४९	१	सम्भेद	५६	३५	सरित्पति	४९	१
समुद्रान्ता	८३	९२	सम्भ्रम	४५	३४	सरीसृप	४७	७
	८७	११६		२२४	२६	सर्ग	२११	२२
	९०	१३३	सम्भद	२८	२४	सर्ज	७५	४४
समुन्दन	२२५	२९	सम्मार्जनी	६५	१८	सर्जक	७५	४४
समुन्न	२१७	१०५	सम्मूर्च्छन	२१९	६	सर्जरस	१२९	१२७
समुन्नद्ध	२४६	१०३	सम्यक्	३७	२२	सर्जिकाक्षर	१८६	१०९
समुपजोषम्	२७०	१०	सम्राज्	१४३	३	सर्प	४७	६
समूरु	९८	९	सरक	१९५	४३	सर्पराज	४७	४
समूह	१०३	३९	सरघा	१०१	२६	सर्पिस्	१७५	५२
समूह्य	१३५	२०	सरट	९८	१२	सर्व	२०९	६४

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
सर्वसहा	५८	३	सव	१३४	१३	सहसवीर्या	९४	१५८
सर्वज्ञ	{ ८ १०	१३ ३३	सवन	१४१	४७	सहस्रवेधिन	{ ९१ १७३	१४१ ४०
सर्वतस्	२७७	१३	सवयस्	१४५	१२	सहस्रांशु	२२	३१
सर्वतोभद्र	{ ६३ ७८	१० ६२	सवितृ	२२	३१	सहसाक्ष	१२	४४
सर्वतोभद्रा	७४	३५	सविष	२०९	६७	सहसिन्	१५४	६२
सर्वतोमुख	४९	४	सवेश	२०९	६७	सहा	{ ८० ८६	७३ ११३
सर्वदा	२८२	२२	सव्य	२१२	८४	सहाय	१५६	७१
सर्वधुरावह	१७८	६६	सव्येष्ट	१५४	६०	सहायता	२२७	४०
सर्वधुरीण	१७८	६६	सस्य	७०	१५	सहिष्णु	२०२	३१
सर्वमंगला	११	३७	सस्यमंजरी	१६९	२१	सांयात्रिक	५१	१२
सर्वरस	१२९	१२७	सस्यशूक	१६९	२१	सांयुगीन	१५७	७७
सर्वला	१६०	९३	सस्यसम्बर	७५	४४	सांवत्सर	१४५	१४
सर्वालिंगिन्	१४०	४५	सह	२७५	४	सांशयिक	१९७	५
सर्ववेदस्	१३३	९	सहकार	७३	३३	साकम्	२५७	४
सर्वसन्नहन	१६१	९४	सहचरी	८०	७६	साकरस्य	२१८	२
सर्वानुभूति	८५	१०८	सहज	१११	३४	साक्षात्	२७३	२४३
सर्वान्नभोजिन्	२००	२२	सहधर्मिणी	१०५	५	सागर	४९	१
सर्वानीन	२००	२२	सहन	१०२	३१	साचि	२७६	६
सर्वाभिसार	१६१	९४	सहभोजन	१७६	५५	सातला	९२	१४३
सर्वार्थसिद्ध	८	१५	सहस्र	{ २६ १६२ २७०	{ १४ १०२ २३२	साति	{ २२६ २३९ २८४	{ ३८ ६७ ९
सर्वौघ	१६१	९४	सहसा	२७६	७	सातिसार	११६	५९
सर्वप	१६९	१७	सहस्य	२६	१५	सात्त्विक	४२	१६
सलिल	४९	३	सहस्र	१८२	८४	सादिन्	{ १५४ २४६	{ ६० १०७
सलकी	८८	१२४	सहस्रदंष्ट्र	५२	१४			
			सहस्रपत्र	५७	४०			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
साधन	२४८	११९	सामि	२७३	२४९	साल	{ ६२	३
साधारण	{ १९३	३७	सामिधेनी	१३६	२२	{ ७५	४४	
	{ २११	८२	सामुद्र	१७३	४१	सालपर्णी	८७	११५
साधित	२०४	४०	साम्परायिक	१६२	१०४	साला	१७७	६३
साधिष्ठ	२१८	११२	सांप्रतम्	{ २७७	११	साहस	१४६	२१
साधीयस्	२७१	२३५		{ २८०	२३		{ १५४	६२
	{ १३२	२	सायक	२२८	२	साहस	{ २२७	४३
साधु	{ २०६	५२	सायम्	{ २४	३		{ ९७	१
	{ २४५	१०९		{ २७९	१९	सह	{ २०८	५९
साधुवाहिन	१५१	४४	सार	{ ६९	१२	सिंहनाद	१६३	१०७
साध्य	७	१०		{ २५८	१७१	सिंहपुच्छी	८३	९३
साध्वस	४२	२१	सारंग	{ ९९	१७	सिंहसंहनन	१९८	१२
साध्वी	१०५	६		{ २३१	२३	सिंहाण	१८४	९८
सानु	६६	५	सारथि	१५४	५९	सिंहासन	१४९	३१
सान्तपन	१४२	५२	सारमेय	१९१	२१	सिंहास्य	८५	११३
सान्त्व	{ ३७	१८	सारव	५६	३६		{ ८५	१०३
	{ १४६	२१		{ ५७	४०	सिंही	{ ८६	११४
सान्दष्टिक	१४८	२९	सारस	{ १००	२२			
सान्द्र	२०९	६६	सारसन	{ १२६	१०९	सिकता	२४०	७३
सान्द्रस्निग्ध	२०२	३०		{ १५५	६३	सिकतामय	५०	१०९
सान्नाय्य	१३६	२७	सारिका	२८४	८	सिकतावत्	६०	११
साप्तपदीन	१४५	१२	सार्थ	१०४	४१	सिक्थक	१८६	१०७
सामन्	१४६	२०	सार्थवाह	१८०	७८		{ ३२	१३
	{ ३४	३	सार्द्र	२१७	१०५	सित	{ २१४	९५
सामन्	{ १४६	२१	सार्धम्	२७५	४		{ २१५	९८
सामाजिक	१३५	१६	सार्वभौम	{ १८	४		{ २४१	८०
सामान्य	{ २९	३१		{ १४३	२	सितच्छत्रा	९३	१६
	{ २११	८२						

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
सिता {	७९	७१	सीत्य	१६८	८	सुचरित्रा	१०५	६
	१७४	४३	सीधु	१९४	४१	सुचेलक	१२७	११६
सिताभ्र	१३०	१३०	सोमन्	६५	२०	सुत {	११०	२७
सिताभोज	५७	४१	सीमन्त	२८९	१९		२३८	६०
सिद्ध {	७	११	सीमन्तिनी	१०४	२	सुतश्रेणि	८२	८८
	२१६	१००	सीमा	६५	२०	सुतात्मजा	११०	२९
सिद्धान्त	३०	४	सीर	१६८	१४	सुत्या	१४१	४७
सिद्धार्थ	१६९	१८	सीरपाणि	९	२४	सुत्रामन्	१२	४२
सिद्धि	८६	११२	सीवन	२१९	५	सुत्वन्	१३४	१०
सिध्म	११५	५३	सीसक	१८५	१०५	सुदर्शन	१०	२८
सिध्मल	११७	६१	सीङ्गण्ड	८५	१०५	सुदाय	१४८	२८
सिध्मला	२८४	१०	सु	१२७५	२	सुदूर	२०९	६९
सिध्य	२१	२२		१२७६	५	सुधर्मा	१३	४८
सिध्मका	२८४	८	सुकंदक	९२	१४७	सुधा {	१३	४८
सिनीघाली	२५	९	सुकरा	१७९	७०		२४५	१०२
सिन्दुक	७९	६८	सुकल	१९७	८	सुधांशु	१९	१४
सिन्दुवार	७९	६८	सुकुमार	२११	७८	सुधी	१३३	५
सिन्दूर {	१८५	१०५	सुकृत	२८	२४	सुनासीर	१२	४१
	२९४	३१	सुकृतिन्	१९६	३	सुनिषण्णक	९३	१४९
	४८	१	सुख {	२८	२५	सुन्दर	२०६	५२
सिन्धु {	४९	२		२९१	२३	सुन्दरी	१०५	४
	२४५	१०१	सुखवर्चक	१८६	१०९	सुपथिन्	६१	१६
सिन्धुज	१७३	४२	सुखसंदाह्या	१७९	७१	सुपर्ण	१०	२९
सिन्धुसंगम	५६	३५	सुगत	८	१३	सुपर्वन्	७	७
सिंह	१२९	१२८	सुगन्धा	८७	११४	सुपार्श्वक	७५	४३
सीता	१६८	१४	सुगन्धि {	३२	११	सुप्रतीक	१८	४
				८८	१२१			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
सुप्रयोगविशिख	१५५	६८	सुराचार्य	२१	२४	सुषेणिका	८६	१०८
सुप्रलाप	३६	१७	सुरामण्ड	१९४	४२	सुष्ठु	१२७५	२
सुभगासुत	१०९	२४	सुरालय	१३	४९	सुष्ठु	१२७९	१९
सुभिक्षा	८८	१२४	सुराष्ट्रज	९०	१३१	सुसंस्कृत	१७४	४५
सुम	७०	१७	सुवचन	३६	१७	सुहृद्	१४५	१२
सुमन	१६९	१८	सुवर्ण	१८२	८६	सुहृदय	१९६	३
सुमनसु	७	७	सुवर्ण	१८३	९४	सूकर	९७	२
सुमनसु	७०	१७	सुवर्णक	७१	२४	सूक्ष्म	१२०८	६१
सुमना	८०	७२	सुवह्नि	८३	९५	सूक्ष्म	१२५३	१४४
सुमनोरजस	७०	१७	सुवहा	७९	७०	सूचक	२०५	४७
सुमेरु	१३	४९	सुवहा	८७	११५	सूचि	२८४	८
सुत	७	७	सुवहा	८७	११९	सूचि	१५४	५९
सुरंगा	२८४	८	सुवहा	८८	१२३	सूचि	१८४	९९
सुरज्येष्ठ	८	१६	सुवहा	९१	१४०	सूत	१८७	३
सुरदीर्घिका	१३	४९	सुवासिनी	१०६	९	सूत	२३८	६२
सुरद्विष	७	१२	सुव्रता	१७९	१७	सूतिकागृह	६३	८
सुरनिम्नगा	५५	३१	सुषम	२०६	५२	सूतिमास	११२	३९
सुरपति	१२	४३	सुषमा	२०	१७	सूत्थान	१९०	१९
सुरभि	२७	१८	सुषवी	९३	१५५	सूत्र	१९२	२८
सुरभि	३२	११	सुषवी	१७२	३७	सूत्रवेष्टन	२२४	२४
सुरभि	२५२	१३७	सुषि	४६	२	सूद	१७१	२८
सुरभी	८८	१२३	सुषि	३९	४	सूद	२४३	९१
सुरभि	१३	४८	सुषिर	४६	१	सूना	२४७	११३
सुरलोक	६	६	सुषिर	४६	२	सूनु	११०	२७
सुवर्त्मन्	१७	१	सुषिरा	८९	१२९	सूनुत	३७	१९
सुरसा	८७	११४	सुषीम	२०	१९	सूपकार	१७१	२७
सुरा	१९४	३९	सुषेण	७९	६७	सूर	२२	२८

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
सौहित्य	१७६	५६	स्तुत	२१७	११०	स्थाणु	{ १० ३४	
स्कन्द	१२	३९	स्तुति	३५	११		{ ६८ ८	
स्कन्ध	{ ६९ १०		स्तुतिपाठक	१६१	९७	स्थांडिल	{ २३६ ४९	
	{ १२० ७८		स्तूप	२८९	१९	स्थान	{ १४६ १९	
	२४५ १००		स्तेन	१९१	२४		{ २४८ ११७	
स्कन्धशाखा	६९	११	स्तेम	२२५	२९	स्थानीय	६१	१
स्कन्ध	२१६	१०४	स्तेय	१९१	२५	स्थाने	२७७	११
स्खलन	४५	३६	स्तैन्य	१९१	२५	स्थापत्य	१४४	८
स्खलित	१६३	१०८	स्तोक	२०८	६१	स्थापनी	८२	८४
स्तन	१२०	७७	स्तोत्र	३५	११	स्थामन्	१६२	१०२
स्तनंधयी	११२	४१	स्तोम	{ १०३ ३९		स्थायुक	१४४	७
स्तनपा	११२	४१		{ २५२ १४१		स्थाल	२९५	३२
स्तनयित्तु	१८	६	स्त्री	१०४	२	स्थाली	१७१	३१
स्तनित	१९	८	स्त्रीधर्मिणी	१०८	२०	स्थावर	२१०	७३
स्तनक	७०	१६	स्त्रीपुंस	१०३	३८	स्थाविर	११२	४०
स्तब्धरोमन्	९७	२	स्त्र्यगार	६३	११	स्थासक	१२८	१२२
स्तम्ब	{ ६८ ९		स्थंडिल	१३६	१८	स्थास्तु	२१०	७३
	{ १६९ २१		स्थंडिलशायिन्	१४०	४४	स्थिति	{ १४७ २६	
स्तम्बकरि	१६९	२१	स्थपति	{ १३३ ९			{ २२३ २१	
स्तम्बघन	२२६	३५		{ २३८ ६१		स्थिरतर	२१०	७३
स्तम्बघ्न	२२६	३५	स्थल	५८	५	स्थिरा	{ ५९ २	
स्तम्बेरम	१४९	३५	स्थली	५८	५		{ ८७ ११५	
स्तम्भ	२५१	१३५	स्थविर	११३	४२	स्थिरायु	७९	४६
स्तव	३५	११	स्थविष्ठ	२१८	१११	स्थूणा	{ १९३ ३५	
स्तिमित	२१७	१०५					{ २३६ ५१	

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
स्थूल	{ २०८ २६५	६१ २०४	स्पर्शन	{ १५ १३७	६१ २९	स्मर	९	२५
स्थूललक्ष्य	१९७	६	स्पश	{ १४५ २६६	१३ २१४	स्मरहर	१०	३३
स्थूलशाटक	१२७	११६	स्पष्ट	२११	८१	स्मित	४५	३४
स्थूलोच्चय	२५४	१४८	स्पृक्का	९०	१३३	स्मृति	{ ३४ ४४	६ २९
स्थेयम्	२१०	७३	स्पृशी	८३	९३	स्यद	१५	६४
स्थौण्य	९०	१३२	स्पृष्टि	२२०	९	स्यन्दन	{ ७२ १५२	२६ ५१
स्थौरिन्	१५१	४६	स्पृहा	४४	२७	स्यन्दनारोह	१५४	६०
स्थौल्य	२६३	१९५	स्पष्ट	२२२	१४	स्यन्दिनी	११८	६७
खव	२२०	९	स्फटा	४८	९	स्यन्न	२१४	९२
खातक	१४०	४३	स्फाति	२२०	९	स्यूत	{ १७० २१६	२६ १०
खान	१२८	१२२	स्फार	२०८	६३	स्यूति	२१९	५
स्नायु	११८	६६	स्फिञ्	११९	७५	स्योनाक	७७	५७
स्निग्ध	{ १४५ १७४ १९८	१२ ४६ १४	स्फुट	{ ६८ २११	७ ८१	संसिन्	७२	२८
स्तु	६६	५	स्फुटन	२१९	५	सज्	१३१	१३५
स्तुक	८५	१८५	स्फुरण	२२०	१०	सख	२२०	९
स्तुत	२१४	९२	स्फुरणा	२२०	१०	सखद्गर्भा	१७८	६९
स्तुषा	१०६	९	स्फुलिङ्ग	१४	५७	सखन्ती	५५	३०
स्तुही	८५	१०५	स्फूर्जक	७४	३८	सखा	८२	८३
स्नेह	४४	२७	स्फूर्जथु	१९	१०	सष्ट	८	१७
स्पर्श	{ ३१ २२२	७ १४	स्फेष्ट	२१८	११२	सस्त	२१६	१०४
			स्म	{ २७६ २७८	६ १७	साक्	२७५	२
						सुत	२१४	९२
						सुव	१३६	२५

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
सुवावृक्ष	७४	३७	स्वर	{ ३४ ४ ३९ १		स्वाध्याय	१४१	४७
स्रोतस्	{ ५१ ११ १२७० २३३		स्वह	{ १३ ४७ २५८ १६७		स्वान	३८	२३
स्रोतस्वती	५५	३०	स्वरूप	{ ४६ ३८ २५१ १३१		स्वान्त	२९	३१
स्रोतोऽञ्जन	१८४	१००	स्वर्ग	६	६	स्वाप	४६	३६
स्व	{ १११ ३४ २६६ २११		स्वर्ण	१८३	९४	स्वापतेय	१८३	९०
स्वच्छन्द	१९९	१५	स्वर्णकार	१८८	८	स्वामिन्	१९८	१०
स्वजन	१११	३४	स्वर्णक्षीरी	९१	१३८	स्वाराज्(दु)	१२	४३
स्वतंत्र	१९९	१५	स्वर्णदी	१३	४९	स्वाहा	{ १३६ २१ २७६ ८	
स्वधा	२७६	८	स्वर्मानु	२२	२६	स्वित्	२७२	२४२
स्वधिति	१६०	९२	स्वर्वेश्या	१३	६२	स्वेद	४५	३३
स्वन	३८	२२	स्वर्वैद्य	१३	५१	स्वेदज	२०६	५१
स्वनित	२१४	९४	स्वस्त	११०	२९	स्वेदनी	१७१	३०
स्वप्न	४६	३६	स्वस्ति	२७२	२४१	स्वैर	२६२	१९२
स्वप्नज	२०२	३३	स्वस्तिक	६३	१०	स्वैरिणी	१०६	११
स्वभाव	४६	३८	स्वस्तीय	१११	३२	स्वेरिता	२१८	२
स्वभू	८	१८	स्वाति	२९७	३८	स्वैरिन्	१९९	१५
स्वयंवरा	१०६	९	स्वादु	२४४	९४	ह	२७६	५
स्वयम्	२७८	१६	स्वादुकंटक	{ ७४ ३७ ८४ ९८		हंस	{ २२ ३१ १०१ २३	
स्वयंभू	८	१६	स्वादुरसा	९२	१४४	हंसक	१२६	११०
स्वर	{ ६ ६ १२७४ २५४		स्वाद्वा	८५	१०७	हंजिका	८६	८९

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
हंजे	४१	१५	हरित {	३२	१४	हलाहल	४८	१०
हट्ट	२८९	९८	हरित {	२८९	१९	हलिन्	९	२४
हट्टविलासिनी	८९	१३०	हरितक	१७२	३४	हलिप्रिया	१९४	३९
हठ	१६३	१०८	हरितालक	१८५	१०३	हल्य	१६७	८
हंडे	४१	१५	हरिताल	२९५	३२	हल्या	२२७	४१
हत	२०५	४१	हरिदश्व	२२	२९	हल्लक	५६	३६
हनु {	८९	१३०	हरिद्रा	१७३	४१	हव {	२३०	८
	१२२	९०	हरिद्राम	३२	१४		२६५	२०७
हन्त	२७३	२४४	हरिद्रु	८४	१०१	हविस {	१३६	२७
हन्न	२१५	९६	हरिन्माण	१८३	९२		१७५	५२
हय	१५१	४४	हरिप्रिय	७५	४२	हव्य	१३६	२४
हयपुच्छी	९१	१३८	हरिप्रिया	९	२७	हव्यपाक	१३६	२२
हयमारक	८१	७६	हरिमन्यक	१६९	१८	हव्यवाहन	१४	५५
हर	१०	३३	हरिवालुक	८८	१२१	हंस	४२	१८
हरण	१४८	२८	हरिहय	१२	४३	हसनी	१७१	३०
हरि {	९७	१	हरीतकी	७७	५९	हसंती	१७१	२९
	२५९	१७५	हरेणु {	८८	१२०	हस्त {	१२२	८६
हरिचन्दन {	१३	५०		१६८	१६		१२४	९८
	१३०	१३१	हर्म्य	३६	९		२३७	५९
हरिण {	३२	१३	हर्ष	९७	१	हस्तधारण	२१९	५
	९८	८	हर्षक्ष	२८	२४	हस्तिन्	१४९	३४
	२३६	५१	हर्षमाण	१९७	७	हस्तिनख	६४	१७
हरिणी	२२६	५०	हल	१६८	१३	हस्तिपक	१५४	५९
हरित {	१७	१	हला	४१	१५	हस्त्यारोह	१५४	५९
	३२	१४	हलायुध	९	२३	हास्तिक	२७५	२५६
						हाटक	१८३	९३

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
हायन	{ २७	२०	हिम	{ २०	१८	हति	{ ३५	८
	{ २४६	१०८		{ २०	१९		{ २२०	८
हार	१२५	१०५		२९०	२२	हह	१४	५२
हारीत	१०२	३४	हिमवत्	६६	३	हृणीया	२२५	३२
हार्द	४४	२७	हिमवाल्का	१३०	१३०	हृद्	{ २९	३१
हाला	१९४	३९	हिमसंहति	२०	१८		{ ११७	६४
हालिक	१७८	६४	हिमांशु	१९	१३	हृदय	{ २९	३१
हाव	४५	३२	हिमानी	२०	१८		{ ११७	६४
हास	४२	१९	हिमावती	९१	१३८	हृदयगम	३७	१८
हास्तिक	१४९	३६		१८३	९०	हृदयालु	१९६	३
			हिरण्य	{ १८३	९१	हृद्य	२०७	५३
हास्य	{ ४२	१७		{ १८३	९४	हृषीक	३१	८
	{ ४२	१९	हिरण्यगर्भ	८	१६	हृषीकेश	८	१८
हाहा	१४	५२	हिरण्यवाह	५५	३४	हृष्ट	२१६	१०३
हि	{ २७५	२५७	हिरण्यरेतस्	१४	५५	हृष्टमानस	१९७	७
	{ २७६	५				हे	२७६	७
हिंसा	२६९	२२९	हिरुक्	{ २७५	३	हेति	{ १४	५७
हिंसाकर्मन्	२२३	१९		{ २७६	७		{ २४०	७१
हिंस	२०१	२८	हिलमोचिका	९४	१५७	हेतु	२९	२८
हिका	२८४	८	ही	२७७	९	हेमकूट	६६	३
हिगु	१७३	४०	हीन	{ २१७	१०७	हेमदुग्ध	७१	२२
हिगुली	८६	११४		{ २५०	१२८	हेमन्	{ १८३	९४
हिगुनिर्यास	७८	६२	हुतमुक्प्रिया	१३६	२१		{ २९१	२३
हिज्जल	७८	६१	हुतमुज्	१३	५५	हेमन्त	२७	१८
हिन्ताल	९६	१६९	हुम्	{ २७४	२५२	हेमपुष्पक	७८	६३
				{ २७९	१८			

शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.	शब्द.	पृष्ठ.	श्लोक.
हंमपुष्पिका	८०	७१	हैयंगवीन	१७५	५२	हस्वांग	९१	१४२
हेमाद्रि	१३	४९	होतृ	१३५	१७	हादिनी	१३	४७
हेरम्ब	११	३८	होम	१३४	१४		१९	९
हेला	४५	३२	होरा	२८४	१०		५५	३०
हेषा	१५२	४७	ह्यस्	२७९	२२	ही	२४७	११२
है	२७६	७	हृद	५४	२५	ही	४३	२३
हैम	१४९	२२	हृषिष्ठ	२१८	११२	हीण	२१४	९१
	११	३६	हृष्व	११३	४६	हीत	२१४	९१
हैमवती	७७	५९		२०९	७०	हीबेर	८८	१२१
	८५	१०३	हस्वगवेधुका	८७	११७	हृषा	१५२	४७
	९१	१३८				हादिनी	८८	१२४

इत्यनुक्रमणिका ।

श्रीः ।

अथामरकोशः

भाषाटीकासमेतः ।

प्रथम काण्ड १.

अथ स्वर्गवर्गः १.

यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्या-
नघा गुणाः । सेव्यतामक्षयो धीराः
स श्रिये चामृताय च ॥ १ ॥

यस्य भासा जगद्धाति सदैव सच-
राचरम् । तं नौमि परमात्मानं भक्ता-
नामभयङ्करम् ॥ १ ॥ जटाटवीगलद्गंगं
चन्द्रचूडामणिं शिवम् । स्मृत्वामरकृतेः
कुर्वे भाषां व्याख्यासुधानुगाम् ॥ २ ॥

अन्वयः—हे अनघाः ! भवद्भिः, सः,
अक्षयः, धीराः, श्रिये, च, अमृताय, च,
सेव्यताम् । ज्ञानदयासिन्धोः, अगाधस्य,
अस्य, ई, अस्ति, गुणाः, च, सन्ति ॥ १ ॥

अर्थ—हे सज्जनो ! तुम उस अविनाशी
ज्ञानदाता गुरुकी भोग और मोक्षकी

१ धियं राति ददाति । 'रा दाने'
अस्मात् किप् । धीरा ज्ञानप्रदो गुरुरित्यर्थः
भाषा—ज्ञानके देनेवाले गुरुको धीरा
कहते हैं ।

प्राप्ति होनेके बर्थ सेवा करो कि शास्त्र-
करिके संपन्न और दयाकरिके पूर्ण तथा
विषयोंसे विरक्त ऐसे इन गुरुके पास
अखण्ड लक्ष्मी और सत्य, शौच, दया
क्षमा आदिक गुण हैं ॥ १ ॥

ग्रंथमें वक्तव्य विषय दिखलाते हैं—
समाहृत्यान्यतन्त्राणि संक्षिप्तैः
प्रतिसंस्कृतैः । सम्पूर्णमुच्यते वर्गे-
र्नामलिङ्गानुशासनम् ॥ २ ॥

अन्वयः—मया, अन्यतन्त्राणि, समाह-
ृत्य, संक्षिप्तैः, प्रतिसंस्कृतैः, वर्गैः, युक्तम्,
नामलिङ्गानुशासनं, सम्पूर्णम्, उच्यते ॥ २ ॥

अर्थ—मैं व्याडि आदिकोंके नामलि-
ङ्गानुशासन अथवा सिद्धातोंका संग्रह
करके शब्दोंके क्रमानुसार कथन कर-
नेसे सुशोभित ऐसे थोड़े २ शब्दोंके
वर्गोंसे अर्थात् पृथक् २ प्रकरणोंसे युक्त
ऐसा शब्द और उनके लिंगोंका स्पष्ट
रीतिसे बोध करनेवाला कोश, परिपूर्ण
रीतिसे कहता हूँ ॥ २ ॥

इस ग्रंथमें लिंगादिव्यवस्था किस प्रकारसे की है वह कहते हैं:—

प्रायशो रूपभेदेन साहचर्याच्च कुत्रचित् । स्त्रीपुंनपुंसकं ज्ञेयं तद्विशेषविधेः क्वचित् ॥ ३ ॥

अन्वयः—अत्र, प्रायशः, रूपभेदेन, स्त्रीपुंनपुंसकं, ज्ञेयम्; च, कुत्रचित्, साहचर्यात्, स्त्रीपुंनपुंसकं ज्ञेयम्; क्वचित्, तद्विशेषविधेः, स्त्रीपुंनपुंसकं, ज्ञेयम् ॥ ३ ॥

अर्थ—इस ग्रंथमें बहुत करके ईप्, आप्, विसर्ग और अनुस्वार इनसे स्त्री-लिंग, पुंलिंग और नपुंसकलिंग जानना जैसे—‘पद्मालया’ और ‘पद्मा’ यहां ‘आप्’ होनेसे ‘पद्मालया’ और ‘पद्मा’ यह स्त्रीलिङ्ग हैं ‘पिनाकोऽजगवं धनुः’ यहां ‘पिनाकः’ यहांपर विसर्ग है इससे ‘पिनाक’ शब्द पुंलिंग है ‘अजगवम्’ यहांपर अनुस्वार होनेसे ‘अजगव’ शब्द नपुंसक है कहींपर विशेषणमें स्थित अथवा सर्वनामवाचक शब्दमें स्थित रूपके भेदसे लिंगोंमें भेद होता है जैसा—‘तत्परो हनुः’ यहांपर ‘तत्परः’ इस विशेषणका पुंलिंगरूप होनेसे उसका विशेष्यजो ‘हनु’ शब्द है उसका भी पुंलिंगहीमें रूप चलता है तथा ‘कुतूः कृत्तेः स्नेहपात्रं सैवालपा कुतुपः पुमान्’ यहां ‘सा’ यह

जो सर्वनामसंज्ञक शब्द है वह ‘कुतू’ शब्दका विशेषण है इससे ‘सा’ इसका स्त्रीलिंग होनेसे उसका विशेष्य जो ‘कुतू’ शब्द है उसका भी स्त्रीलिंग है और निश्चित है लिंग जिसका ऐसा शब्द समीप उच्चारण करनेसे उसका जोलि है वही लिंग उस समीप पढ़ेहुए अनिश्चितलिंगवाले शब्दका जानना जैसे ‘अश्वयुगश्विनी’ ‘भानुःकरः’ ‘वियद्विष्णुपदम्’ यहांपर ‘अश्वयुजू’ ‘भानु’ और ‘वियद्’ इन अनिश्चितलिंगवाले शब्दोंके समीप निश्चित लिंगवाले ‘अश्विनी’ ‘कर’ और ‘विष्णुपद’ ये शब्द होनेसे उनके जो लिंग हैं येही लिंग उन अनिश्चित लिंगवाले शब्दोंके जानने अर्थात् ‘अश्वयुजू’ शब्दका स्त्रीलिंग ‘भानु’ शब्दका पुंलिंग और वियद् शब्दका नपुंसक लिंग है इस प्रकारसे जानने और कहीं कहींपर उन स्त्री, पुं, नपुंसक इनके विशेषरीतिसे कथन करनेसे स्त्रीलिंग, पुंलिंग और नपुंसकलिंग जानना जैसे ‘भेरी स्त्री दुन्दुभिः पुमान्’ रोचिः शोचिरुभे क्लीबे’ यहां पर भेरी शब्दके समीप ‘स्त्री’ ऐसा विशेषरीतिसे कथन किया है इसवास्ते ‘भेरी’ यह शब्द स्त्रीलिंग है और ‘दुन्दुभि’ शब्दके समीप ‘पुमान्’ यह

कथन करनेसे 'दुन्दुभि' शब्द पुंलिंग है और 'रोचिस्' 'शोचिस्' शब्दोंके समीप 'उभे क्लीबे' अर्थात् दोनों भी नपुंसक यह विशेष कथन करनेसे 'रोचिस्' और 'शोचिस्' ये शब्द नपुंसकलिंग हैं इस प्रकारसे सर्वत्र जानना ॥ ३ ॥

भेदाख्यानाय न द्वन्द्वो नैकशेषो न संकरः । कृतोऽत्र भिन्नलिंगानामनुक्तानां क्रमादृते ॥ ४ ॥

अन्वयः—अत्र, अनुक्तानां, भिन्नलिंगानां, भेदाख्यानाय, द्वन्द्वः, न, कृतः; एकशेषः, न, कृतः; क्रमात्, ऋते, संकरः, न, कृतः ॥ ४ ॥

अर्थ—इस कोशमें अपने अपने पर्यायोंमें नहीं पड़े हुए भिन्न २ लिंगवाले शब्दोंका लिंगभेद कहनेके अर्थ द्वन्द्व और एकशेष नहीं किया है जैसे—'देवता' शब्द स्त्रीलिंग है 'दैवत' शब्द नपुंसकलिंग है और 'अमर' शब्द पुंलिंग है इन भिन्नभिन्न लिंगवाले 'देवता', 'दैवत' और 'अमर' शब्दोंका लिंगभेद कहनेके अर्थ 'देवतादैवतामराः' ऐसा द्वन्द्वसमास नहीं किया है. द्वन्द्वसमास किया जाय तो 'अमर' शब्दका पुंलिंग ही 'देवता' और 'दैवत' इनका होजायगा. कारण द्वन्द्व समासमें और तत्पुरुष-

में परपदका ही लिंग होता है. वह यहां-पर परपदलिंग जो 'अमर' शब्दका पुंलिंग है सो 'देवता' और 'दैवत' शब्दका नहीं होनेके वास्ते द्वन्द्व समास नहीं किया ऐसा सर्वत्र जानना. वैसे ही 'नभःस्वश्रावणो नभाः' यहांपर 'अश्रावणौ तु नभसी' ऐसा 'नभसी' इस प्रकारका एकशेषभी नहीं किया, यदि 'नभाश्च नभश्च नभसी' ऐसा एकशेष करनेसे 'नभसी' यह नपुंसकलिंग शेष रहेगा फिर आकाशवाचक 'नभस्' शब्द नपुंसकलिंग होगा परन्तु श्रावणवाचक 'नभस्' शब्द पुंलिंग है ऐसा नहीं जाना जायगा, इस वास्ते 'स्व नभः' और 'श्रावणो नभाः' ऐसा पृथक् २ 'नभस्' शब्द कहा है, लिंगभेद समझनेके लिये एकशेष 'नभसी' ऐसा नहीं किया, परन्तु समान लिंगोंका तो द्वन्द्वसमास किया ही है. जैसे—'स्वर्गनाकत्रिदिवत्रिदशालयाः' 'पादा रश्म्यघ्नितुर्याशाः' यहां पर एक लिंगके ही सब शब्द हैं इस वास्ते उनका द्वन्द्वसमास किया है और जिन शब्दोंके पर्यायशब्द और लिंग स्वतंत्रतासे अन्य स्थलोंमें कहे हैं, उससे अन्यत्र जो उस भिन्नलिंग शब्दोंका किसी अर्थान्तरके अर्थ कथन करनेके लिये द्वन्द्वसमास

किया है जस—‘विद्याधराप्सरोयक्षरक्षोगन्धर्वकिन्नराः’ ‘मातापितरौ पितरौ’ यहांपर ‘अप्सरस्’ शब्द अपने पर्यायोंमें ‘स्त्रियां बहुष्वप्सरसः स्वर्वेश्या उर्वशीमुखाः’ यहांही स्त्रीलिंग है ऐसा कहा है। उसी ‘अप्सरस्’ शब्दको देव-योनिमें परिगणनरूप अर्थके लिये विद्याधर आदिक गणोंमें पठित किया है और ‘विद्याधर’ ‘अप्सरस्’ ‘यक्ष’ ‘रक्षस्’ ‘गन्धर्व’ ‘किन्नर’ इन सबशब्दोंका द्वन्द्वसमास किया है, अब यहांपर यद्यपि सर्वशब्दोंका द्वन्द्वसमास होनेसे ‘विद्याधराप्सरोयक्षरक्षोगन्धर्वकिन्नराः’ ऐसा पुल्लिङ्गरूप बना है तौ भी ‘अप्सरस्’ शब्दका अन्यत्र ‘स्त्रियां बहुष्वप्सरसः’ यहांपर कथन करनेके अनुसार स्त्रीलिंग ही है ऐसा समझना और ‘मातापितरौ पितरौ’ यहांपर ‘पितरौ’ इसमें ‘मातृ’ और ‘पितृ’ ऐसे दोनों शब्दोंका एकवद्भाव किया गया है इसमें ‘मातृ’ और ‘पितृ’ इनमेंसे ‘पितृ’ इसका शेष रहा है, इनसे ‘पितृ’ इस शब्दको ‘मातृ’ ‘पितृ’ इन दोनोंका वाचकत्व होनेसे भी उसके अन्तर्गत यद्यपि ‘मातृ’ यह शब्द है तथापि वह ‘मातृ’ शब्द ‘जनयित्री प्रसूमाता’ इस स्थलमें पर्यायशब्दोंके

साथ स्त्रीलिंग पठित है इसवास्ते उस ‘पितरौ’ इसके अन्तर्गत ‘मातृ’ शब्दका स्त्रीलिंग ही है ऐसा जानना । और इस कौशमें उन भिन्न भिन्न लिंगवाले शब्दोंका क्रम छोड़के भिन्नरलिंगवाले शब्दोंमें संकर कहिये मिश्रण नहीं किया है। जैसे—‘स्तवः स्तोत्रं स्तुतिर्नुतिः’ यहांपर ‘स्तव’ ऐसा पुल्लिङ्ग कहा फिर ‘स्तोत्रं’ यह नपुंसकालिङ्ग कहा फिर ‘स्तुतिः’ ‘नुतिः’ ये स्त्रीलिंग शब्द कहे हैं। ‘स्तुतिः स्तोत्रः स्तवो नुतिः’ ऐसा लिंगोंका मिश्रणरूप संकर नहीं किया है। ऐसाही ‘जनुर्जननजन्मानि जनिरुत्पत्तिरुद्भवः’ यहांपर ‘जनुर्जननजन्मानि’ ये नपुंसक शब्द कहे फिर ‘जनिः’ ‘उत्पत्ति’ ये स्त्रीलिंग शब्द कहे। फिर ‘उद्भवः’ यह पुल्लिङ्ग शब्द कहा इस प्रकारसे सर्वत्र लिंगविषयमें जानना ॥४॥

त्रिलिङ्ग्यां त्रिष्विति षट् मिथुने तु द्वयोरिति । निषिद्धलिङ्गं शेषार्थं त्वन्तायादि न पूर्वभाक् ॥ ५ ॥

अन्वयः—त्रिलिङ्गयाम्, त्रिषु, इति, षट्, ज्ञेयम्; मिथुने, तु, द्वयोः, इति, षट्, ज्ञेयम्; निषिद्धलिङ्गम्, शेषार्थम्,

ज्ञेयम्, त्वन्तायादि, पूर्वभाक्, न, इति ज्ञेयम् ॥ ५ ॥

अर्थ—इस ग्रंथमें जहांपर कोई शब्द तीनों लिंगोंमें चलता हो वह 'त्रिषु' ऐसा पद कथन किया है सो जानना जैसे—'त्रिषु स्फुलिङ्गोऽग्निकणः' यहांपर 'स्फुलिङ्ग' शब्द तीनों लिङ्गाम चलता है इसवास्ते उस 'स्फुलिङ्ग' शब्दके समीप 'त्रिषु' यह पद कथन किया है. और जहांपर स्त्रीलिङ्ग और पुलिङ्ग इन दोनों लिंगोंमें कोई शब्द चलता हो तो वहां 'द्वयोः' ऐसा पद कथन किया है सो जानना. जैसे—'द्वयोर्ज्वालकीलौ' यहांपर 'ज्वाल' और 'कील' ये दोनों शब्द पुलिङ्ग और स्त्रीलिङ्ग हैं इसवास्ते 'द्वयोः' ऐसा कथन किया है 'द्वयोः' यह केवल द्विशब्दका उपलक्षण है, अर्थात् किसी भी तरहसे द्वि-शब्दका जहांपर प्रयोग होगा वहां स्त्रीलिङ्ग और पुलिङ्ग जानना. जैसे—'द्विहीनं प्रसवे सर्वम्' और 'द्वयहीने कुकुन्दरे' इत्यादिक स्थलमें द्वि शब्दसे स्त्रीलिङ्ग और पुलिङ्ग ऐसा अर्थ करनेसे प्रसव-वाचक जितने शब्द हैं वे सर्व स्त्रीलिङ्ग और पुलिङ्गसे रहित हैं अर्थात् नपुंसकलिङ्ग हैं और कुकुन्दर-शब्द द्वय-कहिये स्त्रीलिङ्ग और

पुलिङ्ग इनसे रहित है अर्थात् नपुंसकलिङ्ग है ऐसा जानना. तथा जिस शब्दका जो लिंग निषिद्ध किया हो उसके अतिरिक्त बाकी रहा लिंग उस शब्दका जानना. जैसे 'वज्रमस्त्री' यहांपर 'वज्र' यह शब्द 'अस्त्री' कहिये स्त्रीलिङ्ग नहीं है ऐसा इस 'वज्र' शब्दको स्त्रीलिङ्गत्वका निषेध होनेपर बाकी रहे पुलिङ्ग और नपुंसकलिङ्ग इस 'वज्र' शब्दके हैं ऐसा जानना और जहां जिस शब्दके पीछे 'तु' यह शब्द होवे तहां उस तुशब्दके प्रथम जो शब्द होवे उसका पर्यायवाचक शब्द केवल उस तुशब्दके पीछे पढ़ा हुआ ही शब्द होता है उसे पहला शब्द उस 'तु' के पहले पठित किये शब्दका पर्यायवाचक शब्द नहीं होता है. जैसे—'नगरी त्वमरावती' यहांपर 'तु' यह जो शब्द पठन किया है इसके पूर्व पठित जो 'नगरी' शब्द है उसका पर्यायार्थबोधक शब्द 'अमरावती' यह है इस तु-शब्दके कथन करनेसे 'नगरी' इसका संबंध 'अमरावती' इसमें होता है उस 'नगरी' शब्दके प्रथम पठित 'इन्द्राणी' शब्दमें नहीं होता है यह 'तु' अन्तमें जिसके है ऐसे नामपदकी व्यवस्था कही अब इसी ही प्रकारसे 'तु' जिसके अन्तमें

है ऐसा लिंगवाचक पद सर्वनामसंज्ञक पद और अव्ययसंज्ञक पद इन पदों-का भी संबंध उस तु-शब्दके पीछे पड़े हुए शब्दमें ही होता है जैसे पुंसि 'त्वन्तर्धिः' यहां 'पुंसि' इस लिंगवाचक पदका 'अन्तर्धिः' इस पदमें संबंध हुआ और 'तस्य तु प्रिया' यहां 'तस्य' इस सर्वनामसंज्ञक पदका तु-शब्दके पीछे पठित प्रिया-शब्दमें संबंध हुआ और 'वा तु पुंसि' यहांपर 'वा' इस अव्ययसंज्ञक पदका तु-शब्दके पीछे पठित 'पुंसि' इसमें संबंध हुआ. इस प्रकारसे सर्वत्र तु-शब्दके विषयमें जानना, और इस कोशमें जहांपर जिन शब्दोंके प्रथम 'अथ' यह शब्द होवे वहां उस अथ शब्दके पीछे पठित नामपद, लिंगपद, सर्वनामपद, और अव्ययपद इनका संबंध उस अथके प्रथम पठित शब्दोंमें नहीं होता है तो उन अथ-शब्दके पीछे पठित शब्दोंका सम्बन्ध अथ-शब्दके पीछे पठित शब्दोंमें ही होता है जैसे—'जवोऽथ शीघ्रं त्वरितम्' यहांपर अथ-शब्दके पीछे पठित 'शीघ्रं' इस नामपदका सम्बन्ध उस अथ-के प्रथम पठित जव-शब्दमें नहीं होता है किंतु अथ-शब्दके पीछे पठित 'शीघ्रं' इस

नामपदका संबंध उस अथ-शब्दके पीछे पठित 'त्वरितम्' 'लघु' 'क्षिप्रम्' 'अरम्' 'द्रुतम्' इन शब्दोंमें होता है ऐसेही—'शस्तं चाथ त्रिषु द्रव्ये' यहांपर अथ-शब्दके पीछे पठित 'त्रिषु' इस लिंगवाचक पदका द्रव्यवाचक पाप, पुण्य, सुख आदिक पदोंमें संबंध होता है. उस अथ—क प्रथम पठित 'शस्तं' इसमें संबंध नहीं होता है. अब जहाँ अथ—शब्दके बदलेमें कहीं कहीं अथो-शब्द कहा होय वहां भी इसी ही प्रकारकी व्यवस्था जाननी जैसे—'अनुक्रोशोऽयथो हसः' यहांपर अथो इस शब्दके पीछे पठित 'हस' इस नामपदका संबंध उनके पीछे पठित 'हास' 'हास्य' इन शब्दोंमें होता है. उस अथो-शब्दके प्रथम पठित अनुक्रोश-शब्दमें नहीं होता है इस प्रकारसे व्यवस्था इस कोशमें करी है सो जिज्ञासु जनोंने जाननी ॥ ५ ॥

इति परिभाषा ।

स्वरव्ययं स्वर्गनाकत्रिदिवत्रिद-
शालयाः । सुरलोको योदिवौ द्वे स्त्रि-
यां कृवि त्रिविष्टिपम् ॥ ६ ॥

स्वर्गके नाम ९—स्वर १ स्वर्ग २
नाक ३ त्रिदिव ४ त्रिदशल्य ५
सुरलोक ६ द्यो ७ दिव् ८ त्रिविष्टप
९ ॥ ६ ॥

अमरा निर्जरा देवास्त्रिदश विबु-
धाः सुराः । सुपर्वाणः सुमनसस्त्रि-
दिवेशा दिवौकसः ॥ ७ ॥ आदि-
तेया दिविषदो लेखा अदिति नन्द-
नाः । आदित्या ऋभवोऽस्वप्ना
अमर्त्या अमृतान्वसः ॥ ८ ॥
वर्हिर्मुखाः क्रतुभुजो गीर्वाणा दान-
वारयः । वृन्दारका दैवतानि पुंसि
वा देवताः स्त्रियाम् ॥ ९ ॥

देवताओंके नाम २६—अमर
१ निर्जर २ देव ३ त्रिदश ४ विबुध
५ सुर ६ सुपर्वन ७ सुमनस ८ त्रिदि-
वेश ९ दिवौकस १० ॥ ७ ॥ आदि-
तेय ११ दिविषद १२ लेख १३
अदिति नन्दन १४ आदित्य १५ ऋभु
१६ अस्वप्न १७ अमर्त्य १८ अमृता-
न्वस १९ ॥ ८ ॥ वर्हिर्मुख २० क्रतु-
भुज २१ गीर्वाण २२ दानवारि
२३ वृदारक २४ दैवत २५
देवता २६ ॥ ९ ॥

आदित्यविश्ववसवस्तुषिताभास्व-
रानिलाः । महाराजिकसाव्याश्च
रुद्राश्च गणदेवताः ॥ १० ॥

गणदेवताओंके नाम ९—आदित्य
(बारह) १ विश्व (तेरह) २ वसु
(आठ) ३ तुषित (छत्तिस) ४ आभा-
स्वर (चौसठ) ५ अनिल (उनच्चास)
६ महाराजिक (दोसौ बीस) ७ साव्य
(बारह) ८ रुद्र (ग्यारह) ९ ॥ १० ॥

विद्याधराप्सरस्यक्षरक्षोगन्धर्वकि-
न्नराः । पिशाचो गुह्यकः सिद्धो
भूतोऽमी देवयोनयः ॥ ११ ॥

देवताओंकी जातिके भेद १०—
विद्याधर १ अप्सरसू २ यक्ष ३ रक्षस
४ गंधर्व ५ किन्नर ६ पिशाच ७
गुह्यक ८ सिद्ध ९ भूत १० ॥ ११ ॥

असुरा दैत्यदैतेयदनुजेन्द्रारिदा-
नवाः । शुक्रशिष्या दितिसुताः पू-
र्वदेवाः सुरद्विषः ॥ १२ ॥

दैत्योंके नाम १०—असुर १
दैत्य २ दैतेय ३ दनुज ४ इन्द्रारि ५
दानव ६ शुक्रशिष्य ७ दितिसुत ८
पूर्वदेव ९ सुरद्विष १० ॥ १२ ॥

सर्वज्ञः सुगतो बुद्धो धर्मराज-
स्तथागतः । समन्तभद्रो भगवा-
न्मारजिडोकजिजिनः ॥ १३ ॥
षडभिज्ञो दशबलोऽद्वयवादी विना-
यकः । मुनीन्द्रः श्रीवनः शास्ता
मुनिः-

बुद्धके नाम १८-सर्वज्ञ १ सुगत
२ बुद्ध ३ धर्मराज ४ तथागत ५
समन्तभद्र ६ भगवत् ७ मारजित् ८
लोकजित् ९ जिन १० ॥ १३ ॥
षडभिज्ञ ११ दशबल १२ अद्वयवा-
दिन् १३ विनायक १४ मुनीन्द्र १५
श्रीवन १६ शास्त्र १७ मुनि १८ ॥
-शाक्यमुनिस्तु यः ॥ १४ ॥

स शाक्यसिंहः सर्वार्थसिद्धः शौद्धो-
दनिश्च सः । गौतमश्चार्कबन्धुश्च
मायादेवीसुतश्च सः ॥ १५ ॥

शाक्यसिंहके नाम ७-शाक्य-
मुनि १ ॥ १४ ॥ शाक्यसिंह २ सर्वार्थ-
सिद्ध ३ शौद्धोदनि ४ गौतम ५ अर्क-
बन्धु ६ मायादेवीसुत ७ ॥ १५ ॥

ब्रह्मात्मभूः सुरज्येष्ठः परमेष्ठी
पितामहः । हिरण्यगर्भो लोकेशः
स्वयम्भूश्चतुराननः ॥ १६ ॥ धाता-
ब्जयोनिर्दुहिणो विरिञ्चिः कमलास-
नः । स्रष्टा प्रजापतिर्विधा विधाता
विश्वसृष्टिविधः ॥ १७ ॥

ब्रह्माजीके नाम २०-ब्रह्मन् १
आत्मभू २ सुरज्येष्ठ ३ परमेष्ठिन् ४
पितामह ५ हिरण्यगर्भ ६ लोकेश ७
स्वयम्भू ८ चतुरानन ९ ॥ १६ ॥
धातृ १० अब्जयोनि ११ दुहिण १२
विरिञ्चि १३ कमलासन १४ स्रष्टृ १५
प्रजापति १६ वेधसू १७ विधातृ १८
विश्वसृज् १९ विधि २० ॥ १७ ॥

विष्णुर्नारायणः कृष्णो वैकुण्ठो
विष्टरश्वाः । दामोदरो हृषीकेशः
केशवो माधवः स्वभूः ॥ १८ ॥
दैत्यारिः पुण्डरीकाक्षो गोविन्दो
गरुडध्वजः । पीताम्बरोऽच्युतः
शार्ङ्गी विष्वक्सेनो जनार्दनः ॥ १९ ॥
उपेन्द्र इन्द्रावरजश्चक्रपाणिश्चतुर्भुजः ।
पद्मनाभो मधुरिपुर्वामुदेवस्त्रिविक्रमः
॥ २० ॥ देवकीनन्दनः शौरिः
श्रीपतिः पुरुषोत्तमः । वनमाली
बलिध्वंसी कंसारातिरयोक्षजः ॥
॥ २१ ॥ विश्वम्भरः कैटभजिद्विधुः
श्रीवत्सलाञ्छनः ।

विष्णुभगवान्के नाम ३९-विष्णु १
नारायण २ कृष्ण ३ वैकुण्ठ ४ विष्टरश्व-
वत् ५ दामोदर ६ हृषीकेश ७ केशव
८ माधव ९ स्वभू १० ॥ १८ ॥
दैत्यारि ११

पुण्डरीकाक्ष १२ गोविन्द १३ गरुडध्वज
१४ पीतांबर १५ अच्युत १६ शार्ङ्गिन्
१७ विष्णुक्तेन १८ जनार्दन १९ ॥ १९ ॥
उपेन्द्र २० इन्द्रावरज २१ चक्रपाणि २२
वतुर्भुज २३ पद्मनाभ २४ मधुरिपु २५
वासुदेव २६ त्रिविक्रम २७ ॥ २० ॥
देवकीनन्दन २८ शौरि २९ श्रीपति ३०
पुरुषोत्तम ३१ वनमालिन् ३२ बलिध्वं-
सिन् ३३ कंताराति ३४ अधोक्षज ३५
॥ २१ ॥ विश्वंभर ३६ कटभजित् ३७
विद्यु ३८ श्रीवत्सलाञ्छन ३९ ॥

वासुदेवोऽस्य जनकः स एवान-
कदुन्दुभिः ॥ २२ ॥

वासुदेवजीके नाम २-वासुदेव १
आनकदुन्दुभि २ ॥ २२ ॥

बलभद्रः प्रलम्बघ्नो बलदेवोऽच्यु-
ताग्रजः । रेवतीरमणो रामः काम-
पालो हलायुधः ॥ २३ ॥ नीलां-
बरो रौहिणेयस्तालांको मुसली
हली । संकर्षणः सीरपाणिः कालि-
न्दीभेदनो बलः ॥ २४ ॥

बलदेवजीके नाम १७-बलभद्र १
प्रलम्बघ्न २ बलदेव ३ अच्युताग्रज ४
रेवतीरमण ५ राम ६ कामपाल ७
हलायुध ८ ॥ २३ ॥ नीलांबर ९

रौहिणेय १० तालांक ११ मुसलिन् १२
हलिन् १३ संकर्षण १४ सीरपाणि १५
कालिन्दीभेदन १६ बल १७ ॥ २४ ॥
मदनो मन्मथो मारः प्रद्युम्नो
मीनकेतनः । कन्दर्पो दर्पकोऽनगः
कामः पञ्चशरः स्मरः ॥ २५ ॥
शम्बरारिर्मनसिजः कुसुमेपुरनन्यजः ।
पुष्पधन्वा रतिपातिर्मकरध्वज
आत्मभूः ॥ २६ ॥ ब्रह्मसूक्तं ऋष्यकेतुः-
कामदेवक नाम २१-मदन १

मन्मथ २ मार ३ प्रद्युम्न ४ मीनकेतन
५ कन्दर्प ६ दर्पक ७ अनंग ८ काम
९ पञ्चशर १० स्मर ११ ॥ २५ ॥
शम्बरारि १२ मनसिज १३ कुसुमेपु
१४ अनन्यज १५ पुष्पधन्वन् १६
रतिपति १७ मकरध्वज १८ आत्मभू
१९ ॥ २६ ॥ ब्रह्मसू २० ऋष्य-
केतु २१

—स्यादनिरुद्ध उषापतिः ।

अनिरुद्धके नाम २-अनिरुद्ध १
उषापति २ ॥

लक्ष्मीः पद्मालया पद्मा कमला
श्रीहरिप्रिया ॥ २७ ॥

लक्ष्मीजीके नाम ६-लक्ष्मी १
पद्मालया २ पद्मा ३ कमला ४ श्री ५
हरिप्रिया ६ ॥ २७ ॥

तास्तु त्रिंशत्क्षण—

तीस कलाओंका नाम १—क्षण १॥
—स्ते तु मुहूर्ता द्वादशास्त्रियाम् ॥११॥
बारह क्षणोंका नाम १—मुहूर्त १॥११॥

ते तु त्रिंशदहोरात्रः—

तीस मुहूर्तोंका नाम १—अहोरात्र १॥
—पक्षस्ते दशपञ्च च ।

पंद्रह दिनरातका नाम १—पक्ष १ ॥

पक्षौ पूर्वापरौ शुक्लकृष्णौ—

पक्ष दो हैं २—शुक्ल १ कृष्ण २ ॥
—मासस्तु तावुभौ ॥ १२ ॥
दो पक्षोंका नाम १—मास १॥१२॥

द्वौ द्वौ मार्गादिमासौ स्यादृतु-
मार्गशीर्षादि दो दो मासोंका
नाम १—ऋतु १ ॥

—स्तैरयनं त्रिभिः ।

तीन ऋतुओंका नाम १—अयन १॥

अयन द्वे गतिरुदग्दक्षिणार्कस्य—

दो अयनोंके २ भेद—उत्तरायण १।

दक्षिणायन २ ॥

—वत्सरः ॥ १३ ॥

दो अयनोंका नाम १—वत्सर १॥१३॥

समरात्रिन्दिवे काले विषुवादि-
पुवं च तत् ।

जिसमें दिनरात समान होते हैं
उस संक्रांति (तुला और मेष) के
नाम २—विषुवत् १ विषु २ ॥

मार्गशीर्ष सहा मार्ग आग्रहा-
यणिकश्च सः ॥ १४ ॥

अग्रहन महीनेके नाम ४—मार्ग-
शीर्ष १ सहस २ मार्ग ३ आग्रहा-
यणिक ४ ॥ १४ ॥

पौष तैषसहस्रौ द्वौ—
पूसमासके नाम ३॥पौष १ तैष २ सहस्य ३
—तपा माघः—

माघमासके नाम २—तपस् १ माघ २ ॥
—य फाल्गुने ।

स्यात्तपस्यः फाल्गुनिकः—
फाल्गुनमासके नाम ३—फाल्गुन १
तपस्य २ फाल्गुनिक ३ ॥

—स्याच्चैत्रे चैत्रिको मधुः॥१५॥
चैत्रमासके नाम ३—चैत्र १
चैत्रिक २ मधु ३ ॥ १५ ॥

वैशाखे माघवो राधो—
वैशाखमासके नाम ३—वैशाख
१ माघव २ राध ३ ॥

—ज्येष्ठ शुक्र—
ज्येष्ठके नाम २—ज्येष्ठ १ शुक्र २॥
—शुचिस्त्वयम् ।
आषाढे—

आषाढमासके नाम २—शुचि १
आषाढ २ ॥

—श्रावणे तु स्यान्नभाः

श्रावणिकश्च सः ॥ १६ ॥

श्रावणमासके नाम ३—श्रावण १
नभसू २ श्रावणिक ३ ॥ १६ ॥

स्युर्नभस्यः प्रौष्ठपदभाद्रभाद्र-
पदाः समाः ।

भाद्रों मासके नाम ४— नभस्य १
प्रौष्ठपद २ भाद्र ३ भाद्रपद ४ ॥

स्यादाश्विन इषोऽप्याश्वयुजोऽपि
कारमासके नाम ३—आश्विन १
इष २ आश्वयुज ३ ॥

—स्यात्तु कार्तिके ॥ १७ ॥

बाहुलोजौ कार्तिकिको—

कार्तिकमासके नाम ४—कार्तिक
१ ॥ १७ ॥ बाहुल २ ऊर्ज ३
कार्तिकिक ४ ॥

हेमन्तः—

अगहनपूस माससे सिद्ध हुई ऋ-
तुका नाम १—हेमन्त १ ॥

—शिशिरोऽस्त्रियाम् ।

माघ फाल्गुनसे सिद्ध हुई ऋतुका
नाम १—शिशिर १ ॥

वसन्ते पुष्पसमयः सुरभि—

चैत्र वैशाखसे सिद्ध ऋतुके
नाम ३—वसन्त १ पुष्पसमय २ सु-
रभि ३ ॥

—ग्रीष्म ऊष्मकः ॥ १८ ॥

निदाघ उष्णोपगम उष्ण
ऊष्मागमस्तपः ।

ज्येष्ठआषाढके समयका नाम ७—
ग्रीष्म १ ऊष्मक २ ॥ १८ ॥ निदाघ ३
उष्णोपगम ४ उष्ण ५ ऊष्मागम ६ तप ७ ॥

स्त्रियां प्रावृद्धस्त्रियां भूमि वर्षा—
सावन भाद्रोंके ऋतुके नाम २—
प्रावृद्ध १ वर्षा २ ॥

—अथ शरत् स्त्रियाम् ॥ १९ ॥
कार कार्तिकके समयका नाम १—
शरद् १ ॥ १९ ॥

षडमी ऋतवः पुंसि मार्गादीनां
युगैः क्रमात् ।
मार्गशीर्ष आदि दो २ महीनोंके
ये छः ऋतु होते हैं ॥

संवत्सरो वत्सरोऽब्दो हायनो-
ऽस्त्री शरत्समाः ॥ २० ॥

वर्षके नाम ६—संवत्सर १ वत्सर
२ अब्द ३ हायन ४ शरद् ५ समा
६ ॥ २० ॥

मासेन स्यादहोरात्रः पैत्रो—
मनुष्याक एक महीनेका पितरों-
का दिनरात्रि होता है ॥

—वर्षेण दैवतः ।
और एक वर्षका देवताओंका दिन-
रात्रि होता है ॥

दैवे युगसहस्रे द्वे ब्रह्मः—

देवोंके दो हजार युगका ब्रह्माका दिनरात्रि होता है ॥

—कल्पो तु तौ नृणाम् ॥ २१ ॥

उन दो युगसहस्रोंको मनुष्योंका कल्प कहते हैं, ब्रह्माका दिन मनुष्योंका स्थितिकाल और ब्रह्माकी रात्रि मनुष्योंका प्रलयकाल होता है ॥ २१ ॥

मन्वन्तरं तु दिव्यानां युगानामेकसप्तातिः ।

इकहत्तर दिव्यवर्षका नाम १—मन्वन्तर १ ॥

संवर्तः प्रलयः कल्पः क्षयः कल्पान्त इत्यापि ॥ २२ ॥

प्रलयके नाम ५—संवर्त १ प्रलय २ कल्प ३ क्षय ४ कल्पान्त ५ ॥ २२ ॥

अस्त्री पंकं पुमान्पाप्मा पापं किलिषकलमषम् । कलुषं वृजिनैनोऽयमंहो दुरितदुष्कृतम् ॥ २३ ॥

पापके नाम १२—पंक १ पाप्मन् २ पाप ३ किलिष ४ कलमष ५ कलुष ६ वृजिन ७ एनस् ८ अव ९ अहस् १० दुरित ११ दुष्कृत १२ ॥ २३ ॥

स्याद्धर्ममस्त्रियां पुण्यश्रेयसी सुकृतं वृषः ।

धर्मके नाम ५—धर्म १ पुण्य २

श्रेयस् ३ सुकृत ४ वृष ५ ॥

मुत्प्रीतिः प्रमदो हर्षप्रमोदामोदसंमदाः ॥ २४ ॥ स्यादानन्दथुरानन्दः शर्मशातसुखानिच ।

हर्षके नाम १२—मुद् १ प्रीति २ प्रमद ३ हर्ष ४ प्रमोद ५ आमोद ६ सम्मद ७ ॥ २४ ॥ आनन्दथु ८ आनन्द ९ शर्मन् १० शात ११ सुख १२ ॥

श्वःश्रेयसं शिवं भद्रं कल्याणं भंगलं शुभम् ॥ २५ ॥ भावुकं भविकं भव्यं कुशलं क्षेममस्त्रियाम् । शस्तं चा—

कल्याणके नाम १२—श्वःश्रेयस् १ शिव २ भद्र ३ कल्याण ४ भंगल ५ शुभ ६ ॥ २५ ॥ भावुक ७ भविक ८ भव्य ९ कुशल १० क्षेम ११ शस्त १२ ॥

—ऽथ त्रिषु द्रव्ये पापं पुण्यं सुखादि च ॥ २६ ॥

पाप और पुण्यशब्द तथा सुखशब्दसे लेकर शस्तशब्द पर्यंत जो शब्द हैं वो यदि द्रव्यवाचक हों तो तीनों लिंगोंमें होते हैं ॥ २६ ॥

मतलिका मचर्चिका प्रकाण्डमुद्धतलजौ । प्रशस्तवाचकान्यम्—

अच्छेके नाम ५—मतलिका १
मचर्चिका २ प्रकाण्ड ३ उद्ध ४
तलज ॥५॥

—न्ययः शुभावहो विधिः ॥२७॥

शुभकारक विधिका नाम १—
अय १ ॥ २७ ॥

दैवं दिष्टं भागधेयं भाग्यं स्त्री
नियतिर्विधिः ।

भाग्यके नाम ६—दैव १ दिष्ट २ भाग-
धेय ३ भाग्य ४ नियति ५ विधि ६ ॥

हेतुर्ना कारणं बीज-

कारणके नाम ३—हेतु १ कारण
२ बीज ३ ॥

—निदानं त्वादिकारणम् ॥२८॥

आदिकारणका नाम १—निदान १ ॥२८॥

क्षेत्रज्ञ आत्मा पुरुषः-

चैतन्यके नाम ३—क्षेत्रज्ञ १
आत्मन् २ पुरुष ३ ॥

—प्रधानं प्रकृतिः स्त्रियाम् ।

प्रकृतिके नाम २—प्रधान १
प्रकृति २ ॥

विशेषः कालिकोऽवस्था-

उमरका नाम १—अवस्था १ ॥

—गुणाः सत्त्वं रजस्तमः ॥२९॥

गुणोंके नाम ३—सत्त्व १ रजस्
२ तमस् ३ ॥ २९ ॥

जनुर्जननजन्मानि जानिरुत्पत्ति-
रुद्भवः ।

जन्मके नाम ६—जनुस् १ जनन
२ जन्मन् ३ जनि ४ उत्पत्ति ५ उद्भव ६ ॥

प्राणी तु चेतना जन्मी जन्तु-
जन्युशरीरिणः ॥ ३० ॥

प्राणीके नाम ६—प्राणिन् १
चेतन २ जन्मिन् ३ जन्तु ४ जन्यु

५ शरीरिन् ६ ॥ ३० ॥

जातिर्जातिं च सामान्यं-

जातिमात्रके नाम ३—जाति १
जात २ सामान्य ३ ॥

—व्यक्तिस्तु पृथगात्मता ।

व्यक्तिवाचकके नाम २—व्यक्ति
१ पृथगात्मता २ ॥

चित्तं तु चेतो हृदयं स्वांत
हन्मानसं मनः ॥ ३१ ॥

मनके नाम ७—चित्त १ चेतस्
२ हृदय ३ स्वान्त ४ हृद् ५ मानस
६ मनस् ७ ॥ ३१ ॥

इति कालवर्गः ॥ ४ ॥

अथ धीवर्गः ५.

बुद्धिर्मनीषा धीषणा धीः प्रज्ञा
शेमुषी मतिः । भेक्षोपलब्धिश्चै-
त्संवित्भीतपञ्चसिचेतनाः ॥ १ ॥

बुद्धिके नाम १४—बुद्धि १
मनीषा २ धिषणा ३ धी ४ प्रज्ञा ५

शेमुषी ६ मति ७ प्रेक्षा ८ उपलब्धि
९ चित् १० संविद् ११ प्रतिपद्
१२ ज्ञप्ति १३ चेतना १४ ॥ १ ॥

धीर्वारणावती मेधा-

कही हुई बातों को धारण रखनेवाली
बुद्धिका नाम १-मेधा १ ॥

-संकल्पः कर्म मानसम् ।

मनकी कामनाका नाम १-संकल्प १ ॥

चित्ताभोगो मनस्कार-

किसी वस्तुमें चित्तके तत्पर होजाने-
के नाम २-चित्ताभोग १ मनस्कार २ ॥

श्रर्चा संख्या विचारणा ॥ २ ॥

विचारके नाम ३-चर्चा १
संख्या २ विचारणा ३ ॥ २ ॥

अव्याहारस्त्वर्क ऊहो-

अपूर्व विचारके नाम ३-अव्या-
हार १ तर्क २ ऊह ३ ॥

-विचिकित्सा तु संशयः ।

संदेहद्वारों का-

संदेहके नाम ४-विचिकित्सा
१ संशय २ संदेह ३ द्वार ४ ॥

-य समौ निर्णयनिश्चयौ ॥ ३ ॥

निश्चयके नाम २-निर्णय १
निश्चय २ ॥ ३ ॥

मिथ्यादृष्टिर्नास्तिकता-

परलोकको मिथ्या जाननेके नाम २-
मिथ्यादृष्टि १ नास्तिकता २ ॥

-व्यापादो द्रोहचिन्तनम् ।

परद्रोहके नाम २-व्यापाद १
द्रोहचिन्तनम् २ ॥

समौ सिद्धान्तराद्धान्तौ-

निश्चय करी हुई बातके नाम २-
सिद्धान्त १ राद्धान्त २ ॥

-भ्रान्तिर्मिथ्यामतिभ्रमः ॥ ४ ॥

भ्रमके नाम ३-भ्रान्ति १
मिथ्यामति २ भ्रम ३ ॥ ४ ॥

संविदागूः प्रतिज्ञानं नियमा-

श्रयसंश्रवाः ॥ अङ्गीकाराभ्युपगम-
प्रतिश्रवसमाधयः ॥ ५ ॥

प्रतिज्ञाके नाम १०-संविद् १

आगू २ प्रतिज्ञान ३ नियम ४ आश्रव
५ संश्रव ६ अङ्गीकार ७ अभ्युपगम
८ प्रतिश्रव ९ समाधि १० ॥ ५ ॥

मोक्षे धीर्ज्ञान-

मोक्षमें बुद्धि लगानेका नाम १-
ज्ञान ॥ १ ॥

मन्यत्र विज्ञानं शिल्पशास्त्रयोः ।

मोक्षसे अन्यत्र शिल्पविद्या और
शास्त्रमें बुद्धि लगानेका नाम १-
विज्ञान १ ॥

मुक्तिः कैवल्यनिर्वाणश्रेयोनिः-
श्रेयसामृतम् ॥ ६ ॥

मोक्षोऽपवर्गो—

मोक्षके नाम ८—मुक्ति १ कैवल्य
२ निर्वाण ३ श्रेयस् ४ निःश्रेयस् ५
अमृत ६ ॥ ६ ॥ मोक्ष ७ अपवर्ग ८ ॥

—याज्ञानमविद्याहमतिः स्त्रियाम् ।

अज्ञानके नाम ३—अज्ञान १
अविद्या २ अहम्मति ३ ॥

रूपं शब्दो गन्धरसस्पर्शाश्च
विषया अमी ॥ ७ ॥

गोचरा इन्द्रियार्थाश्च—

पञ्चविषयोंके नाम ५—रूप १
शब्द २ गन्ध ३ रस ४ स्पर्श ५ ॥ ७ ॥

इकडे रूपरसादिके नाम ३—
विषय १ गोचर २ इन्द्रियार्थ ३ ॥

हृषीकं विषयीन्द्रियम् ।

इन्द्रियके नाम ३—हृषीक १
विषयि २ इन्द्रिय ३ ॥

कर्मेन्द्रियं तु पादवादि—

कर्मेन्द्रियोंके नाम—गुदा आदि ॥

—मनोनेत्रादि धीन्द्रियम् ॥ ८ ॥

१ पायूपस्थे पाणिपादौ वाक्चेतीन्द्रिय-
संप्रहः । भाषा—ग्रायु १ उपस्थ २
पाणि ३ पाद ४ और वाक् ५ यह पांच
कर्मेन्द्रिय हैं ॥

ज्ञानेन्द्रियोंके नाम—मनस् नेत्र
२ आदि ॥ ८ ॥

तुवरस्तु कषायोऽस्त्री मधुरो
लवणः कटुः । तिक्तोऽम्लश्च रसाः
पुंसि—

छः रसोंके नाम—तुवर—
कषाय १ मधुर २ लवण ३ कटु ४
तिक्त ५ अम्ल ६ ॥

—तद्वत्सु षडमी त्रिषु ॥ ९ ॥
कषाय आदि रसवाचक शब्द यदि
द्रव्यवाचक होयें तो तीनों लिंगोंमें
होते हैं ॥ ९ ॥

विमर्दोत्थे परिमलो गन्धे जन-
मनोहरे ।

मनुष्योंके मनको हरनेवाले घिसनेसे
उत्पन्नहुए सुगन्धका नाम १—परिमल १

आमोदः सोऽतिनिर्हारी—

अत्यन्त मनको हरनेवाले सु-
गंधिका नाम १—आमोद १ ॥

—वाच्यलिङ्गत्वमागुणात् ॥ १० ॥

यहांसे लेकर “गुणे शुक्लादयः पुंसि”
इससे पहले जो शब्द हैं वह, वाच्यलिंग
अर्थात् विशेष्यलिंग होते हैं ॥ १० ॥

१ मनः कर्णस्तथा नेत्रं रसना च
त्वचा सह । नासिका चेति षड तानि धीन्द्रि-
याणि प्रचक्षते ॥ भाषा—मन १ कर्ण २
नेत्र ३ जिह्वा ४ त्वचा ५ और नासिका
यह ६ ज्ञानेन्द्रिय (धीन्द्रिय) हैं ॥

समाकर्षी तु निर्हारी-
दूरसे ही जिसकी गन्ध आवे उसके
नाम २-समाकर्षिन् १ निर्हारिन् २॥

-सुरभिघ्राणतर्पणः

इष्टगन्धः सुगन्धिः स्या-
अत्युत्तमगन्धके नाम ४-सुरभिः १
घ्राणतर्पण २ इष्टगन्ध ३ सुगन्धि ४ ॥

दामोदी मुखवासनः॥ ११ ॥
मुखको सुगन्धित करनेवाले ताम्बू-
ल आदिकी गन्धके नाम २-आमो-
दिन् १ मुखवासन २ ॥ ११ ॥

पूतिगन्धिस्तु दुर्गन्धो-
दुर्गन्धके नाम २-पूतिगन्धि १
दुर्गन्ध २ ॥

-विस्त्रं स्यादामगन्धि यत् ।
कच्चे मांसादिके गन्धका नाम १-
विस्त्र १ ॥

शुक्लशुभ्रशुचिश्वेताविशदश्येत-
पाण्डराः ॥ १२ ॥ अवदातः
सितो गौरो वलक्षो धवलोऽर्जुनः॥

उज्ज्वलके नाम १३-शुक्ल १ शु-
भ्र २ शुचि ३ श्वेत ४ विशद ५ श्येत
६ पाण्डर ७ ॥ १२ ॥ अवदात ८ सित
९ गौर १० वलक्ष ११ धवल
१२ अर्जुन १३ ॥

हरिणः पाण्डुरः पाण्डु-

कुल पीलापन मिले हुए सकेदवर्णके
नाम ३-हरिण १ पाण्डुर २ पाण्डु ३॥
रीषत्पाण्डुस्तु धूसरः ॥ १३ ॥

किञ्चित् उज्ज्वलका नाम १-
धूसर १ ॥ १३ ॥

कृष्णे नीलासितश्यामकाल-
श्यामलमेचकाः ।

काले वर्णके नाम ७-कृष्ण १
नील २ असित ३ श्याम ४ काल ५
श्यामल ६ मेचक ७ ॥

पीतो गौरो हरिद्राभः-

पीले वर्णके नाम ३-पीत १ गौर २
हरिद्राभ ३ ॥

पालाशो हरितो हरित् ॥ १४ ॥
हरेवर्णके नाम ३-पालाश १ हरित
२ हरित् ३ ॥ १४ ॥

रोहितो लोहितो रक्तः-

लालवर्णके नाम ३-रोहित १
लोहित २ रक्त ३ ॥

शोणः कोकनदच्छविः ।

लाल कमलके समान वर्णके नाम
२-शोण १ कोकनदच्छवि २ ॥

अव्यक्तरागस्त्वरुणः-

थोड़े लालका नाम १-अरुण १॥
-श्वेतरक्तस्तु पाटलः ॥ १५ ॥

मिले हुए सफेद और लालवर्णका
नाम १—पाटल १ ॥ १५ ॥

श्यावः स्यात्कपिशो—

मिले हुए काले और पीले रंगके
नाम २—श्याव १ कपिश २ ॥

—धूम्रधूमलौ कृष्णलोहिते ।

मिले हुए काले और लालवर्णके नाम
३—धूम्र १ धूमल २ कृष्णलोहित ३ ॥

कडारः कपिलः पिङ्गपिशंगौ
कटुपिङ्गलौ ॥ १६ ॥

वानरकेसे रंगके नाम ६—कडार १
कपिल २ पिङ्ग ३ पिशङ्ग ४ कटु ५
पिङ्गल ६ ॥ १६ ॥

चित्रं किर्मीरकल्माषशबलैताश्च
कर्बुरे ।

चित्रवर्णके नाम ६—चित्र १ किर्मीर
२ कल्माष ३ शबल ४ एत ५ कर्बुर ६ ॥

गुणे शुक्लादयः पुंसि गुणि—
लिङ्गास्तु तद्वति ॥ १७ ॥

गुणवाचक शुक्ल आदि शब्द पुँलिंग
होते हैं और द्रव्यवाचकशब्द द्रव्यके
अनुसार लिङ्गमें होते हैं ॥ १७ ॥

इति धीवर्गः ॥ ५ ॥

अथ शब्दादिवर्गः ॥ ६ ॥

ब्राह्मी तु भारती भाषा गीर्वा-
ग्वाणी सरस्वती ।

सरस्वतीके नाम ७ ब्राह्मी १
भारती २ भाषा ३ गिर, गिरा ४ वाच्
५ वाणी ६ सरस्वती ७ ॥

व्याहार उक्तिर्लपितं भाषितं
वचनं वचः ॥ १ ॥

बोलनेके नाम ६—व्याहार १
उक्ति २ लपित ३ भाषित ४ वचन ५
वचस् ॥ ६ ॥ १ ॥

अपभ्रंशोऽपशब्दः स्या—

अपभ्रष्ट अर्थात् व्याकरणकी रीतिसे
अशुद्धशब्दका नाम १—अपभ्रंश १ ॥

—च्छास्त्रे शब्दस्तु वाचकः ।

व्याकरणशास्त्रानुसार शुद्धशब्दका
नाम १—शब्द १ ॥

तिङ्मुबन्तचयो वाक्यं क्रिया वा
कारकान्विता ॥ २ ॥

तिङन्तसुबन्तके समूह और कारक
युक्त क्रियाका नाम १—वाक्य १ ॥ २ ॥

श्रुतिः स्त्री वेद आम्नायस्त्रयी—
वेदके नाम ४—श्रुति १ वेद २
आम्नाय ३ त्रयी ४ ॥

—धर्मस्तु तद्विधिः ।

वेदमें कही हुई संध्या तर्पण आदि
विधिका नाम १ धर्म १—॥

स्त्रियामृक्सामयजुषी-
वदोंके नाम ३—ऋचू १ यजुषू २
सामन् ३ ॥

—इति वेदास्त्रयस्त्रयी ॥ ३ ॥

इन्हीं तीनों वेदोंका इकट्ठा नाम १
त्रयी १ ॥ ३ ॥

शिक्षेत्यादि श्रुतेरङ्ग-

वेदके छः अंगोंके नाम ६—शिक्षा
१ कल्प २ व्याकरण ३ निरुक्त ४
ज्योतिष ५ छन्दसू ६ ॥

—मोंकारप्रणवौ समौ ।

ओंकारके नाम २—ओंकार १ प्रणव २ ॥

इतिहासः पुरावृत्त-

इतिहासके नाम २—इतिहास १
पुरावृत्त २ ॥

मुदात्ताद्यास्त्रयः स्वराः ॥ ४ ॥

उदात्त अनुदात्त स्वरितका नाम
१—स्वर १ ॥ ४ ॥

आन्वीक्षिकी दण्डनीतिस्तर्क-
विद्यार्थशास्त्रयोः ।

तर्कविद्याका नाम १—आन्वीक्षिकी १
अर्थशास्त्रका नाम १—दण्डनीति १ ॥

आख्यायिकोपलब्धार्था-

जिसका अर्थ जान लिया हो उस
कथाके नाम २—आख्यायिका १
उपलब्धार्था २ ॥

—पुराणं पञ्चलक्षणम् ॥ ५ ॥

पुराणोंके नाम २—पुराण १
पञ्चलक्षण २ ॥ ५ ॥

प्रबन्धकल्पना कथा-

कल्पना करि हुई कादाम्बरी आदि
कथाके नाम २—प्रबन्धकल्पना १
कथा २ ॥

—प्रवहिका प्रहेलिका ।

जिसके सुननेसे मतलब जाना
जाय और विचार करनेसे दूसरा मत-
लब निकले उस (कहानी) के नाम
२—प्रवहिका १ प्रहेलिका २ ॥

—स्मृतिस्तु धर्मसंहिता-

धर्म जनानेको रचना कियेहुये
इहोंकोंके समूहके नाम २—स्मृति १
धर्मसंहिता २ ॥

—समाहृतिस्तु संग्रहः ॥ ६ ॥

संग्रहके नाम २—समाहृति १ सं-
ग्रह २ ॥ ६ ॥

समस्या तु समासार्था-

जिसमें कुछ अर्थ पूरा किया जाय
उसके नाम २—समस्या १ समासार्था २ ॥

—किंवदन्ती जनश्रुतिः ।

लोकप्रवाद अर्थात् दुर्ग्रहके नाम २—
किंवदन्ती १ जनश्रुति २ ॥

वार्ता प्रवृत्तिर्वृत्तान्त उद्गन्तः

स्या-

वार्ताके नाम ४—वार्त्ता १ प्रवृत्ति
२ वृत्तान्त ३ उदन्त ४ ॥

—दथाह्वयः ॥ ७ ॥

आख्याह्वे अभिधानं च नाम-
धेयं च नाम च ।

नामके नाम ६—आह्वय १ ॥ ७ ॥

आख्या २ आह्वा ३ अभिधान ४
नामधेय ५ नामन् ॥ ६ ॥

ह्यतिराकारणाह्वानं—

पुकारनेके नाम ३—ह्यति १ आका-
रणा २ आह्वान ३ ॥

संहतिर्वहुभिः कृता ॥ ८ ॥

बहुत जनोकरके पुकारनेका नाम
१—संहति १ ॥ ८ ॥

विवादो व्यवहारः स्या—

विवादके नाम २—विवाद १ व्यव-
हार २ ॥

—दुपन्यासस्तु वाङ्मुखम् ।

वार्ताका प्रारम्भ करनेके नाम १—
उपन्यास १ वाङ्मुख २ ॥

उपोद्धात उदाहारः—

जो बात आगे कही जाय उसके
उपयोगी बातके नाम २—उपोद्धात १
उदाहार २ ॥

—शपनं शपथः पुमान् ॥ ९ ॥

सौगन्ध खानेके नाम २—शपन १
शपथ २ ॥ ९ ॥

प्रश्नोऽनुयोगः पृच्छा च—

प्रश्नके नाम ३—प्रश्न १ अनुयोग
२ पृच्छा ३ ॥

—प्रतिवाक्योत्तरे समे ।

उत्तरके नाम २—प्रतिवाक्य १
उत्तर २ ॥

मिथ्याभियोगोऽभ्याख्यान—

झूठे दोष लगानेके नाम २—मिथ्या-
भियोग १ अभ्याख्यान ॥ २ ॥

—मथ मिथ्याभिशंसनम् ॥ १० ॥

अभिशापः—

मदिरादिपान आदिका झूठा दोष
लगानेके नाम २—मिथ्याभिशंसन १
॥ १० ॥ अभिशाप २ ॥

प्रणादस्तु शब्दः स्यादनुरागजः ।

अनुरागज शब्दका नाम १—प्रणाद १ ॥

यशः कीर्तिः समज्ञा च—

कीर्तिके नाम ३—यशस् १
कीर्ति २ समज्ञा ३ ॥

स्तवः स्तोत्रं स्तुतिर्नुतिः ॥ ११ ॥

स्तुतिके नाम ४—स्तव १ स्तोत्र २
स्तुति ३ नुति ४ ॥ ११ ॥

आप्रेडितं द्विस्त्रिरुक्त—

दोतीनवार कहनेका नाम १—आप्रेडित
—मुच्चैर्घुष्टं तु घोषण १

जोरसे बोलनेके नाम २—उच्चैर्घुष्ट
१ बोषणा २ ॥

काकुः स्त्रियां विकारो यः शो-
कभीत्यादिभिर्ध्वनेः ॥ १२ ॥

शोकभयकामादियुक्त वचनका नाम
१—काकु १ ॥ १२ ॥

अवर्णाक्षेपनिर्वादपरीवादापवा-
दवत् । उपक्रोशो जुगुप्सा च
कुत्सा निन्दा च गर्हणे ॥ १३ ॥

निन्दाके नाम १०—अवर्ण १
आक्षेप २ निर्वाद ३ परीवाद—परिवाद
४ अपवाद ५ उपक्रोश ६ जुगुप्सा ७
कुत्सा ८ निन्दा ९ गर्हण १० ॥ १३ ॥

पारुष्यमतिवादः स्या-
कठोर भाषणके नाम २—पारुष्य १
अतिवाद २ ॥

—द्रुत्सर्गः त्वपकारगोः ।
ललकारनेका नाम १—भर्त्सन १ ॥

यः सनिन्द उपालम्भस्तत्र
स्यात्परिभाषणम् ॥ १४ ॥

खिजानेका नाम १—परिभाषण १
॥ १४ ॥

तत्र त्वाक्षारणा यः स्यादा-
क्रोशो मैथुनं प्राप्ति ।

परस्त्री या पुरुषसे मैथुनार्थ वार्त्ता कर-
नेका नाम १—आक्षारणा—आक्षारण १ ॥

स्यादाभाषणमालापः—

सम्बोधनपूर्वक वार्त्ता करनेके नाम
२—आभाषण १ आलाप २ ॥

प्रलापोऽनर्थकं वचः ॥ १५ ॥
अनर्थवचनका नाम १—प्रलाप १ ॥ १५ ॥

अनुलापो मुहुर्भाषा—
बारं बार भाषणके नाम २—अनुलाप
१ मुहुर्भाषा ॥ २ ॥

—विलापः परिदेवनम् ।
रोनेके नाम २—विलाप १ परिदेवन २ ॥
विप्रलापो विरोधोक्तिः—

परस्पर विरुद्ध भाषणके नाम २—
विप्रलाप १ विरोधोक्ति २ ॥

—संलापो भाषणं मिथः ॥ १६ ॥
परस्परयोग्यभाषणका नाम १—
संलाप १ ॥ १६ ॥

सुप्रलापः सुवचन—
सुन्दर वचनके नाम २—सुप्रलाप
१ सुवचन २ ॥

—मपलापस्तु निहवः ।
मुकरजानेके नाम २—अपलाप १
निहव २ ॥

संदेशवाग्वाचिकं स्या-
संदेशके नाम २—सन्देशवाच १
वाचिक २ ॥

—द्वाग्भेदास्तु त्रिषूत्तरे ॥ १७ ॥

रुशती शब्दसे लेकर सम्यक्शब्द-
पर्यंत जो शब्द हैं वे तीनों लिंगोंमें
होते हैं ॥ १७ ॥

रुशती वागकल्याणी—

अमंगलवाक्यका नाम १—रुशती १ ॥

—स्यात्कल्या तु शुभात्मिका ।

शुभवाणीका नाम १—कल्या १ ॥

अत्यर्थमधुरं सान्त्वं—

अतिमिष्ट वचनका नाम १—सान्त्व १ ॥

—संगतं हृदयंगमम् ॥ १८ ॥

सम्बद्ध अर्थात् योग्य वचनके नाम
२—संगत १ हृदयंगम २ ॥ १८ ॥

निष्ठुरं परुषं—

क्रुद्धोरवचनके नाम २—निष्ठुर १ परुष २ ॥

—ग्राम्यमश्लीलं—

भाँडआदिके वचनोंके नाम २—

ग्राम्य १ अश्लील २ ॥

—सूनृतं प्रिये ।

सत्ये—

प्रिय और सत्यवचनका नाम १—

सूनृत १ ॥

—ऽथ संकुलक्लिष्टे परस्परपराहते १९

पूर्वापर विरुद्ध वचनके नाम ३—संकु-
ल १ क्लिष्ट २ परस्परपराहते ३ ॥ १९ ॥

लुप्तवर्णपदं ग्रस्तं—

अधकहे वचनके नाम २—लुप्तव-
र्णपद १ ग्रस्त २ ॥

—निरस्तं त्वरितोदितम् ।

जल्दी कहे हुए शब्दके नाम २—

निरस्त १ त्वरितोदित २ ॥

अम्बूकृतं सनिष्ठीव—

थूकसहित बोलनेके नाम २—अम्बू-

कृत १ सनिष्ठीव २ ॥

—मबद्धं स्यादनर्थकम् ॥ २० ॥

अर्थन्यूनवचनके नाम २—अबद्ध

१ अनर्थक २ ॥ २० ॥

अनक्षरमवाच्यं स्या—

अकथनयोग्य निन्दायुक्त वचनके

नाम २—अनक्षर १ अवाच्य २ ॥

—दाहतं तु मृषार्थकम् ।

झुठाईका नाम १—आहत १ ॥

“साल्लुण्ठन तु सात्प्रास—

हास्यसहितवचनके नाम २ ॥

सोल्लुण्ठन १ सोत्प्रास २ ॥

—भणितं रतिकूजितम्” ।

मैथुनके शब्दके नाम २—भणित

१ रतिकूजित २ ॥

अथ म्लिष्टमविस्पष्टं—

अप्रतीकके नाम २—म्लिष्ट १ अवि-

स्पष्ट २ ॥

—वितथं त्वनृतं वचः ॥ २१ ॥

झूठके नाम २—वितथ १ अनृत २ ॥ २१ ॥

सत्यं तथ्यमृतं सम्य—

सत्यके नाम ४—सत्य १ तथ्य २
ऋत ३ सम्यच् ४ ॥

—गमूनि त्रिषु तद्वति ।

सत्य आदि शब्द द्रव्यवाचक हों
तो तीनों लिंगोंमें होते हैं ॥

शब्दे निनादनिनदध्वनिध्वान-
स्वस्वनाः ॥ २२ ॥ स्वाननिर्घोष-
निर्हादनादनिस्वाननिस्वनाः ।
आरवारावसंरावविरावा—

शब्दके नाम १७—शब्द १ निनाद
२ निनद ३ ध्वनि ४ ध्वान ५ रव ६
स्वन ७ ॥ २२ ॥ स्वान ८ निर्घोष ९
निर्हाद १० नाद ११ निःस्वान १२
निःस्वन १३ आरव १४ आराव १५
संराव १६ विराव १७ ॥

—अथ मर्मरः ॥ २३ ॥

स्वनिते वस्त्रपर्णानां—

वस्त्र और पर्तोंके शब्दका नाम १—
मर्मर १ ॥ २३ ॥

—भूषणानां च शिञ्जितम् ।

गहनेके खनखनाहटका नाम १—
शिञ्जित १ ॥

निकाणो निकणः काणः कणः
कणनमित्यापि ॥ २४ ॥

वीणादि शब्दोंके नाम ५—निकवाण
१ निकण २ काण ३ कण ४ कणन
५ ॥ २४ ॥

वीणायाः कणिते प्रादेः प्रका-
णप्रकणादयः ।

केवल वीणाके बाजोंके नाम ३—
प्रकाण १ प्रकण २ उपकणन आदि ३ ॥

कोलाहलः कलकल—
कोलाहलके नाम २—कोलाहल १
कलकल २ ॥

—स्तिरश्चां वाशितं रुतम् २५
पक्षियोंके शब्दके नाम २—वाशित
१ रुत २ ॥ २५ ॥

स्त्री प्रतिश्रुत्प्रतिध्वाने—
आवाजकी आवाज अर्थात् गूँजनेके
नाम २—प्रतिश्रुत् १ प्रतिध्वान २ ॥
—गीतं गानमिमे समे ।

गानेके नाम २—गीत १ गान २ ॥
इति शब्दादिवर्गः ॥ ६ ॥

अथ नाट्यवर्गः ७.

निषादपद्मगान्धारषड्जमध्य-

१ षड्जं रीति मयूरस्तु गावो नर्दन्ति
चर्षभम् । अजाविकौ च गांधारं क्रौंचो नद-
ति मध्यमम् ॥ १ ॥ पुष्पसाधारणे काले
क्रोकिलो रीति पञ्चमम् । अश्वस्तु धैवतं
रीति निषादं रीति कुजः ॥ २ ॥ भाषा-
मोर षड्ज शब्दको बोलता है । बैल ऋषभ
शब्दको बोलता है । भेड़ बकरी गान्धार
स्वरको बोलते हैं । कौञ्च पक्षी मध्यम स्वरको
बोलता है । घोड़ा धैवत स्वरको बोलता
है । क्रोकिल वसन्त कालमें पञ्चम स्वरको
बोलता है । हस्ती निषाद स्वरको बोलता है ।

मधैवताः ॥ पञ्चमश्चेत्यमी सप्त तन्त्रीकण्ठोत्थिताः स्वराः ॥ १ ॥

वीणासे वा कंठसे उत्पन्न होनेवाले स्वरोंके नाम ७—निषाद १ ऋषभ २ गान्धार ३ षड्ज ४ मध्यम ५ धैवत ६ पञ्चम ७ ॥ १ ॥

काकली तु कले सूक्ष्मे—
सूक्ष्मशब्दका नाम १—काकली १

—ध्वनौ तु मधुरास्फुटे—

कलो—

मीठी और अस्फुट आवाजका नाम १—कल १ ॥

—मन्द्रस्तु गम्भीरे—

गम्भीर शब्दका नाम १—मन्द्र १ ॥

—तारोऽत्युच्चै—

अत्युच्च शब्दका नाम १—तार १ ॥

—स्त्रयस्त्रिषु ॥ २ ॥

कल आदि तीन शब्द तीनोंलिंगोंमें होते हैं ॥ २ ॥

समन्वितलयस्वेकतालौ—

वाद्यगानादिके एकसंग तालस्वरका नाम १—एकताल १ ॥

—वीणा तु वल्लकी ।

विपञ्ची—

वीणाके नाम ३—वीणा १ वल्लकी २ विपञ्ची ३ ॥

—सा तु तन्त्रीभिः सप्तभिः परिवादिनी ॥ ३ ॥

सात तारोंसे बोलनेवाली वीणाका नाम १—परिवादिनी १ ॥ ३ ॥

ततं वीणादिकं वाद्य—

वीणादिक बाजेका नाम १—तत १ ॥

—मानद्धं मुरजादिकम् ।

मृदंगआदि बाजेका नाम १—आनद्ध १ ॥

वंशादिकं तु सुषिरं—

वंशी आदि बाजेका नाम १—सुषिर १ ॥

—कांस्यतालादिकं घनम् ॥ ४ ॥

झांझ मंजीरा आदि बाजेका नाम १—घन १ ॥ ४ ॥

चतुर्विधमिदं वाद्यं वादित्रातोद्य-
नामकम् ।

तत आदि चारों बाजोंका इकट्ठा नाम ३—वाद्य १ वादित्र २ आतोद्य ३ ॥

मृदङ्गा मुरजा—

मृदंगके नाम २—मृदंग १ मुरज २

—भेदास्त्वङ्गचालिङ्गयोर्ध्वका—

स्त्रयः ॥ ५

मृदंगके भेद ३—अङ्कय १ आलिङ्गय २ ऊर्ध्वक ३ ॥ ५ ॥

स्याद्यशः पटहो टट्टा—

नगाडेके नाम २—यशःपटह १ डका २ ॥

भेर्यामानकदुन्दुभो ।

धौसा नफीरि आदिके नाम ३—

भेरी १ आनक २ दुन्दुभि ३ ॥

आनकः पटहोऽस्त्री स्यात्—

ढोलके नाम २—आनक १ पटहर ॥

—क्रोणो वीणादिवादनम् ॥ ६ ॥

जिससे वीणादि बजाते हैं उस नक्खी
आदिका नाम १—क्रोण १ ॥ ६ ॥

वीणादण्डः प्रवालः स्या—

वीणाकी डंडीका नाम १—प्रवाल १

—ककुभस्तु प्रसेवकः ।

वीणाके नीचे जो गोल गोल
धर्मसे मढाहुआ होता है उसके नाम
२—ककुभ १ प्रसेवक २ ॥

कोलम्बकस्तु कायोऽस्या—

वीणाके सर्वांगका नाम १—कोलम्बक १

—उपनाहो निबन्धनम् ॥ ७ ॥

वीणामें जहां तार बांधे जाते हैं उस-
के नाम २—उपनाह १ निबन्धन २ ॥ ७ ॥

वाद्यप्रभेदाः डमरुमड्डुडिण्डिम-
झञ्जराः । मर्दलः पणवोऽन्ये च-

डमरुका नाम १—डमरु १ ॥ बडे

डमरुका नाम १—मड्डु १ ॥ डिण्डि-

मका नाम १—डिण्डिम १ ॥ झांझका

नाम १—झञ्जर १ ॥ तथा मर्दल

पणव आदि और भी बाजे हैं १ ॥

—नर्तकीलासिके समे ॥ ८ ॥

नाचनेवालीके नाम २—नर्तकी १

लासिका २ ॥ ८ ॥

विलम्बितं द्रुतं मध्यं तत्त्वमोघो
घनं क्रमात् ।

धीरे धीरे नाचका नाम १—तत्त्व
१ ॥ शीघ्र नाचका नाम १—ओघ
१ ॥ मध्यम नाचका नाम १—घन ॥

तालः कालक्रियामानं—

समय और क्रियाके प्रमाणका
नाम १—ताल १ ॥

—लयः साम्य—

बाजा और नाचका एक संग ताल
छूटनेका नाम १—लय १ ॥

—मथास्त्रियाम् ॥ ९ ॥

भाषा—इससे आगे कहे ये शब्द
स्त्रीलिंगवाची नहीं अर्थात् पुल्लिंग
नपुंसकलिंगवाची होते हैं ॥ ९ ॥
ताण्डवं नटनं नाट्यं लास्यं नृत्यं
च नर्तने ।

नाचक नाम ६—तांडव १ नटन
२ नाट्य ३ लास्य ४ नृत्य ५ नर्तन ६ ॥

तीर्थत्रिकं नृत्यगीतवाद्यं नाट्य-
मिदं त्रयम् ॥ १० ॥

नाचगीत बाजा इन तीनके इकट्ठे
नाम २—तौर्यत्रिक १ नाट्य २ ॥ १० ॥

भ्रुकुंसश्च भ्रुकुंसश्च भ्रुकुंसश्चोति
नर्तके । स्त्रीवेषधारी पुरुषो—

स्त्रीवेषधारी नाचनेवाले पुरुषके नाम—
३—भ्रुकुंस १ भ्रुकुंस २ भ्रुकुंस ३ ॥

नाट्योक्तौ गणिकाज्जुका ॥ ११ ॥
केवल नाटकमें नाचने गानेवाली

वैश्याका नाम १—अज्जुका १ ॥ ११ ॥
भगिनीपतिरावुत्तो—

वहनोईका नाम १—आवुत्त १ ॥
—भावो विद्वा—

विद्वान्का नाम १—भाव १ ॥
—नथावुकः ।

जनको—
पिताका नाम १—आवुक १ ॥

—युवराजस्तु कुमारो
भर्तृदारकः ॥ १२ ॥

युवराजके नाम २—कुमार १ भर्तृ-
दारक २ ॥ १२ ॥

राजा भट्टारको देव—
राजाके नाम २—भट्टारक १ देव २ ॥

—स्वरुता भर्तृदारिका ॥
राजकन्याका नाम १—भर्तृदारिका १ ॥

देवी कृताभिषेकाया—
अभिषेक की हुई रानीका नाम १—

देवी १ ॥

—मितरास्तु तु भट्टिनी ॥ १३ ॥
अन्य राजस्त्रियोंका नाम १—

भट्टिनी १ ॥ १३ ॥
अब्रह्मण्यमवध्योक्तौ—

अवध्य वचनका नाम १—अब्र-
ह्मण्य १ ॥

—राजश्यालस्तु राष्ट्रियः ।
राजाके शालेका नाम १—राष्ट्रिय १ ॥

अम्बा माता—
माताके नाम २—अम्बा १ मातृ २ ॥

—ऽथ बाला स्याद्वास्तु—
कुमारीके नाम २—बाला १ वास्तु २ ॥

—रार्यस्तु मारिषः ॥ १४ ॥
श्रेष्ठके नाम २—रार्य १ मारिष २ ॥ १४ ॥

अत्तिका भगिनी ज्येष्ठा—
जेठी बहनका नाम १—अत्तिका १ ॥

—निष्ठानिर्वहणे समे ।
नाटककी संधियाँ के नाम २—निष्ठा

१ निर्वहण २ ॥
हण्डे हञ्जे हलाहाने नीचां चे-

टीं सखीं प्रति ॥ १५ ॥
नीचस्त्रीके पुकारनेमें—हण्डे १ ॥

चैटीके पुकारनेमें—हंजे १ ॥ सखीक
पुकारनेमें—हला १ ॥ १५ ॥

अंगहारोऽंगविक्षेपो—
लचकनेके नाम १—अंगहार १

अंगविक्षेप २ ॥

—व्यञ्जकाभिनयौ समौ ।

भाव बतानेके नाम २—व्यञ्जक १
अभिनय २ ॥

निर्वृत्ते त्वङ्गसत्त्वाभ्यां द्वे त्रि-
ष्वाङ्गिकसात्त्विके ॥ १६ ॥

भौह मट कानेका नाम १—आंगिक
१॥ अन्तःकरणके भावका नाम १—
सात्त्विक १ ॥ १६ ॥

शृङ्गारवीरकरुणाद्भुतहास्यभया-
नकाः॥बीभत्सरौद्रौ च रसाः—

दश रसोंके नाम १०—शृङ्गार १
वीर २ करुण ३ अद्भुत ४ हास्य ५
भयानक ६ बीभत्स ७ रौद्र ८
(शांति ९ वात्सल्य १०)

—शृङ्गारः शुचिरुज्ज्वलः ॥ १७ ॥

शृङ्गारके नाम ३—शृङ्गार १
शुचि २ उज्ज्वल ३ ॥ १७ ॥

उत्साहवर्धनो वीरः—

वीररसके नाम २—उत्साहवर्धन १
वीर २ ॥

—कारुण्यं करुणा घृणा ।

कृपा दयानुकम्पा स्यादनुक्रोशो-

करुणा रसके नाम ७—कारुण्य १
करुणा २ घृणा ३ कृपा ४ दया ५
अनुकम्पा ६ अनुक्रोश ७ ॥

—ऽप्यथो हसः ॥ १८ ॥

हासो हास्यं च—

हास्यरसके नाम ३—हस १ ॥ १८ ॥

हास २ हास्य ३ ॥

—बीभत्सं विकृतं त्रिष्विदं द्वयम् ॥

बीभत्सरसके नाम २—बीभत्स १
विकृत २ ॥

विस्मयोऽद्भुतमाश्चर्यं चित्र-

अद्भुतरसके नाम ४—अद्भुत १
आश्चर्य २ विस्मय ३ चित्र ४ ॥

—मध्यम भैरवम् ॥ १९ ॥

दारुणं भीषणं भीष्मं घोरं भीमं
भयानकम् । भयंकरं प्रतिभयं—

भयानक रसके नाम ९—भैरव १

॥ १९ ॥ दारुण २ भीषण ३ भीष्म ४
घोर ५ भीम ६ भयानक ७ भयंकर ८
प्रतिभय ९ ॥

—रौद्रं तूय-

रौद्ररसके नाम २—रौद्र १ उग्र २ ॥

—ममी त्रिषु ॥ २० ॥

चतुर्दश-

अद्भुतादि चौदह शब्द द्रव्यवाचक
हों तो विशेष्यनिर्गलित जानना ॥ २० ॥

—दस्त्रासो भीतिर्भीः साध्वसं
भयम् ।

भयके नाम ६—दर १ त्रास २
भीति ३ भी ४ साध्वस ५ भय ६ ॥

विकारो मानसो भावो—

मनके विकारका नाम १—भाव १ ॥

—ऽनुभावो भावबोधकः ॥ २ १ ॥

भावप्रकाशकका नाम १—अनु-
भाव १ ॥ २ १ ॥

गर्वोऽभिमानोऽहंकारो—

अहंकारके नाम ३—गर्व १ अमि-
मान २ अहंकार ३ ॥

—मानश्चित्तसमुन्नतिः ।

बडप्पनका नाम १—मान १ ॥

अनादरः परिभवः परीभावस्तिर-
स्क्रिया ॥ २२ ॥ रीढावमानना-
वज्ञावेहेलनमसूक्ष्णम् ।

निरादरके नाम ९—अनादर १ परि-
भव २ परीभाव ३ तिरस्क्रिया ४
॥ २२ ॥ रीढा ५ अवमानना ६ अव-
ज्ञा ७ अवहेलन ८ असूक्ष्ण ९ ॥

मन्दाक्षं द्वीस्त्रपा व्रीडा लज्जा—

लज्जाके नाम ५—मन्दाक्ष १ द्वी २
त्रपा ३ व्रीडा ४ लज्जा ५ ॥

—सापत्रपान्यतः ॥ २३ ॥

दूसरेसे लजानेके नाम १—अप-
त्रपा १ ॥ २३ ॥

क्षान्तिस्तितिक्षा—

क्षमाके नाम २—क्षान्ति १ तिति-
क्षा २ ॥

—ऽभिध्यातु परस्य विषये स्पृहा ।

परधन लेनेकी इच्छाका नाम १—
अभिध्या १ ॥

अक्षान्तिरीष्या—

ईर्ष्याके नाम २—अक्षान्ति १ ईर्ष्या २ ॥

—ऽसूया तु दोषारोपो गुणे-
ष्वपि ॥ २४ ॥

पराये गुणोंका दोष प्रसिद्ध करनेका
नाम १—असूया १ ॥ २४ ॥

वैरं विरोधो विद्वेषो—

वैरके नाम ३—वैर १ विरोध २
विद्वेष ३ ॥

मन्युशोकौ तु शुक् स्त्रियाम् ।

शोकके नाम ३—मन्यु १ शोक २
शुक् ३ ॥

पश्चात्तापोऽनुतापश्च विप्रतीसार
इत्यपि ॥ २५ ॥

पछितानेके नाम ३—पश्चात्ताप १
अनुताप २ विप्रतीसार ३ ॥ २५ ॥

कोपक्रोधाभर्षरोषप्रतिघा रुद्रकु-
धौ स्त्रियौ ।

क्रोधके नाम ७—कोप १ क्रोध २
अमर्ष ३ रोष ४ प्रतिघा ५ रुद्र ६ कुधू ७ ॥

शुचौ तु चरिते शील-

शुद्ध आचरणका नाम १-शील १॥

-मुन्मादश्चित्तविभ्रमः ॥ २६॥

सिरडीपनके नाम २-उन्माद १

चित्तविभ्रम २ ॥ २६ ॥

प्रेमा ना प्रियता हार्दं प्रेम स्नेहो-

प्रेमके नाम ५-प्रेमन् १ प्रियता

२ हार्द ३ प्रेमन् ४ स्नेह ५ ॥

--उथ दोहदम् ।

इच्छा कांक्षा स्पृहा तृडाञ्छा
लिप्सा मनोरथः ॥ २७ ॥

कामोऽभिलाषस्तर्षश्च-

इच्छाके नाम १२-दोहद १ इच्छा
२ कांक्षा ३ स्पृहा ४ ईहा ५ तृष् ६
वाञ्छा ७ लिप्सा ८ मनोरथ ९ ॥ २७ ॥

काम १० अभिलाष ११ तर्ष १२ ॥

-सोऽत्यर्थं लालसा द्वयोः ।

बडी इच्छाका नाम १-लालसा १॥

उपाधिर्ना धर्मचिन्ता-

धर्मचिन्ताके नाम २-उपाधि १
धर्मचिन्ता २ ॥

-पुंस्याविर्मानसी व्यथा ॥ २८ ॥

मनकी पीडाके नाम २-आधि १

मानसी व्यथा २ ॥ २८ ॥

स्याच्चिन्तास्मृतिराध्यान-

स्मरणके नाम ३-चिन्ता १ स्मृति २
आध्यान ३ ॥

-मुत्कण्ठोत्कलिके समे ।

कामादिसे उत्पन्न स्मृतिके नाम २-
उत्कण्ठा १ उत्कलिका २ ॥

उत्साहोऽध्यवसायः स्यात्-

उत्साहके नाम २-उत्साह १
अध्यवसाय २ ॥

-स वीर्यमतिशक्तिभाक् ॥ २९ ॥

असाध्य साधनमें उत्साहका नाम-
१ वीर्य १ ॥ २९ ॥

कपटोऽस्त्री व्याजदंभोपधयश्छ-
न्नकैतवे । कुसृतिर्निकृतिः-
शाठ्यं-

कपटके नाम ९-कपट १ व्याज
२ दम्भ ३ उपधि ४ छद्मन् ५ कैतव
६ कुसृति ७ निकृति ८ शाठ्य ९ ॥

-प्रमादोऽनवधानता ॥ ३० ॥

असावधानताके नाम २-प्रमाद १
अनवधानता २ ॥ ३० ॥

कौतूहलं कौतुकं च कुतुक च
कुतूहलम् ।

तमासके नाम ४-कौतूहल १
कौतुक २ कुतुक ३ कुतूहल ४ ॥

स्त्रीणां विलासविव्वोकविभ्र-
मा ललितं तथा ॥ ३१ ॥ हेलालीले
त्यमी हावाः क्रियाः शृंगारभा-
वजाः ।

शृङ्गार और भावसे उत्पन्न होनेवाले
स्त्रियोंके विलासके नाम ६—विलास १
विव्वोक २ विभ्रम ३ ललित ४ ॥ ३१ ॥
हेला ५ लीला ६ ॥

द्रवकेलिपरीहासाः क्रीडा
खेला च नर्म च ॥ ३२ ॥

हँसीकरनेके नाम ६—द्रव १
केलि २ परीहास ३ क्रीडा ४ खेला ५
नर्मन् ६ ॥ ३२ ॥

व्याजोऽपदेशो लक्ष्यं च—

बहाना करनेके नाम ३—व्याज १
अपदेश २ लक्ष्य ३ ॥

—क्रीडा खेला च कूर्दनम् ।

बालकोंके खेलके नाम ३—क्रीडा १
खेला २ कूर्दन ३ ॥

धर्मो निदाघः स्वेदः स्यात्—

गर्मीके नाम ३—धर्म १ निदाघ २
स्वेद ३ ॥

—प्रलया नष्टचेष्टता ॥ ३३ ॥

बेहोशीके नाम २—प्रलय १ नष्ट-
चेष्टता २ ॥ ३३ ॥

अवाहित्याऽऽकारगुप्तिः—

शोकमें सूरत छिपानेके नाम २—
अवाहित्या १ आकारगुप्ति २ ॥

—समौ संवेगसंभ्रमौ ।

हर्ष आदिके कारण शीघ्र कार्य
करनेके नाम २—संवेग १ संभ्रम २ ॥

स्यादाच्छुरितकंहासःसोत्प्रासः—
किसीको खिजानेके लिये हँसी

करनेका नाम १—आच्छुरितक १ ॥

—स मनाक् स्मितम् ॥ ३४ ॥

मुस्कुरानेका नाम १—स्मित १ ॥ ३४ ॥

मध्यमः स्याद्विहासतं—

मध्यम हास्यका नाम—१ विहासित १ ।

रोमाञ्चो रोमहर्षणम् ।

रोमोंके खडेहोनेके नाम २—रोमाञ्च १
रोमहर्षण २ ॥

क्रन्दितं रुदितं क्रुष्टं—

रौनेके नाम ३—क्रन्दित १ रुदित
२ क्रुष्ट ३ ॥

—जृम्भस्तु त्रिषु जृम्भणम् ॥ ३५ ॥

जम्भाई लेनेके नाम २—जृम्भ १
जृम्भण २ ॥ ३५ ॥

—विप्रलम्भो विसंवादो—

स्वीकार करके कार्यको न करनेके
नाम २—विप्रलम्भ १ विसंवाद २ ॥

—रिङ्गणं स्वलनं समे ।

धर्मसे चलायमान होनेके अथवा
बालकोंके घुटुओंसे चलनेके नाम २—
रिङ्गण १ स्खलन २ ॥

स्यान्निद्रा शयनं स्वापः स्वप्नः
संवेश इत्यपि ॥ ३६ ॥

शयन करनेके नाम ५—निद्रा १
शयन २ स्वाप ३ स्वप्न ४ संवेश ५ ॥ ३६ ॥

तन्त्री प्रमीला—

औषनेके नाम २—तन्त्री १ प्रमीला २

—भ्रुकुटिर्भ्रुकुटिर्भ्रुकुटिःस्त्रियाम् ।

कोषसहित भौह चढानेके नाम ३—
भ्रुकुटि १ भ्रुकुटि २ भ्रुकुटि ३ ॥

अदृष्टिः स्यादसौम्येक्षिण -

—कूरदृष्टिका नाम १—अदृष्टि १ ॥

—संसिद्धिप्रकृती त्विमे ॥ ३७ ॥

स्वरूपं च स्वभावश्च निसर्गश्चा—

स्वभावके नाम ५—संसिद्धि १ प्रकृति
२ ॥ ३७ ॥ स्वरूप ३ स्वभाव ४ निसर्ग ५

—ऽथ वेपथुः ।

कम्पो—

कांपनेक नाम २—वेपथु १ कम्प २ ॥

—ऽथ क्षण उद्धर्षो मह उद्धव
उत्सवः ॥ ३८ ॥

उत्सवके नाम ५—क्षण १ उद्धर्ष २
मह ३ उद्धव ४ उत्सव ५ ॥ ३८ ॥

इति नाट्यवर्गः ॥ ७ ॥

अथ पातालभोगिवर्गः ८

अधोभुवनपातालं बलिसन्न रसा-
तलम् । नागलोकै-

पातालके नाम ५—अधोभुवन १ पाता-
ल २ बलिसन्न ३ रसातल ४ नागलोक ५ ॥

—ऽथ कुहंरसुषिरं विवरं बिल-
म् ॥ १ ॥ छिद्रं निर्व्यथनं राक
रन्ध्रं श्वभ्रं वपा शुषिः ।

छदक नाम ११—कुहर १ सुषिर २
विवर ३ बिल ४ ॥ १ ॥ छिद्र ५ निर्व्यथन ६
शोक ७ रन्ध्र ८ श्वभ्र ९ वपा १० शुषि ११ ॥

गर्तावटौ भुवि श्वभ्रे—

पृथ्वीके गडहेके नाम २—गर्त १
अवट २ ॥

—सरन्ध्रे सुषिरं त्रिषु ॥ २ ॥

छेदयुक्त वस्तुका नाम १—सुषिर
१ ॥ २ ॥

अन्धकारोऽस्त्रियां ध्वान्तं तमिस्रं
तिमिरं तमः ।

अन्धकारक नाम ५—अधकार १
ध्वान्त २ तमिस्र ३ तिमिर ४ तमसः ५ ॥

ध्वान्ते गाढेऽन्धतमस—

अत्यन्त अधकारका नाम १—अन्ध-
तमस २ ॥

—क्षीणेऽवतमस-

थोड़ी अन्धियारीका नाम १—
अवतमस १ ॥

—तमः ॥ ३ ॥

विष्वक्संतमस—

सब ओर फैले हुए अन्धकारका
नाम १—सन्तमस १ ॥ ३ ॥

—नागाः काद्रवेया—

फन और पूँछवाले मनुष्याकार
सर्पोंके नाम २—नाग १ काद्रवेय २ ॥

—स्तदीश्वरः । शेषोऽनन्तो—
शेषनागके नाम २—शेष १ अनन्त २ ॥

—वासुकिस्तु सर्पराजो—

सर्पराजके नाम २—वासुकि १
सर्पराज २ ॥

—ऽथ गोनसे ॥ ४ ॥

तिलिस्तः स्या—

गोकै समान नासिकावाले सर्पके
नाम २ ॥ गोनस १ ॥ ४ ॥
तिलिस्त २ ॥

—दजगरे शयुर्वाहस इत्युभौ ।

अजगरके नाम ३—अजगर १
शयु २ वाहस ३ ॥

अलगर्दो जलव्यालः—

पानीके सर्पके नाम २—अलगर्द
१ जलव्याल २ ॥

समौ राजिलडुण्डुभौ ॥ ५ ॥

द्विमुही सर्पके नाम २—राजिल १ ॥
डुण्डुभ २ ॥ ५ ॥

मालुधानो मातुलाहि—

चीतेसर्पके नाम २—मालुधान
१ मातुलाहि २ ॥

—निर्मुक्तो मुक्तकंचुकः ।

कैचुलीके छोटेहुए सब सर्पोंके
नाम २—निर्मुक्त १ मुक्तकंचुक २ ॥

सर्पः पृदाकुर्भुजगो भुजङ्गोऽहि-
र्भुजंगमः ॥ ६ ॥ आशीविषो विष-
धरश्चक्री व्यालः सरीसृपः ।
कुण्डली गूढपाञ्चश्रुः श्रवाः काको-
दरः फणी ॥ ७ ॥ दर्वीकरो
दीर्घपृष्ठो दन्दशूको विलेशयः ॥
उरगः पन्नगो भोगी जित्पगः
पवनाशनः ॥ ८ ॥

सर्पके नाम २५—सर्प १ पृदाकु २
भुजग ३ भुजंग ४ अहि ५ भुजंगम ६
॥ ६ ॥ आशीविष ७ विषधर ८ चक्रिन्
९ व्याल १० सरीसृप ११ कुण्डलिन् १२
गूढपाद १३ चश्रुः श्रवस् १४ काकोदर
१५ फणिन् १६ ॥ ७ ॥ दर्वीकर १७
दीर्घपृष्ठ १८ दन्दशूक १९ विलेशय
२० उरग २१ पन्नग २२ भोगिन्
२३ जित्पग २४ पवनाशन २५ ॥ ८ ॥

त्रिष्वोहयं विषास्थ्याद—

सर्पके विष और हड्डी आदिका
नाम १—आहेय १ ॥

—स्फटायां तु फणा द्वयोः ।

सर्पके फनके नाम २—स्फटा १
फणा २ ॥

समौ कंचुकनिर्मोकौ—

कचुलीके नाम २—कंचुक १
निर्मोक २ ॥

—क्ष्वेडस्तु गरलं विषम् ॥ ९ ॥

विषके नाम ३—क्ष्वेड १ गरल
२ विष ३ ॥ ९ ॥

पुसि ह्रींवे न काकोलकालकूटह-
लाहलाः । सौराष्ट्रिकः शौक्लिकेयो
ब्रह्मपुत्रः प्रदीपनः ॥ १० ॥
दारदो वत्सनाभश्च विषभेदा
अभी नव ।

विषभेद ९—काकोल १ काल-
कूट २ हलाहल ३ सौराष्ट्रिक ४ शौक्लि-
केय ५ ब्रह्मपुत्र ६ प्रदीपन ७ ॥ १० ॥
दारद ८ वत्सनाभ ॥ ९ ॥

विषवैद्यो जाङ्गुलिको—

सर्पके विषको दूर करनेकी विद्या
जाननेवालेके नाम २—विषवैद्य १
जाङ्गुलिक ॥ २ ॥

—व्यालग्राह्याहितुण्डिकः ॥ ११ ॥

सर्प पकडनेवालेके नाम २—व्याल-
ग्राहिन १ अहितुण्डिक २ ॥ ११ ॥
इति पातालभोगिवर्गः ॥ ८ ॥

अथ नरकवर्गः ९.

स्यान्नारकस्तु नरको निरयो
दुर्गतिः स्त्रियाम् ।

नरकके नाम ४ — नारक १
नरक २ निरय ३ दुर्गति ४ ॥

तद्भेदास्तपनावीचिमहारौरव-
रवाः ॥ १ ॥ संहारः कालसूत्रं
चेत्याद्याः—

नरकोंकी जातिके भेद — तपन १
अवीचि २ महारौरव ३ रौरव ४
॥ १ ॥ संहार ५ कालसूत्र ६ आदि ॥

—सत्त्वास्तु नारकाः ।

प्रेता—

नरकनिवासियाके नाम २ —
नारक १ प्रेत २ ॥

—वैतरणीसिंधुः—

प्रेतोंकी नदीका नाम १—वैतरणी १ ॥

—स्यादलक्ष्मीस्तु निर्ऋतिः ॥ २ ॥

नारककी अशोभाका नाम २—
अलक्ष्मी १ निर्ऋति २ ॥ २ ॥

विष्टिराजः—

नरकमें जबरदस्ती ढकेलनेके नाम
२-विष्टि १ आजू २ ॥

—कारणा तु यातना तीव्रवेदना
नरककी पीडाके नाम ३-कारणा
१ यातना २ तीव्रवेदना ३ ॥

पीडा बाधा व्यथा दुःखमामनस्यं
प्रसूतिजम् ॥ ३ ॥ स्यात्कष्टं
कृच्छ्रमाभीलं—

पीडाके नाम ९-पीडा १ बाधा
२ व्यथा ३ दुःख ४ आमनस्य ५
प्रसूतिज ६ ॥ ३ ॥ कष्ट ७ कृच्छ्र ८
आभील ९ ॥

—त्रिष्वेषां भेद्यगामि यत् ॥४॥

इन शब्दोंमें जो द्रव्यवाचक हों
वह तीनों लिंगोंमें होते हैं ॥ ४ ॥

इति नरकवर्गः ॥ ९ ॥

अथ वारिवर्गः १०.

समुद्रोऽब्धिरकूपारः पारावारः
सरित्पतिः । उदन्वानुदधिः
सिन्धुः सरस्वान्सागरोऽर्णवः ॥ १ ॥
रत्नाकरो जलनिधिर्यादःपतिरपां-
पतिः ।

समुद्रके नाम १५-समुद्र १ अब्धि
२ अकूपार ३ पारावार ४ सरित्पति
५ उदन्वत् ६ उदधि ७ सिन्धु ८
सरस्वत् ९ सागर १० अर्णव—

११॥१॥रत्नाकर १२ जलनिधि १३
यादःपति १४ अपाम्पति १५ ॥

तस्य प्रभेदाः क्षीरोदो लवणो-
दस्तथापरे ॥ २ ॥

समुद्रके भेद ७-क्षीरोद १
लवणोद २ (इक्षुरसोद ३ सुरोद ४ दधि-
मण्डोद ५ स्वादूद ६ वृतोद ७) ॥२॥

आपः स्त्री भूमि वार्वारि सलिलं
कमलं जलम् । पयः कीलालम-
मृतं जीवनं भुवनं वनम् ॥ ३ ॥
कवन्धमुदकं पाथः पुष्करं सर्व-
तोमुखम् । अम्भोऽर्णस्तोयपानी-
यनीरक्षीराम्बु शम्बरम् ॥ ४ ॥

मेघपुष्पं घनरस—

जलके नाम १७-अप् १ वार
२ वारि ३ सलिल ४ कमल ५ जल
६ पयस् ७ कीलाल ८ अमृत ९
जीवन १० भुवन ११ वन १२
॥ ३ ॥ कवन्ध १३ उदक १४ पाथस्
१५ पुष्कर १६ सर्वतोमुख १७ अम्भस्
१८ अर्णस् १९ तोय २० पानीय
२१ नीर २२ क्षीर २३ अम्बु २४
शम्बर २५ ॥ ४ ॥ मेघपुष्प २६
घनरस २७ ॥

—स्त्रिषु द्वे आप्यमम्मयम् ।

जलविकारके नाम २-आप्य १
अम्मय २ ॥

भङ्गस्तरङ्ग ऊर्मिर्वा स्त्रियां
वीचि—

जलकी तरंग^क नाम ४—भंग १
तरंग २ ऊर्मि ३ वीचि ४ ॥

—रथोर्मिषु ॥ ५ ॥

महत्सल्लोलकलोलौ—

बडीतरंगके नाम २—म ५ ॥
उल्लोल १ कलोल २ ॥

—स्यादावर्तोऽम्भसां भ्रमः ।

जलके भ्रमनका नाम १—आवर्त्त १ ॥

पृषन्ति विन्दुपृषताः पुमांसो
विपुषः स्त्रियाम् ॥ ६ ॥

विन्दुआक नाम ४—पृषत् १
विन्दु २ पृषत ३ विपुष ४ ॥ ६ ॥

चक्राणि पुटभेदाः स्यु—

भमर पडकर जलक नीचेको जानेके
नाम २—चक्र १ पुटभेद २ ॥

—भ्रमाश्च जलनिर्गमाः ।

जलके निकलनेके जालके नाम
२—भ्रम १ जलनिर्गम २ ॥

कूलं रोधश्च तीरं च प्रतीरं च
तटं त्रिषु ॥ ७ ॥

नदीके किनारेके नाम ५—कूल
१ रोधस् २ तीर ३ प्रतीर ४
तट ५ ॥ ७ ॥

पारावारे परार्वाची तीरे—

उस पारका नाम १—पार १ ॥

इस पारका नाम १—अवार १ ॥

—पात्रं तदन्तरम् ।

नदीके पाटका नाम १—पात्र १ ॥

द्वीपोऽस्त्रियामन्तरीपं यदन्त-
र्वारिणस्तटम् ॥ ८ ॥

वेटके नाम २—द्वीप १ अन्त-
रीप २ ॥ ८ ॥

—तोयोत्थितं तत्पुलिनं—

छडावेका नाम १ ॥ पुलिन १ ॥

—सैकतं सिकतामयम् ।

वालुकाधिकस्थानके नाम २—
सैकत १ सिकतामय २ ॥

निषद्वरस्तु जम्बालः पङ्कोऽस्त्री
शादकदर्मौ ॥ ९ ॥

बोदा (कींच) के नाम ५—
निषद्वर १ जम्बाल २ पङ्क ३ शाद
४ कर्दम ५ ॥ ९ ॥

जलोच्छ्वासाः परीवाहाः—

उफलानेके नाम २—जलोच्छ्वास
१ परीवाह २ ॥

—कूपकास्तु विदारकाः ।

चूहा (सुखी नदीके गडहे) के
नाम २—कूपक १ विदारक २ ॥

नाव्यं त्रिलिङ्गं नौतार्य—

नौकामें उतरनेके योग्य जलका
नाम १—नाव्य १ ॥

स्त्रियां नौस्तरणिस्तरिः ॥ १० ॥
नावके नाम ३-नौ १ तरणि २
वरि ३ ॥ १० ॥

उडुप तु प्लवः कोलः-
घनईके नाम ३-उडुप १ प्लव २
कोल ३ ॥

-स्रोतोऽम्बुसरणं स्वतः ।
स्रोतका नाम १-स्रोतस् १॥
आतरस्तरपण्यं स्या-
उतराईके नाम २-आतर १
तरपण्य २ ॥

-द्रोणी काष्ठाम्बुवाहिनी ॥ ११ ॥
पत्थर वा काष्ठनिर्मित नौकाके
खडीके नाम २-द्रोणी १ काष्ठाम्बु-
वाहिनी २ ॥ ११ ॥

सांयात्रिकः पोतवणिक्-
नाव लदनेवाले उद्यमीके नाम २-
सांयात्रिक १ पोतवणिज् २ ॥

-कर्णधारस्तु नाविकः ।
सेवा लगानेवालेके नाम २-कर्ण-
धार १ नाविक २ ॥

नियामकाः पोतवाहाः-
जो नौकाके पीछे खडा हुआ लकडी
धुमाया करता है उसके नाम २-निया-
मक १ पोतवाह २ ॥

-कूपको गुणवृक्षकः ॥ १२ ॥

जिस खूँटेमें नौका बांधी जाती है
उसके नाम २-कूपक १ गुणवृ-
क्षक २ ॥ १२ ॥

नौकादण्डः क्षेपणी स्या-
पाता (नौकाके दोनों पसवाडोंमें
बँधे हुए चलानेके काष्ठ) के नाम-
नौकादण्ड १ क्षेपणी २ ॥

-दरित्रं केनिपातकः ।
करिया (नौकाकी पीठमें लगे हुए
चलानेके काठ) के नाम २- अरित्र
१ केनिपातक २ ॥

अग्निः स्त्री काष्ठकुदालः-
नौका साफ करनेके कुदालके नाम
२-अग्नि १ काष्ठकुदाल २ ॥

सेकपात्रं तु सेचनम् ॥ १३ ॥
जिससे नावका जल उलीचा जाता
है उसके नाम २-सेकपात्र १ सेचन
२ ॥ १३ ॥

कूर्बिर्धनावं नावोर्ध्व-
आधी नावका नाम- अर्धनाव १ ॥
-ऽतीतनौकेऽतिनु त्रिषु ।

जो नावलायक जल न हो उसका
नाम १-अतिनु १ ॥

त्रिष्वागाधात्-
अगाध शब्दपर्यंत जितने शब्द हैं
तीनों लिंगोंमें चलते हैं ॥

—प्रसन्नोऽच्छः—
 निर्मल जलके नाम २—प्रसन्न १
 अच्छ २ ॥
 —कलुषोऽनच्छ आविलः ॥ १४ ॥
 मैले जलके नाम ३ — कलुष १
 अनच्छ २ अविल ३ ॥ १४ ॥
 निम्नं गभीरं गम्भीर—
 गहरे जलके नाम ३—निम्न १
 गभीर २ गम्भीर ३ ॥
 —मुत्तानं तद्विपर्यये ।
 थाह जलका नाम १—उत्तान १ ॥
 अगाधमतलस्पर्श—
 अथाह जलके नाम २—अगाध १
 अतलस्पर्श २ ॥
 —कैवर्ते दाशधीवरौ ॥ १५ ॥
 मल्लाहके नाम ३—कैवर्त १ दाश
 २ धीवर ३ ॥ १५ ॥
 आनायः पुंसि जालं स्या—
 जालके नाम २—आनाय १ जाल २ ॥
 —च्छणसूत्रं पवित्रकम् ।
 शणसूत्र जालके नाम २—शण-
 सूत्र १ पवित्रक २ ॥
 मत्स्याधानी कुवेणी स्या-
 जिसमें मछली धरीं जायँ उसके
 नाम २—मत्स्याधानी १ कुवेणी २ ॥
 —द्वडिशं मत्स्यवेधनम् ॥ १६ ॥

मछली पकड़नेके कांटेके नाम २—
 बडिश १ मत्स्यवेधन २ ॥ १६ ॥
 पृथुरोमा झषो मत्स्यो मीनो वैसा-
 रिणोऽण्डजः । विसारः शकुली चा-
 मछलीके नाम ८—पृथुरोमन् १
 झष २ मत्स्य ३ मीन ४ वैसारिण ५
 अण्डज ६ विसार ७ शकुलिन् ८ ॥
 —ऽथ गडकः शकुलार्भकः ॥ १७ ॥
 मछलीके बच्चोंके नाम २—गडक १
 शकुलार्भक २ ॥ १७ ॥
 सदस्रदंष्ट्रः पाठीनः—
 पन्हा मछलीके नाम २—सहस्रदंष्ट्र
 १ पाठीन २ ॥
 —उल्लपी शिशुकः समौ ।
 सूस मछलीके नाम २—उल्लपिन् १
 शिशुक २ ॥
 नलमीनश्चिलिचिमः—
 चेल्हवा मछलीके नाम २—नल-
 मीन १ चिलिचिम २ ॥
 —प्रोष्ठी तु शफरी द्वयोः ॥ १८ ॥
 सहरी मछलीके नाम २—प्रोष्ठी १
 शफरी २ ॥ १८ ॥
 क्षुद्राण्डमत्स्यसंघातः पोता-
 धान—
 अंडोंसे निकली हुई छोटी
 मछलीसमूहका नाम १ पोताधान १ ॥

—अथो ज्ञषाः ।

रोहितो मदगुरः शालो राजीवः
शकुलस्तिमिः ॥ १९ ॥ तिमि-
गिलादयश्चा-

रोहू मछलीका नाम १—रोहित-
मगरी मछलीका नाम १—मदुर
१ ॥ सौरी मछलीका नाम १—शाल
१ ॥ राया मछलीका नाम १—राजीव
१ ॥ सौरा मछलीका नाम १—
शकुल १ ॥ वडी भारी मछलीका नाम
१—तिमि १ ॥ १९ ॥ तिमिके
निगलनेवाली मछलीका नाम १ ॥
तिमिगिल १ ॥ आदि

—अथ यादांसि जलजन्तवः ।

सर्वजलजन्तुओंके नाम २—यादस
१ जलजन्तु २ ॥

तद्रेदाः शिशुमारोद्रशंकवो म-
करादयः ॥ २० ॥

शिरसका नाम १—शिशुमार १ ॥
ओदका नाम १—उद्र १ ॥ शक्रका
नाम १—शंकु १ ॥ मकरका नाम
१—मकर १ आदि ॥ २० ॥

स्यात्कुलीरः कर्कटकः—

कैकडाके नाम २—कुलीर १
कर्कटक २ ॥

—कूर्मे कमठकच्छपौ ।

कछुहेके नाम ३—कूर्म १ कमठ

२ कच्छप ३ ॥

ग्राहोऽवहारो—

घडियालके नाम २—ग्राह १
अवहार २ ॥

—नक्रस्तु कुम्भीरो—

नाकेके नाम २—नक्र १ कुम्भीर २ ॥

—अथ महीलता ॥ २१ ॥

गण्डूपदः किंचुलको—

कैचुवाके नाम ३—महीलता १
॥ २१ ॥ गण्डूपद २ किंचुलक ३ ॥

निहाका गोधिका समे ।

गोहेके नाम २—निहाका १
गोधिका २ ॥

रक्तपा तु जलौकायां स्त्रियां
भूम्नि जलौकसः ॥ २२ ॥

जोकके नाम ३—रक्तपा १ जलौका
२ जलौकस ३ ॥ २२ ॥

मुक्तास्फोटः स्त्रियां शुक्तिः—
समुद्रकी सीपीके नाम २—मुक्ता-
स्फोट १ शुक्ति २ ॥

—शंखः स्यात्कम्बुरस्त्रियौ ।

शंखके नाम २—शंख १ कम्बुर २ ॥
क्षुद्रशंखाः शंखनखाः—

छोटे शंखके नाम २—क्षुद्रशंख १
शंखनख २ ॥

—शम्बूका जलशुक्तयः ॥ २३ ॥

सब सीपीके नाम २-शम्बूक १
जलशुक्ति २ ॥ २३ ॥

भेके मंडूकवर्षाभूशालूरप्लवद-
दुराः ।

मेडूकके नाम ६-भेक १ मण्डूक
२ वर्षाभू ३ शालूर ४ प्लव ५ ददुर ६ ॥

शिली गण्डूपदी-

कालुईके नाम २-शिली १
गण्डूपदी २ ॥

-भेकी वर्षाभू-

मेडूकीके नाम २-भकी १
वर्षाभू २ ॥

-कमठी डुलिः ॥ २४ ॥

कलुहीके नाम २-कमठी १
डुली २ ॥ २४ ॥

मद्गुरस्य प्रिया शृङ्गी-

शीगीका नाम १-शृङ्गी १ ॥

-दुर्नामा दीर्घकोशिका ।

झिकवाके नाम २-दुर्नामा १
दीर्घकोशिका २ ॥

जलाशयो जलाधारा-

तडाग झीलादि सब जलाशयोंके
नाम २-जलाशय १ ॥ जलाधार २ ॥

-स्तत्रागाधजलो हृदः ॥ २५ ॥

कुण्डका नाम १-हृद १ ॥ २५ ॥

आहावस्तु निपानं स्यादुपकू-
पजलाशये ।

कूपके निकटकी चरही (जलके
लिये बनाई हुई) केः नाम २-आहाव

१ निपान २ ॥

पुंस्येवान्धुः प्राहिः कूप उदपानं
तु पुंसि वा ॥ २६ ॥

कुएके नाम ४-अन्धु २ प्राहि १
कूप ३ उदपान ४ ॥ २६ ॥

नेमिस्त्रिकाऽस्य-

कुएकी पाठिकाका नाम १-
त्रिका १ ॥

-वीनाहो मुखबन्धनमस्य यत् ।
पकी जगतका नाम १-वीनाह १ ॥

पुष्करिण्यां तु खातं स्या-

चौकोने तालाबके नाम २-
पुष्करिणी १ खात २ ॥

-दखातं देवखातकम् ॥ २७ ॥

नहीं खोदे हुए तालाबके नाम २-
अखात १ देवखातक २ ॥ २७ ॥

पद्माकरस्तडागोऽस्त्री-

जिस तालाबमें कमल हों उसके
नाम २-पद्माकर १ तडाग २ ॥

-कासारः सरसी सरः ।

सामान्य तालाबके नाम ३-
कासार १ सरसी २ सरस ३ ॥

वेशन्तः पल्वलं चाल्पसरो-

छोटी तलैयाके नाम ३-वेशन्तः
१ पल्वल २ अल्पसरस ३ ॥

—वापी तु दीर्घिका ॥ २८ ॥
बावडीके नाम २—वापी १ दी-
र्घिका ॥ २ ॥ ॥ २८ ॥

खेयं तु पारिखा—
खाँचा(खाही) के नाम २—खेय
१ पारिखा २ ॥

—ऽऽधारस्त्वम्भसां यत्र धारणम् ।
बांधका नाम १—आधार १ ॥
स्यादालवालमावालमावापो—
थाल्हाके नाम ३—आलवाल १
आवाल २ आवाप ३ ॥

—ऽथ नदी सरित् ॥ २९ ॥
तरंगिणी. शैवलिनी तटिनी
द्वादिनी धुनी । स्रोतस्वती द्वीप-
वती स्रवन्ती निम्नगापगा ॥ ३० ॥
नदीके नाम १२—नदी १ सरित् २
॥ २९ ॥ तरंगिणी ३ शवलिनी ४ तटि-
नी ५ द्वादिनी ६ धुनी ७ स्रोतस्वती ८
द्वीपवती ९ स्रवन्ती १० निम्नगा ११
आपगा १२ ॥ ३० ॥

गंगा विष्णुपदी जहुतनया
सुरनिम्नगा भागीरथी त्रिपथगा त्रि-
स्रोता भीष्मसूरपि ॥ ३१ ॥

गंगाजीके नाम ८—गंगा १
विष्णुपदी २ जहुतनया ३ सुरनिम्नगा ४
भागीरथी ५ त्रिपथगा ६ त्रिस्रोतस् ७
भीष्मसू ८ ॥ ३१ ॥

कालिन्दी सूर्यतनया यमुना
शमनस्वसा ।

यमुनाके नाम ४—कालिन्दी १
सूर्यतनया २ यमुना ३ शमनस्वसृ ४ ॥
रेवा तु नर्मदा सोमोद्भवा मे-
कलकन्यका ॥ ३२ ॥

नर्मदाके नाम ४—रेवा १ नर्मदा
२ सोमोद्भवा ३ मेकलकन्यका ४ ॥ ३२ ॥
कर्तोया सदानीरा-
गौरीविवाहमें जो कन्यादानजलसे
उत्पन्न हुई उस नदीके नाम १—कर्तो-
या १ सदानीरा २ ॥

—बाहुदा सैतवाहिनी ।
सहस्रबाहुकी नदीके नाम २—
बाहुदा १ सैतवाहिनी २ ॥

शतद्रुस्तु शुतुद्रिः स्या-
शतलजके नाम २—शतद्रु १ शुतुद्रि २ ॥
—द्विपाशा तु विपाद् स्त्रियाम् ३ ३
व्यासनदीके नाम २ ॥ विपाशा १
विपाशू २ ॥ ३३ ॥

शोणो हिरण्यवाहः स्या-
शोणभद्रके नाम २—शोण १
हिरण्यवाह २ ॥

—कुल्याल्पा कृत्रिमा सरित् ।
नहरका नाम १—कुल्या १ ॥

शरावती वेत्रवती चन्द्रभागा
 सरस्वती ॥ ३४ ॥ कावेरी—
 शरावतीका नाम १—शरावती १ ॥
 वेत्रवतीका नाम १—वेत्रवती १ ॥ चि-
 नाबका नाम १—चन्द्रभागा १ ॥
 सरस्वतीका नाम १—सरस्वती १ ॥
 ॥ ३४ ॥ कावेरीका नाम १ कावेरी १ ॥
 —सरितोऽन्याश्च—
 और भी कौशिकी आदि नदियाँ हैं ॥
 —संभेदः सिन्धुसंगमः ।
 जहाँ एक नदी दूसरीसे मिलती है
 उस संगमके नाम २—संभेद १
 सिन्धुसंगमः २ ॥
 द्वयोः प्रणाली पयसः पदव्यां—
 पनारका नाम १—प्रणाली १ ॥
 —त्रिषु तूत्तरौ ॥ ३५ ॥
 आगे होनेवाले दोनों शब्द तीनों
 लिंगोंमें वर्तते हैं ॥ ३५ ॥
 देविकायां सरयवां च भवेद्वा—
 विकसारवौ ।
 देविका नदीमें जो २ उत्पन्न हों
 उनका नाम १—दाविक १ ॥ सरयूमें
 जो २ उत्पन्न हो उनका नाम १—सीरव १ ॥
 सौगन्धिकं तु कहारं—
 कुई(संध्यामें खिलनेवाले श्वेतकमल)
 के नाम २—सौगधिक १ कहार २ ॥
 —हलकं रक्तसन्ध्यकम् ॥ ३६ ॥

लाल कुईके नाम २—हलक १
 रक्तसन्ध्यक २ ॥ ३६ ॥
 स्यादुत्पलं कुवलयः—
 कुमुदकमल साधारणके नाम २—
 उत्पल १ कुवलय २ ॥
 —मथ नीलाम्बुजन्म च ।
 इन्दीवरं च नीले स्मिन्—
 काले कमलके नाम २—नीलाम्बु-
 जन्मन् १ ॥ इन्दीवर २ ॥
 —सिते कुमुदकैरेवे ॥ ३७ ॥
 उज्ज्वल कमलके नाम २—कुमुद १
 कैरव २ ॥ ३७ ॥
 शालूकमेषां कन्दः स्या—
 कमलोंके कन्दका नाम १—शालूक १ ॥
 द्वारिपर्णी तु कुम्भिका ।
 जलकुम्भीके नाम २—वारिपर्णी १
 कुम्भिका २ ॥
 जलनीली तु शेवालं शैवलो—
 शवालके नाम ३—जलनीली १
 शेवाल २ शैवल ३ ॥
 —ऽथ कुमुद्वती ॥ ३८ ॥
 कुमुदिन्यां—
 कुमुदिनी वा कुमुदयुक्त देशके नाम
 २—कुमुद्वती १ ॥ ३८ ॥ कुमुदिनी २ ॥
 —नलिन्यां तु विसिनीषद्भिनी-
 मुरवाः ।

कमलिनीके नाम ३-नलिनी १
विसिनी २ पद्मिनी ३ आदि ॥

वा पुंसि पद्मं नलिनप्रविन्दं
महोत्पलम् ॥ ३९ ॥ सहस्रपत्रं
कमलं शतपत्रं कुशेशयम् ।
पङ्केरुहं तामरसं सारसं सरसी-
रुहम् ॥ ४० ॥ विसप्रसूनराजी-
वपुष्कराम्भोरुहाणि च ।

कमलमात्रके नाम १६- पद्म १
नलिन २ अरविन्द ३ महोत्पल ४ ॥ ३९ ॥
सहस्रपत्र ५ कमलदशतपत्र ७ कुशे-
शय ८ पङ्केरुह ९ तामरस १० सारस ११
सरसीरुह १२ ॥ ४० ॥ विसप्रसून १३
राजीव १४ पुष्कर १५ अम्भोरुह १६ ॥

पुण्डरीकं सिताम्भोज-

उज्ज्वल कमलके नाम २-पुण्ड-
रीक १ सिताम्भोज २ ॥

-मथ रक्तसरोरुहे ॥ ४१ ॥

रक्तोत्पलं कोकनदं-

लाल कमलके नाम ३-रक्तसरो-
रुह १ ॥ ४१ ॥ रक्तोत्पल २ कोकनद ३ ॥

-नालो नाल-

कमलकी डांडीके नाम २-नाल
(पुंलिंग) १ नाल (नपुंसकलिंग) २ ॥

-मथास्त्रियाम् ।

सृणालं विस-

भसीडके नाम २-मृणाल १ विस २ ॥

-मञ्जादिकदम्बे खण्डमस्त्रि-
याम् ॥ ४२ ॥

कमलादिके समूहका नाम १-
खण्ड १ ॥ केवल भी नाम १-
खण्ड १ ॥ ४२ ॥

करहाटः शिफाकन्दः-

कमलकी जडके नाम २-करहाट
१ शिफाकन्द २ ॥

किंजल्कः केसरोऽस्त्रियाम् ।

कमलपुष्पके मध्यमें जो झालर होती
है उसके नाम २-किंजल्क १ केसर २ ॥

संवर्त्तिका नवदलं-

कमलक नवे पत्तोंके नाम २-
संवर्त्तिका १ नवदल २ ॥

बीजकोशो वराटकः ॥ ४३ ॥

कमलाक्षके नाम २-बीजकोश
१ वराटक २ ॥ ४३ ॥

उक्तं स्वर्ण्यौमदिकालधीशब्दादि
सनाढ्यकम् । पातालभोगिनरकं
वारि चैवां च सङ्गतम् ॥ ४४ ॥
इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गा-

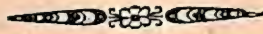
नुशासने । स्वरादिकाण्डः प्रथमः
सांग एव समर्थितः ॥ १ ॥

इति श्रीमदमरसिंहविरचितामरकोशस्य
भाषाटीकायां वारिवर्गः ॥ १० ॥

इति प्रथमः काण्डः समाप्तः ।

श्रीः ।

अथ द्वितीयः काण्डः ।

अथ भूमिवर्गः १.

वर्गाः पृथ्वीपुरक्षमाभृद्धनौषधि-
मृगादिभिः । नृब्रह्मक्षत्राविद्ध-
द्रैः सांगोपांगैरिहोदिताः ॥ १ ॥

इस द्वितीय काण्डमें भूमिवर्ग १,
पुरवर्ग २, शैलवर्ग ३, वनौषधिवर्ग ४,
सिंहादिवर्ग ५, मनुष्यवर्ग ६, ब्रह्मवर्ग ७,
क्षत्रियवर्ग ८, वैश्यवर्ग ९, शूद्रवर्ग १०
सांगोपांग कहेंगे ॥ १ ॥

भूर्भूमिरचलानन्ता रसा विश्व-
भरा स्थिरा । धरा धरित्री धरणिः
क्षोणिर्ज्या काश्यपी क्षितिः ।
॥ २ ॥ सर्वसहा वसुमती वसु-
धोर्वी वसुंधरा । गोत्रा कुः
पृथिवी पृथ्वी क्षमावनिर्मेदिनी
मही ॥ ३ ॥

पृथ्वीके नाम २७—भू १ भूमि २
अचला ३ अनन्ता ४ रसा ५ विश्व-
भरा ६ स्थिरा ७ धरा ८ धरित्री ९
धरणि १० क्षोणि ११ ज्या १२
काश्यपी १३ क्षिति १४ ॥ २ ॥ सर्वसहा
१५ वसुमती १६ वसुधा १७ उर्वी

१८ वसुन्धरा १९ गोत्रा २० कु २१
पृथिवी २२ पृथ्वी २३ क्षमा २४ अवनि
२५ मेदिनी २६ मही २७ ॥ ३ ॥

मृन्मृत्तिका—

मिट्टीके नाम २—मृत् १ मृत्तिका २ ॥

—प्रशस्ता तु मृत्सा मृत्स्ना च
मृत्तिका ।

अच्छी मिट्टीके नाम २—मृत्सा १
मृत्स्ना २ ॥

उर्वरा सर्वसस्याढ्या—

जिस मिट्टीस सब अन्न उपजै उसका
नाम १—उर्वरा १ ॥

—स्यादूषः क्षारमृत्तिका ॥ ४ ॥

खारी मिट्टी अर्थात् नौनीके नाम २—
ऊष १—क्षारमृत्तिका २ ॥ ४ ॥

ऊषवानूषरो द्वावप्यन्यालिङ्गौ—
कलरभूमिके नाम २—ऊषवत् १
ऊषर २ ॥

स्थलं स्थली ।

स्थलके नाम २—स्थल १ स्थली २ ॥

समानौ मरुधन्वानौ—

निर्जल अर्थात् मरुदेशके नाम २— मरु १ धन्वन् २ ॥	दशक नाम २—मध्यदेश १ मध्यम २ ॥ ७ ॥
—द्वे खिलाप्रहते समे ॥ ५ ॥ त्रि—	आयावत्तः पुण्यभूमिर्मध्यं वि- न्ध्यहिमालयोः ।
बिनजोत खेतके नाम २—खिल १ अप्रहत ३ ॥ ५ ॥	बंगालेके समुद्रसे पश्चिम अरबसमुद्र- से पूर्व हिमाचलसे दक्षिण विन्ध्याच- लसे उत्तर देशक नाम २—आर्यावर्त १ पुण्यभूमि २ ॥
—ष्वथो जगती लोको विष्टपं भुवनं जगत् ।	नीवृज्जनपदो—
जगत्के नाम ५—जगती १ लोक २ विष्टप ३ भुवन ४ जगत् ५ ॥	राजाओंके बसाये हुए मगध आदि देशोंके नाम २—नीवृत् १ जनपद २ ॥
लोकोऽयं भारतं वर्ष—	—देशविषयौ तूपवर्तनम् ॥ ८ ॥
हिमालयसे दक्षिण समुद्रसे उत्तरके देशतक अर्थात् हिन्दुस्थानका नाम १—भारतवर्ष १ ॥	देशमात्रके नाम ३—देश १ विषय २ उपवर्तन ३ ॥ ८ ॥
—शरावत्यास्तु योऽवधेः ॥ ६ ॥	त्रिष्वगोष्ठा—
देशः प्राग्दक्षिणः प्राच्य- शरावती नदीके ॥ ६ ॥ पूर्व दक्षिण देशका नाम १—प्राच्य १ ॥	गोष्ठपर्यंत जो शब्द हैं वे तीनों लिङ्गोंमें होते हैं ॥
—उदीच्यः पश्चिमोत्तरः शरावती नदीके पश्चिमोत्तरदेशका नाम १—उदीच्य १ ॥	नडप्राये नडान्नडुल इत्यपि । नडाधिकदेशक नाम २—नडत् १ नडुल २ ॥
प्रत्यन्तो म्लेच्छदेशः स्या— फारस रूस रूम आदि देशोंके नाम २—प्रत्यन्त १ म्लेच्छदेश २ ॥	कुमुद्रान्कुमुदप्राये— जहां बहुत कुमुद हों उन देशका नाम १—कुमुद्रत् १ ॥
—न्मध्यदेशस्तु मध्यमः ॥ ७ ॥	—वेतस्वान्नडुवेतसे ॥ ९ ॥
विन्ध्याचलसे उत्तर हिमालयसे दक्षिण कुरुक्षेत्रसे पूर्व प्रयागसे पश्चिम	जहां बहुत वेत हों उस देशका नाम १ वेतस्वत् ॥ १ ॥ ९ ॥

शाद्वलः शादहरिते—

जहां हरी वास हो उसका नाम १—
शाद्वल १ ॥

—सजम्बाले तु पंकिलः ।

जहां बहुत कीच हो उस देशका
नाम १—पंकिल १ ॥

जलप्रायमनूपं स्यात्पुंसि कच्छ-
स्तथाविधः ॥ १० ॥

जहां बहुत पानी हो उस देशके
नाम ३—जलप्राय १ अनूप २
कच्छ ३ ॥ १० ॥

श्री शर्करा शर्करिलः शर्करः
शर्करावति ।

जहां रेत हो उस देशका नाम ४—
शर्करा १ शर्करिल २ शर्कर ३ शर्क
रावत् ४ ॥

देश एवादिमा—

ऊपर कहे हुए शर्करा आदि शब्दोंमें
पहले शर्करा १ और शर्करिल यह
दोनों देशके ही नाम हैं ॥

वेवमुन्नेयाः सिकतावति ॥ ११ ॥

इसी प्रकार सिकता १ और सिक-
तिल यह शब्द भी रेतयुक्त देशके ही
नाम हैं ॥

देशो नद्यम्बुवृष्ट्यम्बुसंपन्नग्री-
हिपालितः । स्यान्नदीमातृको
देवमातृकश्च यथाक्रमम् ॥ १२ ॥

जहां केवल नदीजलसे खेत सींचे
जाय वर्षा न होती हो उस देशका
नाम १—नदीमातृक १ ॥ जहां
वर्षाके ही जलसे सींचे जाय उसका
नाम १—देवमातृक १ ॥ १२ ॥

सुराज्ञि देशे राजन्वान्स्या-
धर्मात्मा राजाके देशका नाम १—
राजन्वत् १ ॥

—ऽत्तत्तोऽन्यत्र राजवान् ।
सामान्य राजाके देशका नाम १—
राजवत् १ ॥

गोष्ठं गोस्थानकं—
गोष्ठके नाम २—गोष्ठ १ गोस्थान २ ॥
—तत्तु गौष्ठीने भतपूर्वकम् ॥ १३ ॥
जहां पूर्वकालमें गाये रही हों उसका
नाम १—गौष्ठीन १— १३ ॥

पर्यन्तभूः परिसरः—
नदी पर्वतादिके समीपकी भूमिके
नाम २—पर्यन्तभू १ परिसर २ ॥

—सेतुरालौ स्त्रियां—
पुलके नाम २—सेतु १ आलि २ ॥
—पुमान् ।

वामलूरश्च नाकुश्च वल्मीकं
पुनंपुसकम् ॥ १४ ॥

बमईले नाम ३—वामलूर १ नाकु
२ वल्मीक ३ ॥ १४ ॥

अयनं वर्त्ममार्गाध्वपन्थानः पद-
वी सृतिः । सरणिः पद्धतिः पद्या
वर्त्तन्येकपदीति च ॥ १५ ॥

मार्गके नाम १२-अयन १ वर्त्मन्
२ मार्ग ३ अध्वन् ४ पथिन् ५ पदवी
६ सृति ७ सरणि ८ पद्धति ९ पद्या १०
वर्त्तनी ११ एकपदी १२ ॥ १५ ॥

अतिपन्थाः सुपन्थाश्च सत्पथ-
श्चार्चितेऽध्वनि ।

अच्छे मार्गके नाम ३-अतिपथिन् १
सुपथिन् २ सत्पथ ३ ॥

व्यध्वो दुरध्वो विपथः कदध्वा
कापथः समाः ॥ १६ ॥

खराब मार्गके नाम ५-व्यध्व १
दुरध्व २ विपथ ३ कदध्वन् ४ कापथ
५ ॥ १६ ॥

अपन्थास्त्वपथं तुल्ये-

जहां मार्ग न हो उसके नाम २-
अपथिन् १ चतुष्पथ २ ॥

-शृंगाटकचतुष्पथे ।

चौहट्टा वा चौकके नाम २-
शृंगाटक १ चतुष्पथ २ ॥

प्रान्तरं दूरशून्योऽध्वा-

जहां बड़ी दूरतक छाया वा मनु-
ष्यादि न हों उस मार्गका नाम १-
प्रान्तर १ ॥

-कान्तारं वर्त्म दुर्गमम् १७ ॥

चौरकण्टकादियुक्त मार्गका नाम १-
कान्तार १ ॥ १७ ॥

-गव्यूतिः स्त्री क्रोशयुगं-

दो कोशका नाम १-गव्यूति १ ॥

-नल्वः किष्कुचतुःशतम् ।

४०० हाथका नाम १-नल्व १ ॥

घण्टापथः संसरणं-

राजमार्ग अर्थात् सडकके नाम २-
घण्टापथ १ संसरण २ ॥

-तत्पुरस्योपनिष्करम् ॥ १८ ॥

ग्रामके निकासका नाम १-उप-
निष्कर १ ॥ १८ ॥

इति भूमिवर्गः ॥ १ ॥

अथ पुरवर्गः २.

पूरः स्त्री पुरीनगरी वा पत्तनं पुट-
भेदनम् । स्थानीयं निगमे-

शहरके नाम ७-पुर १ पुरी २ नगरी
३ पत्तन ४ पुटभेदन ५ स्थानीय ६
निगम ७ ॥

-ऽन्यत्तु यन्मूलनगरात्पुरम् ॥ १ ॥

तच्छाखानगरं-

शहरसम्बन्धी छोटे नगरोंका नाम १-
॥ १ ॥ शाखानगर १ ॥

-वेशो वेश्याजनसमाश्रयः ।

वेश्याके स्थानके नाम २-वेश १
वेश्याजसनमाश्रय २॥

आपणस्तु निषद्यायां-

बजारके नाम २-आपण १ निषद्या २॥

-विषणिः पण्यवीथिका ॥ २ ॥

जहाँ बाजार न हो परन्तु वस्तु वि-
क्रीती हों उसके नाम २-विषणी १
पण्यवीथिका २ ॥ २ ॥

रथ्या प्रतोली विशिखा-

बीचगाउँकी गलीके नाम ३-रथ्या
१ प्रतोली २ विशिखा ३ ॥

-स्याच्चयो वप्रमस्त्रियाम् ।

किलेके इधर उधरकी मिट्टीके नाम
२-चय १ वप्र २ ॥

प्राकारो वरणः सालः-

किलेके नाम ३-प्राकार १ वरण
२ साल ३ ॥

-प्राचीनं प्रान्ततो वृत्तिः ३ ॥

चारों ओर कांटोंकी बाडका नाम १-
प्राचीन १ ॥ ३ ॥

भित्तिः स्त्री कुड्य-

दीवारके नाम २-भित्ति १ कुड्य २ ॥

-मेडूकं यदन्तर्पस्तकीकसम् ॥

जिस दीवारमें मजबूतीके वास्ते हड्डी
आदि लगाई गई हों उसका नाम १॥

एडूक १॥

गृहं गेहोदवसितं वेश्म सन्न निके-
तनम् ॥ ४ ॥ निशान्तपस्त्यस-
दनं भवनागारमन्दिरम् । गृहाः
पुंसि च भूमन्येव निकाय्यनिलया-
लयाः ॥ ५ ॥ वासः कुटी द्वयोः
शाला सभा-

गृहके नाम २०-गृह १ गेह २
उदवसित ३ वेश्मन् ४ सन्न ५ निकेतन
६ ॥ ४ ॥ निशान्त ७ पस्त्य ८ सदन ९
भवन १० अगार ११ मन्दिर १२ गृह
(पुं० बहुवचन) १३ निकाय्य १४
निलय १५ आलय १६ ॥ ५ ॥ वास
१७ कुटी १८ शाला १९ सभा २०॥

-संजवनं त्विदम् ।

चतुःशाल-

जिस गृहमें आमने सामने एकसे चार
भकान हों उसके नाम २-संजमन १
चतुश्शाल २ ॥

-मुनीनां तु पर्णशालोटजो-
ऽस्त्रियाम् ॥ ६ ॥

मुनियोंकी कुटीके नाम २-पर्ण-
शाला १ उटज २ ॥ ६ ॥

चैत्यमापतनं तुल्ये-

यज्ञशालाके नाम २-चैत्य १
आयतन २ ॥

-वाजिशाला तु मन्दुरा ।

घुडसालके नाम २-वाजिशाला
१ मन्दुरा २ ॥

आवेशनं शिल्पिशाला-

कारीगरोंके स्थानके नाम २-आवे-
शन १ शिल्पिशाला २ ॥

प्रपा पानीयशालिका ॥ ७ ॥

पौशाला अर्थात् पानी पिलानेके
स्थानके नाम २-प्रपा १ पानीयशा-
लिका २ ॥ ७ ॥

मठश्छात्रादिनिलयः-

विद्यार्थी और संन्यासी आदिके
रहनेके स्थानका नाम १-मठ १ ॥

-गञ्जा तु मदिरागृहम् ।

जहां मद्य बनाया जाय अथवा
जहां मद्य रक्खा जाय उस स्थानके
नाम २-गञ्जा १ मदिरागृह २ ॥

गर्भागारं वासगृह-

गृहके मध्यभागके नाम २-
गर्भागार १ वासगृह २ ॥

-मरिष्टं सूतिकागृहम् ॥ ८ ॥

सोबरके (प्रसूतीके) गृहके नाम
२-अरिष्ट १ सूतिकागृह २ ॥ ८ ॥

वातायनं गवाक्षो-

झरोखोंके नाम २-वातायन १
गवाक्ष २ ॥

-ऽथ मण्डपोऽस्त्री जनाश्रयः ।

मण्डपके नाम २-मण्डप १
जनाश्रय २ ॥

हर्म्यादि धनिनां वासः-

धनवानोंके गृहका नाम १-हर्म्य
१ आदि ॥

-प्रासादो देवभूभुजाम् ॥ ९ ॥

देवता और राजाओंके गृहका
नाम १-प्रसाद १ ॥ ९ ॥

सौधोऽस्त्री राजसदन-

राजाओंके गृहके नाम २-सौध १
राजसदन २ ॥

-मुपकार्योपकारिका ।

राजाओंके साधारण गृहोंके नाम
२-उपकार्या १ उपकारिका २ ॥

स्वत्किः सर्वतोभद्रो नन्द्या-
वर्त्तादयोऽपि च ॥ १० ॥ विच्छ-
न्दकः प्रभेदा हि भवन्तीश्वरस-
न्ननाम् ।

राजगृहोंके भेद जिनमें ४ दरवाजे
आदि भेद हैं ॥ स्वस्तिक १ सर्वतोभद्र २
नन्द्यावर्त्त ३ १० ॥ विच्छन्दक ४ इत्यादि ।

रूप्यगारं भूभुजामन्तःपुरं स्या-
दवरोधनम् ॥ ११ ॥

शुद्धान्तश्चावरोधश्च-

राजस्त्रियोंके रहनेके स्थानके नाम
४-अन्तःपुर १ अवरोधन २ ॥ ११ ॥

शुद्धान्त ३ अवरोध ४ ॥

-स्याददृः क्षौममास्त्रियाम् ।
 गृहके ऊपरके घरके नाम २-
 अदृ १ क्षौम २ ॥
 प्रधानप्रधणालिन्दा वहिर्द्वार-
 प्रकोष्ठके ॥ १२ ॥
 देहलीजके नाम ३-प्रधान १
 प्रधण २ अलिन्द ४ ॥ १२ ॥
 गृहावग्रहणी देह-
 देहलीके नाम २-गृहावग्रहणी १
 देहली २ ॥
 -ल्यऽङ्गणं चत्वरः।जिरे ।
 आंगनके नाम ३-अंगण १
 चत्वर २ अजिर ३ ॥
 अधस्तादारुणि शिला-
 दरवाजेके नीचेके काठका नाम १-
 शिला १ ॥
 -नासादारुपरि स्थितम् ॥ १३ ॥
 दरवाजेके ऊपरके काठका नाम
 १-नासा १ ॥ १३ ॥
 प्रच्छन्नमन्तद्वारं स्या-
 खिडकीके नाम २-प्रच्छन्न १
 अन्तद्वार २ ॥
 -त्यक्षद्वारं तु पक्षकम् ।
 बगलके द्वारके नाम २-पक्षद्वार
 १ पक्षक २ ॥
 वलीकनीध्रे पटलप्रान्ते-

वरौनीके नाम ३-वलीक १
 नीध्र २ पटलप्रान्त ३ ॥
 -ऽथ पटलं छादिः ॥ १४ ॥
 छानिक नाम २-पटल १ छादि
 २ ॥ १४ ॥
 गोपानसी तु वलभी छादने
 वक्रदारुणि ।
 छज्जेके नाम २-गोपानसी १ वलभी १
 कपोतपालिकायां तु विटंकं
 पुनपुंसकम् ॥ १५ ॥
 कबूतरखानेके नाम २-कपोत-
 पालिका १ विटंक २ ॥ १५ ॥
 स्त्री द्वाद्द्वारं प्रतीहारः-
 द्वारके नाम ३-द्वार् १ द्वार २
 प्रतीहार ३ ॥
 -स्याद्वितार्दिस्तु वेदिका ।
 वेदीके नाम २-वितार्दि १ वेदिका २ ॥
 तोरणोऽस्त्री वहिर्द्वारं-
 घरके बाहरके फाटकके नाम २-
 तोरण १ वहिर्द्वार २ ॥
 -पुरद्वारं तु गोपुरम् ॥ १६ ॥
 नगरके बाहरके फाटकके नाम २-
 पुरद्वार १ गोपुर २ ॥ १६ ॥
 कूटं पूद्द्वारि यद्वास्तिनखस्त-
 स्मि-
 नगरके द्वारसे उतरनेके लिये उतार
 चढावकी भूमिका नाम १-हस्तिनख १ ॥

—त्रय त्रिषु ।

कपाटमरं तुल्ये—

किवारोंके नाम २—कपाट १ अरर २॥

तद्विष्कम्भोऽर्गलं न ना ॥ १७ ॥ १ ॥ १९ ॥

किवाडोंके डण्डेलेका नाम १—

अर्गल ॥ १ ॥ १७ ॥

आरोहणं स्यात्सोपानं—

मिट्टी पत्थर आदिकी सीढीके नाम

२—आरोहण १ सोपान २ ॥

—निश्रेणिस्त्वधिरोहणी ।

काठकी सीढीके नाम २—निश्रेणि

१ अधिरोहणी २ ॥

संमार्जनी शोधनी स्यात्—

बुहारी अर्थात् झाडूके नाम २—

संमार्जनी १ शोधनी २ ॥

—संकरोऽवकरस्तथा ॥ १८ ॥

क्षिप्ते—

करकट वा कूडेके नाम २—संकर

१ अवकर २ ॥ १८ ॥

—मुखं निःसरणं—

निकासके नाम २—मुख १

निःसरण २ ॥

—संनिवेशो निकर्षणम् ।

नगर इत्यादिमें स्थानके निमित्त

नापी हुई भूमिके नाम २—संनिवेश

१ निकर्षण २ ॥

समौ संवसथग्रामौ—

ग्रामके नाम २—संवसथ १ ग्राम २॥

वेश्मभूर्वास्तुरस्त्रियाम् ॥ १९ ॥

घरकी भूमिका नाम १—वास्तु

ग्रामान्त उपशल्यं स्यात्—

ग्रामके समीपका नाम १—उपशल्य १॥

—सीमसीमे स्त्रियामुभे ।

सीमाके नाम २—सीमन् १ सीमा २

घोष आभीरपल्ली स्यात्—

अहीरोंके ग्रामके नाम २—

घोष १ आभीरपल्ली २ ॥

—पक्कणः शवरालयः ॥ २० ॥

जंगलियोंके ग्रामके नाम २—पक्कण

१ शवरालय २ ॥ २० ॥

इति पुरवर्गः ॥ २ ॥

अथ शैलवर्गः ३.

महीध्रे शिखरिक्ष्माभृदहार्यध-

रपर्वताः । अद्रिगोत्रागिरिया-

वाचलशैलशिलोच्चयाः ॥ १ ॥

पर्वतके नाम १३—महीध्र १

शिखरिन् २ क्ष्माभृत् ३ अहार्य ४

धर ५ पर्वत ६ अद्रि ७ गोत्र ८

गिरि ९ प्रावन् १० अचल ११ शैल

१२ शिलोच्चय १३ ॥ १ ॥

लोकालोकश्चक्रवाल—

जो पर्वत पृथ्वीको घरे हैं उनके नाम

२—लोकालोक १ चक्रवाल २ ॥

—त्रिकूटखिककुत्समौ ।

त्रिकूट कि जिसपर लंका बसी

उसके नाम २—त्रिकूट १ त्रिककुट २ ॥

अस्तस्तु चरमक्षमाभू—

अस्ताचलके नाम २—अस्त १

चरमक्षमाभूत् २ ॥

—दुदयः पूर्वपर्वतः ॥ २ ॥

उदयाचलके नाम २—उदय १
पूर्वपर्वत २ ॥ २ ॥

हिमवान्निषधो विन्ध्यो माल्य-
वाण्पारियात्रकः । गन्धमादनमन्ये
च हेमकूटादयो नगाः ॥ ३ ॥

पर्वतोंके भेद ६—हिमवत् १ निषध
२ विन्ध्य ३ माल्यवत् ४ पारियात्रक
५ गन्धमादन ६ तथा हेमकूट आदि
अन्य भी पर्वत हैं ॥ ३ ॥

पाषाणप्रस्तरग्रावोपलाश्मानः शि-
ला दृषत् ।

पत्थरके नाम ७—पाषाण १
प्रस्तर २ ग्रावन् ३ उपल ४ अश्मन्
५ शिला ६ दृषत् ७ ॥

कूटोऽस्त्री शिखरं शृङ्गं—

पहाडकी चोटी वा कंगूराके नाम
३—कूट १ शिखर २ शृङ्ग ३ ॥

—प्रपातस्त्वतटो भृगुः ॥ ४ ॥

बीहडके नाम ३—प्रपात १ अतट
२ भृगु ३ ॥ ४ ॥

कटकोऽस्त्री नितम्बोऽद्वेः—

बीच पर्वतका नाम १—कटक १ ॥

स्तुः प्रस्थः सानुरस्त्रियाम् ।

पर्वतके किनारेके नाम ३—स्तु १

प्रस्थ २ सानु ३ ॥

उत्सः प्रस्रवणं—

जहाँ पर्वतसे चूकर पानी बहुरता
है अर्थात् कुण्डके नाम २—उत्स १
प्रस्रवण २ ॥

—वारिप्रवाहो निर्झरो झरः ॥ ५ ॥

झरनोंके नाम ३—वारिप्रवाह १
निर्झर २ झर ३ ॥ ५ ॥

दरी तु कन्दरो वा स्त्री—

बनाई हुई गुफाके नाम २—दरी
१ कन्दर-कन्दरा २ ॥

—देवखातबिले गुहा

गह्वरं—

अपने आप बनी हुई गुफाके नाम ४—
देवखात १ बिल २ गुहा ३ गह्वर ४ ॥

—गण्डशैलास्तु च्युताः स्थूलो-
पला गिरिः ॥ ६ ॥

जो कि पर्वतसे भारी भारी पत्थर गिरते
हैं उनका नाम १—गण्डशैल १ ॥ ६ ॥

खनिः स्त्रियामाकरः स्यात्—

खानिके नाम २—खनि १ आकर २ ॥

—पादाः प्रत्यन्तपर्वताः ।

पर्वतके धोरेके छोटे पर्वतके नाम
२-पाद १ प्रत्यन्तपर्वत २ ॥

उपत्यकाद्वेरासन्ना भूमिरूर्ध्वम-
धित्यका ॥ ७ ॥

पहाडके नीचेकी भूमिका नाम १-
उपत्यका १ ॥ पहाडकी ऊपरकी भूमिका
नाम १-अधित्यका १ ॥ ७ ॥

धातुर्मनःशिलाद्यद्वैरैरिकं तु वि-
शेषतः ।

पर्वतसे उत्पन्न हुए जो मनःशिल
आदि तिनका नाम १-धातु १ ॥ गैरिक
(गेरू)तो धातु शब्दसे ही विख्यात है ॥

निकुञ्जकुञ्जौ वा क्लीबेलतादिपि-
हितोदरे ॥ ८ ॥

जहां कि बहुत लता वृगादिसे घिरा
हो उसके नाम २-निकुञ्ज १ कुञ्ज २ ॥ ८ ॥

इति शैलवर्गः ॥ ३ ॥

अथ वनौषधिवर्गः ४.

अटव्यरण्यं विपिनं गहनं काननं
वनम् ।

वनके नाम ६-अटवी १ अरण्य २
विपिन ३ गहन ४ कानन ५ वन ६ ॥

महारण्यमरण्यानी-

बड़े वनके नाम २-महारण्य
१ अरण्यानी २ ॥

-गृहारामास्तु निष्कुटाः ॥ १ ॥

गृहके समीप बनाये हुए बगीचेके

नाम २-गृहाराम १ निष्कुट २ ॥ १ ॥

आरामः स्यादुपवनं कृत्रिमं वन-
मेव यत् ।

गृहसमीपके वनके नाम २-
आराम १ उपवन २ ॥

अमात्यगणिकगोपवने वृक्षवा-
टिका ॥ २ ॥

जहां राजाके नौकर चाकर और
उनकी वेश्या रहें उस बगीचेका नाम

१-वृक्षवाटिका १ ॥ २ ॥

पुमानाक्रीड उद्यानं राज्ञः साधा-
रणं वनम् ।

राजाक उस बगीचेका नाम जिसका
सब पुरुष भोग कर सकें १-आक्रीड १ ॥

स्यादेतदेव प्रमदवनमन्तःपुरो-
चितम् ॥ ३ ॥

जहां राजा स्त्रियोंसहित क्रीडा करें
उस बगीचेका नाम १-प्रमदवन १ ॥ ३ ॥

वीथ्यालिरावलिः पंक्तिः श्रेणी-
पंक्तिके नाम ५-वीथी १ आलिर

आवलि ३ पंक्ति ४ श्रेणी ५ ॥

-लेखास्तु राजयः ।

लकीरके नाम २-लेखा १ राजि २ ॥

वन्या वनसमूहे स्या-

वनके झुंडके नाम २—वन्या १
वनसमूह २ ॥

—दंकुरोऽभिनवोद्भिदि ॥ ४ ॥

अंकुरके नाम २—अंकुर १ अभि-
नवोद्भिद् २ ॥ ४ ॥

वृक्षो महीरुहः शाखी विटपी
पादपस्तरुः । अनोकहः कुटः
शालः पलाशी द्रुमुभागमाः ॥ ५ ॥

वृक्षके नाम १३—वृक्ष १ महीरुह २
शाखिन् ३ विटपिन् ४ पादपस्तरु ५
अनोकह ७ कुट ८ शाल ९ पलाशिन् १०
द्रु ११ द्रुम १२ अगम १३ ॥ ५ ॥

वानस्पत्यः फलैः पुष्पात्—

जो वृक्ष फूलकर फलै उसका नाम
१—वानस्पत्य १ ॥

—तैरपुष्पाद्वनस्पतिः ।

जो कि फूलने बिना फले जैसे गूलर
कटहर आदि उनका नाम १—वनस्पति
१ ॥ (वृक्षमात्रको भी वनस्पति कहते हैं)

ओषध्यः फलपाकान्ताः स्यु-

फलकर पकनेपर नष्ट होनेवाले

अर्थात् अन्न आदिका नाम १—ओषधी १

• —रवन्ध्यः फलेग्रहिः ॥ ६ ॥

फलनेवाले वृक्षके नाम २—अवन्ध्य

१ फलेग्रहि २ ॥ ६ ॥

वन्ध्योऽफलोऽवकेशी च-

जो नहीं फले उस वृक्षके नाम ३—
वन्ध्य १ अफल २ अवकेशिन् ३ ॥

—फलवान् फलिनः फली ।

फलयुक्त वृक्षके नाम ३—फलवद्
१ फलिन् २ फलिन् ३ ॥

प्रफुल्लोत्फुल्लसंपुल्लव्याकोशविकच-
स्फुटाः ॥ ७ ॥

फुल्लश्चैते विकसिते—

फलयुक्त (विकसित) वृक्षके नाम
८—प्रफुल्ल १ उत्फुल्ल २ सम्फुल्ल ३
व्याकोश ४ विकच ५ स्फुट ६ ॥ ७ ॥
फुल्ल ७ विकसित ८ ॥

—स्युरवन्ध्यादयस्त्रिषु ।

अवन्ध्य आदि शब्द तीनों लिंगोंमें
होते हैं ॥

स्थाणुर्वा ना ध्रुवः शंकु—

ठूठ वृक्षके नाम ३—स्थाणु १
ध्रुव २ शंकु ३ ॥

—ईश्वशाखाशिफः क्षुपः ॥ ८ ॥

जिस वृक्षमें छोटी २ डालें और जड़े
हों उसका नाम १—क्षुप १ ॥ ८ ॥

अप्रकाण्डे स्तम्बगुल्मौ—

जिसमें डालियां न हों उस वृक्षके
नाम २—स्तम्ब १ गुल्म २ ॥

—वल्ली तु व्रततिर्लता ।

वेलके नाम ३—वल्ली १ व्रतति
२ लता ३ ॥

लता प्रतानिनी वीरुदूगुलिमन्यु-
लप इत्यपि ॥ ९ ॥

वडी लंबी वेलके नाम ३-वीरुत
१ गुलिमनी २ उलप ३ ॥ ९ ॥

नगाधारोह उच्छ्राय उत्सेधश्चो-
च्छ्रायश्च सः ।

वृक्षादिकी ऊंचाईके नाम ३-
उच्छ्राय १ उत्सेध २ उच्छ्राय ३ ॥

अस्त्री प्रकाण्डः स्कन्धः स्यान्मू-
लाच्छाखावधिस्तरोः ॥ १० ॥

जडसे शाखातक पेडके नाम २-
प्रकाण्ड १ स्कन्ध २ ॥ १० ॥

समे शाखालते-
डालके नाम २-शाखा १
लता २ ॥

-स्कन्धशाखाशाले-
प्रधानशाखा (मोटे डगों) के नाम

२-स्कन्धशाखा १ शाला २ ॥
-शिफाजटे ।

जडके नाम २- शिफा १ जटा २ ॥
शाखाशिफावरोहः स्या-

वरोहका नाम १ - अवरोह १ ॥
-मूलाच्चाग्रं गता लता ॥ ११ ॥

मूलसे लेकर अग्रभागपर्यंत गई हुई-
गिलोय, आदिके वेलका नाम भी अव-
रोह है ॥ ११ ॥

शिरोऽग्रं शिखरं वा ना-

टैनीके नाम २-शिरोग्र १ शिखर २ ॥

मूलं बुध्नोऽङ्घ्रिनामकः ।

मिट्टीके भीतरकी जडके नाम ३-

मूल १ बुध्न २ अङ्घ्रिनामक सब शब्द ३ ॥
सारो मज्जा नरि-

गूदेके नाम २- सार १ मज्जन् २ ॥

-त्वक् स्त्री वल्कं वल्कलमस्त्रि-
याम् ॥ १२ ॥

वृक्षकी छालके नाम ३-त्वक् १
वल्क २ वल्कल ३ ॥ १२ ॥

काष्ठं दा-

काठके नाम २-काष्ठ १ दारु २ ॥

-र्विन्धनं त्वेध इधममेधः सामि-
त्स्त्रियाम् ।

ईधनके नाम ३-ईन्धन १ एध २

-इधम ३ यज्ञादिके ईधनके नाम २ ।

एधसू १ समिधू २ ॥

निष्कुहः कोटरं वा ना-

खोहलके नाम २-निष्कुह १ कोटर २ ॥

-वल्लर्मिअरिः स्त्रियो ॥ १३ ॥

मंजरीके नाम २-वल्लरि १ मंजरी

२ ॥ १३ ॥

पत्रं पलाशं छदनं दलं पर्णं छदः
पुमान् ।

पत्तोंके नाम ६- पत्र १ पलाश

२ छदन ३ दल ४ पर्ण ५ छद ६ ॥

पल्लवोऽस्त्री किसलयं—

कोंपलके नाम २—पल्लव १ किसलय—१

विस्तारो विटपोऽस्त्रियाम् ॥ २४ ॥

डालोंके फैलनेके नाम २—विस्तार
१ विटप २ ॥ १४ ॥

वृक्षादीनां फलं सस्यं—

वृक्षादिकोंके फलका नाम १—
सस्य १ ॥

—वृन्तं प्रसवबन्धनम् ।

नाकूके नाम २—वृन्त १ प्रसव-
बन्धन २ ॥

आमे फले शलाटुः स्या—

कच्चे फलका नाम १—शलाटु १ ॥

च्लुष्के वान—

सूखे फलका नाम १—वान १ ॥

—मुभे त्रिषु ॥ १५ ॥

शलाटु और वान शब्द तीनों लिं
गोंमें होते हैं ॥ १५ ॥

क्षारको जालकं क्लीवे—

नई कली व कलीकी डडीके नाम
२—क्षारक १ जालक २ ॥

कलिका कोरकः पुमान् ।

बिना फूली कलीके नाम २—
कलिका १ कोरक २ ॥

स्याद्गुच्छकस्तु स्तवकः—

गुच्छेका नाम १—स्तवक १ ॥

—कुड्मलो मुकुलोऽस्त्रियाम् १६

अधफूली कलीके नाम २—कुड्-
मल १ मुकुल २ ॥ १६ ॥

स्त्रियः सुमनसः पुष्पं प्रसूनं कु-
सुमं सुमम् ।

फूलके नाम ५—सुमनसू १ पुष्प
२ प्रसून ३ कुसुम ४ सुम ५ ॥

मकरन्दः पुष्परसः—

फूलके रसके नाम २—मकरन्द
१ पुष्परस २ ॥

परागः सुमनोरजः ॥ १७ ॥

फूलकी धूलिके नाम २—पराग १
सुमनोरजसू २ ॥ १७ ॥

द्विहीनं प्रसवे सर्व—

आगे अश्वत्थः आदिकोंके जो कल
पुष्पादिकोंके नाम कहेंगे वह शब्द
केवल नपुंसकलिंगमें ही होंगे ॥

हरीतक्यादयः स्त्रियाम् ।

हरीतकी आदिकोंकी फलोंक वाच
क(हरीतकी)आदि शब्द स्त्रीलिंगमें हों-
गे ॥

आश्वत्थैवैणवप्लाक्षनैयग्रोधैर्गुदं फले
॥ १८ ॥ बार्हतं च—

(पीपलके फलका नाम) अश्वत्थ
१ ॥ (बांसका फल) वैणव १ ॥
(पाकके फलका नाम) प्लाक्ष १ ॥
(वटके फलका नाम) नैयग्रोध १ ॥

(इंगुदीके फलका नाम) ऐंगुद १॥१८
(भटकटैयाके फलका नाम) वार्हत १॥
—फले जम्बू जम्बू स्त्री जम्बु
जाम्बवम् ।

जामुनके फलके नाम ३—जम्बू १
जम्बु २ जाम्बव ३ ॥

पुष्पे जातीप्रभृतयः स्वलिङ्गा-

जुहीके फलका नाम १—जाती १॥

—ब्रीहयः फले ॥ २९ ॥

यव आदि धान्योंके फल भी यव
आदि नामसे ही कहे जाते हैं जैसे
यवका फल यव, माषका फल माष,
मुद्गका फल मुद्ग ॥ १९ ॥

विदार्याद्यास्तु मूलेऽपि-

विदारी आदिकोंके जड़ पुष्प और
फल भी विदारी आदि नामवाले ही
होते हैं अर्थात् जाती आदि शब्दोंके
पुष्पादिक भी स्वलिङ्ग ही होते हैं ॥

—पुष्पे क्लीबेऽपि पाटला ।

पाटलाके पुष्पका नाम १—पाटला १॥
यह शब्द पुष्पका नाम होकर भी
स्वलिङ्ग अर्थात् पाटलाका लिंग जो
स्त्रीलिंग उसमें होता है ॥

बोधिदुमश्चलदलः पिप्पलः कुञ्ज-
राशनः ॥ २० ॥

अश्वत्थ-

पीपलके नाम ५—बोधिदुम १ चल-
दल २ पिप्पल ३ कुञ्जराशन ४
॥ २० ॥ अश्वत्थ ५ ॥

—ऽथ कपित्थे स्युर्दधित्थग्राहिम-
न्मथाः । तस्मिन्दधिफलः पुष्प-
फलदन्तशठावपि ॥ २१ ॥

कथके नाम ७—कपित्थ १ दधित्थ
२ ग्राहिन् ३ मन्मथ ४ दधिफल ५
पुष्पफल ६ दन्तशठ ७ ॥ २१ ॥

उदुम्बरो जन्तुफलो यज्ञाङ्गो
हेमदुग्धकः ।

गूलरके नाम ४—उदुम्बर १ जन्तु-
फल २ यज्ञाङ्ग ३ हेमदुग्धक ४ ॥

कोविदारे चमरिकः कुहालो
युगपत्रकः ॥ २२ ॥

कचनारके नाम ४—कोविदार १
चमरिक २ कुहाल ३ युगपत्रक ३ ॥ २२ ॥

सप्तपर्णो विशालत्वक्छारदो विष
मच्छदः ।

छतिवतीके नाम ४—सप्तपर्ण
विशालत्वक् १ शारद ३ विषमच्छद ४ ॥

आरग्वधे राजवृक्षशम्याक-
चतुरंगुलाः ॥ २३ ॥ आरेवतव्या-

धिघातकृतमालसुवर्णकाः ।

अमलतासके नाम ८—आरग्वध १
राजवृक्ष २ शम्याक ३ चतुरंगुल ४ ॥ २३ ॥

आरेवत ५ व्याधिघात ६ कृतमाल ७
सुवर्णक ८ ॥

स्युर्जम्बीरे दन्तशठजम्भजम्बीरे-
जम्भलाः ॥ २४ ॥

जम्बीरी नीवूके नाम ५—जम्बीर १
दन्तशठ २ जम्भ ३ जम्बीर ४ जम्भल
५ ॥ २४ ॥

वरणो वरुणः सेतुस्तिक्तशाखः
कुमारकः ।

वरुण (वरुणा) के नाम ५—वरण
१ वरुण २ सेतु ३ तिक्तशाख ४
कुमारक ५ ॥

पुन्नागे पुरुषस्तुङ्गः केसरो देव-
वल्लभः ॥ २५ ॥

नागकेशरके नाम ५—पुन्नाग १
पुरुष २ तुङ्ग ३ केशर ४ देववल्लभ ५ ॥ २५ ॥
पारिभद्रे निम्बतरुर्मन्दारः पारि-
जातकः ।

वकायनके नाम ४—पारिभद्र १
निम्बतरु २ मन्दार ३ पारिजातक ४ ॥

तिनिशे स्यन्दनो नेमी रथद्रु-
तिमुक्तकः ॥ २६ ॥

वज्जुलश्चित्रकूचा-

वज्जुल वृक्षके नाम ७—तिनीश १
स्यन्दन २ नेमी ३ रथद्रु ४ अतिमुक्तक ५ ॥
॥ २६ ॥ वज्जुल ६ चित्रकूत् ७ ॥

—थ द्वौ पीतनकपीतनौ ।

आम्रातके-

आम्बाडेके नाम ३—पीतन १ कपी-
तन २ आम्रातक ३ ॥

मधूके तु गुडपुष्पमधुद्रुमाः ॥ २७ ॥

वानप्रस्थमधुष्टीलौ-

मधुयेके नाम ५—मधूक १ गुडपुष्प २
मधुद्रुम ३ ॥ २७ ॥ वानप्रस्थ ४ मधु-
ष्टील ५ ॥

—जलजेऽत्र मधूलकः ।

जलके मधुयेका नाम १—मधूलक १ ॥

पीलौ गुडफलः खंसी-

देशी अखरोटक के नाम ३—पीलु १

—तस्मिंस्तु गिरिसंभवे ॥ २८ ॥

अक्षोटकन्दरालौ द्वा-

पहाडी अखरोटक के नाम २—२८ ॥

अक्षोट १ कन्दराल २ ॥

—वंकाट तु निकोचकः ।

अंकोलके नाम २—अंकोट १
निकोचक २ ॥

पलाशे किंशुकः पर्णौ वातपोथो-

पलाशके नाम ४—पलाश १ किंशुक
२ पर्ण ३ वातपोथ ४ ॥

—ऽथ वेतसे ॥ २९ ॥

रथाभ्रपुष्पाविदुरशीतवानरिव-

ज्जुलाः ।

वेतके नाम ७—वेतस १ ॥ २९ ॥ रथ २

अम्बुपुष्प ३ विदुर ४ शीत५वानीर६
वज्रुल ७ ॥

द्वौ परिव्याधविदुलौ नादेयी
चाम्बुवेतसे ॥ ३० ॥

पानीके वेतके नाम ४--परिव्याध १
विदुल २ नादेयी ३ अम्बुवेतस ४ ॥ ३० ॥

सोभाञ्जने शिशुतीक्ष्णगन्धका-
क्षीवमोचकाः ।

सँहिजनेके नाम ५--सोभाञ्जन १
शिशु २ तीक्ष्णगन्धक ३ अक्षीव ४
मोचक ५ ॥

रक्तोऽसौ मधुशिशुः स्या-

लाल फूलवाले सँहिजनका नाम १-
मधुशिशु १ ॥

-दरिष्टः फेनिलस्समौ ॥ ३१ ॥

रीठेके नाम २-अरिष्ट १ फेनिल
२ ॥ ३१ ॥

विल्वे शाण्डिल्यशैलुषौ मालूर-
श्रीफलावपि ।

वेलके नाम ५--विल्व १ शाण्डिल्य २
शैलुष ३ मालूर ४ श्रीफल ५ ॥

प्लक्षो जटी पर्कटी स्या-

पाकरके नाम ३--प्लक्ष १ जटिन्
२ पर्कटिन् ३ ॥

-न्यग्रोधो बहुपादः ॥ ३२ ॥

वटके नाम ३--न्यग्रोध १ बहुपाद
२ वट ३ ॥ ३२ ॥

गालवः शावरो लोध्रस्तिरीट-
स्तिल्वमार्जनौ ।

लोध्रके नाम ६--गालव १ शावर २
लोध्र ३ तिरीट ४ तिल्व ५ मार्जन ६ ॥

आम्रश्चूतो रसालो-

आम्रके नाम ३--आम्र १ चूत २
रसाल ३ ॥

-ऽसा सहकारोऽतिसौरभः ॥ ३३ ॥

सुगंधित आम्रका नाम १-सह-
कार १ ॥ ३३ ॥

कुम्भोलूखलकं क्लीबे कौशिको
गुग्गुलुः पुरः ।

गूलके नाम ५--कुम्भ १ उलू-
खलक २ कौशिक ३ गुग्गुलु ४
पुर ५ ॥

शेलुः श्लेष्मातकः शीत उद्दालो
बहुवारकः ॥ ३४ ॥

लसोढेके नाम ५--शेलु १ श्लेष्मा-
तक २ शीत ३ उद्दाल ४--बहुवा-
रक ५ ॥ ३४ ॥

राजादनं प्रियालः स्यात्सन्नक-
द्रुर्धनुष्पटः ।

चिरंजीके नाम ४--राजादन १
प्रियाल २ सन्नकद्रु ३ धनुष्पट ४ ॥

गम्भारी सर्वतोभद्रा काश्मरी
मधुपर्णिका ॥ ३५ ॥ श्रीपर्णी
भद्रपर्णी च काश्मर्यश्चा-

खम्भारीके नाम ७-गम्भारी १
सर्वतोभद्रा २ काश्मरी ३ मधुपर्णिका ४
॥ ३५ ॥ श्रीपर्णी ५ भद्रपर्णी ६
काश्मर्य ॥ ७ ॥

प्यथ द्वयोः ।

कर्कन्धर्वदरी कोली-

वेरके नाम ३ कर्क्यू १-वदरी २
कोली ३ ॥

-कोलं कुवलेफनिले ॥ ३६ ॥

सौवीरं वदरं घोण्टा-

वेरके फलके नाम ६-कोल १
कुवल २ फनिल ३ ॥ ३६ ॥ सौवीर ४
वदर ५ घोण्टा ६ ॥

-प्यथ स्यात्स्वादुकण्टकः ।

विकङ्कतः सुवावृक्षो ग्रन्थिलो
व्याघ्रपादपि ॥ ३७ ॥

टैटीके नाम ५-स्वादुकण्टक १
विकङ्कत २ सुवावृक्ष ३ ग्रन्थिल ४
व्याघ्रपाद ५ ॥ ३७ ॥

ऐरावतो नागरंगो नादेयी भू-
मिजम्बुका ।

नारंगीके नाम ४-ऐरावत १ नाग-
रङ्ग ३ नादेयी ३ भूमिजम्बुका ४ ॥

तिन्दुकः स्फूर्जकः कालस्क-
न्धश्च शितिसारके ॥ ३८ ॥

तैदूके नाम ४-तिन्दुक १ स्फूर्जक २
कालस्कन्ध ३ शितिसारक ४ ॥ ३८ ॥

काकेन्दुः कुलकः काकतिन्दुकः
काकपीलुके ।

कुचलेके नाम ४-काकेन्दु १
कुलक २ काकतिन्दुक ३ काकपीलुक ४ ॥

गोलीढो झाटलो घण्टापाट-

लिर्मोक्षमुष्ककौ ॥ ३९ ॥

लोषके भेद मोखाके नाम ५-
गोलीढ १ झाटल २ घण्टापाटलि ३ मोक्ष
४ मुष्कक ५ ॥ ३९ ॥

तिलकः क्षुरकः श्रीमान्-

तिलकके नाम ३-तिलक १ क्षुरक
२ श्रीमत् ३ ॥

-समौ पिचुलझावुकौ ।

झाऊक नाम २-पिचुल १
झावुक २ ॥

श्रीपर्णिका कुमुदिका कुम्भी
कैडर्यकटूफलौ ॥ ४० ॥

कायफलके नाम ५-श्रीपर्णिका १
कुमुदिका २ कुम्भी ३ कैडर्य ४ कटू-
फल ५ ॥ ४० ॥

क्रमुकः पट्टिकारव्यः स्यात्पट्टी
लाक्षाप्रसादनः ।

पठानी लोधके नाम ४—कमुक १
पट्टिकाख्य २ पट्टी ३ लाक्षाप्रसादन ४—

तूदस्तु यूपः क्रमुको ब्रह्मण्यो
ब्रह्मदारु च ॥ ४१ ॥ तूलं च—

पार्श्वपिप्पल वा तूतके नाम ६—तूद
१ यूप २ क्रमुक ३ ब्रह्मण्या ४ ब्रह्मदारु ५
॥ ४१ ॥ तूल ६ ॥

नीपप्रियककदम्बास्तु हरिप्रियः

कदम्बके नाम ४—नीप १ प्रियक
२ कदम्ब ३ हरिप्रिय ४ ॥

वीरवृक्षोऽरुष्करोऽग्निमुखी भला-
तकी त्रिषु ॥ ४२ ॥

भिलावेके नाम ४—वीरवृक्ष १ अरु-
ष्कर २ अग्निमुखी ३ भलातकी ४ ॥ ४२ ॥

गर्दभाण्डे कन्दरालकपीतनसुपा-
श्वकाः । प्लक्षश्च—

गेठी (पिलखन) के नाम ५—
गर्दभाण्ड १ कन्दराल २ कपीतन ३
सुपाश्वक ४ प्लक्ष ५ ॥

तिन्तिडी चिञ्चाम्लिका—

इमलीके नाम ३—तिन्तिडी १
चिञ्चा २ अम्लिका ३ ॥

—ऽथ पीतसारके ॥ ४३ ॥

सर्जकासनवन्धूकपुष्पप्रियक-
जीविकाः ।

विजयसारके नाम ६—पीतसारक १

॥ ४३ ॥ सर्जक २ असन ३ वन्धूक ४
पुष्पप्रियक ५ जीवक ६ ॥

साले तु सर्जकार्ण्याश्वकर्णकाः
सस्यसम्बरः ॥ ४४ ॥

शालके नाम ५—साल— १ सर्ज २
कार्ण्य ३ अश्वकर्णक ४ सस्यसंवर ५ ॥ ४४
नदीसर्जो वीरतरुर्निद्रद्रुः ककु-
भोऽर्जुनः ।

अर्जुनवृक्षके नाम ५—नदीसर्ज १
वीरतरु २ इन्द्रद्रु ३ ककुभ ४ अर्जुन ५ ॥

राजादनः फलाध्यक्षः क्षीरि-
काया—

खिलीके नाम ३—राजादन १
फलाध्यक्ष २ क्षीरिका ३ ॥

—मथ द्वयोः ॥ ४५ ॥

इंगुदी तापसतरु-
पांखीके नाम २—इंगुदी १ तापस-
तरु २ ॥ ४५ ॥

—भूर्जे चर्मिमृदुत्वचौ ॥

भोजपत्रके वृक्षके नाम ३—भूर्ज १
चर्मिन् २ मृदुत्वच ३ ॥

पिच्छिला पूरणी मोचा स्थिरायुः
शाल्मलिर्द्वयोः ॥ ४६ ॥

समलके नाम ५—पिच्छिला १ पूरणी
२ मोचा ३ स्थिरायु ४ शाल्मलि ५ ॥ ४६ ॥

पिच्छा तु शाल्मलीवेष्टे—

सेमलके गोंदके नाम २—पिच्छा १
शाल्मलीवेष्ट २ ॥

—रोचनः कूटशाल्मलिः ।

काले सेमलके नाम २—रोचन १
कूटशाल्मलि २ ॥

चिरविल्वो नक्तमालः करजश्च
करञ्जके ॥ ४७ ॥

करञ्जके नाम ४—चिरविल्व १ नक्त-
माल २ करज ३ करञ्जक ४ ॥ ४७ ॥

प्रकीर्यः पूतिकरजः पूतिकः
कलिमारकः ।

कटोले करञ्जके नाम ४—प्रकीर्य १
पूतिकरज २ पूतिक ३ कलिमारक ४ ॥

करञ्जभेदाः षडग्रन्थो मर्कटच-
ङ्गाखलरा ॥ ४८ ॥

करञ्जके भेद ३—षडग्रन्थ १ मर्कटी
२ अङ्गारलरी ३ ॥ ४८ ॥

रोही रोहितकः श्लिहशत्रुर्दाडिम
पुष्पकः ।

रोहीडाके नाम ४ ॥ रोहिन् १ रोहि-
तक २ श्लिहशत्रु ३ दाडिमपुष्पक ४ ॥

गायत्री बालतनयः खदिरो
दन्तधावनः ॥ ४९ ॥

खैरके अर्थात् कत्येके नाम ४—गा-
यत्री १ बालतनय २ खदिर ३ दन्त-
धावन ४ ४९ ॥

अरिभेदो विट्खादिरे—

दुर्गंधयुक्त खैरके नाम २—अरिभेद १

विट्खदिर २ ॥

—कदरः खादिरे सिते ।

सोमवलकोऽ—

सफेद खैरके नाम २—कदर १ सो-
मवलक २ ॥

—प्यथ व्यावघ्रपुच्छगन्धहस्तकौ
॥ ५० ॥ एरण्ड उरुवूकश्च रुच-

कश्चित्रकश्च सः । चञ्चुः पञ्चां-
गुलो मण्डवर्धमानव्यडम्बकाः ५१

रेड अर्थात् एरण्डके नाम १—व्याघ्र-
पुच्छ १ गन्धर्वहस्त २ ॥ ५० ॥ एरण्ड

३ उरुवूक ४ रुचक ५ चित्रक ६ चञ्चू
७ पञ्चांगुल ८ मंड ९ वर्धमान १०

व्यडम्बक ११ ॥ ५१ ॥

अल्पा शमी शमीरः स्या-
छोटीशमी(जाँटी)का नाम १—शमीर १

—च्छमी सक्तुफला शिवा ।
शमी (जाँटी) के नाम ३—

शमी १ सक्तुफला २ शिवा ३ ॥

पिण्डीतको मरुबकः श्वसनः कर-
हाटकः ॥ ५२ ॥ शल्यश्च मदने—

मयनफलके नाम ६—पिण्डीतक १
मरुबक २ श्वसन ३ करहाटक ४ ॥ ५२ ॥
शल्य ५ मदन ६ ॥

शक्रपादपः पारिभद्रकः । भद्र-
दारु द्रुकीलिमं पीतदारु च दारु
च ॥ ५३ ॥ पूतिकाष्ठं च सप्त
स्युर्देवदारु-

देवदारुके नाम ८-शक्रपादप १
पारिभद्रक २ भद्रदारु ३ द्रुकीलिम ४
पीतदारु ५ दारु ६ ॥ ५३ ॥ पूति-
काष्ठ ७ देवदारु ॥ ८ ॥

-ण्यथ द्वयोः ।

पाटलिः पाटला मोघाकाचस्था-
ली फलेरुहा ॥ ५४ ॥

कृष्णवृन्ता कुबेराक्षी-

पाटरीके नाम ७-पाटलि १ पाट-
ला २ मोघा ३ काचस्थाली ४ फलेरुहा
५ ॥ ५४ ॥ कृष्णवृन्ता ६ कुबेराक्षी ७ ॥

-श्यामा तु महिलाह्वया । लता
गोविन्दिनी गुन्द्रा प्रियंगुः
फलिनी फली ॥ ५५ ॥ विष्व-
क्सेना गन्धफली कारम्भा प्रिय-
कश्च सा ।

काकुनीके नाम १२-श्यामा १
महिलाह्वया २ लता ३ गोविन्दिनी ४
गुन्द्रा ५ प्रियंगु ६ फलिनी ७ फली ८
॥ ५५ ॥ विष्वक्सेना ९ गन्धफली
१० कारम्भा ११ प्रियक १२ ॥

मण्डूकपर्णपत्रोर्णनटकद्वंगटुण्डु-
काः ॥ ५६ ॥ स्योनाकशुकनास-
क्षदीर्घवृन्तकुटन्नटाः ।

शोणकश्चारलौ-

सखिन (सोनापाठा) के नाम १२-
मण्डूकपर्ण पत्रोर्ण २ नट ३ कद्वंग ४
टुण्डुक ॥ ५६ ॥ स्योनाक ६ शुक-
नास ७ कक्ष ८ दीर्घवृन्त ९ कुटन्नट
१० शोणक ११ अरल १२ ॥

-तिष्यफलात्वामलकी त्रिषु ॥ ५७ ॥

अमृता च वयःस्था च-

आमल्लोके नाम ४-तिष्यफला १
आमलकी २ ॥ ५७ ॥ अमृता ३ वयःस्था ४

-त्रिलिङ्गस्तु विभीतकः । ना-
ऽक्षस्तुषः कर्षफलो भूतावासः
कलिद्रुमः ॥ ५८ ॥

बहेडेके नाम ६-विभीतक १ अक्ष
२ तुष ३ कर्षफल ४ भूतावास ५
कलिद्रुम ६ ॥ ५८ ॥

अभया त्वव्यथा पथ्या कायस्था
पूतनामृता । हरीतकी हैमवती
चेतकी श्रेयसी शिवा ॥ ५९ ॥

हरडके नाम ११-अभया १ अव्यथा
२ पथ्या ३ कायस्था ४ पूतना ५
अमृता ६ हरीतकी ७ हैमवती ८ चेतकी
९ श्रेयसी १० शिवा ११ ॥ ५९ ॥

पीतद्रुः सरलः पूतिकाष्ठं चा-
सरलके नाम ३-पीतद्रु १ सरल
२ पूतिकाष्ठ ३ ॥

—ऽथ द्रुमात्पलः ।

कार्णिकारः पखियाधो-
करनेके नाम ३-द्रुमोत्पल १ कार्णि-
कार २ पखियाध ३ ॥

—लकुचो लिकुचो डहुः ६० ॥
बडहरके नाम ३- लकुच १
लिकुच २ डहु ३ ॥ ६० ॥

पनसः कण्टकिफलो-
कटहरके नाम २- पनस १ कण्ट-
किफल २ ॥

—निचुलो हिज्जलोऽम्बुजः ।

समुद्रफलके नाम ३-निचुल १
हिज्जल २ अंबुज ३ ॥

काकोदुम्बरिका फलगूर्मलयूर्ज-
यनेफला ॥ ६१ ॥

कटूमरके नाम ४-काकोदुम्बरिका
१ फलगूरमलयूर्ज ३ यनेफला ४ ॥ ६१ ॥

अरिष्टः सर्वतोभद्राहिंशुनिर्यासमा-
लकाः । पिचुमन्दश्च निवे-

नीवके नाम ६-अरिष्ट १ सर्व-
तोभद्र २ हिंशुनिर्यास ३ मालक ४
पिचुमन्द ५ निवे ६ ॥

—ऽथ पिच्छिलाऽगुरुशिशपाः ॥ ६२ ॥

सीसमके नाम ३-पिच्छिला १

गुरु २ शिशपा ३ ॥ ६२ ॥

कापिला भस्मगर्भा सा-

कृष्णवर्ण सीसमका नाम १-
भस्मगर्भा ॥

—शिरीषस्तु कपीतनः ।

भण्डिलो-

शिरिसके नाम ३-शिरीष १ कपी-
तन २ भण्डिल ३ ॥

—ऽप्यथ चाम्पेयश्चम्पको हेमपु-
ष्पकः ॥ ६३ ॥

चम्पेके नाम ३ ॥ चाम्पेय १
चम्पक २ हेमपुष्पक ३ ॥ ६३ ॥

एतस्य कलिका गन्धफली स्या-

चम्पेकी कलीका नाम १-गन्ध-
फली १ ॥

—दय केसरे । बकुलो-

मौलसिरीके नाम २-केसर १
बकुल २ ॥

वज्जुलोऽशोके-

अशोकके नाम २-वज्जुल १
अशोक २ ॥

—समौ करकदाडिमौ ॥ ६४ ॥

अनारके नाम २ करक १ दा-
डिम २ ॥ ६४ ॥

चाम्पेयः केसरो नागकेसरः

काञ्चनाह्वयः ।

चंपापुष्पके नाम ४—चंपिय १
कसर २ नागकसर ३ काञ्चनाह्वय ४॥

जया जयन्ती तर्कारी नादेयी
वैजयन्तिका ॥ ६५ ॥

जाहीके नाम ५—जया १ जय-
न्ती २ तर्कारी ३ नादेयी ४ वैजयन्तिका
५ ॥ ६५ ॥

श्रीपर्णमग्निमन्थः स्यात्कणिका
गणिकारिका । जयो—

अरणीके नाम ५—श्रीपर्ण १ अग्नि-
मन्थ २ कणिका ३ गणिकारिका ४ जय ५॥

—ऽयं कुटजः शक्रो वत्सको
गिरिमल्लिका ॥ ६६ ॥

कुरयाके नाम ४—कुटज १ शक्र
२ वत्सक ३ गिरिमल्लिका ४ ॥ ६६ ॥

एतस्यैव कलिङ्गेन्द्रयवभद्रयवं
फले ।

इन्द्रजव अर्थात् कुरैयाके फलके नाम
३—कलिङ्ग १ इन्द्रयव २ भद्रयव ३ ॥

कृष्णपाकफलाविग्रसुषेणाः क-
रमर्दके ॥ ६७ ॥

करोदाके नाम ४—कृष्णपाकफल १
अविग्र २ सुषेण ३ करमर्दक ४॥ ६७॥

कालस्कन्धस्तमालः स्यात्तापि-
च्छो—

तमालके नाम ३—कालस्कन्ध १
तमाल २ तापिच्छ ३ ॥

—प्यथ सिन्दुके ।

सिन्दुवारेन्द्रसुरसौ निर्गुण्डीन्द्राणि-
केत्यापि ॥ ६८ ॥

स्योडी(सिंभाल)के नाम ५—सिन्दुक
१ सिन्दुवार २ इन्द्रसुरस ३ निर्गुण्डी

४ इन्द्राणिका ५ ॥ ६८ ॥
वेणी खरा गरी देवताडो जीमूत

इत्यापि ।
वृन्दाल वृक्ष जो गुजरातमें गोडी

प्रसिद्ध है उसके नाम ५—वेणी १
खरा २ गरी ३ देवताड ४ जीमूत ५॥

श्रीहस्तिनी तु भूरुण्डी—
घुइयां (अरवी) के नाम ४—श्रीह-

स्तिनी १ भूरुण्डी २ ॥
—तृणशून्यं तु मल्लिका ॥ ६९ ॥

भूपदी शीतभरिश्च—
बेला (मल्लिका) क नाम २—तृण-

शून्य १ मल्लिका २ ॥ ६९ ॥ भूपदी ३
शीतभीरु ४ ॥

—सैवास्फोटा वनोद्भवा ।
वनवेलाका नाम १—आस्फोटा १ ॥

शेफालिका तु सुवहा निर्गुण्डी
नीलिका च सा ॥ ७० ॥

न्यवारी (काले पुष्पवाली निर्गुण्डी)
के नाम ४—शेफालिका १ सुवहा २

निर्गुण्डी ३ नीलिका ४ ॥ ७० ॥
सितासौ श्वेतसुरसा भूतवेश्य—

उजडी नेवाडीके नाम २—श्वेत—
सुरसा १ भूतवेशी २ ॥

—थ मागधी ।

गणिका यूथिकाम्बुष्ठा—

जुहीके नाम ४—मागधी १ गणि-
का २ यूथिका ३ अंबुष्ठा ४ ॥

—सा पीता हेमपुष्पिका ॥ ७१ ॥

पीले फूलकी जुहीका नाम १—हेमपु-
ष्पिका १ ॥ ७१ ॥

अतिमुक्तः पुण्ड्रकः स्याद्वासन्ती
माधवी लता ।

वसन्तीके नाम ५—अतिमुक्त १ पु-
ण्ड्रक २ वासन्ती ३ माधवी ४ लता ५ ॥

सुमना मालती जातिः—

चमेलीके नाम ३—सुमनसू १
मालती २ जाति ३ ॥

—सप्तला नवमालिका ॥ ७२ ॥

वर्षाकी बेलीके नाम २—सप्तला १
नवमालिका २ ॥ ७२ ॥

माध्यंकुन्द—

कुन्दके नाम २—माध्य १ कुन्द २ ॥

—रक्तकस्तु बन्धूको बन्धुजीवकः ।

दुपहरी फूलके नाम ३—रक्तक १
बन्धूक २ बन्धुजीवक ३ ॥

सहा कुमारी तरणि—

धीग्वारके नाम ३—सहा १ कुमा
२ तरणि ३ ॥

—रम्लानस्तु महासहा ॥ ७३ ॥

कटैयाके नाम २—अम्लान १ महा-
सहा २ ॥ ७३ ॥

तत्र शोणे कुरवक—

लाल कटैयाका नाम १—कुरवक १ ॥

—स्तत्र पीते कुरण्टकः ।

पीली कटैयाका नाम १—कुरण्टक
१ ॥ नीलि झिण्टी द्वयोर्बाणा दासी
चार्तगलश्च सा ॥ ७४ ॥

नीली झिडीके नाम ३—बाणा १
दासी २ आर्तगल ३ ॥ ७४ ॥

सैरेयकस्तु झिण्टी स्या—

झिडीमात्रके नाम २—सैरेयक १
झिण्टी २ ॥

—तस्मिन्कुरवकोऽरुणे ।

लाल झिण्टीका नाम १—कुरवक १ ॥
पीता कुरण्टको झिण्टी तस्मि-
न्सहचरी द्वयोः ॥ ७५ ॥

पीली झिडीके नाम २—कुरण्टक १
सहचरी २ ॥ ७५ ॥

ओण्डूपुष्पं जपापुष्पं—

गुडहरके नाम २—ओण्डूपुष्प १
जपापुष्प २ ॥

—वज्रपुष्पं तिलस्य यत् ।

तिलीके फूलका नाम १—वज्रपुष्प १॥

प्रतिहासशतप्रासचण्डातहय-

मारकाः ॥ ७६ ॥ करवीरे—

कंदइल (कनेर) के नाम ५—

प्रतिहास १ शतप्रास २ चण्डात ३

हयमारक ४ ॥ ७६ ॥ करवीर ५॥

—करार तु क्रकारग्रन्थिलाबुभौ ।

करीरके नाम ३—रीर १ क्रकर

२ ग्रन्थिल ३ ॥

उन्मत्तः कितवो धूर्तो धत्तरः

कनकाह्वयः ॥ ७७ ॥

मातुलो मदनश्चा—

धतूरेके नाम ७—उन्मत्त १ कितव

२ धूर्त ३ धत्तर ४ कनकाह्वय ५॥ ७७ ॥

मातुल ६ मदन ७ ॥

—ऽस्य फले मातुलपुत्रकः ।

धतूरेके फलका नाम १—मातुल-

पुत्रक १ ॥

फलपूरो बीजपूरो—

विजौरा निंबूके नाम २—फलपूर १

बीजपूर २ ॥ ७८ ॥

रुचको मातुलङ्गके ॥ ७८ ॥

विजौरा नींबूके भेद मातुलंग १

रुचक २ ॥

समीरणो मरुचकः प्रस्थपुष्पः

फणिज्जकः । जम्बीरो—

मरुआके नाम ५—समीरण १

मरुचक २ प्रस्थपुष्प ३ फणिज्जक ४

जम्बीर ५ ॥

—ऽप्यथ पर्णासे कठिञ्जरकुठे-

रकौ ॥ ७९ ॥

पनसके नाम ३—पर्णास १ कठि

ञ्जर २ कुठेरक ३ ॥ ७९ ॥

सितेऽर्जकोऽत्र—

श्वेत पनसका नाम १—अजक १॥

—पाठी तु चित्रको वह्निसंज्ञकः ।

चीतेके नाम ३—पाटी १ चित्रक २

वह्निसंज्ञक ३ जितने अग्नि के नाम उतने

भी चीतेके नाम हैं ॥

अर्काह्वयसुकः/ऽऽस्फोटगणरूप-

विकीरणाः ॥ ८० ॥ मन्दारश्चा-

र्कपर्णो—

आकके नाम ७—अर्काह्व १ वसुक

२ आस्फोट ३ गणरूप ४ विकीरण

५ ॥ ८० ॥ मन्दार ६ अर्कपर्ण ७

सूर्यके सब नाम आकके नाम हैं ॥

—ऽत्र शुक्लेलर्कप्रतापसौ ।

श्वेत आकके नाम २ अलर्क १

प्रतापस २ ॥

शिवमल्ली पाशुपत एकाष्ठीलो

बुको वसुः ॥ ८१ ॥

गूमेके नाम ५—शिवमल्ली १ पा-

शुपत २ एकाष्ठील ३ बुक ४ वसु

५ ॥ ८१ ॥

वन्दा वृक्षादनी वृक्षरुहा जीव-
न्तिकेत्यपि ।

आकाशवेलके नाम ४—वन्दा १
वृक्षादनी २ वृक्षरुहा ३ जीवन्तिका ४ ।

वत्सादनी छिन्नरुहा गुडूची
तन्त्रिकाऽमृता ॥ ८२ ॥ जीव-
न्तिका सोमवल्ली विशल्या
मधुपर्ण्यपि ।

गिलोयके नाम ९—वत्सादनी १
छिन्नरुहा २ गुडूची ३ तन्त्रिका ४ अ-
मृता ५ ॥ ८२ ॥ जीवन्तिका ६ सोम-
वल्ली ७ विशल्या ८ मधुपर्णी ९ ॥

मूर्वा देवी मधुरसा मोरटा ते-
जनी स्रवा ॥ ८३ ॥ मधूलिका
मधुश्रेणी गोकर्णी पिलुपर्ण्यपि ।

चिनारके नाम १०—मूर्वा १ देवी
२ मधुरसा ३ मोरटा ४ तेजनी ५
स्रवा ६ ॥ ८३ ॥ मधूलिका ७ मधु-
श्रेणी ८ गोकर्णी ९ पीलुपर्णी १० ॥

पाठाम्बष्ठा विद्वकर्णी स्थापनी
श्रेयसी रसा ॥ ८४ ॥ एकाष्ठी-
ला पापवेली प्राचीना वनाति-
क्तिका ।

पेठेके नाम १०—पाठा १ अम्बष्ठा
२ विद्वकर्णी ३ स्थापनी ४ श्रेयसी ५
रसा ६ ॥ ८४ ॥ एकाष्ठीला ७ पाप-
वेली ८ प्राचीना ९ वनतिक्तिका १० ॥

कटुः कटम्भराऽशोकरोहिणी
कटुरोहिणी ॥ ८५ ॥ मत्स्यापित्ता
कृष्णभेदी चक्रांगी शकुलादनी ॥

कुटकीके नाम ८—कटु १ क-
टम्भरा २ अशोकरोहिणी ३ कटुरो-
हिणी ४ ॥ ८५ ॥ मत्स्यापित्ता ५
कृष्णभेदी ६ चक्रांगी ७ शकुलादनी ८ ॥

आत्मगुप्ताजहाऽव्यण्डा कण्डूरा
प्रावृषायणी ॥ ८६ ॥ ऋण्यप्रो-
क्ता शूकशिविः कपिकच्छुश्च
मर्कटी ।

कचके नाम ९—आत्मगुप्ता १
अजहा २ अव्यण्डा ३ कण्डूरा ४ प्रावृ-
षायणी ५ ॥ ८६ ॥ ऋण्यप्रोक्ता ६
शूकशिवि ७ कपिकच्छु ८ मर्कटी ९ ॥

त्रिप्रोपचित्रा न्यग्रोधी द्रवन्ती
शम्बरी वृषा ॥ ८७ ॥ प्रत्यक्छ्रे-
णी सुतश्रेणी रण्डा मूषिकप-
र्ण्यपि ।

मूलीके नाम १०—चित्रा १ उप-
चित्रा २ न्यग्रोधी ३ द्रवन्ती ४ शम्बरी
वृषा ५ ॥ ८७ ॥ प्रत्यक्छ्रेणी ६ सुत-
श्रेणी ७ रण्डा ८ मूषिकपर्णी ९ ॥

अपामार्गः शैखरकोऽधामार्ग-
वमयूरकौ ॥ ८८ ॥ प्रत्यक्पर्णी
केशपर्णी किणिही खरमञ्जरी ।

अपामार्गके नाम ८—अपामार्ग १

शैखरिक २ अधामार्गव ३ मयूरक ४
॥ ८८ ॥ प्रत्यक्पर्णी ५ केशपर्णी ६
किणिही ७ खरमञ्जरी ८ ॥

हज्रिका ब्राह्मणी पद्मा भार्गी
ब्राह्मणयष्टिका ॥ ८९ ॥ अंगार-
वल्ली वालेयशाकवर्बर्बकाः ।

भारंगीके नाम ९- हज्रिका १
ब्राह्मणी २ पद्मा ३ भार्गी ४ ब्राह्म-
णयष्टिका ५ ॥ ८९ ॥ अंगारवल्ली
६ वालेयशाक ७ वर्बर्ब ८ वर्बक ९ ॥

मञ्जिष्ठा विकसा जिगी समंगा
कालमेषिका ॥ ९० ॥ मण्डूकपर्णी
मण्डीरी भण्डी योजनवल्लयपि ।

मंजीठके नाम ९-मंजिष्ठा १
विकसा २ जिगी ३ समंगा ४ काल-
मेषिका ५ ॥ ९० ॥ मण्डूकपर्णी ६
मण्डीरी ७ भण्डी ८ योजनवल्ली ९ ॥

यासो यवासो दुःस्पर्शो धन्व-
यासः कुनाशकः ॥ ९१ ॥ रोदनी क-
च्छुरानन्ता समुद्रान्ता दुरालभा ।

जवासेके नाम १० - यास १
यवास २ दुःस्पर्श ३ धन्वयास ४
कुनाशक ५ ॥ ९१ ॥ रोदनी ६
कच्छुरा ७ अनन्ता ८ समुद्रान्ता ९
दुरालभा १० ॥

पृश्निपर्णी पृथक्पर्णी चित्रपर्ण्य-
त्रिपर्णिका ॥ ९२ ॥ क्रोष्टुविन्ना

सिंहपुच्छी कलशी धावनी गुहा ।

पिठिवनके नाम ९-पृश्निपर्णी १
पृथक्पर्णी २ चित्रपर्णी ३ अंघ्रिपर्णिका
४ ॥ ९२ ॥ क्रोष्टुविन्ना सिंहपुच्छी
६ कलशी ७ धावनी ८ गुहा ९ ॥

निदिग्धिका स्पृशी व्याघ्री
बृहती कण्टकारिका ॥ ९३ ॥
प्रचोदनी कुली क्षुद्रा दुःस्पर्शा
राष्ट्रिकेत्यपि ।

भटकटैया (कटेहली) के नाम
१०-निदिग्धिका १ स्पृशी २ व्याघ्री ३
३ बृहती ४ कण्टकारिका ५ ॥ ९३ ॥
प्रचोदनी ६ कुली ७ क्षुद्रा ८ दुःस्पर्शा
९ राष्ट्रिका १० ॥

नीली काला क्लीतकिका ग्रामी-
णा मधुपर्णिका ॥ ९४ ॥ रंजनी
श्रीफली तुत्था द्रोणी दोला च
नीलिनी ।

नीलके नाम ११-नीली १ काला
२ क्लीतकिका ३ ग्रामीणा ४ मधु-
पर्णिका ५ ॥ ९४ ॥ रंजनी ६ श्रीफली
७ तुत्था ८ द्रोणी ९ दोला १०
नीलिनी ११ ॥

अवलगुजः सोमराजी सुवलिः
सोमवल्लिका ॥ ९५ ॥ कालमेषी
कृष्णफला बाकुची पृतिफल्यपि ।

बकुचीके नाम ८—अवलगुज १
सोमराजी २ सुवलि ३ सोमवल्लिका ४
॥ ९५ ॥ कालमेघी ५ कृष्णफला ६
बाकुची ७ पूतिफली ८ ॥

कृष्णोपकुल्या वैदेही मागधी
चपला कणा ॥ ९६ ॥ उषणा
पिप्पली शौण्डी कोला—

पीपलके नाम १०—कृष्णा १
उपकुल्या २ वैदेही ३ मागधी ४
चपला ५ कणा ६ ॥ ९६ ॥ उषणा
७ पिप्पली ८ शौण्डी ९ कोला १० ॥

—ऽथ करिपिप्पली ।

कपिवल्ली कोलवल्ली श्रेयसी
वशिरः पुमान् ॥ ९७ ॥

गजपीपलके नाम ९—करिपिप्पली
१ कपिवल्ली २ कोलवल्ली ३ श्रेयसी ४
वशिरः ५ ॥ ९७ ॥

चव्यं तु चविका—

चाबके नाम २—चव्य १ चविका २ ॥

काकचिञ्चागुञ्जे तु कृष्णला ।

धुंधुची (चिरमठी) के नाम ३—
काकचिंचा १ गुंजा २ कृष्णला ३ ॥

पलंकषा त्विक्षुगन्धा श्वदंष्ट्रा
स्वादुकण्टकः ॥ ९८ ॥ गोक-
ण्टको गोकुरको वनशृङ्गाट इत्यपि ।

गोखरूके नाम ७—पलंकषा १
इक्षुगन्धा २ श्वदंष्ट्रा ३ स्वादुकण्टक

४ ॥ ९८ ॥ गोकण्टक ५ गोकुरक
६ वनशृङ्गाट ७ ॥

विश्वा विषा प्रतिविषाऽतिवि-
षोपविषारुणा ॥ ९९ ॥ शृङ्गी
महौषधं चा—

अतीसके नाम ८—विश्वा १ विषा २
प्रतिविषा ३ अतिविषा ४ उपविषा ५
अरुणा ६ ॥ ९९ ॥ शृङ्गी ७ महौषध ८ ॥

—ऽथ क्षीरावी दुग्धिका समे ।
दूधीके नाम २—क्षीरावी १ दुग्धिका २ ॥

शतमूली बहुसुताऽभीरुन्दी-
वरी वरी ॥ १०० ॥ ऋष्यप्रोक्ता-
ऽभीरुपत्री नारायण्यः शतावरी ।
अहेरु—

शतावसके नाम १०—शतमूली
१ बहुसुता २ अभीरु ३ इन्दीवरी ४
वरी ५ ॥ १०० ॥ ऋष्यप्रोक्ता ६
अभीरुपत्री ७ नारायणी ८ शतावरी
९ अहेरु १० ॥

—ऽथ पीतद्रुकालेयकहरिद्रवः
॥ १०१ ॥ दार्वी पचम्पचा दारु-
हरिद्रा पर्जन्यपि ।

दारुहलदीके नाम ७—पीतद्रु १
कालेयक २ हरिद्रु ३ ॥ १०१ ॥ दार्वी
पचम्पचा ५ दारुहरिद्रा ६ पर्जनी ७ ॥

वचोऽग्रगन्धा षड्ग्रन्था गोलोमी
शतपर्णिका ॥ १०२ ॥

वचके नाम ५—वचा १ उग्रगन्धा
२ षड्ग्रन्था ३ गोलोमी ४ शत-
पर्विका ५ ॥ १०२ ॥

शुक्ला हैमवती—

जिसका श्वेत जड हो उस वचका
नाम १—हैमवती १ ॥

—वैद्यमातृसिंहौ तु वाशिका ।
वृषोऽटरूषः सिंहास्यो वासिको
वाजिदन्तकः ॥ १०३ ॥

अड्डसेके नाम ८—वैद्यमातृ १ सिंही
२ वाशिका ३ वृष ४ अटरूष ५ सिंहास्य
६ वासिक ७ वाजिदन्तक ८ ॥ १०३ ॥

आस्फोटा गिरिकर्णी स्याद्विष्णु-
क्रान्तापराजिता ।

विष्णुकान्ताके नाम ४—आस्फोटा
१ गिरिकर्णी २ विष्णुकान्ता ३ अपरा-
जिता ४ ॥

इक्षुगन्धा तु काण्डेक्षुकोकिलाक्षे-
क्षुरक्षुराः ॥ १०४ ॥

तालमखानेके नाम ५—इक्षुगन्धा
१ काण्डेक्षु २ कोकिलाक्ष ३ इक्षुर ४
क्षुर ५ ॥ १०४ ॥

शालेयः स्याच्छीतशिवश्छत्रा
मधुरिका मिसिः ।

मिश्रेया—

सौंफके नाम ६—शालेय १ शीत-
शिव २ छत्रा ३ मधुरिका ४ मिसि ५
मिश्रेया ६ ॥

—प्यथ सीहुण्डो वज्रः स्नुक्स्त्रीस्नुही
गुडा ॥ १०५ ॥ समन्तदुग्धा—

सेहुड (थोहर) के नाम ६—सीहुंड
१ वज्र २ स्नुह ३ स्नुही ४ गुडा ५ ॥
॥ १०५ ॥ समन्तदुग्धा ३ ॥

—ऽथो वेल्लममोधा चित्रतण्डुला ।
तण्डुलश्च कृमिघ्नश्च विडङ्गं पुन-
पुंसकम् ॥ १०६ ॥

वायविडंगके नाम ६—वेल्ल १
अमोधा २ चित्रतण्डुला ३ तण्डुल ४
कृमिघ्न ५ विडङ्ग ६ ॥ १०६ ॥

बला वाटचालको—
वरियरा (खरहँटी) के नाम २—
बला १ वाटचालक २ ॥

—घण्टारवा तु शणपुष्पिका ।
सनाटाके नाम २—घण्टारवा १
शणपुष्पिका २ ॥

मृद्रीका गोस्तनी द्राक्षा स्वाद्री
मधुरसेति च ॥ १०७ ॥

दाखक नाम ५—मृद्रीका १
गोस्तनी २ द्राक्षा ३ स्वाद्री ४ मधु-
रसा ५ ॥ १०७ ॥

सर्वानुभूतिः सरला त्रिपुटा त्रिवृता
त्रिवृत् । त्रिभण्डी रोचनी—

श्वेत त्रिधारा (निसोत) के नाम ७ ॥
सर्वानुभूति १ सरला २ त्रिपुटा ३ त्रिवृता
४ त्रिवृत् ५ त्रिभण्डी ६ रोचनी ७—

—श्यामापालिन्धौ तु सुषेणिका
॥ १०८ ॥ काला मसूरविदलाऽ-
र्धचन्द्रा कालमेषिका ।

काले त्रिधारे (निसोत)के नाम ७—
श्यामा १ पालिन्दी २ सुषेणिका ३
॥ १०८ ॥ काला ४ मसूरविदला ५
अर्द्धचन्द्रा ६ कालमेषिका ७ ॥

मधुकं क्लीतकं यष्टीमधुकं मधुय-
ष्टिका ॥ १०९ ॥

जेठीमधुके नाम ४—मधुक १
क्लीतक २ यष्टीमधुक ३ मधुयष्टिका ४
॥ १०९ ॥

विदारी क्षीरशुक्लेक्षुगन्धा
क्रोष्टी तु या सिता ।

कृष्णभूक्ष्माण्डके नाम ४—विदारी
१ क्षीरशुक्ला २ इक्षुगन्धा ३ क्रोष्टी ४ ॥

अन्या क्षीरविदारी स्यान्महाश्वेत-
क्षगन्धिका ॥ ११० ॥

शुक्लभूक्ष्माण्डके नाम ३—क्षीरवि-
दारी १ महाश्वेता २ ऋक्षगन्धिका ३ ॥
॥ ११० ॥

लाङ्गली शारदी तोयपिप्पली
शकुलादनी ।

जलपीपलके नाम ४—लाङ्गली १
शारदी २ तोयपिप्पली ३ शकुलादनी ४ ॥

खराश्वा कारवी दीप्यो मयूरो
लोचमस्तकः ॥ १११ ॥

मयूरशिखा वा अजुमोदके नाम ५—
खराश्वा १ कारवी २ दीप्य ३ मयूर ४
लोचमस्तक ५ ॥ १११ ॥

गोपी श्यामा शारिवा स्या-
दनन्तोत्पलशारिवा ।

कालीशाम्ब(अनन्तमूल)के नाम ५—
गोपी १ श्यामा २ शारिवा ३ अनन्ता ४
उत्पलशारिवा ५ ॥

योग्यमृद्धिः सिद्धिलक्ष्म्यौ—
ऋद्धि, औषधिके नाम ४—योग्य १
ऋद्धि २ सिद्धि ३ लक्ष्मी ४ ॥

—वृद्धेरप्याह्वया इमे ॥ ११२ ॥
ये ही नाम वृद्धिनामक औषधिकेभी
होते हैं ॥ ११२ ॥

कदली वारणबुसा रम्भा मोचां-
शुमत्फला । काष्ठीला—

केलेके नाम ६—कदली १ वारण-
बुसा २ रम्भा ३ मोचा ४ अंशुमत्फला
५ काष्ठीला ६ ॥

—मुद्गपर्णी तु काकमुद्गा सहे-
त्यापि ॥ ११३ ॥

वनमूगके नाम ३—मुद्गपर्णी १
काकमुद्गा २ सहा ३ ॥ ११३ ॥

वार्ताकी हिंमुली सिंही भण्टाकी
दुष्प्रधार्षी ।

वनमंटे(रानकटेहली)के नाम ५—

वार्ताकी १ हिंगुली २ सिंही ३ भण्टाकी
४ दुष्प्रवर्षिणी ५ ॥

नाकुली सुरसा रास्त्रा सुगन्धा
गन्धनाकुली ॥ ११४ ॥ नकुलेष्टा
मुजंगाक्षी छत्राकी सुवहा
च सा ।

रासन (तुलसी) के नाम ९—
नाकुली १ सुरसा २ रास्त्रा ३ सुगन्धा ४
गन्धनाकुली ५ ॥ ११४ ॥ नकुलेष्टा ६
मुजंगाक्षी ७ छत्राकी ९ सुवहा ९ ॥

विदारिगन्धांशुमती सालपर्णी
स्थिरा ध्रुवा ॥ ११५ ॥

शालपर्णी वा सरिवनके नाम ५—
विदारिगन्धा १ अंशुमती २ सालपर्णी
३ स्थिरा ४ ध्रुवा ५ ॥ ११५ ॥

तुंडिकेरी समुद्रान्ता कार्पासी
बदरोति च ।

कपासके नाम ४—तुंडिकेरी १
समुद्रान्ता २ कार्पासी ३ बदरा ४ ॥

भारद्वाजी तु सा वन्या—
वनकी कपास अर्थात् नरमाका नाम
१—भारद्वाजी १ ॥

शृंगी तु ऋषभो वृषः ॥ ११६ ॥
काकडासींगीके नाम ३—शृंगी १
ऋषभ २ वृष ३ ॥ ११६ ॥

गांगेरुकी नागबला झषा ह्रस्व-
गेवधुका ॥

ककही (गंगेरु) के नाम ४—
गांगेरुकी १ नागबला २ झषा ३
ह्रस्वगेवधुका ४ ॥

धामार्गवो घोषकः स्या—
श्वेत तुरईके नाम २—धामार्गव
१ घोषक २ ॥

—महाजाली स पीतकः ॥ ११७ ॥
पीलेकूलकी तुरईका नाम १—
महाजाली १ ॥ ११७ ॥

ज्योत्स्नी पटोलिका जाली—
चच्चेके नाम ३—ज्योत्स्नी १
पटोलिका २ जाली ३ ॥

—नादेयी भूमिजम्बुका ।
भूमिजामुनके नाम २—नादेयी १
भूमिजम्बुका २ ॥

स्याल्लांगलिक्यग्निशिखा—
करियारी (कलहारी) के नाम २—
लांगलिकी १ अग्निशिखा २ ॥

—काकांगी काकनासिका ॥ ११८ ॥
काकजंघा अर्थात् कौवाठोढी
(मकोह) के नाम २—काकांगी १
काकनासिका २ ॥ ११८ ॥

गोधापदी तु सुवहा—
हंसपदी (लज्जावती) के नाम २—
गोधापदी १ सुवहा—

—मुसली तालमूलिका ।
मुसलीके नाम २—मुसली १ ताल-
मूलिका २ ॥

अजशृंगी विषाणी स्या-

मेढासींगीके नाम २-अजशृंगी १
विषाणी २ ॥

-द्रोजिह्वादार्विके समे ॥ ११९ ॥

गोमोके नाम २-गोजिह्वा १
दार्विका २ ॥ ११९ ॥

ताम्बूलवल्ली ताम्बूली नागवल्ल्य-
नागवेल अर्थात् पानके नाम ३-
ताम्बूलवल्ली १ ताम्बूली २ नागवल्ली ३ ॥

-प्यथ द्विजा ।

हरेणु रेणुका कौन्ती कपिला भस्म-
गन्धिनी ॥ १२० ॥

गगनधूरिके (नाम ६-द्विजा १
हरेणु २ रेणुका ३ कौन्ती ४ कपिला
५ भस्मगन्धिनी ६ ॥ १२० ॥

एलावालुकमैलेपं सुगन्धिहरि-
वालुकम् । वालुकं च-

एलुआ नामक गन्धद्रव्य विशेषके
नाम ५-एलावालुक १ ऐलेय २
सुगन्धि ३ हरिवालुक ४ वालुक ५ ॥

-य पालङ्क्यां मुकुन्दः कु-
न्दकुन्दरू ॥ १२१ ॥

पालवाके नाम ४-पालकी १
मुकुन्द २ कुन्द ३ कुन्दरू ४ ॥ १२१ ॥

वालं हीबेरबर्हिष्ठोदीच्यं केशाम्बु
नाम च ॥

नेत्रवालाके नाम ४-वाला १

हीबेर २ बर्हिष्ठ ३ उदीच्य ४ ॥
केशके और उदकके सब नाम ॥

कालानुसार्यवृद्धाश्मपुष्पशीताशि-
वानि तु ॥ १२२ ॥ शैलेयं-

शिलाजीतके नाम ५-कालानु-
सार्य १ वृद्ध २ अश्मपुष्प ३ शीत-
शिव ४ ॥ १२२ ॥ शैलेय ५ ॥

-तालपर्णी तु दैत्या गन्धकुटी
मुरा । गन्धिनी-

मुरैठी वा तालिसपत्रके नाम ५-
तालपर्णी १ दैत्या २ गन्धकुटी ३
मुरा ४ गन्धिनी ५ ॥

-गजभक्ष्या तु सुवहा सुरभी रसा
॥ १२३ ॥ महेरुणा कुन्दरुकी
सल्लकी ह्लादिनीति च ।

कांसके नाम ८-गजभक्ष्या १
सुवहा २ सुरभी ३ रसा ४ ॥ १२३ ॥
महेरुणा ५ कुन्दरुकी ६ सल्लकी ७
ह्लादिनी ८ ॥

-अग्निज्वालासुभिक्षे तु धातकी
धातुपुष्पिका ॥ १२४ ॥

धव (धायफूल) के नाम ४-
अग्निज्वाला १ सुभिक्षा २ धातकी ३
धातुपुष्पिका ४ ॥ १२४ ॥

पृथ्वीका चन्द्रवालैश निष्कु-
टिर्वहुला-

बड़ी इलायचीके नाम ५-पृथ्वीका १
चन्द्रवाला २ एला ३ निष्कुटी ४
बहुला ५ ॥

-५थ सा ।

सूक्ष्मोपकुञ्चिका तुत्या कोरङ्गी
त्रिपुटा त्रुटिः ॥ १२५ ॥

गुजराती (छोटी) इलायचीके
नाम ५-उपकुञ्चिका १ तुत्या २
कोरङ्गी ३ त्रिपुटा ४ त्रुटि ५ ॥ १२५ ॥

व्याधिः कुष्ठं पारिभाष्यं व्याप्यं
पाकलमुत्पलम् ।

कूठके नाम ६-व्याधि १ कुष्ठ २
पारिभाष्य ३ व्याप्य ४ पाकल ५ उत्पल ६ ॥
शंखिनी चोरपुष्पी स्यात्केशि-

शंखाहुलीके नाम ३-शंखिनी १
चोरपुष्पी २ केशिनी ३ ॥

-न्यथ वितुन्नकः ॥ १२६ ॥

झटामलाज्झटा ताली शिवाताम-
लकीति च ।

भूम्यामलकी अर्थात् अँवरीक नाम
७-वितुन्नक १ ॥ १२६ ॥ झटा २
अमला ३ अज्झटा ४ ताली ५ शिवा
६ तामलकी ७ ॥

प्रपौण्डरीकं पौण्डर्य-

गुलाबके नाम २-प्रपौण्डरीक १
पौण्डर्य २ ॥

-मथ तुन्नः कुवेरकः ॥ १२७ ॥
कुणिः कच्छः कान्तलको नन्दि-
वृक्षो-

तुनके नाम ६-तुन्न १ कुवे-
रक ॥ १२७ ॥ कुणि ३ कच्छ ३ कान्तलक
५ नन्दिवृक्ष ६ ॥

-५थ राक्षसी ।

चण्डा धनहरी क्षेमदुष्पत्रगणहा-
सकाः ॥ १२८ ॥

धनहरीके नाम ६-राक्षसी १
चण्डा २ धनहरी २ क्षेम ४ दुष्पत्र ५
गणहासक ६ ॥ १२८ ॥

घ्याडायुधं व्याघ्रनखं करजं
चक्रकारकम् ।

नखा, गन्धद्रव्यके नाम ४-व्याडा-
युध १ व्याघ्रनख २ करज ३ चक्रकारक ४ ॥

सुषिरा विद्रुमलता कपोतांघ्रिर्नदी
नली ॥ १२९ ॥

मालकांगनीके नाम ५-सुषिरा १
विद्रुमलता २ कपोतांघ्रि ३ नदी ४
नली ४ ॥ १२९ ॥

धमन्यञ्जनकेशी च हनुर्हृदविला-
सिनी ।

ककूदनिके नाम ४-धमनि १ अञ्जन-
केशी २ हनु ३ हृदविलासिनी ४ ॥
शुक्तिः शंखः खुरः कोलदलं नख-

नखी नाम गन्धद्रव्यविशेषके नाम
५-शुक्ति १ शंख २ खुर ३ कोल-
दल ४ नख ५ ॥

—मथाढकी ॥ १३० ॥

काक्षी भृत्स्ना तुवरिका मृत्तालक-
सुराष्ट्रजे ।

अरहरके नाम ६-आढकी १
॥ १३० ॥ काक्षी २ भृत्स्ना ३ तुवरिका
४ मृत्तालक ५ सुराष्ट्रज ६ ॥

कुटन्नटं दाशपुरं वानेयं परिपेलवम्
॥ १३१ ॥ प्लवगोपुरगोनर्दकैवर्ती-
मुस्तकानि च ।

मोथाके नाम ९-कुटन्नट १ दाशपुर
२ वानेय ३ परिपेलव ४ ॥ १३१ ॥
प्लव ५ गोपुर ६ गोनर्दकैवर्ती ८
मुस्तक ९ ॥

ग्रन्थिपर्णं शुक्रं बर्हपुष्पं स्थौणे-
यकुक्कुरे ॥ १३२ ॥

ककरोके नाम ५-ग्रन्थिपर्ण १ शुक्र २
बर्हपुष्प ३ स्थौण्य ४ कुक्कुर ५ ॥ १३२ ॥

मरुन्माला तु पिशुना स्पृका देवी
लता लघुः । समुद्रान्ता वधूः को-
टिवर्षा लंकोपिकेत्यपि ॥ १३३ ॥

अस्परकके नाम १०-मरुन्माला
१ पिशुना २ स्पृका ३ देवी ४ लता ५
लघु ६ समुद्रान्ता ७ वधू ८ कोटिवर्षा
९ लंकोपिका ॥ १० ॥ १३३ ॥

तपस्विनी जटा मांसी जटिला
लोमशा मिशी ।

जटामांसीके नाम ६-तपस्विनी १
जटा २ मांसी ३ जटिला ४ लोमशा
५ मिशी ६ ॥

त्वक्पत्रमुत्कटं भृंगं त्वचं चोचं
वराङ्गकम् ॥ १३४ ॥

तजके नाम ६-त्वक्पत्र १ उत्कट २
भृंग ३ त्वच ४ चोच ५ वराङ्गक ६ ॥ १३४ ॥
कर्चूरको द्राविडकः काल्पको
वेधमुख्यकः ।

कचूरके नाम ४-कर्चूरक १ द्रावि-
डक ५ काल्पक ३ वेधमुख्य ४ ॥

ओषधयो जातिमात्रे स्यु-
सब अत्रोका नाम १-ओषधि १ ॥

—रजातौ सर्वमौषधम् ॥ १३५ ॥
अन्नमात्रका नाम १-ओषध १

॥ १३५ ॥

शाकारव्यं पत्रपुष्पादि-
तर्कारीमात्रका नाम १-शाक १ ॥

—तण्डुलीयोऽल्पमारिषः ।
चौराईके नाम २-तण्डुलीय १ अ-

ल्पमारिष २ ॥
विशल्याग्निशिखाऽनन्ता फलिनी

शक्रपुष्पिका ॥ १३६ ॥
कलियारी इन्द्रपुष्पीके नाम ५-

विशल्या १ अग्निशिखा २ अनन्ता ३
फलिनी ४ शक्रपुष्पिका ५ ॥ १३६ ॥

स्यादृक्षगन्धा छगलान्त्र्यावेगी
वृद्धदारकः । जुङ्गे—

विधारके नाम ५—ऋक्षगन्धा १ छग-
लान्त्री २ आवेगी ६ वृद्धदारक ४ जुङ्ग ५ ॥

—ब्राह्मी तु मत्स्याक्षी वयस्था
सोमवलरी ॥ १३७ ॥

ब्राह्मीके नाम ४—ब्राह्मी १ मत्स्याक्षी
२ वयस्था ३ सोमवलरी ४ ॥ १३७ ॥

पटुपर्णी हैमवती स्वर्णक्षीरी
हिमावती ।

मकोईके नाम ४—पटुपर्णी १
हैमवती २ स्वर्णक्षीरी ३ हिमावती ४ ॥

हयपुच्छी तु काम्बोजी माष-
पर्णी महासहा ॥ १३८ ॥

मूंगके नाम ४—हयपुच्छी १ काम्बोजी
२ माषपर्णी ३ महासहा ४ ॥ १३८ ॥

तुण्डिकेरी रक्तफला बिम्बिका
पीलुपर्ण्यापि ।

कुंडुरीके नाम ४—तुण्डिकेरी १
रक्तफला २ बिम्बिका ३ पीलुपर्णी ४ ॥

बर्बरा कवरी तुंगी खरपुष्पा-
जगन्धिका ॥ १३९ ॥

बर्बराके नाम ५—बर्बरा १ कवरी २
तुंगी ३ खरपुष्पा ४ अजगन्धिका
५ ॥ १३९ ॥

एलापर्णी तु सुवहा रास्ना
युक्तरसा च सा ।

एलापर्णीके नाम ४—एलापर्णी १
सुवहा २ रास्ना ३ युक्तरसा ४ ॥

चांगेरी चुक्रिका दन्तशठाम्ब-
ष्ठामल्लोणिका ॥ १४० ॥

अम्लोना वा चूकाके नाम ५—
चांगेरी १ चुक्रिका २ दन्तशठा ३
अम्बष्ठा ४ अम्ललोणिका ५ ॥ १४० ॥

सहस्रवेधी चुकोऽम्लवेतसः
शतवेध्यपि ।

अमलवेतके नाम ४—सहस्रवेधी १
चुक्र २ अम्लवेतस ३ शतवेधी ४ ॥

नमस्कारी गण्डकारी समंगा
खदिरेत्यापि ॥ १४१ ॥

किसी २के मतसे चांगेरी आदि ९
भी अमलवेतके नाम हैं ॥ लज्जालके
नाम ४—नमस्कारी १ गण्डकारी २
समंगा ३ खदिरा ४ ॥ १४१ ॥

जीवन्ती जीवनी जीवा जीव-
नीया मधुः स्रवा ।

जिसे गुर्जरदेशमें दोडी कहते हैं उस
औषधिके नाम ६—जीवन्ती १ जीवनी
२ जीवा ३ जीवनीया ४ मधु ५ स्रवा
६ ॥ कोईक 'मधुस्रवा' एक नाम कहते हैं ॥

कूर्चशीर्षो मधुरकः शृंगह्रस्वा-
ङ्गजीविकाः ॥ १४२ ॥

जीवकके नाम ५—कूर्चशीर्ष १
मधुरक २ शृंग ३ ह्रस्वांग ४ जीवक
५ ॥ १४२ ॥

किराततिक्तो भूनिम्बोऽनार्य-
तिक्तो—

चिरायतेके नाम ३—किराततिक्त-
१ भूनिम्ब २ अनार्यतिक्त ३ ॥

—ऽयं सप्तला ।

विमला सातला भूरिफेना
चर्मकषेत्यपि ॥ १४३ ॥

सोढुण्डमेदके नाम ५—सप्तला १
विमला २ सातला ३ भूरिफेना ४ चर्म-
कषा ५ ॥ १४३ ॥

वायसोली स्वादुरसा वयस्था-
काकोलीके नाम ३—वायसोली १
स्वादुरसा २ वयस्था ॥ ३ ॥

—य मकूलकः ।

निकुम्भो दन्तिका प्रत्यक्छे-
ण्युदुम्बरपर्ण्यापि ॥ १४४ ॥

वज्रदन्ती अर्थात् दंतियाके नाम
जिसके बीजको जयपाल कहते हैं ५—
मकूलक १ निकुम्भ २ दंतिका ३ प्रत्यक्-
श्रेणी ४ उदुम्बरपर्णी ५ ॥ १४४ ॥

अजमोदा तृग्रगन्धा ब्रह्मदर्भा
यवानिका ।

अजमोद या अजवायनके नाम ६—
अजमोदा १ उग्रगन्धा २ ब्रह्मदर्भा ३
यवानिका ४ ॥

मूले पुष्करकाश्मीरपद्मपत्राणि
पौष्करे ॥ १४५ ॥

पोहकरमूलके नाम ३—पुष्कर १
काश्मीर २ पद्मपत्र ३ ॥ १४५ ॥

अव्यथातिचरा पद्मा चारटी
पद्मचारिणी ।

पद्माखके नाम ५—अव्यथा १
अतिचरा २ पद्मा ३ चारटी ४ पद्म-
चारिणी ५ ॥

काम्पिल्यः कर्कशश्चन्द्रो रक्तां-
गो रोचनीत्यपि ॥ १४६ ॥

कबीलेके नाम ५—काम्पिल्य १ कर्कश
२ चन्द्र ३ रक्तांग ४ रोचनी ५ ॥ १४६ ॥

प्रपुन्नाडस्वेडगजो दद्रुघ्नश्चक-
मर्दकः । पद्माट उरणाख्यश्च-
चकवड वा पवाडके नाम ६—प्रपु-
न्नाड १ एडगज २ दद्रुघ्न ३ चकमर्दक
४ पद्माट ५ उरणाख्य ६ ॥

—पलांडुस्तु सुकन्दकः ॥ १४७ ॥

प्याजके नाम २—पलांडु १
सुकन्दक २ ॥ १४७ ॥

लतार्कदुद्रुमौ तत्र हरिते—
हरे प्याजके नाम २—लतार्क १ दुद्रुम २ ॥

—ऽयं महौषधम् ।

लशुनं गृञ्जनारिष्टमहाकन्दर-
सोनकाः ॥ १४८ ॥

लहसुनके नाम ६—महौषध १ लशुन
२ गृञ्जन ३ अरिष्ट ४ महाकन्द ५
रसोनक ६ ॥ १४८ ॥

पुनर्नवा तु शोयन्ती—

गदहपुरैना. (साठी) के नाम २—
पुनर्नवा १ शोथघ्नी २ ॥

—वितुन्नं सुनिषण्णकम् ।

विषखण्डाके नाम २—वितुन्न १
सुनिषण्णक २ ॥

स्याद्वातकः शीतलोऽपराजिता
शणपण्यपि ॥ १४९ ॥

पटशनके नाम ४—वातक १ शीतल
२ अपराजिता ३ शणपणी ४ ॥ १४९ ॥

पारावताद्वात्रिः कटभी पण्या
ज्योतिष्मती लता ।

मालकांगनीके नाम ५—पारावतांघ्रि
१ कटभी २ पण्या ३ ज्योतिष्मती ४
लता ५ ॥

वार्षिकं त्रायमाणा स्यात्त्रायन्ती
बलभद्रिका ॥ १५० ॥

त्रायमाणके नाम ४—वार्षिक १
त्रायमाणा २ त्रायन्ती ३ बलभद्रिका
४ ॥ १५० ॥

विष्वक्सेनप्रिया गृष्टिर्वाराही
बदरेत्यपि ।

वाराहीकन्दके नाम ४—विष्वक्से-
नप्रिया १ गृष्टि २ वाराही ३ बदरा ४ ॥

मार्कवो भृङ्गराजः स्यात्—

भृङ्गराज (भंगारा) के नाम २—
मार्कव १ भृङ्गराज २ ॥

—काकमाची तु वायसी ॥ १५१ ॥

कांवैया वा कौवाहांडी गोडी के नाम
२—काकमाची १ वायसी २ ॥ १५१ ॥

शतपुष्पासितच्छत्राऽतिच्छत्रा
मधुरा मिसिः । अवाक्पुष्पी
कारवी च—

सोंफके नाम ७—शतपुष्पा १
सितच्छत्रा २ अतिच्छत्रा ३ मधुरा ४
मिसि ५ अवाक्पुष्पी ६ कारवी ७ ॥

—सरणा तु प्रसारिणी ॥ १५२ ॥
तस्यां कटम्भरा राजबला भद्र-
बलेत्यपि ।

कुञ्जप्रसारिणी वा चांदवेळ वा
प्रसारिणी (खीप) के नाम ५—सरणा
१ प्रसारिणी २ ॥ १५२ ॥ कटम्भरा ३
राजबला ४ भद्रबला ५ ॥

जनी जतूका रजनी जतुकृच्चक्र-
वर्तिनी ॥ १५३ ॥ संस्पर्शा—

चक्रवतके नाम ६—जनी १ जतूका
२ रजनी ३ जतुकृत् ४ चक्रवर्तिनी
५ ॥ १५३ ॥ संस्पर्शा ६ ॥

—ऽथ शठी गन्धमूली षड्ग्रन्थि-
केत्यपि । कर्चूरोऽपि पलाशो—

कर्चूरके नाम ५—शठी १ गन्ध-
मूली २ षड्ग्रन्थिका ३ कर्चूर ४
पलाश ५ ॥

—ऽथ कारवेळः काठिलकः ॥ १५४ ॥
सुषवी चा—

करेलोंके नाम ३-कारवेल १
कठिलक २ ॥ १५४ ॥ सुषवी ३ ॥

-ऽथ कुलकं पटोलस्तित्तकः

पटुः ।

परवरके नाम ४-कुलक १ पटोल
२ तित्तक ३ पटु ४ ॥

कूष्माण्डकस्तु कर्कारु-

कुम्हडा (कोहला) क नाम २-

कूष्माण्डक १ कर्कारु २ ॥

-रीर्वारुः कर्कटीके स्त्रियौ ॥ १५५

ककडीके नाम २-ईर्वारु १ कर्कटी
२ ॥ १५५ ॥

इक्ष्वाकुः कटुतुम्बी स्या-

रामतुरई अर्थात् लौकीके नाम २-

इक्ष्वाकु १ कटुतुम्बी २ ॥

-तुम्ब्यलावूरुभे समे ।

तुम्बीके नाम २-तुम्बी १ अलावूर २ ॥

चित्रा गवाक्षी गोडुम्बा-

जठक ककरी (गडूमा) के नाम ३-

चित्रा १ गवाक्षी २ गोडुम्बा ३ ॥

-विशाला त्विन्द्रवारुणी ॥ १५६ ॥

इन्द्रवारुणीके नाम २-विशाला १

इन्द्रवारुणी २ ॥ १५६ ॥

-अशोन्नः सूरणः कन्दः-

सूरण अर्थात् जमीकन्दके नाम ३ ॥

अशोन्न १ सूरण २ कन्द ३ ॥

गण्डीरस्तु समाष्टिला ।

गण्डीरके नाम २-गण्डीर १

समष्टिला २ ॥

कलम्ब्यु-

करंबुआका नाम १-कलम्बीः १ ॥

-पोदिका-

पोईका नाम १-उपोदिका १ ॥

-स्त्री तु मूलकं-

मूलीका नाम १-मूलक १ ॥

-हिलमोचिका ॥ १५७ ॥

हिलसाका नाम १-हिलमोचिका १

॥ १५७ ॥

वास्तूकं-

बथुएका नाम १-वास्तूक १ ॥

-शाकभेदाः स्यु-

यह सब शाकके भेद कहे ॥

-दूर्वा तु शतपर्विका ।

सहस्रवीर्याभार्गव्यौ रुहाऽनन्ता-

दूबके नाम ६-दूर्वा १ शत-

पर्विका २ सहस्रवीर्या ३ भार्गवी ४

रुहा ५ अनन्ता ६ ॥

-ऽथ सा सिता ॥ १५८ ॥

गोलोमी शतवीर्या च गण्डाली

शकुलाक्षकः ।

उजली दूबके नाम ४-१५८ ॥

गोलोमी १ शतवीर्या २ गण्डाली ३

शकुलाक्षक ४ ॥

कुरुविन्दो मेघनामा मुस्ता
मुस्तकमास्त्रियाम् ॥ १५९ ॥

मोथाके नाम ४-कुरुविन्द १
मेघनामन् २ मुस्ता ३ मुस्तक ४ ॥
॥ १५९ ॥

स्याद्भद्रमुस्तको गुन्द्रा-
नागरमोथाके नाम २--भद्रमुस्त-
क १ गुन्द्रा २ ॥

-चूडाला चकलोच्चटा ।
मोथाविशेषके नाम ३-- चूडाला
१ चकला २ उच्चटा ३ ॥

वंशे त्वक्सारकर्मारत्वाचिसार-
तृणध्वजाः ॥ १६० ॥ शतपर्वा
यवफलो वेणुमस्करतेजनाः ।

बांशके नाम १०-वंश १ त्व-
क्सार२कर्मार ३ त्वचिसार४तृणध्वज
५ ॥ १६० ॥ शतपर्वन् ६ यवफल ७
वेणु ८ मस्कर ९ तेजन् १० ॥

वेणवः कीचिकास्ते स्युर्यै स्वन-
न्त्यनिलोद्धताः ॥ १६१ ॥

जो छेदमें वायु जानेसे शब्द करने
लगे उन बांशोंका नाम १-कीचक
१ ॥ १६१ ॥

ग्रान्थिर्ना पर्वपरुषी-
गांठके नाम ३-ग्रन्थि १ पर्वन्
२ परुष ३ ॥

-गुन्द्रस्तेजनकः शरः ।

शरके नाम ३-गुन्द्र १ तेज-
नक २ शर ३ ॥

नडस्तु धमनः पोटगलो-
नलके नाम ३-नड १ धमन २
पोटगल ३ ॥

-ऽथो काशमस्त्रियाम् ॥ १६२ ॥
इक्षुगन्धा पोटगलः-

काशके नाम ३-काश १ ॥ १६२ ॥
इक्षुगन्धा २ पोटगल ३ ॥

-पुंसि भूमि तु बल्वजाः ।
बगईका नाम १-बल्वज १ ॥
रसाल इक्षु-

ऊख अर्थात् गन्नाके नाम २-
रसाल १ इक्षु २ ॥
-स्तद्भेदाः पुण्ड्रकान्तारका-
दयः ॥ १६३ ॥

पोंडा ऊखके नाम २-पुण्ड्र १
कान्तारक २ आदि ॥ १६३ ॥

-स्याद्वीरणं वीरतरं-
गांडरके नाम २-वीरण १
वीरतर २ ॥

-मूलोऽस्योशीरमस्त्रियाम् ।
अभयं नलदं सेव्यममृणालंजला-
शयम् ॥ १६४ ॥ लामजकं
लघुलयमवदाहेष्टकापथे ।

गांडरेकी जड अर्थात् खशके नाम
१०-उशीर १ अभय २ नलद ३ सेव्य

४ अमृणाल ५ जलाशय ६ ॥ १६४ ॥
 लामज्जक ७ लघुलय ८ अवदाह ९
 इष्टकापय १० ॥

नडादयस्तृणं गर्मुच्छयामाक-
 प्रमुखा अपि ॥ १६५ ॥

नलादि गर्मुत् श्यामाक आदिका
 नाम १-तृण १ ॥ १६५ ॥

अस्त्री कुशं कुथो दर्भः पवित्र-
 कुशके नाम ४-कुश १ कुथ २
 दर्भ ३ पवित्र ४ ॥

-मय कतृणम् ।

पौरसौगन्धिकध्यामदेवजगधकरौ-
 हिषम् ॥ १६६ ॥

रोहिसके नाम ६-कतृण १ पौर २
 सौगन्धिक ३ ध्याम ४ देवजगधक ५
 रौहिष ६ ॥ १६६ ॥

छत्रातिच्छत्रपालधनौ-

पानीके तृणके नाम ३-छत्रा १
 अतिच्छत्र २ पालधन ३ ॥

-मालातृणकभूस्तृणे ।

तृणविशेषके नाम २-मालातृ-
 णक १ भूस्तृण २ ॥

शष्पं बालतृणं-

नये तृणके नाम २-शष्प १
 बालतृण २ ॥

-घासो यवसं-

घासके नाम २-घास १ यवस २ ॥

-तृणमर्जुनम् ॥ १६७ ॥

तृणमात्रके नाम २-तृण १ अर्जुन
 २ ॥ १६७ ॥

तृणानां संहतिस्तृण्या-

तृणसमूहका नाम १-तृण्या १ ॥

नड्या तु नडसंहतिः ।

नलोंके समूहका नाम १-नड्या १ ॥

तृणराजाद्वयस्तालो-

ताडके नाम २-तृणराज १ ताल २ ॥

-नालिकेरस्तु लाङ्गली १६८ ॥

नारियलके नाम २-नालिकेर १
 लांगली २ ॥ १६८ ॥

घोण्टा तु पूगः क्रमुको गुवाकः
 खपुरो-

सुपारीके नाम ५-घोण्टा १ पूग
 २ क्रमुक ३ गुवाक ४ खपुर ५ ॥

-ऽस्य तु । फलमुद्गे-

सुपारीके फलका नाम १-
 उद्गे १ ॥

-मेते च हिन्तालसाहितास्त्रयः
 ॥ १६९ ॥ खर्जूरः केतकी ताली
 खर्जूरी च तृणद्रुमाः ।

खजूरीके नाम ४-खर्जूर १ केतकी
 २ ताली ३ खर्जूरी ४ पेडका तृणद्रुम
 नाम है ॥ १६९ ॥

इति वनौषधिवर्गः ४

अथ सिंहादिवर्गः ५.

सिंहो भृगेन्द्रः पञ्चास्यो हर्यक्षः
केसरी हरिः ।

सिंहके नाम ६—सिंह १ भृगेन्द्र २
पञ्चास्य ३ हर्यक्ष ४ केसरिन् ५ हरिः ६ ॥

शार्दूलद्वीपिनौ व्याघ्रे—

बाघके नाम ३—शार्दूल १ द्विपिन् २
व्याघ्र ३ ॥

—तरक्षुस्तु मृगादनः ॥ १ ॥

चीतके नाम २—तरक्षु १ मृगादन
२ ॥ १ ॥

वराहः सूकरो घृष्टिः कोलः पोत्री
किरिः किटिः । दंष्ट्री घोणी स्तब्ध-
रोमा क्रोडो भूदार इत्यपि ॥ २ ॥

सूअरके नाम १२—वराह १ सूकर
२ घृष्टि ३ कोल ४ पोत्रिन् ५ किरि ६
किटि ७ दंष्ट्रिन् ८ घोणिन् ९ स्तब्ध-
रोमन् १० क्रोड ११ भूदार १२ ॥ २ ॥

कपिलवङ्गप्लवंगशाखामृगवली-
मुखाः । मर्कटो वानरः कीशो
वनौका—

वानरके नाम ९—कपि १ प्लवङ्ग २
प्लवंग ३ शाखामृग ४ वलीमुख ५ मर्कट
६ वानर ७ कीश ८ वनौकस् ९ ॥

—अथ भल्लके ॥ ३ ॥

ऋक्षाऽच्छभल्लभल्लका—

रीछके नाम ४—भल्लुक ४ ॥ ३ ॥

ऋक्ष २ अच्छभल्ल ३ भल्लुक ४ ॥

—गण्डके खड्गखड्गिनौ ।

गैंडेके नाम ३—गण्डक १ खड्ग २
खड्गिन् ३ ॥

लुलायो महिषो वाहद्विषत्कासर-
सैरिभाः ॥ ४ ॥

भैंसेके नाम ५—लुलाय १ महिष २
वाहद्विषत् ३ कासर ४ सैरिभ ५ ॥ ४ ॥

स्त्रियां शिवाभूरिमायगोमायुमृ-
गधूर्तकाः । शृगालवञ्चकक्रोष्टु-
फेरुफेरवजम्बुकाः ॥ ५ ॥

सियार—गीदडके नाम १०—शिवा
१ भूरिमाय २ गोमायु ३ मृगधूर्तक ४
शृगाल ५ वञ्चक ६ क्रोष्टु ७ फेरु ८
फेरव ९ जम्बुक १० ॥ ५ ॥

ओतुबिंडालो मार्जारो वृषदंशक
आखुमुक् ।

बिलावके नाम ५—ओतु १ बिंडाल
२ मार्जार ३ वृषदंशक ४ आखुमुक् ५ ॥

प्रयो गौधेरगौधारगौधेया गो-
धिकात्मजे ॥ ६ ॥

चन्दनगोह (गुहेरा) अर्थात् यह
जन्तु काले सर्पस गोहम उत्पन्न होता
है उसके नाम ३—गौधेर १ गौधार
२ गौधेय ३ ॥ ६ ॥

श्रावित्तु शल्य—

साहीके नाम २—धाविद् १ शल्य २ ॥ लिन् २ चीन ३ चमू ४ प्रियक ५
—स्तलोमि शलली शललं शलम् ॥ समू ६ हरिण ७ ॥ ९ ॥

साहीके परोंके नाम—शलली कृष्णसाररुन्यंकुरकुशम्बररौहि-
१ शलल २ शल ३ ॥ षाः । गोकर्णपृषतैणश्यरोहिताश्व-
वातप्रमीर्वातमृगः— मरो मृगाः १० ॥

शीघ्रगामी मृगविशेषके नाम २— तथा मृगोंके भेद १२—कृष्णसार
वातप्रमी १ वातमृग २ ॥ १ रुत २ न्यंकु ३ रंकु ४ शम्बर ५

—कोकस्त्वीहामृगो वृकः ॥ ७ ॥ रौहिष ६ गोकर्ण ७ पृषत ८ एण ९

भेडियेके नाम ३—कोक १ ईहा- ऋश्य १० रोहित ११ चमर १२ ॥ १० ॥
मृग २ वृक ३ ॥ ७ ॥ गन्धर्वः शरभो रामः सुमरो

मृगे कुरंगवातायुहरिणाजिनयो- गवयः शशः । इत्यादयो मृगे-
नयः । न्द्राद्या गवाद्याः पशुजातयः ॥ ११ ॥

मृगके नाम ५—मृग १ कुरङ्ग २ तथा मृगोंके भेद ६—गन्धर्व १
वातायु ३ हरिण ४ अजिनयोनि ५ ॥ शरभ २ राम ३ सुमर ४ गवय ५ शश

ऐणेयमेण्याश्वर्मद्य—

हरिणके चर्म मांसादिका नाम १— ६ इस प्रकार मृग आदि और सिंह
ऐणेय १ ॥ आदि तथा गौआदि पशुजाति कह-
लाते हैं ॥ ११ ॥

—मेणस्यैण—

हरिणके चर्म मांसादिका नाम १—ऐण १ ॥ उन्दुरुमूर्षकोऽप्याखु—

—मुभे त्रिषु ॥ ८ ॥ चूहेके नाम ३—उन्दुरु १ मूषक २

ऐणेय और ऐण ये शब्द तीनों आखु ३ ॥

—गिरिका बालमूषिका ।

छोटी चुहियाके नाम २—गिरिका
बालमूषिका २ ॥

कदली कन्दली चीनश्चमूरुप्रि- सरटः कृकलासः स्या—
यकावपि । समरूश्चेति हरिणा गिरगटक नाम २—सरट १ कृक-
अमी अजिनयोनयः ॥ ९ ॥ लास २ ॥

मृगोंके भेद ७—कदलिन् १ कन्द-

—मुसली गृहगोधिका ॥ १२ ॥

छपकलीके नाम २—मुसली १
गृहगोधिका २ ॥—१२ ॥

लूता स्त्री तन्तुवायोर्णनाभमर्क-
टकाः समाः ।

मकडीके नाम ४—लूता १ तन्तुवाय
२ ऊर्णनाभ ३ मर्कटक ४ ॥

नीलंगुस्तु कृमिः—

कीटविशेषके नाम २—नीलंगु १ कृमि २ ।

—कर्णजलौकाः शतपद्युभे ॥ १३ ॥

कानखजरेके नाम २—कर्णजलौकस्
१ शतपदी २ ॥ १३ ॥

वृश्चिकः शूककीटः स्या—

ऊनी वस्त्रके खानेवाले कीडेके नाम
२—वृश्चिक १ शूककीट २ ॥

—दलिद्रोणौ तु वृश्चिके ।

बीछूके नाम ३—अलि १ द्रोण २
वृश्चिक ३ ॥

पारावतः कलरवः कपोतो—

कबूतरके नाम ३—पारावत १
कलरव २ कपोत ३ ॥

—ऽथ शशादनः ॥ १४ ॥

पत्री श्येन—

बाजके नाम ३—शशादन १ ॥
॥ १४ ॥ पत्रिन् २ श्येन ३ ॥

—उलूकस्तु वायसारातिपेचकौ ।

उलूके नाम ३—उलूक १ वायसा-
राति २ पेचक ३ ॥

व्याघ्राटः स्याद्भरद्वाजः—

भरद्वाज पक्षीके नाम २—व्याघ्राट

१ भरद्वाज २ ॥

खञ्जरीटस्तु खञ्जनः ॥ १५ ॥

खञ्जनके नाम २—खञ्जरीट १ ॥
खञ्जन २ ॥ १५ ॥

—लोहपृष्ठस्तु कङ्कः स्या—

कङ्क पक्षीके नाम २—लोहपृष्ठ १ कङ्क २ ॥

—दथ चाषः किक्कीदिविः ।

नीलकण्ठके नाम २—चाष १
किक्कीदिवि २ ॥

कलिङ्गभृङ्गधूम्याटा—

मस्तकचूडपक्षीके नाम ३—
कलिङ्ग २ भृङ्ग २ धूम्याट ३ ॥

—अथ स्याच्छतपत्रकः ॥ १६ ॥

दार्वाघाटो—

खुटबढई पक्षीके नाम २—शतप-
त्रक १ ॥ १६ ॥ दार्वाघाट २ ॥

—ऽथ सारङ्गस्तोककश्चातकः
समाः ।

पपीहा अर्थात् चातकके नाम ३—
सारङ्ग १ तोकक २ चातक ३ ॥

कृकवाकुस्ताम्रचूडः कुक्कुटश्चर-
णायुधः ॥ १७ ॥

मुरगेके नाम ४—कृकवाकु १ ताम्र-
चूड २ कुक्कुट ३ चरणायुध ४ ॥ १७ ॥

चटकः कलविद्धः स्यात्—
 चिरोंटे (चिडे) के नाम २—
 चटक १ कलविक २ ॥
 —तस्य स्त्री चटका—
 चिडियाका नाम १—चटका १ ॥
 —तयोः । पुमपत्ये चाटकैरः—
 इनके बच्चेका नाम १—चाटकैर १ ॥
 —स्त्र्यपत्ये चटकैव सा ॥ १८ ॥
 इनके बच्चीका नाम १—चटका १ ॥ १८ ॥
 कर्करेटुः करेटुः स्यात्—
 एक प्रकारके अशुभ शब्द करनेवाले
 पक्षीके नाम २—कर्करेटु १ करेटु २ ॥
 —कृकणककरो समौ ।
 चिडियाविशेषके नाम २—कृकण १
 ककर २ ॥
 वनप्रियः परभृतः कोकिलः
 पिक इत्यपि ॥ १९ ॥
 कोयलके नाम ४—वनप्रिय १
 परभृत २ कोकिल ३ पिक ४ ॥ १९ ॥
 काके तुः करटारिष्टबलिपुष्टसकृ-
 त्प्रजाः । ध्वाङ्क्षात्मघोषपरभृ-
 त्तलिभुगवायसा अपि ॥ २० ॥
 कौवेके नाम १०—काक १ करट
 २ अरिष्ट ३ बलिपुष्ट ४ सकृत्प्रज ५
 ध्वाङ्क्ष ६ आत्मघोष ७ परभृत ८
 बलिभुज ९ वायस १० ॥ २० ॥

द्रोणकाकस्तु काकोलो—
 डोम कौवेके नाम २—द्रोणकाक १
 काकोल २ ॥
 —दात्यूहः कालकण्ठकः ।
 काले कौवेके नाम २—दात्यूह
 कालकण्ठक २ ॥
 आतापिचिल्लौ—
 चीलके नाम २—आतापि १ चिल्ल २
 —दाक्षाय्यगृध्रौ—
 गीवके नाम २—दाक्षाय्य १ गृध्र २ ॥
 —कीरशुक्लौ—
 तोतेके नाम २—कीर १ शुक २ ॥
 —समौ ॥ २१ ॥
 आतापि, और चिल्ल, दाक्षाय्य और
 गृध्र, तथा कीर और शुक शब्द समा-
 नलिङ्ग हैं ॥ २१ ॥
 कुङ्क्रौञ्चौ—
 कौञ्चपक्षीके नाम २—कुञ्च १ कौञ्च २ ॥
 —ऽथ वकः कहः—
 वगुलेके नाम २—वक १ कह २ ॥
 पुष्कराहस्तु सारसः ।
 सारसके नाम २—पुष्कराह १ सारस २
 कोकश्चक्रश्चक्रवाको रथाङ्गाहय-
 नामकः— ॥ २२ ॥
 चकई चक्रवाके नाम ४—कोक १
 चक्र २ चक्रवाक ३ रथाङ्ग ४ ॥ २२ ॥

कादम्बः कलहंसः स्या—

वर्तक पक्षीके नाम २—कादम्ब १
कलहंस २ ॥

—दुत्क्रोशकुररौ समौ ।

कुररी पक्षीके नाम २—उत्क्रोश १ ॥ २५ ॥
कुरर २ ॥

हंसास्तु श्वेतगरुतश्चक्रांगा मा-
नसौकसः ॥ २३ ॥

हंसके नाम ४—हंस १, श्वेतगरुत
२ चक्रांग ३ मानसौकस ४ ॥ २३ ॥

राजहंसास्तु ते चञ्चुचरणै-
लोहितैः सिताः ।

जिन हंसोंकी चोंच और पैर लाल
हों और देह उज्ज्वल हो उन हंसोंका
नाम १—राजहंस १ ॥

मलिनैर्मल्लिकाक्षस्ते—

जिन हंसोंके चरणादि मैले हों
उनका नाम १—मल्लिकाक्ष १ ॥

—वार्तिराष्ट्राः सितेतैः ॥ २४ ॥

जिनके चोंच और चरण काले हों उन
हंसोंका नाम १—वार्तिराष्ट्र १ ॥ २४ ॥

शरारिराटिराडिश्च—

आडी पक्षीके नाम ३—शरारि १
आटि २ आडि ३ ॥

—बलाका विसकण्ठिका ।

बगुलेके दूसरी जातिके नाम २—
बलाका १ विसकण्ठिका २ ॥

हंसस्य योषिद्वरटा—

हंसनीका नाम १—वरटा १ ॥

—सारसस्य तु लक्ष्मणा २५ ॥

सारसकी स्त्रीका नाम १—लक्ष्मणा

१ ॥ २५ ॥

जतुकाऽजिनपत्रा स्यात्—

चिमगादरके नाम २—जतुका १
अजिनपत्रा २ ॥

—परोष्णी तैलपायिका ।

चपरा पक्षीके नाम २—परोष्णी
१ तैलपायिका २ ॥

वर्वणा मक्षिका नीला—

मक्खीके नाम ३—वर्वणा १
मक्षिका २ नीला ३ ॥

—सरघा मधुमक्षिका ॥ २६ ॥

शहदकी मक्खीके नाम २—सरघा
१ मधुमक्षिका २ ॥ २६ ॥

पतङ्गिका पुत्तिका स्या—

छोटी मधुमक्खीके नाम २ ॥
पतंगिका १ पुत्तिका २ ॥

—दंशस्तु वनमक्षिका ।

डांसके नाम २—दंश १ वनमक्षिका २ ॥
दंशी तज्जातिरल्पा स्या—

छोटे डांसका नाम १—दंशी १ ॥

—द्रन्धोली वरटा द्वयोः ॥ २७ ॥

गन्धोली मक्खीके नाम २—गंधोली
१ वरटा २ ॥ २७ ॥

भृंगारी शीरुका चीरी झिल्लि-
का च समा इमाः ।

झींगरके नाम ४-भृंगारी १
शीरुका २ चीरी ३ झिल्लिका ४ ॥

समौ पतंगशलभौ-

पतंगके नाम-२-पतंग १शलभ २ ॥

-खद्योतो ज्योतिरिङ्गणः ॥ २८ ॥

जुगनू कीड़ेके नाम २-खद्योत
१ ज्योतिरिङ्गण २ ॥ २८ ॥

मधुव्रतो मधुकरो मधुलिप्म-
धुपालिनः । द्विरेफपुष्पलिङ्गभृ-
गषट्पदभ्रमरालयः ॥ २९ ॥

भँवरेके नाम ११-मधुव्रत १ मधु-
कर २ मधुलिह ३ मधुष ४ अलिन् ५
द्विरेफ ६ पुष्पलिह ७ भृङ्ग ८ षट्पद
९ भ्रमर १० अलि ११ ॥ २९ ॥

मयूरो बर्हिणो बर्ही नीलकण्ठो
भुजंगभुक् । शिखावलः शिखी
केकी मेघनादानुलास्यपि ॥ ३० ॥

मोरके नाम २-मयूर १ बर्हिण २
बर्हिन् ३ नीलकण्ठ ४ भुजंगभुज् ५ शिखा-
वल ६ शिखिन् ७ कैकिन् ८ मेघ-
नादानुलासिन् ९ ॥ ३० ॥

केका वाणी मयूरस्य-

मोरके शब्दका नाम १-केका १ ॥

समौ चन्द्रकमेचकौ ।

मोरके परोंपर चन्द्राकार चिहोंके
नाम २-चन्द्रक १ मेचक २ ॥

शिखा चूडा-

मोरकी चोटीके नाम २-शिखा १
चूडा २ ॥

-शिखण्डस्तु पिच्छवर्हं नपुं-
सके ॥ ३१ ॥

मोरके परोंके नाम ३-शिखण्ड १
पिच्छ २ वर्ह ३ ॥ ३१ ॥

खगे विहंगविहगविहंगमविहा-
यसः । शकुन्तिपक्षिशकुनिशकुन्त-
शकुनद्विजाः ॥ ३२ ॥ पतत्रिपत्रि-
पतगपतत्पत्ररथाण्डजाः । नगौ-
कोवाजिविकिरविविष्किरपतत्रयः ॥
॥ ३३ ॥ नीडोद्भवा गरुत्मन्तः
पित्सन्तो नभसंगमाः ।

पक्षीमात्रके नाम २७-खग १ वि-
हंग २ विहग ३ विहंगम ४ विहायस् ५
शकुन्ति ६ पक्षिन् ७ शकुनि ८ शकुन्त
९ शकुन १० द्विज ११ ॥ ३२ ॥
पतत्रिन् १२ पत्रिन् १३ पतग १४
पतत् १५ पत्ररथ १६ अण्डज १७
नगौकस् १८ वाजिन् १९ विकिर २०
वि २१ विष्किर २२ पतत्रि २३
॥ ३३ ॥ नीडोद्भव २४ गरुत्मत् २५
पित्सत् २६ नभसंगम २७ ॥

तेषां विशेषा हारीतो मधुः
कारण्डवः प्लवः ॥ ३४ ॥ तित्तिरिः

कुक्कुभो लावो जीवजविश्व-
कोरकः । कोयष्टिकष्टिष्टिभको

वर्तको वर्तिकादयः ॥ ३५ ॥

पक्षियोंके भेद १३-हारीत १

मद्गु २ कारण्डव ३ लव ४ ॥ ३४ ॥

तिक्तिरि ५ कुक्कुभ ६ लाव ७ जीव-

जीव ८ चकोरक ९ कोयष्टिक १०

टिट्टिभक ११ वर्तक १२ वर्तिका १३

इत्यादि ॥ ३५ ॥

गरुत्पक्षच्छदाः पत्रं पतत्रं च
तनूरुहम् ।

पक्षियोंके परोंके नाम ६-गरुत् १

पक्ष २ छद ३ पत्र ४ पतत्र ५ तनूरुह ६ ॥

स्त्री पक्षतिः पक्षमूलं-

पक्षियोंक बाजके नाम २-

पक्षति १ पक्षमूल २ ॥

-चञ्चुस्त्रोटिरुभे स्त्रियौ ॥ ३६ ॥

चोंचके नाम २-चञ्चु १

त्रोटि २ ॥ ३६ ॥

प्रडीनोड्डीनसंडीनान्येताः खग-
गतिक्रियाः ।

पक्षियोंकी चालके भेद ३ -

प्रडीन १ उड्डीन २ संडीन ३ ॥

पेशी कोशो द्विहीनेऽण्डं-

अण्डेके नाम ३-पेशी १ कोश २

अण्ड ॥ ३ ॥

-कुलायो नीडमस्त्रियाम् ॥ ३७ ॥

पक्षियोंके घरके नाम २-कुलाय

१ नीड २ ॥ ३७ ॥

पोतः पाकोऽर्भकोऽडिम्भः पृथुकः

शावकः शिशुः ।

पक्षियोंके वा साधारण बच्चोंके

नाम ७-पोत १ पाक २ अर्भक ३

डिम्भ ४ पृथुक ५ शाकक शिशु ७ ॥

स्त्रीपुंसौ मिथुनं द्वन्द्वं-

स्त्रीपुरुषके जोडेके नाम ३-

स्त्रीपुंस १ मिथुन २ द्वन्द्व ३ ॥

-युग्मं तु युगलं युगम् ॥ ३ ॥

जोडेके नाम ३ युग्म १ युगल २

युग ३ ॥ ३८ ॥

समूहो निवहव्यूहसंदोहविसर-

व्रजाः । स्तोमौघनिकरव्रात-

वारसंघातसंचयाः ॥ ३९ ॥ समु-

दायः समुदयः समवायश्चयो

गणः । स्त्रियां तु संहतिर्वृन्दं

निकुरम्बं कदम्बकम् ॥ ४० ॥

समूहके नाम २२-समूह १

निवह २ व्यूह ३ सन्दोह ४ विसर ५

व्रज ६ स्तोम ७ ओघ ८ निकर ९

व्रात १० वार ११ संघात १२

संचय १३ ॥ ३९ ॥ समुदाय १४

समुदय १५ समवाय १६ चय १७

गण १८ संहति १९ वृन्द २० नि-

कुरम्ब २१ कदम्बक २२ ॥ ४० ॥

वृन्दभेदाः—

अथ समूहोंके भेद कहते हैं ॥

—समैर्वर्गः—

जीव अजीव एकही जातिके
समूहका नाम १—वर्ग १ ॥

—संघसार्थौ तु जन्तुभिः ।

केवल प्राणियोंके समूहके नाम २—
संघ १ सार्थ २ ॥

सजातीयैः कुलं—

एक जातिके ही प्राणियोंके समूहका नाम १—कुल १ ॥

—यूथस्तिरश्वां पुनपुंसकम् ४१॥

पक्षियोंके समूहका नाम १—
यूथ १ ॥ ४१ ॥

पशूनां समजो—

पशुओंके समूहका नाम १—समज १

—ऽन्येषां समाजो—

पक्षी और पशुओंसे दूसरोंके समूहका नाम १ समाज २ ॥

—ऽथ सधर्मिणाम् ।

स्यान्निकायः—

एक धर्मावलंबियोंके समूहका नाम—१ निकाय १ ॥

—पुञ्जराशी वृत्करः कूटम-
स्त्रियाम् ॥ ४२ ॥

अज्ञादिक ऊँचे ढेरके नाम ४—
पुञ्ज १ राशि २ उत्कर ३ कूट ४ ॥ ४२ ॥

कापोतशौकमायूरतैत्तिरादीनि

तद्वर्णे ।

(कबूतरोंके समूहका नाम) कापोत ॥
(तोतोंके समूहका नाम) शौक ॥
(मयूरोंके समूहका नाम) मायूर ॥ (तीतरोंके समूहका नाम) तैत्तिर इत्यादि ॥

गृहासक्ताः पक्षिमृगाश्छेकास्ते
गृह्यकाश्च ते ॥ ४३ ॥

घरके पाले हुए मृगपक्षी आदिके
नाम २—छेक १ गृह्यक २ ॥ ४३ ॥

इति सिंहादिवर्गः ॥ ५ ॥

अथ मनुष्यवर्गः ६.

मनुष्या मानुषा मर्त्या मनुजा
मानवा नराः ।

मनुष्यमात्रके नाम ६—मनुष्य १
मानुष २ मर्त्य ३ मनुज ४ मानव ५ नर ६ ॥

स्युः पुमांसः पञ्चजनाः पुरुषाः
पुरुषा नराः ॥ १ ॥

मनुष्यजातिपुरुषके नाम ५—पुंम्
१ पञ्चजन २ पुरुष ३ पुरुष ४
नृ ५ ॥ १ ॥

स्त्री योषिदबला योषा नारी
सीमंतिनी वधूः । प्रतीपदर्शिनी
वामा वनिता महिला तथा ॥ २ ॥

स्त्रीके नाम ११—स्त्री १ योषित्व २
अबला ३ योषा ४ नारी ५ सीमंतिनी ६ ॥

चतु ७ प्रतिपदर्शिनी ८ वामा ९ वनिता
१० महिला ११ ॥ २ ॥

विशेषा—

स्त्रियोंके विशेषभेद कहते हैं ॥

—स्वङ्गना भीरुः कामिनी
वामलोचना । प्रमदा मानिनी
कान्ता ललना च नितम्बिनी

॥ ३ ॥ सुन्दरी रमणी रामा—

अच्छे अंगोंवाली स्त्रीका नाम १—

अंगना १ ॥ डरभूत स्त्रीका नाम १—

भीरु १ ॥ कामयुतस्त्रीका नाम १—

कामिनी १ ॥ सुन्दरनेत्रोंवाली स्त्रीका

नाम १—वामलोचना १ ॥ बहुत कामवती

स्त्रीका नाम १—प्रमदा १ ॥ प्रणयको-

पवाली स्त्रीका नाम १—मानिनी १ ॥

मन हरनेवाली स्त्रीका नाम १—कान्ता

१ ॥ दुलारी स्त्रीके नाम २—ललना १

नितम्बिनी २ ॥ ३ ॥ सुन्दरअंगोंवाली

स्त्रीका नाम १—सुन्दरी १ ॥ जिसमें

अतिचित्ररमित हो उस स्त्रीका नाम

१—रमणी १ ॥ विहारके योग्य

स्त्रीका नाम १—रामा १ ॥

—कोपना सैव भामिनी ।

कोपवाली स्त्रीके नाम २—कोपना १

भामिनी २ ॥

वरारोहा मत्तकाशिन्युत्तमा

वरवर्णिनी ॥ ४ ॥

बहुत ही उत्तम स्त्रीके नाम ४—
वरारोहा १ मत्तकाशिनी २ उत्तमा ३

वरवर्णिनी ४ ॥ ४ ॥

कृताभिषेका महिषी—

जिस रानीका अभिषेक हुआ हो

उसका नाम १—महिषी १ ॥

—भोगिन्योऽन्या नृपस्त्रियः ।

महिषीको छोड़ राजाकी अन्य स्त्रि-

योंका नाम १—भोगिनी १ ॥

पत्नी पाणिगृहीती च द्वितीया

सहधर्मिणी ॥ ५ ॥ भार्या जा-

याथ पुंभूम्नि दाराः—

व्याही हुई स्त्रीके नाम ७—पत्नी १

पाणिगृहीती २ द्वितीया ३ सहधर्मिणी

४ ॥ ५ ॥ भार्या ५ जाया ६ दार पुं० व० ७

स्यात्तु कुटुम्बिनी ।

पुरन्ध्री—

जिस स्त्रीके पतिपुत्र दोनों विध-

मान हों उसके नाम २—कुटुम्बिनी १

पुरन्ध्री २ ॥

—सुचरित्रा तु सती साध्वी

पतिव्रता ॥ ६ ॥

पतिव्रता स्त्रीके नाम ४—सुचरित्रा १

सती २ साध्वी ३ पतिव्रता ४ ॥ ६ ॥

कृतसापत्निकाध्यूढाधिंवित्रा—

जिसके बहुतसी स्त्रियां हों उनमें

जो प्रथम व्याही गई हो उसके नाम ३—

कृतसापत्निका १ अय्यूढा २ अधि-
विज्ञा ३ ॥

—ऽथ स्वयंवरा ।

पतिंवरा च वर्या—

जो अपने आप स्वयंवरादिमें पति-
की इच्छा करे उस स्त्रीके नाम ३—
स्वयंवरा १ पतिंवरा २ वर्या ३ ॥

—ऽथ कुलस्त्री कुलपालिका ॥७॥

कुलवती स्त्रीके नाम २—कुल-
स्त्री १ कुलपालिका २ ॥ ७ ॥

कन्या कुमारी—

पांच वर्षकी कन्याके नाम २—
कन्या १ कुमारी २ ॥

—गौरी तु नग्निकाऽनागतार्तवा ।

दशवर्षकी कन्याके नाम ३—गौरी
१ नग्निका २ अनागतार्तवा ३ ॥

स्यान्मध्यमा दृष्टरजा—

जिसको रजोवर्ध हो जाय उस
स्त्रीका नाम १—मध्यमा १ ॥

—स्तरुणी युवतिः समे ॥ ८ ॥

युवा स्त्रीके नाम २—तरुणी १
युवती २ ॥ ८ ॥

समाः स्नुषाजनीवध्व—

बहू (पुत्रवधू) के नाम ३—
स्नुषा १ जनी २ वधू ३ ॥

—श्चिरण्टी तु सुवासिनी ।

जो कि किंचित् युवावस्थाको प्राप्त
व्याही हुई निज पिताके घरमें रहती हो

उस स्त्रीके नाम २—चिरण्टी १ ॥

सुवासिनी २ ॥

इच्छावती कामुका स्या—

जो घनादिकी इच्छा करती हो उस
स्त्रीके नाम २—इच्छावती १ कामुका २ ॥

—दूषस्यन्ती तु काककी ॥ ९ ॥

भैथुनकी इच्छा करनेवाली स्त्रीके
नाम २—दूषस्यन्ती १ कामुकी २ ॥ ९ ॥

कान्तार्थिनी तु या याति संके-
तं साऽभिसारिका ।

जो पतिकी इच्छा कर कामार्त हो
संकेत स्थानको जावे उस स्त्रीका नाम
१—अभिसारिका १ ॥

पुंश्चली धर्षिणी बन्धव्यसती
कुलदेवरी ॥ १० ॥ स्वैरिणी पां-
शुला च स्या—

व्यभिचारिणी स्त्रीके नाम ८—
पुंश्चली १ धर्षिणी २ बन्धकी ३ असती
४ कुलटा ५ इत्वरी ६ ॥ १० ॥ स्वैरिणी
७ पांशुला ८ ॥

—दशिध्वी शिशुना विना ।

विना पुत्रवाली स्त्रीका नाम १—अशि-
ध्वी १ ॥

अवीरा निष्पतिसुता—

जिसके पति पुत्र न हों उस स्त्रीका
नाम १—अवीरा १ ॥

—विश्वस्ताविधवे समे ॥ ११ ॥

विधवा स्त्रीके नाम २—विश्वस्ता १
विधवा २ ॥ ११ ॥

आलिः सखी वयस्याय-

सखी वा साथके खेलनेवाली स्त्रीके
नाम ३-आलि १ सखी २ वयस्या ३॥
-पतिवत्नी सभर्तृका ।

जिस स्त्रीका पति जीता हो उसके
नाम २-पतिवत्नी १ सभर्तृका २ ॥

वृद्धा पलिकी-

बूढ़ी स्त्रीके नाम २-वृद्धा १ पलिकी २

-प्राज्ञी तु प्रज्ञा-

कुछ कुछ समझदार स्त्रीके नाम २-
प्राज्ञी १ प्रज्ञा २ ॥

-प्राज्ञा तु धीमती ॥ १२ ॥

अतिबुद्धिमती स्त्रीके नाम २-प्राज्ञा
१ धीमती २ ॥ १२ ॥

शूद्री शूद्रस्य भार्या स्या-

चाहे अन्य जातिभी हो पर शूद्रकी
स्त्री हो उस स्त्रीका नाम १-शूद्री १ ॥

-च्छूद्रा तज्जातिरेव च ।

शूद्रजातिका नाम १-शूद्रा १ ॥

आभीरी तु महाशूद्री जातिपुं-
योगयोः समा ॥ १३ ॥

अहिरनिके नाम २-आभीरी १
महाशूद्री २ ॥ १३ ॥

अर्याणी स्वयमर्या स्यात्-

वनैनीके नाम २-अर्याणी १
अर्या २ ॥

-क्षत्रिया क्षत्रियाण्यपि ॥

क्षत्रियानीके नाम २-क्षत्रिया १

क्षत्रियाणी २ ॥

उपाध्यायाण्युपाध्यायी-

पंडितानीके नाम २-उपाध्याया १

उपाध्यायी २ ॥

-स्यादाचार्यापि च स्वतः ॥ १४ ॥

जो अपने आप मंत्रोंके अर्थ कहस-
के उसका नाम १-आचार्या १ ॥ १४ ॥

आचार्यानी तु पुंयोगे-

चाहे मंत्रादिकी व्याख्या न करसके
पर आचार्यकी स्त्री हो उसका नाम १-
आचार्यानी १ ॥

-स्यादर्या-

तैसेही अर्य (वैश्य) की स्त्रीका
नाम १-अर्या १ ॥

-क्षत्रियो तथा ।

क्षत्रियकी स्त्रीका नाम १-क्षत्रियो १

उपाध्यायान्युपाध्यायायी-

पढानेवालेकी स्त्रीके इसी प्रकारके
नाम २-उपाध्यायानी १ उपा-
ध्यायी २ ॥

-पोटा स्त्री पुंसलक्षणा ॥ १५ ॥

डाढीमूँछ आदियुक्त स्त्रीका नाम १-
पोटा १ ॥ १५ ॥

वीरपत्नी वीरभार्या-

वीरकी स्त्रीके नाम २-वीरपत्नी १
वीरभार्या २ ॥

—वीरमाता तु वीरसूः ।

वीरकी माताके नाम २-वीरमातृ
१ वीरसू २ ॥

जातापत्या प्रजाता च प्रसूता च
प्रसूतिका ॥ १६ ॥

जिसके बालक पैदा हुआ हो उस
स्त्रीके नाम ४-जातापत्या १ प्रजाता
२ प्रसूता ३ प्रसूतिका ४ ॥ १६ ॥

स्त्री नम्रिका कोटवी स्याद्-
नंगी स्त्रीके नाम २-नम्रिका १ कोटवी २ ॥

—दूती संचारिके समे ।

दूतीके नाम २-दूती १ संचारिका २ ॥

कात्यायन्यर्धवृद्धा या काषायव-
सनाऽधवा ॥ १७ ॥

गेरु आदिसे रंगे हुए वस्त्र पहरनेवाली
कुछ वृद्ध विधवा स्त्रीका नाम १-
कात्यायनी १ ॥ १७ ॥

सैरन्ध्री परवेश्मस्था स्ववशा
शिल्पकारिका ॥

अपनी इच्छाके अनुसार पराये गृह-
में रहकर शिल्पकार्य करनेवाली स्त्रीका
नाम १-सैरन्ध्री १ ॥

असिकी स्याद्वृद्धा या प्रेष्याऽ-
न्तः पुरचारिणी ॥ १८ ॥

घरके भीतर सेवा आदि कार्य कर-
नेवाली जवानस्त्रीका नाम १-असिकी
१ ॥ १८ ॥

वारस्त्री गणिका वेश्या रूपा-

जीवा-

वेश्याके नाम ४-वारस्त्री १
गणिका २ वेश्या ३ रूपाजीवा ४ ॥

—ऽय सा जनैः ।

सत्कृता वारमुख्या स्यात्-

जिसका पुरुष अधिक सत्कार करे
अर्थात् सबमें श्रेष्ठ वेश्याका नाम १-
वारमुख्या १ ॥

—कुट्टनी शम्भली समे ॥ १९ ॥

कुट्टनीके नाम २-कुट्टनी १ ॥

शम्भली २ ॥ १९ ॥

विप्रश्रिका त्वीक्षणिका दैवज्ञा-

सामुद्रिक आदि शास्त्रानुसार लक्षण
जानकर शुभाशुभ फल कहनेवाली स्त्री-
के नाम ३-विप्रश्रिका १ ईक्षणिका २
दैवज्ञा ३ ॥

—ऽय रजस्वला ।

स्त्रीधर्मिण्यवित्रायी मलिनी
पुष्पवत्यपि ॥ २० ॥ ऋतुमत्य-
पुद्गक्यापि-

रजस्वला स्त्रीके नाम ८-रजस्वला १
स्त्रीधर्मिणी २ अवित्रायी ४ मलिनी ५
पुष्पवती ६ ॥ २० ॥ ऋतुमती ७
उदक्या ८ ॥

—स्याद्रजःपुष्पमार्तवम् ॥

स्त्रीके मासिक रजोवर्धनके नाम ३-
रजसू १ पुष्प २ आर्तव ३ ॥

श्रद्धालुर्दोहदवती—

गर्भके समय अनेक प्रकारकी
इच्छा करनेवाली स्त्रीके नाम २—श्रद्धा-
लु १ दोहदवती २ ॥

—निष्कला विगतार्तवा ॥ २१ ॥

रजोहीन स्त्रीके नाम २—निष्कला
१ विगतार्तवा २ ॥ २१ ॥

आपन्नासत्त्वा स्याद्गुर्विण्यन्त-
र्वत्नी च गर्भिणी ।

गर्भवती स्त्रीके नाम ४—आप-
न्नसत्त्वा १ गुर्विणी २ अन्तर्वत्नी ३
गर्भिणी ४ ॥

गाणिकादेस्तु गाणिक्यं गा-
भिणं यौवतं गणे ॥ २२ ॥

वेश्याओंके समूहका नाम १—गाणि-
क्य १ ॥ गर्भिणियोंके समूहका नाम
१—गाभिण १ ॥ युवतियोंके समूहका
नाम १—यौवत १ ॥ २२ ॥

पुनर्भूदिधिषुरूढा द्वि—

जिस स्त्रीका विवाहसंस्कार
द्वितीयवार हो उस स्त्रीके नाम २—
पुनर्भू १ दिधिषू २ ॥

—स्तस्या दिधिषु पतिः ।

उसके पतिके नाम १—दिधिषू १ ॥

स तु द्विजोऽग्नेदिधिषूः सैव
यस्य कुटुम्बिनी ॥ २३ ॥

जिसका द्वितीयवार विवाहसंस्कार

हो वह स्त्री और उसका पति उन
दोनोंसे उत्पन्न बालकका नाम
अग्नेदिधिषू १ ॥ २३ ॥

कानीनः कन्यकाजातः सुतो—

कन्यासे उत्पन्न हुए पुत्रके नाम २—
कानीन १ कन्यकाजात २ ॥

—ऽथ सुभगासुतः ।

सौभागिनेयः—

सौभाग्यवती स्त्रीके पुत्रके नाम २—
सुभगासुत १ सौभागिनेय २ ॥

—स्यात्पारस्त्रिण्यस्तु परस्त्रियाः २४ ॥

परस्त्रीके पुत्रका नाम १—पार-
स्त्रिण्य १ ॥ २४ ॥

पैतृष्वसेयः स्यात्पैतृष्वस्त्रीयश्च
पितृष्वसुः । सुतो—

पिताकी बहन अर्थात् भूवाके
पुत्रके नाम २—पैतृष्वसेय १ पैतृष्व-
स्त्रीय २ ॥

—मातृष्वसुश्चैवं—

माँकी पुत्रके नाम २—मातृ-
ष्वसेय १ मातृष्वस्त्रीय २ ॥

—वैमात्रेयो विमातृजः ॥ २५ ॥

सौतेले भाईके नाम २—वैमात्रेय
१ विमातृज २ ॥ २५ ॥

अथ बान्धाकिनेयः स्यादन्धु-
लश्चासतीसुतः । कौलदेरः कौ-
लदेयो—

कुलटाके पुत्रके नाम ५-
बान्धकिनेय १ बन्धुल २ असतीसुत
३ कौलटेर ४ कौलटेय ५ ॥

-भिक्षुकी तु सती यदि ॥२६॥
तदा कौलटिनेयोऽस्याः कौल-
ट्योऽपि चात्मजः ।

जो सती भिक्षाके निमित्त घरोंमें
फिरै ॥ २६ ॥ उसके पुत्रके नाम २-
कौलटिनेय १ कौलटेय २ ॥

आत्मजस्तनयः सूनुः सुतः पुत्रः-
पुत्रके नाम ५-आत्मज १ तनय
२ सूनु ३ सुत ४ पुत्र ५ ॥

-स्त्रियां त्वमी ॥ २७ ॥

आहुर्दुहितरं सर्वे-

जो पुत्रके नाम स्त्रीलिङ्गमें हों तो
पुत्रीके नाम हो जाते हैं ॥ २७ ॥

-ऽपत्यं तोकं तयोः समे ।

पुत्र पुत्री साधारणके नाम २-
अपत्य १ तोक २ ॥

-स्वजाते त्वौरसोरस्यौ-

सगेपुत्रके नाम २-औरस १
उरस्य २ ॥

-तातस्तु जनकः पिता ॥२८॥

पिताके नाम ३-तात १ जनक २
पितृ ३ ॥ २८ ॥

जनयित्री प्रसूमाता जननी-

माताके नाम ४ -जनयित्री १
प्रसू २ मातृ ३ जननी ४ ॥

-भगिनी स्वसा ।

बहिनके नाम २-भगिनी १
स्वसृ २ ॥

ननान्दा तु स्वसा पत्यु-

ननन्दका नाम १-ननान्द १ ॥

-नैप्त्री पौत्री सुतात्मजा ॥२९॥

नातिनिके नाम ३-नैप्त्री १
पौत्री २ सुतात्मजा ३ ॥ २९ ॥

भार्यास्तु भ्रातृवर्गस्य यातरः

स्युः परस्परम् ।

आपसमें भ्रातृवर्गकी स्त्रियोंका नाम
१-यातृ १ ॥

प्रजावती भ्रातृजाया-

भौजाईके नाम २-प्रजावती १
भ्रातृजाया २ ॥

-मातुलानी तु मातुली ॥३०॥

मामीके नाम २-मातुलानी
१ मातुली २ ॥ ३० ॥

पतिपत्न्योः प्रसूः श्वश्रूः-

पति और स्त्रीकी माताका नाम
१-श्वश्रू १ ॥

-श्वशुरस्तु पिता तयोः ।

पति और स्त्रीके पिताका नाम १-
श्वशुर १ ॥

पितृभ्राता पितृव्यः स्या-

चाचा या ताऊका नाम १-पितृव्य १ ॥
-न्मातृभ्राता तु मातुलः ॥ ३१ ॥

मामाके नाम २-मातुर्भ्रातृ १-
मातुल २ ॥ ३१ ॥

श्यालाः स्युर्भ्रातरः पत्न्याः-

शालेका नाम १-श्याल १॥

-स्वामिनो देवदेवरौ ।

देवरके नाम २-देव १ देवर २॥

स्वस्त्रीयो भागिनेयः स्या-

भानजेके नाम २-स्वस्त्रीय १

भागिनेय २ ॥

-जामाता दुहितुः पतिः॥३२॥

जमाईके नाम २-जामातृ १

दुहितुःपति २ ॥ ३२ ॥

पितामहः पितृपिता-

दादाके नाम २-पितामह १

पितृपितृ २ ॥

-तत्पिता प्रपितामहः ।

परदादाका नाम १-प्रपितामह ॥

मातुर्मातामहाद्येवं-

इस प्रकार (नानाका नाम) माता-
मह (परनानाका) प्रमातामह ॥

सपिण्डास्तु सनाभयः ॥ ३३ ॥

सपिण्डके नाम २-सपिण्ड १

सनाभि २ ॥ ३३ ॥

समानोदर्यसोदर्यसगर्भ्यसहजाः

समाः ।

सगे भाईके नाम ४-समानोदर्य १

सोदर्य २ सगर्भ्य ३ सहज ४ ॥

सगोत्रबान्धवज्ञातिबन्धुस्वस्व-

जनाः समाः ॥ ३४ ॥

एक गोत्रवालोंके अर्थात् समगोत्रि-

योंके नाम ६-सगोत्र १ बान्धव २

ज्ञाति ३ बन्धु ४ स्वप्स्वजन ६॥३४॥

ज्ञातेयं बन्धुता तेषां क्रमाद्वा-

वसम्बुहयोः ।

बिरादरीके भावका नाम १-ज्ञातेय

१ ॥ परिवारके समूहका नाम १-

बन्धुता १ ॥

धवः प्रियः पतिभर्ता-

पतिके नाम ४-धव १ प्रिय २

पति ३ भर्तृ ४ ॥

-जारस्तृपपतिः समौ ॥ ३५ ॥

जिसके साथ व्याही हो उससे अ-

न्यसे मैथुन करती हो तो उस पतिके

नाम २-जार १ उपपति २॥३५॥

अमृते जारजः कुण्डो-

आपने पतिके जीते ही अन्य पतिसे

जो पुत्र हो उसका नाम १-कुण्ड १ ॥

-मृते भर्तारि गोलकः ।

जो पतिके मरनेपर अन्य पतिसे उत्प-

न्न हो उसका नाम १-गोलक १ ॥

भात्रीयो भ्रातृजो-

भतीजेके नाम २-भात्रीय १

भ्रातृज २ ॥

-भ्रातृभगिन्यौ भ्रातराबुभौ॥३६॥

बहिनभाईके नाम २—आतृभगिनी
(न्यौ) १ आतृ (तरौ) २ ॥ ३६ ॥

मातापितरौ पितरौ मातर-
पितरौ प्रसूजनयितारौ ।

जहां मातापिताको साथ ही कहना
हो उसके नाम ४—मातापितृ (तरौ)
१ पितृ (तरौ) २ मातरपितृ (तरौ)
३ प्रसूजनयितृ (तरौ) ४ ॥

श्वश्रूश्वशुरौ श्वशुरौ—

ऐसे ही सासु ससुरके नाम २—
श्वश्रूश्वशुर (रौ) १ श्वशुर (रौ) २ ॥

—पुत्रौ पुत्रश्च दुहिता च ॥ ३७ ॥

इसी प्रकार कन्यापुत्रका नाम १ ॥

पुत्र (त्रौ) १ ॥ ३७ ॥

देवती जंपती जायापती अर्यापती
च तौ ।

स्त्रीपुरुषके इकडे नाम ४—दम्पति
(ती) १ जम्पति (ती) २ जायापति
(ती) २ अर्यापति (ती) ४ ॥

गर्भाशयो जरायुः स्या—

गर्भस्थानके नाम २—गर्भाशय १
जरायु २ ॥

—दुलवं च कललोऽस्त्रियाम् ॥ ३८ ॥

गर्भवन्धनके नाम २—उल्व १
कलल २ ॥ ३८ ॥

सूतिमासो वैजननो—

गर्भ रहनेसे नवमें वा दशमें मासके

नाम जिसमें बालक पैदा होता है २—
सूतिमास १ वैजनन २ ॥

—गर्भो भ्रूण इमौ समौ ।

गर्भके नाम २—गर्भ १ भ्रूण २ ॥
तृतीयाप्रकृतः षण्डः क्लीबः
षण्डो नपुंसकः ॥ ३९ ॥

हीजडेके नाम ५—तृतीयाप्रकृति
१ षण्ड २ क्लीब ३ षण्ड ४ नपुंसक
५ ॥ ३९ ॥

शिशुत्वं शैशवं बाल्यं—

लडकपनके नाम १—शिशुत्व
शैशव २ बाल्य ३ ॥

—तारुण्यं यौवनं समे ।

जवानीके नाम २—तारुण्य १
यौवन २ ॥

स्यात्स्थाविरं तु वृद्धत्वं—

बुढापेके नाम २—स्थाविर १
वृद्धत्व २ ॥

—वृद्धसंघेऽपि वार्धकम् ॥ ४० ॥

बूढ़ोंके समूहका नाम १—वार्धक
१ ॥ ४० ॥

पलितं जरसा शौकल्यं केशादौ—

अतिबुढापेमें केश आदिकमें जरा
करिके जो सफेदी आती है उसका
नाम १—पलित १ ॥

—विस्त्रसा जरा ।

बुढाईके नाम २—विस्त्रसा १ जरा २ ॥
स्यादुत्तानशया डिम्भा स्तन-
पा च स्तनन्धयी ॥ ४१ ॥

दूधपिई छोटी लडकीके नाम ४-
उत्तानशया १ डिम्भा २ स्तनपा ३
स्तनन्धयी ४ ॥ ४१ ॥

बालस्तु स्यान्माणवको-
सोलह वर्षपर्यन्त लडकेके नाम २-
बाल १ माणवक २ ॥

-वयःस्थस्तरुणो युवा ।
जवानपुरुषके नाम ३-वयःस्थ १
तरुण २ युवन् ३ ॥

प्रवयाः स्थविरो वृद्धो जीनो
जीर्णो जरन्नपि ॥ ४२ ॥

बूढेके नाम ६-प्रवयस् १
स्थविर २ वृद्ध ३ जीन ४ जीर्ण ५
जरत् ६ ॥ ४२ ॥

वर्षीयान्दशमी ज्यायान्-
अतिबूढेके नाम ३-वर्षीयस् १
दशमिन् २ ज्यायस् ३ ॥

-पूर्वजस्त्वग्रियोऽग्रजः ।
ज्येष्ठ भाईके नाम ३-पूर्वज १
अग्रिय २ अग्रज ३ ॥

जघन्यजे स्युः कनिष्ठयवीयोऽव-
रजानुजाः ॥ ४३ ॥

छोटे भाईके नाम ५-जघन्यज १
कनिष्ठ २ यवीयस् ३ अवरज ४
अनुज ५ ॥ ४३ ॥

अमांसो दुर्बलश्छातो-
दुबलेके नाम ३-अमांस १
दुर्बल २ छात ३ ॥

बलवान्मांसलोऽसलः ।

बलवान्के नाम ३-बलवत् १
मांसल २ अंसल ३ ॥

तुन्दिलस्तुन्दिभस्तुन्दी बृहत्कुक्षिः
पिचाण्डिलः ॥ ४४ ॥

बड़े पेटवालेके नाम ५-तुन्दिल
तुन्दिभ २ तुन्दिन् ३ बृहत्कुक्षि ४
पिचण्डिल ॥ ४४ ॥

अवटीटोऽवनाटश्चावभ्रटो नत-
नासिके ।

चपटी नाकवालेके नाम ३-अव-
टीट १ अवनाट २ अवभ्रट ३

केशवः केशिकः केशी-
अच्छे बालवालेके नाम ३-केशव १
केशिक २ केशिन् ३ ॥

वालिनो वालिभः मौ ॥ ४५ ॥
जिसकी बुढ़ापेके मारे खाल सिकुर-
गयी हो उसके नाम २-वालिन १
वालिभ २ ॥ ४५ ॥

विकलांगस्त्वपोगण्डः-
जिसका अपनेहीसे कोई अंग अधिक
वा कम हो उसके नाम २-विक-
लांग १ अपोगण्ड २ ॥

खर्वो ह्रस्वश्च वामनः ।
बौनेके नाम ३-खर्व १ ह्रस्व २
वामन ३ ॥

खरणाः स्यात्खरणसो-

जिसकी तीखी नाक हो उसके
नाम २—खरणसू १ खरणस २ ॥

विग्रस्तु गतनासिकः ॥ ४६ ॥

नकटेके नाम २—विग्र १ गतना-
सिक २ ॥ ४६ ॥

खुरणाः स्यात्खुरणसः—

जिसकी पशुके खुरकी सदृश
नासिका हो उसके नाम २— खुरणसू
१ खुरणस २ ॥

प्रजुः प्रगतजानुकः ।

वातआदि रोगसे जिसके घुटने
बहुत दूर २ होगये हों उसके नाम २—
प्रजु १ प्रगतजानुक २ ॥

ऊर्ध्वजुरुर्ध्वजानुः स्यात्—

जिसके घुटने ऊँचे हों उसके नाम २—
ऊर्ध्वजु १ ऊर्ध्वजानु २ ॥

—संजुः संहतजानुकः ॥ ४७ ॥

जिसके घुटने मिले हुए हों उसके
नाम २—संजु १ संहतजानुक २ ॥ ४७ ॥

स्यादेडे बधिरः—

बहिरेके नाम २—एड १ बधिर २ ॥

—कुब्जे गडुलः—

कुवडेके नाम २—कुब्ज १ गडुल २ ॥

—कुकरे कुणिः ।

जिसके हातमें रोगादिसे कुछ वि-
कार हो उसके नाम २—कुकर १ कुणि २ ॥

पृश्निल्पतनौ—

जिसका बहुत ही छोटा शरीर हो
उसके नाम २—पृश्नि १ अल्पतनु २ ॥

—श्रोणः पंगौ—

ललेके नाम २—श्रोण १ पंगु २ ॥

—मुण्डस्तु मुण्डिते ॥ ४८ ॥

जिसका शिर मुँडाहुआ हो उसके

नाम २—मुण्ड १ मुण्डित २ ॥ ४८ ॥

—बलिरः केकरे—

मेडे (जिसके नेत्रकी पुतली फिरती
हो) उसके नाम २—बलिर १ केकर २ ॥

—खोडे खञ्ज—

लंगडेके नाम २—खोड १ खञ्ज २ ॥

—खिषु जरावराः ।

जडुलः कालकः पिप्लु—

जिसके अंगमें लशुनाकारका चिह्न
हो उसके नाम ३—जडुल १ कालक २
पिप्लु ३

—स्तिलकस्तिलकालकः ॥ ४९ ॥

देहके तिलके नाम २—तिलक १
तिलकालक २ ॥ ४९ ॥

अनामयं स्यादारोग्यं—

विना रोगके नाम २—अनामय १
आरोग्य २ ॥

—चिकित्सा रुक्प्रतिक्रिया ।

इलाज करनेके नाम २—चिकित्सा १
रुक्प्रतिक्रिया २ ॥

भेषजौषधभेषज्यान्वगदो जायु-
रित्यापि ॥ ५० ॥

औषधके नाम ५-भेषज १ औषध
२ भेषज्य ३ अगद ४ जायु ॥ ५० ॥

-स्त्री रुग्णजाचोपतापरोगव्याधि-
गदाप्रयाः ।

रोगके नाम ७-रुज १ रुजा २
उपताप ३ रोग ४ व्याधि ५ गद ६
आमय ७ ॥

क्षयः शोषश्च यक्ष्मा च-

क्षय रोगके नाम ३-क्षय १ शोष
२ यक्ष्मन् ३ ॥

-प्रतिश्यायस्तु पीनसः ॥ ५१ ॥

पीनसरोगके नाम २-प्रतिश्याय
१ पीनस २ ॥ ५१ ॥

-स्त्री क्षुत्क्षुतं क्षवः पुंसि-

छीकके नाम ३-क्षुत् १ क्षुतरक्षव ३ ॥

-कासस्तु क्षवथुः पुमान् ।

खांसीके नाम २-कास १ क्षवथु २ ॥

शोफस्तु श्वयथुः शोथः-

सूजनके नाम ३-शोफ १ श्वयथु
२ शोथ ३ ॥

-पादस्फोटो विपादिका ॥ ५२ ॥

विवायी रोगके नाम २-पाद-
स्फोट १ विपादिका २ ॥ ५२ ॥

किलाससिध्मे-

सेढुवाँ (सीप) के नाम २-
किलास १ सिध्म २ ॥

कच्छां तु पामपामे विचर्चिका ।

खाजुरोगके नाम ४-कच्छू १

पामन् २ पामा ३ विचर्चिका ४ ॥

कण्डूः खर्जूश्च कण्डूया-

खुजलौके नाम ३-कण्डू १ खर्जू २
कण्डूया ३ ॥

-विस्फोटः पिटकोऽस्त्रियाम्
॥ ५३ ॥

फोडेके नाम २-विस्फोट १ पिटक
२ ॥ ५३ ॥

व्रणोऽस्त्रियामीर्ममरुः क्लीबे-

वावके नाम ३-व्रण १ ईर्मरु २ अरुसू ३ ॥

-नाडीव्रणः पुमान् ।

नासूरका नाम १-नाडीव्रण १ ॥

कोठो मण्डलकं-

जो गोल उज्ज्वल चन्दे पड जाते

हैं उस कोठके नाम २-कोठ १
मण्डलक २ ॥

-कुष्ठश्वित्रे-

छाजनके नाम २-कुष्ठ १ श्वित्र २ ॥

-दुर्नामकार्शसी ॥ ५४ ॥

बवासीरके नाम २-दुर्नामक १
अशसू २ ॥ ५४ ॥

आनाहस्तु विवन्धः स्याद्-

कजई जिसमें मल मूत्र रुक जाय उस
रोगके नाम २-आनाह १ विवन्ध २ ॥

—ग्रहणी रुक्प्रवाहिका ।

संग्रहणी रोगके नाम २—ग्रहणी
१ प्रवाहिका २ ॥

प्रच्छदिका वमिश्च स्त्री पुमांस्तु
वमथुः समाः ॥ ५५ ॥

उलटी अर्थात् वमनके नाम ३—
प्रच्छदिका १ वमि २ वमथु ३ ॥ ५५ ॥

व्याधिभेदा विद्राधिः स्त्री ज्वरभे-
हभगन्दराः ।

व्यरथिया (एक प्रकारका फोडा) का
नाम १—विद्राधि १ ॥ ज्वरका नाम १—
ज्वर १ ॥ प्रमेहका नाम १—मेह १ ॥
भगन्दर अर्थात् गुदसमीपके फोडेका
नाम १—भगन्दर १ ॥

अश्मरी मूत्रकृच्छ्रं स्यात्—
कर्करोग अर्थात् पथरीरोगके नाम
२—अश्मरी १ मूत्रकृच्छ्र २ ॥

—पूर्वे शुक्रावधेस्त्रिषु ॥ ५६ ॥

यहांसे लेकर शुक्रशब्दके पहले २ के
शब्द तीनों लिंगोंमें होते हैं ॥ ५६ ॥

रोगहार्यगदंकारो भिषग्वैद्यौ
चिकित्सके ॥

वैद्यके नाम ५—रोगहारिन् १ अगदं-
कार २ भिषजू ३ वैद्य ४ चिकित्सक ५ ॥

वात्तो निरामयः कल्य उल्लाघो
निर्गतो गदात् ॥ ५७ ॥

रोगरहितके नाम ४—वार्त १ निरा-
मय २ कल्य ३ उल्लाघ ४ ॥ ५७ ॥

ग्लानग्लास्तू—

रोगवशसे क्षीण होजानेवालेके
नाम २—ग्लान १ ग्लास्तु २ ॥

—आमयावी विकृतो व्याधितो-
ऽपटुः ।

आतुरोऽभ्यमितोऽभ्यान्तः—
रोगीके नाम ७—आमयाविन् १
विकृत २ व्याधित ३ अपटु ४ आतुर
५ अभ्यमित ६ अभ्यान्त ७ ॥

—समौ पामनकच्छुरौ ॥ ५८ ॥
खुजलीवालेके नाम २—पामन १
कच्छुर २ ॥ ५८ ॥

दद्रुणो दद्रुरोगी स्या—
दद्रुरोगीके नाम २—दद्रुण १
दद्रुरोगिन् २ ॥

—दर्शोरोगयुतोऽर्शसः ।
बवासीरोगीका नाम १—अर्शस १ ॥
वातकी वातरोगी स्यात्—
वातरोगीके नाम २—वातकिन्
१ वातरोगिन् २ ॥

सातिसारोऽतिसारकी ॥ ५९ ॥
जिसको बहुत दस्त हों उसके नाम २—
सातिसार १ अतिसारकिन् २ ॥ ५९ ॥

स्युः क्लिन्नाक्षे चुल्लचिल्लपिण्डाः
क्लिन्नेऽक्षि चाप्यमी ।

चुन्वेके नाम ४-क्लिन्नाक्ष १
चुल २ चिल ३ पिल ४ ॥

उन्मत्त उन्मादवति-

उन्मत्त अर्थात् बावलेके नाम २
उन्मत्त १ उन्मादवत् २ ॥

-श्लेष्मलःश्लेष्मणःकफी॥६०॥

कफरोगवालेके नाम ३-श्लेष्मल
१ श्लेष्मण २ कफिन् ३ ॥ ६०॥

न्युब्जो भुग्ने रुजा-

कुवडेका नाम १-न्युब्ज १ ॥

-वृद्धनाभौ तुन्दिलतुन्दिभौ ।

जिसकी वातरोगसे नाभि बढजाय
उसके नाम ३-वृद्धनाभि १ तुन्दिल
२ तुन्दिभ ३ ॥

किलासी सिध्मलो-

किलास (सीपू) रोगीके नाम २-

किलासिन् १ सिध्मल २ ॥

-ऽन्योऽदृक्-

अन्धेके नाम २-अन्ध १
अदृक् २ ॥

मूर्छाले मूर्तमूर्छितौ ॥ ६१ ॥

बेहोशीके नाम ३-मूर्च्छाल १
मूर्त २ मूर्छित ३ ॥ ६१ ॥

शुक्रं तेजोरेतसी च बीजवी-
र्येन्द्रियाणि च ।

धातुक नाम ६-शुक्र १ तेजसू २
रेतसू २ बीज ४ वीर्य ५ इन्द्रिय ६ ॥

मायुः पित्तं-

पित्तके नाम २-मायु १ पित्त २ ॥

-कफः श्लेष्मा-

कफके नाम २-कफ १ श्लेष्मन् २ ॥

-स्त्रियां तु त्वगसुग्धरा ॥६२॥

खालके नाम २-त्वच् १ असू-
ग्धरा २ ॥ ६२ ॥

पिशितं तरसं मांसं पल्लं
क्रव्यमाभिषम् ।

मांसके नाम ६-पिशित १ तरस
२ मांस ३ पल्ल ३ क्रव्य २ आभिष ६ ॥

उत्तप्तं शुष्कमांसं स्यात्तद्वल्लूरं
त्रिलङ्गकम् ॥ ६३ ॥

सूखे मांसके नाम ३-उत्तप्त १
शुष्कमांस २ वल्लूर ३ ॥ ६३ ॥

रुधिरेऽसृग्लोहितास्त्ररक्तक्षत-
जशोणितम् ।

रुधिरके नाम ७-रुधिर १ असृज
२ लोहित ३ अस्त्र ४ रक्त ५ क्षतज
६ शोणित ७ ॥

बुक्काग्रमांसं-

कलेजेके नाम २-बुक्का १
अग्रमांस २ ॥

-हृदयं ह-

हृदयके नाम २-हृदय १ हृद् २ ॥

-न्मेदस्तु वषा वसा ॥ ६४ ॥

चरवीके नाम ३-मेदस १ वषा
२ वसा ३ ॥ ६४ ॥

पश्चाद्ग्रीवाशिरा मन्या-

गलेके पीछेकी नसका नाम १-
मन्या १ ॥

नाडी तु धमनिः शिरा ।

नाडीके नाम ३-नाडी १ धमनि
२ शिरा ३ ॥

तिलकं क्लोम-

शरीरके तिलके नाम २-तिलक
१ क्लोमन् २ ॥

-मस्तिष्कं गोर्द-

गुर्देके नाम २-मस्तिष्क १ गोर्द २ ॥

-किट्टं मलोऽस्त्रियाम् ॥ ६५ ॥

मैलेके नाम २-किट्ट १ मल २ ॥ ६५ ॥

अन्त्रं पुरीतद्-

आंतोंके नाम २-अन्त्र १ पुरीतत् ॥

-गुल्मस्तु ग्रीहा पुं-

पलैया (तिली) रोगके नाम २-
गुल्म १ प्लीहन् २ ॥

-स्यथ वस्रसा । स्नायुः स्त्रियां-

नसके नाम २-वस्रसा १ स्नायु २ ॥

-कालखण्डयकृती तु समे

इमे ॥ ६६ ॥

पेटमें जो दहिनी ओर बबिया हो
उसके नाम २-कालखण्ड १ यकृत
२ ॥ ६६ ॥

सृणिका स्यान्दिनी लाला-

लारके नाम ३-सृणिका १
स्यान्दिनी २ लाला ३ ॥

-दूषिका नेत्रयोर्मलम् ।

कीचड (गीड) का नाम १-दूषिका १ ॥

मूत्रं प्रस्राव-

मूतके नाम २-मूत्र १ प्रस्राव २ ॥

-उच्चारवस्करौ शमलं शकृत्

॥ ६७ ॥ पुरीषं गूथवर्चस्कमस्त्री
विष्टाविशौ स्त्रियौ ।

विष्टाके नाम २-उच्चार १

अवस्कर २ शमल ३ शकृत् ४ ॥

॥ ६७ ॥ पुरीष ५ गूथ ६ वर्चस्क ७

विष्टा ८ विश ९ ॥

स्यात्कर्परः कपालोऽस्त्री-

कपालके नाम २-कर्पर १ कपाल २ ॥

कीकसं कुल्यमस्थि च ॥ ६८ ॥

हड्डीके नाम ३-कीकस १ कुल्य

२ अस्थि ३ ॥ ६८ ॥

स्याच्छरीरास्थि कंकालः-

खांकरका नाम १-कंकाल १ ॥

-पृष्ठास्थि तु कशेरुका ।

पीठकी हड्डीका नाम १-कशेरुका १ ॥

शिरोस्थानि करोटिः स्त्री-

खोपडीका नाम १-करोटि १ ॥

-पार्श्वस्थानि तु पर्शुका ॥ ६९ ॥

पशलीका नाम १-पर्शुका १ ॥ ६९ ॥

अङ्गं प्रतीकोऽवयवोऽपघनो-

अङ्गके नाम ४—अंग १ प्रतीकर
अवयव ३ अपघन ४ ॥

—५थ कलेवरम् ।

गात्रं वपुः संहननं शरीरं वर्ष्म
विग्रहः ॥ ७० ॥ कायो देहः क्ली-
बपुंसोः स्त्रियां मूर्तिस्तनुस्तनूः ।

देहके नाम १२—कलेवर १ गात्र
२ वपुर् ३ संहनन ४ शरीर ५ वर्ष्मन्
६ विग्रह ७ ॥ ७० ॥ काय ८ देह ९
मूर्ति १० तनु ११ तनू १२ ॥

पादाग्रं प्रपदं—

पांवके आगेके नाम २—पादाग्र १
प्रपद २ ॥

—पादः पदंघ्रिश्वरणोऽस्त्रियाम् ७१ ॥

पांवके नाम ४—पाद १ पद् २
अंघ्रि ३ चरण ४ ॥ ७१ ॥

तद्ग्रन्थी घुटिके गुल्फौ—

टांकनोंके नाम २—घुटिका १
गुल्फ २ ॥

—पुमान्पार्ष्णिस्तयोरधः ।

एडीका नाम १—पार्ष्णि १ ॥

जंघा तु प्रसृता—

जंघा (पींड़ी) के नाम २—जंघा
१ प्रसृता २ ॥

—जानूरुपर्वाष्ठीवदस्त्रियाम् ७२

जानुके नाम ३—जानु १ ऊरु,
पर्वन् २ अष्ठीवत् ३ ॥ ७२ ॥

सक्थि क्लीवे पुमानूरु—

निरोहके नाम २—सक्थि १ ऊरु २ ॥

—स्तत्सन्धिः पुंसि वक्ष्णः ।

टिड्डनीका नाम १—वक्ष्ण १ ॥

गुदं त्वपानं पायुर्ना—

गुदाके नाम ३—गुद १ अपान २
पायु ३ ॥

वस्तिर्नाभेरधो द्वयोः ॥ ७३ ॥

जहां मूत्र रहता है अर्थात् पेडूका
नाम १—वस्ति २ ॥ ७३ ॥

कटो ना श्रोणिफलकं—

कमरके दोनों बगलके नाम ३—
कट १ श्रोणि २ फलक ३ ॥

—कटिः श्रोणिः ककुब्जती ।

कमरके नाम ३—कटि १ श्रोणि २
ककुब्जती ३ ॥

पश्चान्नितम्बः स्त्रीकट्याः—

स्त्रीके चूतरका नाम १—नितम्ब १ ॥

—क्लीवे तु जघनं पुरः ॥ ७४ ॥

स्त्रीके जांघका नाम १—जघन १ ॥

॥ ७४ ॥

कूपकौ तु नितम्बस्यौ द्व्यहीने
कुकुन्दरे ।

नितम्बमें जो दो गड्ढे होते हैं

उनका नाम १—कुकुन्दर १ ॥

स्त्रियां स्फिचौ कटिप्रोथा—

कूलेके नाम २—स्फिच् १ कटिप्रोथ २ ॥

—वुपस्थो वक्ष्यमाणयोः॥७५॥
लिंगयोनिनाम १—उपस्थ १॥७५॥

भगं योनिर्द्वयोः—

योनि के नाम २—भग १ योनि २॥

—शिश्रो मेढ्रं मेहनशेफसी ।

लिंग के नाम ४—शिश्र १ मेढ्र २
मेहन ३ शेफस ४ ॥

मुष्कोण्डकोशो वृषणः—

अण्डकोश के नाम ३—मुष्क १

अण्डकोश २ वृषण ३ ॥

पृष्ठवंशाधरे त्रिकम् ॥ ७६ ॥

पीठ के बांस के नीचे जहां तीन
हाड मिले हैं उस जोड़ का नाम १—
त्रिक १ ॥ ७६ ॥

पिचण्डकुक्षी जठरोदरं तुन्दं—

पेट के नाम ५—पिचण्ड १ कुक्षि २
जठर ३ उदर ४ तुन्द ५ ॥

—स्तनौ कुचौ ।

कुच के नाम २—स्तन १ कुच २॥

चूचुकं तु कुचाग्रं स्या—

कुच के अग्रभाग के नाम २—
चूचुक १ कुचाग्र २ ॥

—न्न ना क्रोडं भुजान्तरम् ७७ ॥

गोद के नाम २—क्रोड १ भुजा-
न्तर २ ॥ ७७ ॥

उरो वत्सं च वक्षश्च—

हृदय के नाम ३—उरसू १ वत्स १
वक्षसू ३ ॥

—पृष्ठं तु चरमं तनोः ।

पीठ का नाम १—पृष्ठ १॥

स्कन्धो भुजशिरोऽसोऽस्त्री—

कंधे के नाम ३—स्कन्ध १ भुज-
शिरसू २ अंस ३ ॥

—सन्धी तस्यैव जत्रुणी ॥७८॥

हंसली का नाम १—जत्रु १ ॥७८॥

बाहुमूले उभे कक्षौ—

बगलों का नाम १—कक्ष १ ॥

पार्श्वमस्त्री तयोरधः ।

बगल के नीचे का नाम १—पार्श्व १॥

मध्यमं चावलग्नं च मध्योऽस्त्री—

पेट के नीचे का और कर के ऊपर-
र के भाग के नाम ३—मध्यम १
अवलग्न २ मध्य ३ ॥

—द्वौ परौ द्वयोः ॥ ७९ ॥

भुजबाहु प्रवेष्टो दोः स्यात्—

बांह के नाम ४—॥७९॥ भुज १

बाहु २ प्रवेष्ट ३ दोसू ४ ॥

—कफोणिस्तु कूर्परः ।

कोनी के नाम २—कफोणि १
कूर्पर २ ॥

अस्योपरि प्रगण्डः स्यात्—

कोनी के ऊपर का नाम १—प्रगण्ड १॥

—प्रकोष्ठस्तस्य चाप्यधः ॥८०॥

कोनीके नीचेका नाम १—प्रकोष्ठ १
॥ ८० ॥

मणिवन्धादाकनिष्ठं करस्य
करभो वहिः ।

मणिवन्धसे कनिष्ठांगुलीपर्यन्तका
नाम १—करभ १ ॥

पञ्चशाखः शयः पाणि—
हाथके नाम ३—पञ्चशाख १
शय २ पाणि ३ ॥

—स्तर्जनीः स्यात्प्रदेशिनी ॥ ८१ ॥

हाथके अँगूठेके पासकी अंगुलीके नाम
२—तर्जनी १ प्रदेशिनी २ ॥ ८१ ॥

अंगुल्यः करशाखाः स्युः—

अंगुलियोंके नाम २—अंगुली १
करशाखा २ ॥

—पुंस्यंगुष्ठः—

अंगूठाका नाम १—अंगुष्ठ १ ॥

—प्रदेशिनी—

अंगूठाके पासवाली अंगुलीका
नाम १—प्रदेशिनी १ ॥

मध्यमाऽनामिका चापिकनिष्ठा
चेति ताः क्रमात् ॥ ८२ ॥

बीचवाली अंगुलीका नाम १—
मध्यमा १ ॥

बीचवाली और कनअंगुलीके बीच-
वालीका नाम १—अनामिका १ ॥

कन अंगुलीका नाम १—कनिष्ठा
१ ॥ ८२ ॥

पुनर्भवः कररुहो नखोऽस्त्री
नखरोऽस्त्रियाम् ।

नाखूनोंके नाम ४—पुनर्भव १
कररुह २ नख ३ नखर ४ ॥

प्रादेशतालगोकर्णास्तर्जन्यादि-
युते तते ॥ ८३ ॥

अंगुष्ठ तर्जनीतककी लम्बाईका
नाम १—प्रादेश १ ॥

अंगुष्ठ बीचवालीके फैलानेकी लंबा-
ईका नाम १—ताल १ ॥

अंगुष्ठ अनामिकाके फैलानेकी
लम्बाईका नाम १—गोकर्ण १ ॥ ८३ ॥

अंगुष्ठे सकनिष्ठे स्याद्वितस्ति-
द्वादशांगुलः ।

नापनेमें बिलस्तके नाम २—
वितस्ति १ द्वादशांगुल २ ॥

पाणौ चपेटप्रतलप्रहस्ता विस्त-
तांगुलौ ॥ ८४ ॥

थप्पडके नाम ३—चपेट १ प्रतल
२ प्रहस्त ३ ॥ ८४ ॥

द्वौ संहतौ संहतलप्रतलौ वाम-
दक्षिणौ ।

दुहत्थडेके नाम २—संहतल प्रतल २ ॥

पाणिर्विकुब्जः प्रसृति—

चुल्लूका नाम १—प्रसृति १ ॥

—स्तौ युतावञ्जलिः पुमान् ॥ ८५ ॥

अंजलिका नाम १-अञ्जलि १ ॥ ८५ ॥

प्रकोष्ठे विस्तृतकरे हस्तो-

हाथका नाम १-हस्त १ ॥

-मुष्ट्या तु वद्धया ।

सरत्निः स्या-

मुट्टी बांधे हाथका नाम १-

(सरत्नि) रत्नि १ ॥

-दरत्निस्तु निष्कनिष्ठेन

मुष्टिना ॥ ८६ ॥

कनिअंगुलियांको छोडके मुट्टीबांधे

हाथका नाम १-अरत्नि १ ॥ ८६ ॥

व्यामो वाहोः सकरयोस्ततयोः

स्तिर्यगन्तरम् ।

हाथ फैलानेका नाम १-व्याम १ ॥

ऊर्ध्वविस्तृतदोः पाणिर्नृमाने

पौरुषं त्रिषु ॥ ८७ ॥

ऊपरको हाथ उठाके नापनेका

नाम १-पौरुष १ ॥ ८७ ॥

कण्ठो गलो-

गलेके नाम २-कण्ठ १ गल २ ॥

-ऽथ ग्रीवायां शिरोधिः

कन्धरेत्यपि ।

गर्दनके नाम ३-ग्रीवा १ शिरोधि २

कन्धरा ३ ॥

कम्बुग्रीवा त्रिरेखा सा-

तीन रेखासे युक्त गर्दनका नाम १-

कम्बुग्रीवा १ ॥

-ऽवटुर्वाटा कृकाटिका ॥ ८८ ॥

वांटीके नाम ३-अवटु १ वाटा

२ कृकाटिका ३ ॥ ८८ ॥

वक्रास्ये वदने तुण्डमाननं

लपनं मुखम् ।

मुँहके नाम ७-वक्र १ आस्य

२ वदन ३ तुण्ड ४ आनन ५ लपन

६ मुख ७ ॥

कृबि घ्राणं गन्धवाहा घोणा

नासा च नासिका ॥ ८९ ॥

नाकके नाम ५-घ्राण १ गन्धवाहा २

घोणा ३ नासा ४ नासिका ५ ॥ ८९ ॥

ओष्ठाधरौ तु रदनच्छदौ

दशनवाससी ।

होठके नाम ४-ओष्ठ १ अधर २

रदनच्छद ३ दशनवाससी ४ ॥

अवस्ताच्चिबुकं-

ठोडीका नाम १-चिबुक १ ॥

-गण्डौ कपोलौ-

गालके नाम २-गण्ड १ कपोल २ ॥

-तत्परा हनुः ॥ ९० ॥

कनपटीका नाम १-हनु १ ॥ ९० ॥

रदना दशना दन्ता रदा-

दांतके नाम ४-रदन १ दशन २

दन्त ३ रद ४ ॥

-स्तालु तु काकुदम् ।

तालुएके नाम २-तालु १ काकुद २ ॥

रसज्ञा रसना जिह्वा—
जीभके नाम ३—रसज्ञा १ रसना
२ जिह्वा ३॥

प्रान्ताबोष्ठस्य सृक्किणी ॥९१॥
होठोंके किनारोंका नाम १—
सृक्किणी १ ॥ ९१ ॥

ललाटमालिकं गोधि—
लिलारके नाम ३—ललाट १—
अलिक २ गोधि ३ ॥

—रुध्वं दृग्भ्यां भ्रुवौ स्त्रियौ ॥
भौंहका नाम १—भ्रू १ ॥
कूर्चमस्त्री भ्रुवोर्मध्यं—
भौंहके बीचका नाम १—कूर्च १ ॥
तारकाक्षः कनीनिका ॥ ९२ ॥

आंखके तिलका नाम १—तारका १ ॥ ९२ ॥
लोचनं नयनं नेत्रमीक्षणं
चक्षुरक्षिणी । दृग्दृष्टी चा—
आंखके नाम ८—लोचन १ नयन २
नेत्र ३ ईक्षण ४ चक्षुष ५ अक्षि ६
दृशू ७ दृष्टि ८ ॥

—असु नेत्राम्बु रोदनं चास्र-
मश्रुच ॥ ९३ ॥
आंखके नाम ५—असु १ नेत्राम्बु २
रोदन ३ अश्रु ४ अश्रु ५ ॥ ९३ ॥

अपाङ्गौ नेत्रयोरन्तौ—
आंखके किनारोंका नाम १—
अपाङ्ग १ ॥

—कटाक्षोऽपाङ्गदर्शने ।
अपाङ्गसे देखनेका नाम १—कटाक्ष १
कर्णशब्दग्रहौ श्रोत्रं श्रुतिः
स्त्री श्रवणं श्रवः ॥ ९४ ॥
कानके नाम ६—कर्ण १ शब्दग्रह २
श्रोत्र ३ श्रुति ४ श्रवण ५ श्रवस् ६ ॥ ९४ ॥
उत्तमाङ्गं शिरः शीर्षं मूर्ध्ना
मस्तकोऽस्त्रियाम् ।

शिरके नाम ५—उत्तमाङ्ग १ शिरस्
२ शीर्ष ३ मूधन् ४ मस्तक ५ ॥
चिकुरः कुन्तलो बालः कचः
केशः शिरोरुहः ॥ ९५ ॥
बालके नाम ६—चिकुर १ कुन्तल २
बाल ३ कच ४ केश ५ शिरोरुह ६ ॥ ९५ ॥
तद्वृन्दे कैशिकं कैश्यं—
बालोंके समूहके नाम २—कैशिक १
कैश्य २ ॥

—मलकाश्चूर्णकुन्तलाः ।
टेढे बालोंके नाम २—अलक १
चूर्णकुन्तल २ ॥

ते ललाटे भ्रमरकाः—
ललाटपर लटकते हुए बालोंका
नाम १—भ्रमरक १ ॥

—काकपक्षः शिखण्डकः ॥ ९६ ॥
जुल्फोंके नाम २—काकपक्ष १
शिखण्डक २ ॥ ९६ ॥

कवरी केशवेशो—
 मांगके नाम २—कवरी १ केश-
 वेश २ ॥
 —ऽथ धम्मिल्लः संयताः कचाः ।
 बँधे हुए वालोंका नाम १ धम्मिल्ल १ ॥
 शिखा चूडा केशपाशी—
 चोटीके नाम ३—शिखा १ चूडा
 २ केशपाशी ३ ॥
 —व्रतिनस्तु सटा जटा ॥ ९७ ॥
 जटाके नाम २—सटा १ जटा २ ॥ ९७ ॥
 वेणिः प्रवेणी—
 तैलादिन लगानेके हेतु लटरे वाल
 हो जानेके नाम २—वेणि १ प्रवेणी २ ॥
 —शीर्षण्यशिरस्यौ विशदे कचे ॥
 साफ वालोंके नाम २—शीर्षण्य
 १ शिरस्य २ ॥
 पाशः पक्षश्च हस्तश्च कला-
 पार्थाः कचात्परे ॥ ९८ ॥
 केशसमूहके नाम ३—केशपाश १—
 केशपक्ष २ कुन्तलहस्त इत्यादि ॥ ९८ ॥
 तनूरुहं रोम लोम—
 रोवेंके नाम ३—तनूरुह १ रोमन्
 २ लोमन् ३ ॥
 —तद्वृद्धौ श्मश्रु पुंमुखे ।
 डाढी मूछका नाम १—श्मश्रु १ ॥
 आकल्पवेधौ नेपथ्यं प्रतिकर्म
 प्रसाधनम् ॥ ९९ ॥

अलंकारकी शोभाके नाम ५—
 आकल्प १ वेध २ नेपथ्य ३ प्रतिक-
 र्मन् ४ प्रसाधन ५ ॥ ९९ ॥
 दशैते त्रि—
 यह आगे कहे दश शब्द तीनों
 लिंगोंमें होते हैं ॥
 —ऽवलंकर्ताऽलंकरिष्णुश्च—
 अलंकार करनेवालेके नाम २—
 अवलंकर्तृ १ अलंकरिष्णु २ ॥
 —मण्डितः ॥
 प्रसाधितोऽलङ्कृतश्च भूषितश्च
 परिष्कृतः ॥ १०० ॥
 अलंकार युक्तके नाम ५—मण्डित
 १ प्रसाधित २ अवलंकृत ३ भूषित ४
 परिष्कृत ५ ॥ १०० ॥
 विश्राड् भ्राजिष्णुराचिष्णू—
 अलंकारादिसे अतिशोभित हुएके
 नाम ३—विभ्राज १ भ्राजिष्णु २—
 रोचिष्णु ३ ॥
 भूषणं स्यादलंक्रिया ।
 सँवारने वा सिंगारनेके नाम २
 भूषण १ अलंक्रिया २ ॥
 अलङ्कारस्त्वाभरणम् परिष्कारो
 विभूषणं ॥ १०१ ॥ मण्डनं चा—
 गहने आदिके नाम ५—अलंकार
 १ आभरण २ परिष्कार ३ विभूषण
 ४ ॥ १०१ ॥ मण्डन ५ ॥

—ऽथ मुकुटं किरीटं पुत्रपुंसकम् ।
मुकुटके नाम मुकुट १—किरीट २
दोनोंभी पुं० न० ॥

चूडामणिः शिरोरत्नं—
चोटीकी मणिके नाम २—चूडा—
मणि १ शिरोरत्न २ ॥

—तरलो हारमध्यगः ॥ १०२ ॥
जो हारके बीचमें सबसे बड़ा मणि
होता है उसका नाम १—तरल ॥ १०२ ॥

वालपाश्या पारितथ्या—
चोटीके गहनेके नाम २—वालपा-
श्या १ पारितथ्या २ ॥

—पत्रपाश्या ललाटिका ।
बेंदी वा टीकेके नाम २—पत्र-
पाश्या १ ललाटिका २ ॥

कर्णिका तालपत्रं स्यात्—
बाली वा तरकीके नाम २—क-
र्णिका १ तालपत्र २ ॥

—कुण्डलं कर्णवेष्टनम् ॥ १०३ ॥
सुवर्णादिरचित बालीके नाम २—
कुण्डल १ कर्णवेष्टन २ ॥ १०३ ॥

ग्रैवेयकं कण्ठभूषा— ॥
कण्ठी वा कण्ठके नाम २—ग्रैवे-
यक १ कण्ठभूषा २ ॥

—लम्बनं स्याललन्तिका ।
जो सूंडीतक लम्बी कण्ठी हो उस
कण्ठीके नाम २—लम्बन १ ललन्तिका २ ॥

स्वर्णैः प्रालम्बिका—
ऐसी ही यदि सोनेकी कण्ठी हो
तो उसकण्ठीका नाम १—प्रालम्बिका १ ॥

—ऽथोरःसूत्रिका मौक्तिकैः कृता
॥ १०४ ॥

और वैसीही मोतीसे गुथी हो तो
उसकानाम १—उरस्सूत्रिका १ ॥ १०४ ॥

हंरो मुक्तावली—
मोतीके हारके नाम २—हार १
मुक्तावली २ ॥

—देवच्छन्दोऽसौ शतयाष्टिका ।
जो सौ लडका हार हो उसका
नाम १ देवच्छन्द १ ॥

हारभेदा याष्टिभेदा गुच्छगुच्छा-
र्धगोस्तनाः ॥ १०५ ॥ अर्धहारो
माणवक एकावल्येकयाष्टिका ।
सैव नक्षत्रमाला स्यात्सप्तविं-
शतिमौक्तिकैः ॥ १०६ ॥

बत्तीस लडका हार हो उसका नाम
१—गुच्छ १ ॥ जो २४ लडका हार
हो उसका नाम १—गुच्छार्ध १ ॥ चार
लडका हार हो उसका नाम १—गोस्तन
१ ॥ १०५ ॥ बारह लडका हार हो उस-
का नाम १—अर्द्धहार ३ ॥ बीस
लडका हार हो उसका नाम १—माण-
वक १ ॥ एक लडका हार हो उस-
का नाम १—एकावली १ ॥ वही

एक लड अगर सत्ताईस मोतियोंकी
हो तो उसका नाम १-नक्षत्रमाला
१ ॥ १०६ ॥

आवापकः पारिहार्यः कटक
बलयोऽस्त्रियाम् ।

पहुँचीके नाम ४-आवापक १
पारिहार्य २ कटक ३ बलय ४ ॥

केयूरमङ्गदं तुल्ये-

बाजबन्द आदि मुजाके गहनोंके
नाम २-केयूर १ अङ्गद २ ॥

-अंगुलीयकमूर्मिका ॥ १०७ ॥

छहे अंगुठीके नाम २-अंगुलीयक
१ ऊर्मिका २ ॥ १०७ ॥

साक्षरांगुलिमुद्रा सा-

मोहरसहित अंगुठीका नाम १-
अंगुलिमुद्रा १ ॥

-कंकणं करभूषणम् ।

कंकनके नाम २-कंकण १ कर-
भूषण २ ॥

स्त्रीकट्यां मेखला काञ्ची सप्तकी

रशना तथा ॥ १०८ ॥

छीवे सारसनं चा-

स्त्रीके कमरकी जंजीर अर्थात् मे-
खलाके नाम ५-मेखला १ काञ्ची २
सप्तकी ३ रशना ४ ॥ १०८ ॥ सारसन ५

-ऽथ पुंस्कट्यां शृङ्खलं त्रिषु ॥

पुरुषके जंजीरका नाम १-शृङ्खल १ ॥

पादाङ्गदं तुलाकोटिर्मञ्जरी नूपु-
रोऽस्त्रियाम् ॥ १०९ ॥

पैजण आदि स्त्रीके पांवके गहनेके
नाम ४-पादाङ्गद १ तुलाकोटि २-
मञ्जीर ३-नूपुर ४ ॥ १०९ ॥

हंसकः पादकटकः-

कडेके नाम २-हंसक १ पादकटक २ ॥

-किंकिणी क्षुद्रघण्टिका ।

धुंधुलके नाम २-किंकिणी १ क्षुद्र-
घण्टिका २ ॥

त्वक्फलकमिरोमाणि वस्त्र-
योनि-

वृक्षोंकी छाल फल और कीड़ोंके
रोम वस्त्रके उत्पन्न होनेके स्थान हैं ॥

-देश त्रिषु ॥ ११० ॥

यह दशों शब्द तीनों लिंगोंमें
होते हैं ॥

वालकं क्षौमादि-

वृक्ष आदिकी छालसे बने हुए
वस्त्रोंके नाम २-वालक १ क्षौम २ इत्यादि ॥

-फालं तु कार्पासं बादरं च
तत् ।

कपासके बने हुए वस्त्रोंके नाम ३-
फाल १ कार्पास २ बादर ३ ॥

कौशेयं कृमिकोशोत्थं-

रेशमीवस्त्रोंका नाम १-कौशेय १ ॥

—राङ्कवे मृगरोमजम् ॥ १११ ॥

ऊनी वस्त्रोका नाम १—राङ्कव १
॥ १११ ॥

अनाहतं निष्प्रवाणि तन्त्रकं
च नवाम्बरम् ।

कोरे वस्त्रके नाम ४—अनाहत १ नि-
ष्प्रवाणि २ तन्त्रक ३ नवाम्बर ४ ॥

तत्स्यादुद्गमनीयं यद्वैतयोर्वस्त्रयो-
र्युगम् ॥ ११२ ॥

धुले हुए दो वस्त्रोंके जोड़ेका नाम
१—उद्गमनीय १ ॥ ११२ ॥

पत्रोर्ण धौतकौशेयं—
धुले हुए रेशमी वस्त्रका नाम १—
पत्रोर्ण १ ॥

—बहुमूल्यं महाधनम् ।
बड़े मूलके वस्त्रादिका नाम १—
महाधन १ ॥

क्षौमं दुकूलं स्याद्—
डुपटेके नाम २—क्षौम १ दुकूल २ ॥

—हे तु निवीतं प्रावृतं त्रिषु ११३
कपड़ेके छारेके नाम २—निवीत
१ प्रावृत २ ॥ ११३ ॥

स्त्रियां बहुत्वे वस्त्रस्य दशाः
स्युर्वस्तयो द्वयोः ।

छीराका नाम १—दशा १ ॥
दैर्घ्यमायाम आरोहः—

कपड़े आदिकी लम्बाईके नाम ३—
दैर्घ्य १ आयाम २ आरोह ३ ॥

—परिणहो विशालता ॥ ११४ ॥

कपड़े आदिकी चौड़ाईके नाम २—
परिणाह १ विशालता २ ॥ ११४ ॥

पटच्चरं जीर्णवस्त्रं—
पुराने कपड़ेके नाम २—पटच्चर १
जीर्णवस्त्र २ ॥

—समौ नक्तककर्पटौ ।
फटे चीथरेके नाम १—नक्तक १
कर्पट २ ॥

वस्त्रमाच्छादनं वासश्चैलं वस-
नमंशुकम् ॥ ११५ ॥

कपड़ेमात्रके नाम ६—वस्त्र १ आ-
च्छादन २ वासस् ३ चैल ४ वसन ५
अंशुक ६ ॥ ११५ ॥

सुचेलकः पटोऽस्त्री—
अच्छे वस्त्रके नाम २—सुचेलक १ पट २ ॥
—स्याद्वराशिः स्थूलशाटकः ।
मोटे वस्त्रके नाम २—वराशि १
स्थूलशाटक २ ॥

निचोलः प्रच्छदपटः—
पालकी आदिके ढकनेके वस्त्रक
नाम २—निचोल १ प्रच्छदपट २ ॥

—समौ रल्लककम्बलौ ॥ ११६ ॥
कम्बलके नाम २—रल्लक १ कम्बल
२ ॥ ११६ ॥

अन्तरियोपसंव्यानपरिधाना-
न्यधौशुके ।

धोतीके नाम ४-अन्तरीय १ उप-
संव्यान २ परिधान ३ अधोशुक ४ ॥

द्वौ प्रावारोत्तरासङ्गौ समौ
बृहतिका तथा ॥ ११७ ॥
संव्यानमुत्तरीयं च-

अंगोछा(रुमाल आदि)के नाम-३
प्रावार १ उत्तरासंग २ बृहतिका ३
॥ ११७ ॥ संव्यान ४ उत्तरीय ५ ॥

चोलः कूर्पासकोऽस्त्रियाम् ।

चोलीके नाम २-चोल १ कूर्पासक २ ॥

नीशारः स्यात्प्रावरणे हिमा-
निलनिवारणे ॥ ११८ ॥

रजाईका नाम १-नीशार १ ॥ ११८ ॥

अधोरुकं वरस्त्रीणां स्याच्च-
ण्डातकमस्त्रियाम् ।

लहंगेका नाम १-चण्डातक १ ॥

स्यात्रिष्वप्रपदीनं तत्प्राप्नोत्या-
प्रपदं हि यत् ॥ ११९ ॥

लंबे लहंगेका नाम १-आप्रपदीन
१ ॥ ११९ ॥

अस्त्री वितानमुल्लोचो-

चंदोणके नाम २-वितान १
उल्लोच २ ॥

दूष्याद्यं वस्त्रवेश्मनि ।

तम्बू वा डेराका नाम १-दूष्य १ ॥

प्रतिसीरा जवनिका स्यात्तिर-
स्कारिणी च सा ॥ १२० ॥

कनातके नाम ३-प्रतिसीरा १ जव-
निका २ तिरस्कारिणी ३ ॥ १२० ॥

परिकर्मांगसंस्कारः-

स्नानादि अंगसंस्कारके नाम २-
परिकर्मन् १ अंगसंस्कार २ ॥

-स्यान्मार्ष्टिर्मार्जना मृजा ।

पौछनेके नाम ३-मार्ष्टि १ मा-
र्जना २ मृजा ३ ॥

उद्धर्तनोत्सादने द्वे समे-

उवटनके नाम २-उद्धर्तन १
उत्सादन २ ॥

-आप्लाव आप्लवः ॥ १२१ ॥

स्नानं-

न्हानेके नाम ३-आप्लाव १ आप्लव
२ ॥ १२१ ॥ स्नान ३ ॥

-चर्चा तु चार्चिक्यं स्यासको-
चन्दनादिसे देहके लेपके नाम ३-
चर्चा १ चार्चिक्य २ स्थासक ३ ॥

-ऽथ प्रबोधनम् ।

अनुबोधः-

गन्धोमटनिके नाम २-प्रबोधन
१ अनुबोध २ ॥

-पत्रलेखापत्रांगुलिरिमे समे ॥ १२२ ॥

स्त्रियोंके गाल स्तनादिपर कस्तूरी
चन्दनसे की हुई चित्रकारीके नाम २-
पत्रलेखा १ पत्रांगुलि २ ॥ १२२ ॥

तमालपत्रतिलकचित्रकाणि
विशेषकम् । द्वितीयं च तुरीयं
च न स्त्रिया-

मस्तकमें चन्दन कस्तूरी आदिसे
टीका लगानेके नाम ४-तमालपत्र
१ तिलक २ चित्रक ३ विशेषक ४॥

-मथ कुंकुमम् ॥ १२३ ॥

काश्मीरजन्मग्निशिखं वरं बा-
ह्मीकपीतने । रक्तसंकोचपिशुनं
धीरं लोहितचन्दनम् ॥ १२४ ॥

केशरके नाम ११-कुंकुम १ ॥
१२३ ॥ काश्मीरजन्मन् २ अग्निशिख
३ वर ४ बाह्मीक ५ पीतन ६ रक्त-
संकोच ७ पिशुन ८ धीर ९ लोहित
१० चन्दन ११ ॥ १२४ ॥

लाक्षा राक्षा जतु क्लीबे यावो-
ऽलक्तो द्रुमामयः ।

महावरके नाम ६-लाक्षा १ राक्षा २
जतु ३ याव ४ अलक्त ५ द्रुमामय ६॥

लवङ्गं देवकुसुमं श्रीसंज्ञ-

लौंगके नाम ३-लवंग १ देव-
कुसुम २ श्रीसंज्ञ ३ ॥

-मथ जायकम् ॥ १२५ ॥

कालीयकं च कालानुसार्यं चा-

पीले चन्दनके नाम ३-जायक १॥
॥ १२५ ॥ कालीयक २ कालानुसार्य ३ ॥

-ऽथ समार्यकम् । वंशकागुरु-
राजार्हलोहं कृमिजजोङ्गकम् १२६

अगरके नाम ६-वंशक १
अगुरु २ राजार्ह ३ लोह ४ कृमिज
जोङ्गक ६ ॥ १२६ ॥

कालागुर्वगुरुः-

काले अगरके नाम २-काला-
गुरु १ अगुरु २ ॥

-स्यात्तन्मंगल्या मल्लिगन्धि
यत् ।

अगरका भेद १-मंगल्या १ ॥

यक्षधूपः सर्जरसो रालसर्वर-
सावपि ॥ १२७ ॥ बहुरूपो-

रालके नाम ५-यक्षधूप १ ॥
सर्जरसराल ३ सर्वरस ४ ॥ १२७ ॥

बहुरूप ५ ॥

-ऽप्यथ वृकधूपकृत्रिमधूपकौ ॥

कृत्रिम धूपके नाम २-वृकधूप १
कृत्रिमधूप २ ॥

तुरुष्कः पिण्डकः सिंहो याव-
नो-

लोवानके नाम ४-तुरुष्क १
पिण्डक २ सिंह ३ यावन ४ ॥

-ऽप्यथ पायसः ॥ १२८ ॥

श्रीवासो वृकधूपोऽपि श्रविष्टसर-
लद्रवौ ।

देवदारु धूपके नाम ५—पायस १
॥ १२८ ॥ श्रीवास २ वृकधूप ३
श्रीवेष्ट ४ सरलद्रव ५ ॥

गृगनाभिर्मृगमदः कस्तूरी चा-
कस्तूरीके नाम ३—मृगनाभि १
मृगमद २ कस्तूरी ३ ॥

—ऽथ कोलकम् ॥ १२९ ॥

कंकोलकं कोशफल—

कंकोलके नाम ३—कोलक १ ॥

॥ १२९ ॥ कंकोलक २ कोशफल ३ ॥

—मय कर्पूरमस्त्रियाम् । घन-
सारश्चन्द्रसंज्ञः सिताश्रो हिमवा-
लुका ॥ १३० ॥

कर्पूरक नाम ५— कर्पूर १ घन-
सार २ चन्द्रसंज्ञ ३ सिताश्र ४ हिमवा-
लुका ५ ॥ १३० ॥

गन्धसारो मलयजो भद्रश्री-
श्चन्दनोऽस्त्रियाम् ।

मलयागिरि चन्दनके नाम ४—गन्ध-
सार १ मलयज २ भद्रश्री ३ चन्दन ४ ॥

तैलपर्णिकगोशीर्षे हरिचन्दन-
मस्त्रियाम् ॥ १३१ ॥

सफेद चन्दनका नाम १—तैलपर्णिक
१ ॥ जिसमें कमलके समान गन्ध हो
उस चन्दनका नाम १ गोशीर्ष १ ॥

कपिलवर्ण चन्दनका नाम १—
हरिचन्दन १ ॥ १३१ ॥

तिलपर्णी तु पत्रांगं रञ्जनं रक्त-
चन्दनम् । कुचन्दनं चा—

लालचन्दनके नाम ५—तिलपर्णी १
पत्रांग २ रञ्जन ३ रक्तचन्दन ४
कुचन्दन ५ ॥

—ऽथ जातीकोशजातिफले
समे ॥ १३२ ॥

जायफलके नाम २—जातीकोश १
जातीफल २ ॥ १३२ ॥

कर्पूरागरुकस्तूरीकंकोलैर्यक्षक-
र्दमः ।

कपूर अगर कस्तूरी और कंकोल
इनको बराबर मिलानेसे जो लेपन
बनता है उसका नाम १—यक्षकर्दम १ ॥

गात्रानुलेपनी वर्तिर्वर्णकं स्या-
द्विलेपनम् ॥ १३३ ॥

पिसी हुई लेपन वस्तुके नाम २—
गात्रानुलेपनी १ वर्ति २ ॥

धिसी(रगडी)हुई लेपन वस्तुके नाम
२—वर्णक १ विलेपन २ ॥ १३३ ॥

चूर्णानि वासयोगाः स्यु—

कपडछान करके जो गन्धवस्तु धोली
जाय उसके नाम २—चूर्ण १ वासयोग २ ॥

—भावितं वासितं त्रिषु ।

पुष्प इत्यादिसे बसायी हुई वस्तुके
नाम २—भावित १ वासित २ ॥